Τό σπίτι ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΜΑΪΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 82 (10)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Ἀπόστολος Κων. Παπαγιαννόπουλος μὲ ἐρωτᾷ: Ποιὰ εἶναι ἡ ἀπόσταση ἀπὸ τὴ γῆ στὸν Κρόνο, στὸν Ἑρμῆ καὶ τὸν Δία:

Ἀ π ά ν τ η σ η: Δὲν εἶναι σταθερὴ ἡ ἀπόσταση τῶν πλανητῶν μεταξύ τους ἐξ αἰτίας τῆς διαφορετικῆς κινήσεώς τους γύρω ἀπὸ τὸν Ἥλιο. Πάντως ἡ μικρότερες ἀποστάσεις ἀπὸ τὴ Γῆ, τοῦ Κρόνου εἶναι 1197 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα, τοῦ Ἑρμῆ 84 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα, καὶ τοῦ Δία 590 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα. Πάντως ὁ Ἑρμῆς εἶναι ὁ πλανήτης ποὺ βρίσκεται πιὸ κοντὰ στὸν Ἥλιο. Ὁ Κρόνος εἶναι ὁ ἕκτος σὲ ἀπόσταση ἀπὸ τὸν Ἥλιο καὶ ὁ Δίας πέμπτος.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ θὰ μποροῦσα νὰ προσθέσω: Ἡ Ἀφροδίτη εἶναι ἔπειτα ἀπὸ τὸν Ἑρμῆ ὁ πιὸ κοντὰ στὸν Ἥλιο πλανήτης. Ἡ μικρότερη ἀπόστασή της ἀπὸ τὴ Γῆ εἶναι 42 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα. Ὁ Ἄρης βρίσκεται σὲ τετάρτη ἀπόσταση ἀπὸ τὸν Ἥλιο (ἡ γῆ βρίσκεται τρίτη σὲ ἀπόσταση ἀπὸ τὸν Ἥλιο) καὶ ἡ μικρότερη ἀπόστασή του ἀπὸ τὴ γῆ εἶναι 56 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα. Ὁ Οὐρανὸς εἶναι ὁ ἕβδομος σὲ ἀπόσταση ἀπὸ τὸν Ἥλιο καὶ ἀπέχει ἀπὸ τὴ γῆ 2715 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα, ὁ Ποσειδῶν εἶναι ὁ 8ος σὲ ἀπόσταση ἀπὸ τὸν Ἥλιο καὶ ἀπέχει ἀπὸ τὴ γῆ (μικρότερη ἀπόσταση) 4307 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα. Τέλος ὁ Πλούτων (ἀνακαλύφτηκε στὰ 1930) εἶναι ὁ πιὸ μακρυνὸς ἀπὸ τὸν Ἥλιο πλανήτης καὶ ἀπέχει ἀπὸ τὴ γῆ (μικρότερη ἀπόσταση) 5148 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα.

Ὁ Σωτήριος Χρ. Καρλῆς μὲ ἐρωτᾷ: Ποῖος ἀνακάλυψε τὸν ἀσύρματον καὶ πῶς λειτουργεῖ;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Εἰς τὰ 1888 ὁ Ἐρρῖκος Χὲρτς Γερμανὸς φυσικὸς (1857 - 1894) ἀνακάλυψε τὶς ἀρχὲς τοῦ ἀσυρμάτου — τὰ λεγόμενα ἀπὸ τὸ ὄνομά του Ἐρτζιανὰ κύματα. Καὶ μὲ πειράματά του ἀπέδειξε τὴν ὕπαρξη τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων. Στὰ 1892 ὁ Ἐδουάρδος Μπρανλὺ πέτυχε τὴν λήψη τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων μὲ τὴ μέθοδό του «συνοχεὺς Μπρανλὺ») καὶ τέλος στὰ 1894 ὁ Γουλιέλμος Μαρκόνι πέτυχε τὴν πρώτη ἐφαρμογὴ τῆς ἀσυρμάτου τηλεγραφίας.

Εἰς τὸν ἀσύρματο ὑπῆρχαν δύο παράγοντες: ὁ πομπὸς καὶ ὁ δέκτης: Ὁ πρῶτος ἐκπέμπει τὰ λεγόμενα ἐρτζιανὰ κύματα καὶ ὁ ἄλλος τὰ συλλαμβάνει καὶ τὰ ἀποδίδει εἰς παλμούς, κίνησιν κλπ. Εἶναι περίπου τὸ ἴδιο μὲ τὸν ἀσύρματο τηλέγραφο μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι σ' αὐτὸν τὸ ἠλεκτρικὸ κῦμα μεταβιβάζεται διὰ τοῦ σύρματος ἐνῶ στὴν περίπτωση τοῦ ἀσυρμάτου διὰ τοῦ αἰθέρος κυρίως.

Ὁ Σωτήριος Χρ. Καρλῆς μοῦ γράφει: Λέγουν ὅτι ὁ ἥλιος μένει πάντοτε ἀκίνητος. Σὰν απομακρυνθῆ ἀπὸ τὴ θέση του τί θὰ συμβῆ τότε; Μήπως καὶ ἡ γῆ φύγη ἀπὸ τὴν τροχιά της; Καὶ ἂν φύγη ἀπὸ τὴν τροχιά της τί θὰ συμβῆ; Ποῦ θὰ σταματήση;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Ἥλιος δὲν εἶναι ἀκίνητος μέσα στὸ σύμπαν. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς κινήσεις ποὺ κάνουν γύρω του οἱ πλανῆτες του ὁ ἥλιος ἔχει δικές του κινήσεις· περιστρέφεται στὸν ἰσημερινό του μὲ διάρκεια περιστροφῆς 24.65 ἡμέρες, περιστρέφεται στοὺς πόλους του μὲ διάρκεια περιστροφῆς 34 ἡμέρες. Τρέχει στὸ ἄπειρο συμπαρασύροντας ὅλα τὰ οὐράνια σώματα ποὺ ἀποτελοῦν τὸ ἡλιακὸ σύστημα μὲ ταχύτητα 19 χιλιομέτρων τὸ δευτερόλεπτο νὰ κατευθύνεται πρὸς τὸν ἀστερισμὸ τοῦ Ἡρακλέους. Κάμνει ὅμως καὶ περιστροφὴ γύρω ἀπὸ τὸν Γαλαξία... ὡστόσο συμπαρασύρει καὶ κρατεῖ μὲ βάση τὸ νόμο τῆς παγκοσμίου ἕλξεως στὶς ἴδιες ἀποστάσεις τοὺς πλανῆτες! Ἡ ἐρώτησή σου λοιπὸν στηρίχθηκε καθὼς θὰ ἀντιληφθῆς σὲ σφαλερὲς βάσεις.

Ὁ Σωτήριος Χρ. Καρλῆς μὲ ἐρωτᾷ: Ἐὰν ἕνας ἄνθρωπος ξεκινήση ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ ἀκολουθήση τὴν ἴδια κατεύθυνση: Ἀνατολικὰ π.χ. καὶ βαδίζει διαρκῶς πρὸς ἀνατολὰς θὰ βρεθῆ μιὰ μέρα στὴν Ἀθήνα;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἀσφαλῶς. Ἐπειδὴ ἡ Ἀθήνα βρίσκεται σχεδὸν στὸν 38ο παράλληλο, ἐὰν ἕνας ἄνθρωπος — θεωρητικὰ φυσικά, γιατὶ πρακτικὰ δὲν γίνεται αὐτὸ ποὺ λὲς — ἀκολουθήση τὸν 38ο παράλληλο, βαδίζοντας διαρκῶς ἀνατολικά, ἀσφαλῶς μιὰ μέρα θὰ βρεθῆ στὴν Ἀθήνα. Αὐτό, μάλιστα, γιὰ ἕνα ποὺ ἔχει στοιχειώδεις γνώσεις τῆς σφαιρικότητος τῆς γῆς καὶ τῆς ἐννοίας των παραλλήλων δὲν χρειάζεται ἀπόδειξη.

Ὁ Ἰωάννης Παν. Γεωργιόπουλος μὲ ἐρωτᾷ: Ποῖος ὁ ἱδρυτὴς τοῦ προσκοπισμοῦ ποῖον τὸ ἔργον του καὶ ποῦ ὁ προσκοπισμὸς ἔχει ἀναπτυχθῆ περισσότερον;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ προσκοπισμὸς εἶναι παιδαγωγικὴ ὀργάνωση μὲ σκοπὸ τὴ φυσικὴ ἀγωγὴ τῶν ἀγοριῶν καὶ τῶν κοριτσιῶν (Σῶμα προσκόπων διὰ τὰ πρῶτα καὶ Σῶμα ὁδηγῶν διὰ τὰ δεύτερα) μὲ σκοπὸ τὴ συνειδητοποίηση τοῦ πνεύματος τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ τῆς δημιουργίας χρησίμων καὶ καλῶν πολιτῶν. Τὸ πρῶτο σῶμα τῶν προσκόπων ἱδρύθηκε ἀπὸ τὸν ἄγγλο στρατηγὸ Μπάϊντεν Πάουελ στὰ 1908 κατὰ τὸ Νοτιοαφρικανικὸ πόλεμο. Στὴν Ἑλλάδα ὁ προσκοπισμὸς ἱδρύθηκε στὰ 1910. Σ' ὅλες τὶς χῶρες ὑπάρχει προσκοπισμὸς καὶ μάλιστα παντοῦ ἔχει εὐρύτατη διάδοση.

Ὁ Ἰωάννης Παν. Γεωργιόπουλος μὲ ἐρωτᾷ: Τί γνωρίζετε γιὰ τὸ Λάμπρο Πορφύρα;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὸ πραγματικὸ ὄνομα τοῦ Λάμπρου Παρφύρα εἶναι Δημήτριος Σύψωμος. Γεννήθηκε στὰ 1879 καὶ πέθανε στὰ 1932 στὸν Πειραιᾶ. Εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐκλεκτοὺς λυρικοὺς ποιητὲς τῆς περασμένης γενεᾶς. Ἀπὸ τὶς λυρικὲς συλλογές του εἶναι οἱ «Σκιὲς» καὶ «Μουσικὲς φωνές».

Ὁ Ἰωάννης Π. Γεωργιόπουλος ἐρωτᾷ: Διαβάζει κανεὶς καλλίτερα ξαπλωμένος ἢ καθήμενος;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὴν ἐρώτηση αὐτὴ τὴν κάνει ὁ φίλος μας, ὅπως μοῦ ἐξηγεῖ στὸ γράμμα του γιὰ δυὸ λόγους: 1) διότι διάβασε στὸν «Ἥλιο» ὅτι ἔρευνες ποὺ ἔγιναν σὲ ξένο Πανεπιστήμιο ἀπέδειξαν ὅτι οἱ σπουδασταὶ εἰργάζοντο καλλίτερα ξαπλωμένοι! Οἱ ἔρευνες — καθὼς διάβασε — ἀπέδειξαν ἀκόμη ὅτι ὅταν τὰ πόδια βρίσκονται λίγο ψηλότερα ἀπὸ τὸ κεφάλι οἱ σπουδασταὶ ἀπέδιδαν περισσότερο καὶ ἐπὶ πλέον: στὴ θέση αὐτὴ ἔλυαν τὰ προβλήματα κατὰ 7,4% ταχύτερα καὶ κατὰ 14% μὲ μεγαλειτέραν ἀκρίβειαν. 2) Διότι διάβασε στὸ τεῦχος 60 τοῦ περιοδικοῦ μας ὅτι τὸ «νὰ διαβάζη κανεὶς ξαπλωμένος εἶναι τρομερό!». Ἀπαντῶ λοιπὸν στὸ φίλο μου: ξαπλωμένος κανεὶς διαβάζει μὲ περισσότερη ἄνεση καὶ ἂν θέλετε μὲ περισσότερη εὐχαρίστηση: Πολλοὶ ποὺ διαβάζουν ἀπομονωμένοι κατὰ τὴν διάρκειαν ὡρισμένης λειτουργίας, ἀφομοιώνουν τὰς ἰδέας μὲ μεγαλύτερη εὐκολία. Ἀλλὰ ἡ παρατήρησή μου ἦταν γιὰ τὰ μάτια. Οἱ ὀφθαλμίατροι ἔχουν παρατηρήσει ὅτι ὅταν κανεὶς διαβάζει ξαπλωμένος καταστρέφει τὰ μάτια του!

Ὁ Ἰωάννης Γεωργιόπουλος μὲ ἐρωτᾷ: Τί εἶναι ὁ ὑπεράνθρωπος;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ ὑπεράνθρωπος εἶναι ἡ θεωρία τοῦ Νίτσε: Ὁ Γερμανὸς αὐτὸς φιλόσοφος διαχωρίζει τὸ κοινωνικὸ σύνολο σὲ δυὸ ὁμάδες: Τοὺς λίγους κυρίους. Τοὺς πολλούς: τὸ πλῆθος τῶν δούλων. Καὶ ὑποστηρίζει ὅτι σκοπὸς τῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀνάδειξη τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Κατὰ τὸν Νίτσε ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ὑπερβάλη τὸν ἑαυτό του γιὰ νὰ γίνη ὑπεράνθρωπος. Ἡ κακία, εἶναι κι αὐτὴ δημιουργὸς δύναμη. Γιὰ τοῦτο κάθε δημιουργὸς εἶναι σκληρός, εἶναι ἔξω καὶ πάνω ἀπὸ τὸ καλὸ καὶ τὸ κακό, παράτολμος καὶ ἡρωϊκὸς ἀγωνιστής. Ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς ὑποστηρίζει ὁ Νίτσε εἶναι τὸ μεθύσι τῶν δυνατῶν.

Ὁ Ἀπόλλωνας καὶ ὁ Ἑρμῆς

Στοὺς τρεῖς φίλους μας, τὸν Γιῶργο, τὴν Τασία καὶ τὸν Κωστάκη, ἄρεσαν ἐξαιρετικὰ οἱ μυθολογικὲς διηγήσεις τοῦ παπποῦ γιὰ τὸν Ἀπόλλωνα, ἕνα ἀπὸ τοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου, ποὺ ἡ ζωή του παρουσιάζει τὸ μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον.

Καὶ καθὼς προχθὲς ὁ παπποὺς περπατοῦσε στὸν ὁλάνθιστο κῆπο τοῦ σπιτιοῦ του μὲ τὰ μυρωδᾶτα λουλούδια, τὸν πλησίασε ἡ Τασία, τοῦ πῆρε τὸ χέρι, τὸ φίλησε καὶ τὸν ρώτησε:

— Δὲν θὰ μᾶς πῆς, παπποὺ γιὰ τὴν περιπέτεια ποὺ εἶχε ὁ Ἀπόλλωνας μὲ ἐκεῖνο τὸ παραστρατημένο θεὸ τοῦ Ὀλύμπου, τὸν Ἑρμῆ;

Μὰ δὲν πρόκαμε ὁ παπποὺς ν' ἀπαντήση καὶ ὁ Γιῶργος, μὲ τὸ σοβαρό του ὕφος αὐτὴ τὴ φορά, ρώτησε τὸν τόσο πολύξερο γέροντα:

— Ἀλήθεια, παππού, γιατὶ ἡ μυθολογία παρουσιάζει τὸν Ἑρμῆ, οὔτε πολύ, οὔτε λίγο, ἕνα κοινὸ κλέφτη;

— Εἶναι πολὺ σοβαρὴ ἡ ἐρώτησή σου, παιδί μου. Οἱ ἀρχαῖοι μυθοποιοί, παρουσιάζοντας κλέφτη τὸν Ἑρμῆ, ἤθελαν νὰ συμβολίσουν πολλά: Πρῶτα - πρῶτα ὁ Ἑρμῆς ἦταν θεὸς τοῦ λόγου. Καὶ γιὰ τοῦτο ὁ Ἑρμῆς λέγεται καὶ λόγιος. Ἀλλὰ τί εἶναι ὁ λόγος; Ὁ λόγος εἶναι τὸ μέσον μὲ τὸ ὁποῖον μποροῦμε νὰ βροῦμε τὴν ἀλήθεια! Ἡ ἀλήθεια εἶναι κρυμμένη. Μὰ μὲ τὴ λογική, μὲ τὸν ὀρθὸ λόγο, μποροῦμε νὰ τὴν βροῦμε. Νὰ τὴν «κλέψουμε». Νὰ λοιπὸν ὁ Ἑρμῆς «κλέπτης» τῆς ἀληθείας! Δηλαδή: ὁ Ἑρμῆς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ φέρνει στὰ φανερὰ τὴν ἀλήθεια! Ἀκόμα: Τί ἔκαμε ὁ Ἑρμῆς; Δίδαξε στοὺς ἀνθρώπους διάφορες τέχνες. Ἀλλὰ γιὰ νὰ διδάξη τὶς τέχνες τί ἔκαμε; Τὶς πῆρε ἀπὸ τοὺς θεοὺς ποὺ τὶς γνώριζαν.

Ἔτσι λοιπόν πλάστηκαν οἱ μῦθοι πὼς ἔκλεψε τὸ σκῆπτρο τοῦ Δία, τὸ ξίφος τοῦ Ἄρη, τὴν τρίαινα τοῦ Ποσειδῶνα, τὴ φαρέτρα τοῦ Ἀπόλλωνα, τὸν κεστὸν τῆς Ἀφροδίτης.

— Καὶ τί ἦταν ὁ κεστός, παππού; ρώτησε μὲ ἐξαιρετικὴ περιέργεια ἡ Τασία.

— Κεστός, παιδιά μου, ἀπάντησε προθυμότατα ὁ γέρος, ἦταν μιὰ κεντημένη ζώνη ποὺ φοροῦσε ἡ Ἀφροδίτη, ἀλλὰ καὶ οἱ γυναῖκες τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τῶν Ρωμαίων.

Κατηγοροῦσαν ἀκόμα τὸν Ἑρμῆ πὼς ἔκλεψε καὶ τὴν πυράγραν τοῦ Ἡφαίστου.

— Καὶ τί θὰ πῆ πυράγρα; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

Μὰ αὐτὴ τὴ φορά, ἤξερε πολὺ καλὰ τί θὰ πῆ ὁ Γιῶργος καὶ πῆρε τὸ λόγο γιὰ νὰ ἐξηγήση:

— Ἡ λέξη πυράγρα, εἶναι σύνθετη ἀπὸ τὶς λέξεις πῦρ (φωτιὰ) καὶ τὴν ἄγρα ποὺ σημαίνει κυνῆγι. Ἡ ἄγρα εἶναι οὐσιαστικὸ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ ρῆμα ἀγρεύω, ποὺ σημαίνει πιάνω στὸ κυνῆγι. Πυράγρα εἶναι λοιπὸν τὸ μέσο μὲ τὸ ὁποῖον πιάνουμε τὴ φωτιά...

— Κατάλαβα, κατάλαβα, διάκοψε ὁ Κωστάκης. Πυράγρα εἶναι ἡ τσιμπίδα, ἡ μασιά.

— Πολὺ ὡραία, παρατήρησε εὐχαριστημένος ὁ παππούς· καὶ θὰ καταλάβατε ἀκόμα πὼς ὁ «Κλεφτοερμῆς», στὴ μυθολογία συμβολίζει τὸν ἐφευρέτη ἄνθρωπο. Εἶναι ὁ ἐπινοητικὸς ποὺ ἐφευρίσκει τὰ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ ἄνθρωπος θὰ ἀνυψώση τὸ βιωτικό του ἐπίπεδο καὶ θὰ ἀνεβῆ σιγὰ - σιγὰ τὰ ἀτέλειωτα σκαλοπάτια τοῦ πολιτισμοῦ! Μὰ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες πίστευαν πὼς δὲν ὑπῆρχε τέχνη ποὺ νὰ μὴν τὴν ξέρουν οἱ θεοί! Ὅταν λοιπὸν ἕνας ἄνθρωπος ἢ κι' ἕνας θεὸς ἀκόμα ἀποκάλυπτε στοὺς ἀνθρώπους μιὰ τέχνη, κατ' ἀνάγκη τὴν «ἔκλεβε» ἀπὸ τοὺς θεούς. Ἔτσι μὲ τὸ παρατσοῦκλι αὐτὸ — τὸ καθόλου τιμητικὸ — τοῦ κλέφτη, συμβολίζεται ἡ πιὸ τιμητικὴ ἰδιότητα τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Ἡ ἱκανότητα δηλαδή, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ ἀληθινὸς Θεός, προίκισε τὸν ἄνθρωπο νὰ ἐρευνᾶ καὶ νὰ βρίσκη τὰ μέσα ποὺ θὰ τοῦ κάμουν πιὸ ἄνετη καὶ πιὸ ὄμορφη τὴ ζωή του!

Γιὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἑρμῆς ἐμφανίζεται, παιδιά μου, σὰν γιὸς τῆς Μαίας, τῆς μαμῆς δηλαδή, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα. Καὶ ὅπως ἡ μαμὴ μὲ τὸν κατάλληλο τρόπο φέρνει τὸ παιδὶ ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μητέρας του στὸ φῶς, ἔτσι καὶ ὁ Ἑρμῆς, μὲ ἔρευνες καὶ θεωρία, μὲ τὴ συζήτηση, μὲ τὸν ὀρθὸ λόγο, κατάφερνε νὰ βρῆ τὶς τέχνες καὶ τὶς χρήσιμες στοὺς ἀνθρώπους ἀλήθειες.

Τὸν Ἑρμῆ τὸν εἶπαν κλέφτη καὶ γιὰ κάποιον ἄλλο λόγο. Ἦταν ὁ προστάτης τοῦ ἐμπορίου. Ὁ Ἑρμῆς παναπῆ, ἦταν θεὸς ποὺ φρόντιζε γιὰ τὴν κυκλοφορία καὶ διανομὴ τῶν ἀγαθῶν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Μὰ τὸ ἐμπόριον ἔχει τὸ «κέρδος» καὶ τὸ «κέρδος» τὸ θεωροῦσαν οἱ ἀρχαῖοι — καὶ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ ἰσχυρισθῶ πὼς εἶχαν πέρα ὡς πέρα δίκιο — κλεψιά. Ἔτσι, ὁ λεγόμενος «Κερδῶος Ἑρμῆς», εἶχε κι' ἕνα πρόσθετο λόγο νὰ λέγεται «κλέφτης». Καὶ ὅμως καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ ὁ Ἑρμῆς συμβολίζει τὴν ἀνθρώπινη προσπάθεια τῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, τῆς κυκλοφορίας καὶ ἀνταλλαγῆς τῶν προϊόντων τοῦ ἀνθρώπινου μόχθου. Δὲν εἶναι λοιπὸν «κλέφτης» ὁ Ἑρμῆς. Εἶναι ὁ εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος, ποὺ τὴν πλουτίζει μὲ τὰ μέσα μιᾶς πιὸ ἄνετης, μιᾶς πιὸ πολιτισμένης ζωῆς.

— Δὲ θὰ μᾶς πῆτε τώρα, παππού, αὐτὴν τὴν ἱστορία μὲ τὰ βόδια τοῦ Ἀπόλλωνα; διέκοψε ἡ Τασία, ποὺ δὲν τῆς πολυάρεσαν οἱ οἰκονομικὲς θεωρίες!

— Ἦταν, λοιπόν, ὁ Ἑρμῆς τόσο ἐπικίνδυνος κλέφτης ποὺ ὅπως ἔλεγαν οἱ μυθογράφοι, σπούδασε τὴν «τέχνη» στὴν κοιλιὰ τῆς μητέρας του. Καὶ τὴν πρώτη μέρα ποὺ γεννήθηκε, ἔκαμε κιόλας τὴν πρώτη του κλοπή. Πῆρε ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα τὰ βόδια. Καθώς, δηλαδή, ὁ Ἑρμῆς ἦταν στὴν κούνια του σπαργανωμένος, ἔκαμε τὸν κοιμισμένο καὶ μόλις τὸν ἄφησε ἡ μητέρα του ἥσυχο νὰ κοιμηθῆ, αὐτὸς σηκώθηκε, πέταξε τὰ σπάργανα, φόρεσε παπούτσια, γιὰ νὰ μὴν ἀναγνωρίσουν τὶς πατημασιές του, τ' ἀχνάρια του, πῆγε γρήγορα - γρήγορα στὴν Πιερία καὶ ἔκλεψε τὰ βόδια τοῦ Ἀπόλλωνα.

— Τί θέλουν, παππού, νὰ συμβολίσουν μὲ τὴν κλοπὴ αὐτὴ οἱ ἀρχαῖοι; ρώτησε ὁ Γιῶργος.

— Ὁ Ἀπόλλων — Ἥλιος — παιδιά μου, εἶναι ὁ ἐφορεύων τῆς γῆς. Αὐτὸς δίνει τὴ ζωὴ στὰ διάφορα πλάσματα. Γι' αὐτό, ὅσα φωτίζει μὲ τὶς ζωογόνες ἀκτῖνες του, εἶναι καὶ δικά του. Δικά του λοιπὸν καὶ τὰ ζῶα τὰ τετράποδα, τὰ ὁποῖα ὡστόσο ὁ ἄνθρωπος τὰ «κλέβει» γιὰ νὰ τὰ βάλη στὴν ὑπηρεσία του. Εἶναι ἡ πρώτη κλοπὴ ποὺ κάνει ὁ Ἑρμῆς, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἀκόμη τῆς νηπιακῆς του ἡλικίας. Δηλαδή, ὁ ἄνθρωπος στὰ πρῶτα του βήματα στὸν πλανήτη μας, προσπαθεῖ νὰ χρησιμοποιήση τὰ ἄλογα ζῶα καὶ νὰ τὰ ὑποτάξη στὴ θέλησή του! Νὰ τὰ κάμη κτῆμα του καὶ χρήσιμους βοηθούς του. Καὶ ἡ προσπάθεια αὐτὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι καθόλου εὔκολη. Γι' αὐτὸ ὁ Ἑρμῆς, γιὰ νὰ πετύχη τὸ σκοπό του αὐτό, μεταχειρίζεται τοῦ κόσμου τὰ τεχνάσματα. Φορεῖ παπούτσια γιὰ νὰ μὴν ἀναγνωρίσουν τὰ ἴχνη του! Φροντίζει νὰ ἐξουδετερώση τὰ σκυλιὰ ποὺ φυλᾶνε τὰ βόδια. Καὶ τοὺς στέλνει τὴν ἀρρώστεια «κυνάγχη» καὶ τὸ «λήθαργο».

— Τί εἶναι κυνάγχη καὶ τί εἶναι λήθαργος, παππού; ρώτησε ἡ Τασία.

— Κυνάγχη εἶναι ἕνα εἶδος βαρειοῦ πονόλαιμου. Λήθαργος εἶναι πολὺ - πολὺ βαρὺς ὕπνος. Πῆρε κατόπιν τὰ βόδια τοῦ Ἀπόλλωνα, καὶ ἔλαβε καὶ ἄλλα μέτρα: Ἔδεσε στὶς οὐρές τους κλαριὰ ἀπὸ δέντρα καὶ ὅπως αὐτὰ σέρνονταν στὸ δρόμο ἐξαφάνιζαν τ' ἀχνάρια. Μὰ καὶ αὐτὸ ἀκόμη, παιδιά μου, δὲν ἦταν ἀρκετὸ γιὰ τὸν Ἑρμῆ. Γιὰ νὰ ξεγελάση αὐτοὺς ποὺ θὰ τὸν κυνηγοῦσαν, ἔκαμε κάτι ἄλλο. Ἄλλαξε τὰ πόδια τῶν βοδιῶν. Τὰ μπροστινὰ τὰ ἔβαλε πίσω καὶ τὰ πίσω μπροστά, μὲ ἀνάποδη κατεύθυνση. Ἔτσι, μὲ τ' ἀχνάρια ποὺ ἔμεναν, νόμιζε κανεὶς πὼς τὰ βόδια πῆραν ἀντίθετο δρόμο ἀπὸ κεῖνον ποὺ πῆραν πραγματικά.

— Τί ἤθελαν νὰ συμβολίσουν μ' αὐτὸ οἱ μυθοποιοί, παππού; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Μὰ εἶναι πολὺ ἁπλό. Ὅλα αὐτὰ τὰ μέτρα δείχνουν τὶς τρομερὲς δυσκολίες ποὺ συνάντησε ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ μπορέση νὰ καθυποτάξη τὰ ἄγρια ζῶα.

Καθὼς πήγαινε στὸ δρόμο ὁ Ἑρμῆς, συνάντησε ἕνα γέροντα ποὺ ἔσκαβε σ' ἕνα χωράφι, στὴ Βοιωτία. Καὶ τοῦ εἶπε τὸ ρητό:

— Τὸ «εἶδες δὲν εἶδα καὶ ἄκουσες δὲν ἄκουσα, εἶναι συμφέρον ὅταν δὲν βλάπτεται ὁ ἄνθρωπος».

Ἔτσι ἔφερε τὰ κλεμμένα βόδια στὴν Πύλο, χωρὶς νὰ τὸν πιάσουν ἐπ' αὐτοφώρω, τὰ ἔκρυψε στὴ σπηλιὰ Πρίονα, κοντὰ στὸ βουνὸ Κορυφάσιο! Κι' ἔπειτα, «οὔτε γάτα, οὔτε ζημιά», ξαναπῆγε στὸ ἄντρο του, στὴν Κυλλήνη καὶ ξαπλώθηκε στὴν κούνια του. Καὶ τότε ἡ Μαία, ἡ μάνα του, ποὺ τὰ κατάλαβε ὅλα, τοῦ εἶπε σὲ στίχους:

Μεγάλην σε πατὴρ ἐφύτευσε μέριμναν
θνητοῖσι ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι
(θεοῖσι.

Κι' αὐτὸ θὰ μπορέση, νομίζω, ὁ Γιῶργος νὰ μᾶς τὸ ἐξηγήση, πρόσθεσε ὁ παππούς!

Καὶ πραγματικά, ὁ Γιῶργος ἐξήγησε: «Ὁ πατέρας σου σὲ γέννησε μεγάλη σκοτούρα στοὺς θνητοὺς ἀνθρώπους καὶ στοὺς ἀθάνατους θεούς». Καὶ γιὰ νὰ τὸ ἐξηγήση καλλίτερα, πρόσθεσε: Μὲ τὸν κακό σου χαρακτῆρα, Ἑρμῆ, ὁ πατέρας σου ὁ Δίας, θὰ βάλη σὲ μεγάλες φασαρίες καὶ πονοκεφαλιὲς καὶ τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

— Μὰ ὁ Ἑρμῆς ἀπάντησε εἰλικρινὰ στὴ μητέρα του, συνέχισε τώρα ὁ παππούς, πὼς ἀγαπάει πολὺ αὐτὴν τὴν τέχνη καὶ ὅτι ἂν τύχη καὶ τὸν ἐνοχλήση ὁ Ἀπόλλωνας θὰ τοῦ λεηλατήση τὸν πλούσιο ναό του στοὺς Δελφούς.

Καὶ αὐτὸ εἶναι, παιδιά μου, μιὰ ἀκόμα ἀλληγορία, ἕνας παραπάνω συμβολισμός, πρόσθεσε ὁ παππούς. Πραγματικά, οἱ ἐφευρέσεις, ὁ ἀγὼν γιὰ τὴν κατάκτηση τῶν μέσων ποὺ θὰ ἐκπολιτίσουν ἕνα λαό, δημιουργῆ πονοκεφαλιὲς καὶ σκοτοῦρες στὸν ἄνθρωπο. Καὶ ὅμως οἱ ἀγωνιστὲς δὲν ἀποκάνουν. Δὲν ἀποθαρρύνονται. Μὲ πίστη καὶ ἀγάπη στὴν ἀποστολή τους, ἀγωνίζονται γιὰ τὴν προαγωγή, ὅπως θὰ λέγαμε, τῆς ἐπιστήμης γιὰ τὸν ἐκπολιτισμὸ τῆς ἀνθρωπότητας.

Ὁ Ἀπόλλων, ὅταν κατάλαβε τί γίνηκε, ἔτρεξε στὴν Κυλλήνη γιὰ νὰ βρῆ τὸν

(Συνέχεια στὴ σελίδα 262)

Τελείωσε τὸ δημοτικὸ καὶ ἦταν ἕνα χαριτωμένο ἀγόρι ὡς δώδεκα χρονῶν περίπου. Ἦταν ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τὰ ὀκτὼ παιδιά. Ὁ πατέρας του, δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα, πότε νὰ μεγαλώση, νὰ πάρη μιὰ θέση νὰ τὸν ξεκουράση λιγάκι. Τὸ ἀγαποῦσε πολὺ καὶ ἦταν πάντα καλὸς καὶ μαλακὸς μαζί του. Στὰ μαθήματα ὅμως καὶ στὴ μελέτη ἦταν αὐστηρὸς καὶ πολὺ ἀπαιτητικός. Τὸ παιδὶ διάβαζε πολύ, ἀλλὰ ὁ πατέρας του διαρκῶς τοῦ φώναζε νὰ μελετᾶ ἀκόμη περισσότερο. Ἀπ' τὴ σκληρὴ δουλειὰ καὶ τὴν ἀγωνία, ὁ πατέρας φαινόταν πολὺ μεγαλύτερος ἀπ' ὅτι ἦταν στὴν πραγματικότητα. Γιατὶ ἐκτὸς ἀπ' τὴν ταχτικὴ του δουλειά, ποὺ ἦταν ἀρκετὰ κουραστική, ἔπαιρνε ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ κι' ἔκανε διάφορες ἀντιγραφές. Καιρὸ δὲν εἶχε τὴν ἡμέρα καὶ περνοῦσε τὴ νύχτα γράφοντας. Τελευταῖα εἶχε ἀναλάβει ἀπὸ ἕναν ἐκδότη ποὺ ἔβγαζε ἐφημερίδες καὶ περιοδικά, νὰ γράψη σὲ ἄσπρες ταινίες τὶς διευθύνσεις τῶν συνδρομητῶν. Κέρδιζε πενήντα χιλιάδες γιὰ 150 ταινίες. Μὰ αὐτὴ ἡ δουλειὰ τὸν κούραζε πολὺ καὶ συχνὰ παραπονιόταν τὸ βράδυ μετὰ τὸ φαγητό:

— Τὰ μάτια μου, δὲν βλέπουν. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ τὴ νύχτα, μὲ σκοτώνει.

Τὸ παιδὶ τοῦ εἶπε μιὰ μέρα.

— Πατέρα, ἄφησέ με νὰ σὲ ξεκουράσω. Ξέρεις ὅτι γράφω ὡραῖα ὅπως ἐσύ.

—Ὄχι, παιδί μου. Ἐσὺ πρέπει νὰ μελετᾶς, τοῦ ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος. Τὸ σχολεῖο σου εἶναι πολὺ πιὸ σπουδαῖο ἀπὸ τὶς ταινίες μου. Θἄχω τύψεις ἂν σὲ χασομερήσω ἔστω καὶ μιὰ ὥρα. Σ' εὐχαριστῶ, ἀλλὰ δὲν θέλω.

Τὸ παιδὶ ἤξερε ὅτι ὁ πατέρας του, ἦταν ἀλύγιστος σ' ὅτι ἔλεγε, καὶ δὲν ἐπέμεινε περισσότερο. Μὰ νὰ τί ἔκανε. Ἤξερε ὅτι ὁ πατέρας του τελείωνε τὴ δουλειά του τὰ μεσάνυχτα καὶ τότε πήγαινε νὰ κοιμηθῆ. Πολλὲς φορὲς εἶχε ἀκούσει, μετὰ τοὺς δώδεκα κτύπους τοῦ ρολογιοῦ, τὴν καρέκλα του νὰ τρίζη κι' ἔπειτα τὸ σιγανό του βῆμα νὰ διευθύνεται στὴν κρεββατοκάμαρα.

Μιὰ νύχτα ἀφοῦ ἄφησε τὸν πατέρα του νὰ κοιμηθῆ, σηκώθηκε, ντύθηκε καὶ πῆγε πατώντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν του στὸ δωμάτιο ποὺ ἐργαζόταν ὁ πατέρας του. Ἄναψε τὴ λάμπα, κάθησε, πῆρε τὸν κατάλογο μὲ τὶς διευθύνσεις κι' ἄρχισε νὰ γράφη, κάνοντας τὸν χαρακτῆρα τοῦ πατέρα του. Ἔγραφε μὲ ὄρεξη, πολὺ εὐχαριστημένος, ἀλλὰ ὄχι χωρὶς κάποια ἀνησυχία καὶ οἱ ταινίες γίνονταν σωρός. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἄφηνε τὴν πέννα, γιὰ νὰ ξεκουράση λίγο τὰ χέρια του καὶ μετὰ ξανάρχιζε μὲ περισσότερη ὄρεξη, τεντώνοντας πότε - πότε τὸ ἀφτί του καὶ χαμογελώντας. Ἔγραψε ἑκατὸν ἑξῆντα διευθύνσεις ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Κέρδισε πενήντα χιλιάδες! Σταμάτησε, ξανάβαλε τὴν πέννα στὴ θέση της, ἔσβυσε τὴ λάμπα καὶ ξαναπῆγε στὸ κρεββάτι του. Τὸ μεσημέρι, ὁ πατέρας του ἔκατσε στὸ τραπέζι μὲ περισσότερο κέφι. Δὲν εἶχε καταλάβει τίποτα, γιατὶ ὅπως ἔκανε τὴ δουλειὰ του μηχανικὰ δὲν μετροῦσε ποτέ του τὸ βράδυ πόσες ταινίες ἔγραφε, παρὰ μόνο κάθε πρωΐ.

—Ἔ! Γιαννάκη, τοῦ ἔλεγε, ὁ πατέρας σου ἐργάζεται καλά. Σὲ δυὸ ὧρες ἔκανα χθὲς μιὰ καλὴ δουλειά. Ἔβγαλα τὶς διπλὲς ταινίες ἀπὸ τ' ἄλλα βράδυα. Τὸ χέρι φαίνεται ἀντέχει ἀκόμη!

Ὁ Γιάννης εὐχαριστημένος συλλογιζόταν:

— Φτωχὲ πατέρα, ἐκτὸς ἀπ' τὸ κέρδος, σοῦ δίνω καὶ τὴν ἱκανοποίηση νὰ νομίζης ὅτι ξανάνοιωσες. Κουράγιο λοιπόν.

Τὸ βράδυ πάλι, μόλις χτύπησε τὸ ρολόϊ μεσάνυχτα, ὁ Γιάννης σηκώθηκε γιὰ νὰ ἐργασθῆ. Ἐξακολούθησε νὰ κάνη αὐτὴ τὴ δουλειὰ πολλὲς νύχτες κι' ὁ πατέρας του δὲν ὑποψιάσθηκε τίποτα. Μόνο μιὰ μέρα εἶπε στὸ τραπέζι:

— Εἶναι πολὺ περίεργο, γιατὶ ξοδεύομε τόσο πετρέλαιο αὐτὸ τὸν καιρό.

Ὁ Γιάννης τρεμούλιασε. Ἀλλὰ εὐτυχῶς ὁ πατέρας του δὲν συνέχισε. Ἕνα βράδυ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του, κοιμήθηκε πάνω στὸ τετράδιό του.

— Κουράγιο - κουράγιο τοῦ φώναξε ὁ πατέρας του, χτυπώντας τον στὸν ὦμο. Ὁ Γιάννης σηκώθηκε κι' ἄρχισε τὴ δουλειά του. Τὸ ἄλλο βράδυ, συνέβη πάλι τὸ ἴδιο πρᾶγμα καὶ ἡ κούραση ἄρχισε νὰ τὸν παραλύη. Κοιμόταν στὰ βιβλία του, σηκωνόταν πιὸ ἀργὰ ἀπὸ τὴ συνηθισμένη του ὥρα καὶ διάβαζε βιαστικὰ τὰ μαθήματά του. Ὁ πατέρας του ἄρχισε νὰ τὸν παρατηρῆ καὶ ἕνα πρωΐ τοῦ εἶπε πολὺ λυπημένος.

— Δυστυχῶς, ἄλλαξες πολύ. Δὲν εἶσαι πιὰ ὁ ἴδιος ποὺ ἦσουν ἄλλοτε. Αὐτὸ δὲν εἶναι καλό. Σκέψου μόνο ὅτι ὅλες οἱ ἐλπίδες μας, κρέμονται στὸ μέλλον σου. Εἶμαι πολὺ δυσαρεστημένος μαζί σου!

Στὸ ἄκουσμα αὐτῶν τῶν λέξεων τὸ παιδὶ σκέφθηκε μόνο του.

— Ναί, εἶναι ἀλήθεια, θὲν μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήση αὐτό, πρέπει τὸ ψέμμα νὰ σταματήση. Ἀπὸ αὔριο δὲν θὰ ξαναγράψω.

Τὸ βράδυ ὁ πατέρας του εἶπε εὐχαριστημένος ὅτι τὸν μῆνα αὐτὸν εἶχε κερδίσει πολὺ περισσότερα ἀπὸ τὸν περασμένο καὶ λέγοντας αὐτὰ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του μιὰ σακκούλα μὲ καραμέλλες ποὺ εἶχε ἀγοράσει, γιὰ νὰ πανηγυρίσουν τὸ γεγονός. Τὰ παιδιὰ ρίχτηκαν στὶς καραμέλλες μὲ χαρούμενες φωνές, χτυπώντας τὰ χέρια τους. Ὁ Γιάννης εἶπε ἀπὸ μέσα του:

—Ὄχι, χρυσέ μου πατέρα, δὲν θὰ πάψω νὰ σὲ γελάω. Θὰ βάλω ὅλα τὰ δυνατά μου, θὰ διαβάζω περισσότερο τὴν ἡμέρα καὶ θὰ ἐξακολουθήσω νὰ ἐργάζωμαι τὴ νύχτα γιὰ σένα καὶ γιὰ τὰ μικρά.

***

Ὁ Γιάννης συνέχισε τὴ δουλειά του δυὸ μῆνες ἀκόμη, ἀλλὰ εἶχε πολὺ κουραστῆ. Μιὰ μέρα ὁ πατέρας του, πῆγε στὸ σχολεῖο, νὰ ρωτήση πῶς πάει.

— Ναί, εἶπε ὁ δάσκαλος, τὰ βγάζει πέρα γιατὶ εἶναι πολὺ ἔξυπνος, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὴ διάθεση ποὺ εἶχε ἄλλοτε. Ἂν ἤθελε μποροῦσε νὰ κάνη περισσότερη δουλειά. Τὸ βράδυ, ὁ πατέρας του, τὸν πῆρε ἰδιαιτέρως καὶ τοῦ εἶπε λόγια σκληρά, ποὺ δὲν τοῦ τὰ εἶχε πῆ ποτέ, μέχρι τώρα.

— Βλέπεις πόσο δουλεύω, θυσιάζω τὴν ὑγεία μου, γιὰ σᾶς καὶ σὺ δὲν μὲ βοηθᾶς. Δὲ λυπᾶσαι οὔτε μένα οὔτε τ' ἀδέλφια σου, οὔτε τὴ μητέρα σου.

— Μὴ τὸ λὲς αὐτὸ πατέρα, φώναξε τὸ παιδὶ ξεσπώντας σ' ἀναφυλλητά.

— Ξέρεις πῶς ζοῦμε, ξέρεις ὅτι χρειάζονται θυσίες ἀπ' ὅλους μας καὶ σὺ δὲν κάνεις τίποτα.

Τὸ παιδὶ πῆγε νὰ φανερώση τὸ μυστικό του, ἀλλὰ πάλι δὲν εἶπε τίποτα.

Ἐξακολούθησε νὰ ἐργάζεται ἀκόμα δυὸ μῆνες. Ἀπὸ τὸν πολὺ κόπο, ἄρχισε ν' ἀδυνατίζη, νὰ χάνη τὸ χρῶμα του καὶ παραμελοῦσε ἐντελῶς τὰ μαθήματά του. Καταλάβαινε ὅτι αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξακολουθήση καὶ κάθε βράδυ ἔλεγε:

—Ἀπόψε δὲ θὰ σηκωθῶ.

Ἀλλὰ πάλι μόλις ἄκουγε τὸ ρολόϊ, σηκωνόταν κι' ἄρχιζε τὴ δουλειά του. Ἕνα βράδυ ἐνῶ ὁ πατέρας τὸν μάλλωσε πολὺ θυμωμένος, ἡ μητέρα του τὸν κύτταζε καὶ βλέποντάς τον τόσο ἀδύνατο κι' ὠχρὸ τοῦ εἶπε:

— Εἶσαι ἄρρωστος; Γιατί εἶσαι ἔτσι;

Καὶ γυρίζοντας στὸν ἄντρα της τοῦ φώναξε:

—Δὲν τὸν βλέπεις πῶς εἶναι; Κάτι ἔχει.

Ὁ πατέρας του, τοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ καὶ εἶπε:

— Οἱ κακὲς παρέες, αὐτὰ κάνουν. Ὅταν ἦταν καλὸς μαθητὴς καὶ καλὸ παιδὶ ποτὲ δὲν ἦταν ἔτσι.

— Εἶναι ἄρρωστος, ξανάπε ἡ μητέρα.

— Αὐτὸ δὲν μ' ἐνδιαφέρει!

Αὐτὴ ἡ ἀπάντηση χτύπησε σὰν μαχαιριὰ στὴν καρδιὰ τοῦ παιδιοῦ. Ὥστε ὁ πατέρας του δὲν τὸν ἀγαποῦσε πιά;

—Ἄ, ὄχι πατέρα μου, εἶπε τὸ παιδὶ ἀπὸ μέσα του. Τώρα θὰ σταματήσω νὰ γράφω. Δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς τὴν ἀγάπη σου. Θέλω νὰ τὴν ξανακερδίσω. Θὰ στὰ πῶ ὅλα!

Παρ' ὅλ' αὐτά, σηκώθηκε πάλι τὴ νύχτα μᾶλλον γιὰ ν' ἀποχαιρετήση τὸ δωμάτιο ποὺ δούλευε μυστικὰ τόσες νύχτες μὲ τὴν καρδιὰ γεμάτη ἱκανοποίηση. Μόλις ἄναψε τὴ λάμπα καὶ πῆγε νὰ πιάση τὴν πέννα, ἔρριξε ἕνα βιβλίο χάμω μὲ τὸ χέρι του. Τρομοκρατήθηκε. Ἂν ὁ πατέρας του ξυπνοῦσε, τί θὰ τοῦ ἔλεγε; Περίμενε ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ ν' ἀκούση τὸ βῆμα του. Ἡ μητέρα του ὁπωσδήποτε θὰ τὸν ἄκουσε. Τί νὰ κάνη. Καθόταν καὶ περίμενε τρέμοντας. Τέντωσε τ' ἀφτί του, μὰ δὲν ἄκουσε τίποτα. Ὅλοι κοιμόντουσαν. Κανεὶς δὲν εἶχε τίποτα ἀκούσει. Ἡσύχασε κι' ἄρχισε νὰ γράφη. Ἀφοσιωμένος στὴ δουλειά του, δὲν ἄκουγε οὔτε τὰ πατήματα τῶν ἀραιῶν διαβατῶν ποὺ περνοῦσαν στὸ δρόμο οὔτε τὸ θόρυβο τῶν ἁμαξιῶν, ποὺ μὲ τὸ πέρασμά τους ἔκαναν τὰ τζάμια νὰ τρίζουν. Σιγὰ - σιγὰ σταμάτησαν κι' αὐτὰ καὶ μέσα στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας δὲν ἀκουγόταν παρὰ μόνο τὸ μακρυνὸ γαύγισμα τῶν σκύλων. Καὶ ὁ Γιάννης ἔγραφε - ἔγραφε. Ὁ πατέρας του ὡστόσο ἦταν πίσω του. Σηκώθηκε ἀκούγοντας τὸν θόρυβο καὶ στάθηκε λίγο περιμένοντας νὰ βρῆ μιὰ εὐκαιρία γιὰ νὰ μπῆ στὸ γραφεῖο. Ὁ θόρυβος τῶν ἁμαξιῶν, εἶχε σκεπάσει τὸ θόρυβο τῶν βημάτων του. Ναὶ ἦταν ἐκεῖ, τὸ κεφάλι του τὸ ἄσπρο, ἀπάνω ἀπὸ τὸ μαῦρο κεφάλι τοῦ παιδιοῦ του. Ἔβλεπε τὴν πέννα νὰ τρέχη ἀπάνω στὶς ταινίες καὶ τὰ κατάλαβε ὅλα. Ξαφνικὰ ὁ Γιάννης ἔβγαλε μιὰ φωνή. Δυὸ χέρια ἔσφιγγαν τὸ κεφάλι του.

—Ἄ πατέρα! πατέρα, συγχώρεσέ με, φώναξε.

—Συγχώρεσέ με, σὺ ἀγαπημένο μου παιδί, εἶπε ὁ πατέρας σκεπάζοντας μὲ φιλιὰ καὶ δάκρυα τὸ μέτωπο τοῦ παιδιοῦ του. Τὰ κατάλαβα ὅλα, τὰ ξέρω τώρα ὅλα καὶ πρέπει ἐγὼ νὰ σοῦ ζητήσω συγγνώμη ποὺ σὲ πίκραινα τόσο μὲ τὰ λόγια μου. Ἔλα - ἔλα μαζί μου.

Τὸν σήκωσε ἀπ' τὴν καρέκλα ποὺ καθόταν καὶ τὸν πῆγε στὴν μητέρα του ποὺ εἶχε στὸ μεταξὺ ξυπνήσει καὶ τῆς εἶπε:

— Φίλησε, τὸ ἀγαπημένο μας παιδί, ποὺ δουλεύει τέσσερις μῆνες τώρα στὴ θέση μου. Τὸν μάλλωνα ἐνῶ αὐτὸς κέρδιζε τὸ ψωμί μας. Ἡ μητέρα του τὸν ἔσφιξε στὴν

Ὁ Στέλιος καὶ ἡ Λίζα στέκονταν ἐκείνη τὴν Κυριακὴ μπροστὰ στὸ παράθυρο κι' ἔβλεπαν μὲ μάτια γεμάτα θλίψη τὴ βροχὴ ποὺ δὲν ἐννοοῦσε νὰ σταματήση.

—Ἦρθε ὁ Ἀπρίλης, μιὰ χαρὰ ὁ ἥλιος! ἔκανε εἰρωνικὰ ἡ Λίζα. Πάει σήμερα ἡ ἐκδρομή μας. Τὶ τρελλὸς μῆνας!

Ὁ Στέλιος κούνησε τὸ κεφάλι του κι' εἶπε φιλοσοφικά:

—Μὴ σοῦ φανῇ παράξενο
ἀκόμη κι' ἂν χιονίση.
Τὸν πιάνουν τὰ μπουρίνια του,
καὶ τότε κάνει ὁ Ἀπρίλης
ὅ,τι κι' ἂν τοῦ καπνίση.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μέσα ὁ θεῖος Πέτρος.

— Τί τρέχει παιδιά; ρώτησε. Σὰν πολὺ κατσουφιασμένους σᾶς βλέπω.

—Ὁ παλιόκαιρος μᾶς χάλασε τὴν ἐκδρομή, φώναξε μὲ θυμὸ ἡ Λίζα.

— Πάλι καλὰ ποὺ δὲν ξεκινήσαμε τὴν διέκοψε ὁ ἀδελφός της. Ἂν δὲν ἀκούγαμε ἀπ' τὸ ραδιόφωνο τὸ δελτίο τοῦ καιροῦ, τώρα θάχαμε γίνει . . . παπιά! «Ἄστατος μετὰ βροχῶν» πρόσθεσε μὲ στόμφο, σὰν νὰ εἶχε κάνει ὁ ἴδιος τὴν πρόγνωση τοῦ καιροῦ.

— Οὔφ! ἄσε μας ἥσυχους, εἶπε πάλι νευριασμένη ἡ Λίζα. Ὅλοι ξέρουμε πὼς ὁ Ἀπρίλης κάνει ὅ,τι τοῦ ἀρέσει. Δὲν εἴχαμε ἀνάγκη νὰ μᾶς τὸ πῆ τὸ δελτίο.

— Κρίμα νὰ μὴ ρωτήσουμε . . . ἐσένα, τὴν εἰρωνεύτηκε ὁ ἀδελφός της.

Ὁ θεῖος Πέτρος βλέποντας πὼς ἡ συζήτηση θὰ κατέληγε ἀσφαλῶς σὲ τσάκωμα, μπῆκε στὴ μέση.

—Ἐλάτε τώρα, τοὺς εἶπε, Ὅ,τι ἔγινε ἔγινε. Μὴ μαλλώνετε. Μιὰ καὶ εἴμαστε, ἀναγκασμένοι νὰ μείνουμε κλεισμένοι στὸ σπίτι, ὥσπου νὰ σταματήση ἡ βροχή, θὰ σᾶς πῶ κάτι γιὰ νὰ περάση εὐχάριστα ἡ ὥρα. Θέλετε καμμιὰ ἱστορία ἢ κανένα παραμύθι;

— Οὔ! παραμύθι ἔκανε στραβομουτσουνιάζοντας ὁ Στέλιος. Μωρὰ εἴμαστε; Ἐγὼ θἄθελα νὰ μᾶς πῆς, ἂν ξέρης, πὼς καταφέρνουν καὶ βρίσκουν ἀπὸ πρὶν τί καιρὸ θὰ κάνη!

—Ἔ, κάτι ξέρω, ἀπάντησε ὁ θεῖος Πέτρος. Μάθετε λοιπὸν παιδιά, πὼς γιὰ νὰ βρίσκουν τὰ προγνωστικὰ τοῦ καιροῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ συνεργάζωνται χιλιάδες ἐπιστήμονες σ' ὅλες τὶς μεριὲς τῆς γῆς. Πρῶτα-πρῶτα οἱ μετεωρολόγοι, στὶς μεγάλες μετεωρολογικὲς Ὑπηρεσίες καὶ στὰ Ἀστεροσκοπεῖα, ἔπειτα ἀεροπόροι, δάσκαλοι, ναυτικοί, δασονόμοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀκόμη.

— Μπᾶ; καὶ τί κάνουν τόσοι ἄνθρωποι; ρώτησε παραξενεμένη ἡ Λίζα.

— Τί κάνουν; Μετροῦν τὴ θερμοκρασία, τὴν ὑγρασία κι' ἀκόμη τὴν πτώση καὶ τὴ δύναμη τοῦ ἀνέμου, δηλαδὴ πόσο γρήγορα τρέχει, πὼς σχηματίζονται τὰ σύννεφα. Γιὰ νὰ καταλάβετε καλλίτερα, θὰ σᾶς δόσω ἕνα ἁπλὸ παράδειγμα:

Θάχετε βέβαια παρατηρήσει πὼς τὰ σύννεφα στὸν οὐρανὸ δὲν μένουν ποτὲ σχεδὸν ἀκίνητα στὴν ἴδια θέση. Τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς κινοῦνται κατὰ μιὰ ὡρισμένη διεύθυνση.

—Αὐτὸ τὸ κάνει ὁ ἀέρας, φώναξε θριαμβευτικὰ ὁ Στέλιος.

— Μπράβο Στέλιο, πολὺ σωστά. Καὶ τώρα προσέξτε αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς πῶ. Ἂν δὲν κάνω λάθος, ἔχετε ἕναν φίλο, ποὺ κάθεται στὴν Αἴγινα.

— Τὸν Θέμο, φώναξαν μὲ μιὰ φωνὴ τὰ δυὸ παιδιά.

—Ὡραῖα, τὸν Θέμο. Ὑποθέστε, λοιπόν, ὅτι ὁ Θέμος ἦταν στὸ σπίτι καὶ στεκόταν μπροστὰ στὸ παράθυρο κοιτάζοντας ἔξω. Ἐξαφνα βλέπει κατὰ τὸν νοτιὰ βαρειὰ μαῦρα σύννεφα ποὺ ὅσο πᾶνε ὅλο καὶ πιὸ κοντὰ ἔρχονται. Αὐτὸ φαίνεται νὰ τὸν ἐνδιαφέρει πολύ. . .

—Ἴσως νὰ ἑτοιμαζόταν κι' αὐτὸς γιὰ καμμιὰ ἐκδρομή, εἶπε ἡ Λίζα.

—Ἴσως ἔκανε ὁ θεῖος χαμογελώντας. Τρέχει τότε ἀμέσως μέσα καὶ παίρνει ἕνα ἀνεμόμετρο τοῦ χεριοῦ ποὺ μοιάζει σὰν ρόδα. Μ' αὐτὸ μετράει πόσο γρήγορα τρέχει ὁ ἀέρας. Βρίσκει λοιπὸν ὅτι ἔχει ταχύτητα 60 χιλιόμετρα τὴν ὥρα. Ὕστερα κοιτάζει ἀπέναντι στὴν ἐκκλησία, ὅπου ψηλὰ στὴν κορφὴ τοῦ καμπαναριοῦ βρίσκεται ὁ ἀνεμοδείκτης καὶ βλέπει ὅτι δείχνει νοτιά. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀρχίζουν νὰ πέφτουν οἱ πρῶτες σταγόνες τῆς βροχῆς. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Θέμος εἶχε τηλέφωνο καὶ μποροῦσε νὰ σᾶς τηλεφωνήση, θὰ σᾶς εἰδοποιοῦσε ὅτι σὲ μιὰ ὥρα θάχετε βροχὴ στὴν Ἀθήνα. Ἐσεῖς βέβαια θὰ τὸν κοροϊδεύατε. Πῶς νὰ τὸν πιστέψετε ἀφοῦ βλέπατε ἕναν καταγάλανο οὐρανὸ καὶ μιὰ περίφημη λιακάδα; Κι' ὅμως. Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ἀρχίζει πραγματικὰ νὰ βρέχη. Εἶμαι περίεργος τί θὰ λέγατε τότε παιδιά;

— Πὼς ὁ Θέμος γίνηκε ξαφνικὰ μάντις, εἶπε γελώντας ὁ Στέλιος.

— Μάντις βέβαια ὄχι, ἀλλὰ ἔξυπνος καὶ παρατηρητικός, συνέχισε ὁ θεῖος Πέτρος, καὶ γι' αὐτὸ παρατήρησε πὼς ὁ ἀέρας καὶ μαζὺ μ' αὐτὸν τὰ βαρειὰ σύννεφα, ταξείδευαν ὁλοταχῶς μὲ 60 χλμ. τὴν ὥρα, τραβώντας ἴσα κατὰ τὸν Βοριᾶ. Ξέρει ὅμως ὁ Θέμος καὶ καλὴ γεωγραφία. Ξέρει δηλαδή, ὅτι ἡ Ἀθήνα ἀπέχει ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ εἶναι αὐτὸς 60 χιλιόμετρα, καὶ βρίσκεται στὰ βοριὰ τῆς Αἴγινας. Ὥστε, ὅπως καταλαβαίνετε, ἡ πρόγνωσή του, κάθε ἄλλο παρὰ μαντεία ἦταν.

»Οἱ Μετεωρολογικοὶ σταθμοί, λοιπόν, σ' ὅλον τὸν κόσμο, ἐξακολούθησε ὁ θεῖος Πέτρος, κάνουν ἀκριβῶς τὸ ἴδιο ποὺ ἔκανε κι' ὁ Θέμος. Οἱ παρατηρήσεις τους βέβαια, γίνονται σὲ μεγάλη ἔκταση καὶ μὲ μεγαλύτερη ἀκρίβεια. Τὶς μεταδίνουν ἀμέσως μὲ τὸ τηλέφωνο ἢ μὲ τὸν τηλέγραφο σὲ διάφορες ὑπηρεσίες ποὺ εἶναι στὸ κέντρο κι' ἐκεῖ ξέρετε τί γίνεται τότε; Ὅλες αὐτὲς τὶς παρατηρήσεις τὶς καταχωροῦν ἀπάνω σ' ἕναν χάρτη. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο γίνονται οἱ «μετεωρολογικοὶ χάρτες». Ἔτσι ξέρουν πιὰ καλὰ σὲ ποιὰ περιοχὴ χιονίζει, σὲ ποιὰ βρέχει, σὲ ποιὰ φυσάει, καὶ ἀπὸ ποιὰ διεύθυνση καὶ μποροῦν νὰ ὁρίσουν ἀπὸ πρὶν τὶ καιρὸ θὰ κάνη σ' ἕνα ὡρισμένο μέρος, ἂς ποῦμε στὴν Ἀθήνα.

»Μὴ νομίσετε ὅμως, πὼς ἡ δουλειὰ αὐτὴ εἶναι τόσο εὔκολη καὶ ἁπλῆ.

— Καὶ τὰ βαρόμετρα; ρώτησε μὲ περιέργεια ὁ Στέλιος. δὲν μᾶς εἶπες τίποτε. Ὁ πατέρας μᾶς ἔλεγε, πὼς στὴν Ἐλβετία ἔχουν κάτι βαρόμετρα ποὺ μοιάζουν σὰν σπιτάκια. Ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι καλὸς στέκει ἔξω ἕνα κοριτσάκι μὲ καλοκαιριάτικα ροῦχα. Ὅταν πάλι γυρίζει στὴ βροχὴ τὸ κοριτσάκι μπαίνει μέσα κι' ἀπὸ μιὰ ἄλλη πορτοῦλα βγαίνει ἕνα ἀγοράκι ποὺ κρατάει μιὰ μεγάλη ὀμπρέλλα.

—Ἐμεῖς ἔχουμε γιὰ βαρόμετρο τοὺς... ρευματισμοὺς τῆς γιαγιᾶς, εἶπε γελώντας ἡ Λίζα, ποὺ τῆς εἶχε φύγει στὸ μεταξὺ μὲ τὴ διήγηση τοῦ θείου, ὅλη ἡ κακή της διάθεση. Μὰ ἐγὼ ἀπ' ὅλα τὰ δελτία σας καὶ τὰ βαρόμετρά σας πιστεύω ὅτι θὰ μοῦ πῆ ὁ. . . κόκορας!

Καὶ βλέποντας πὼς ὁ ἥλιος ἔλαμπε ξανὰ σ' ὅλη του τὴ μεγαλοπρέπεια καὶ πὼς στὸν οὐρανὸ δὲν ἔμενε τὸ παραμικρὸ συννεφάκι, ἄρχισε νὰ χοροπηδᾶ τραγουδῶντας:

Μόνο σὰν ὁ πετεινὸς λαλήση
ὁ καιρὸς θὲ νὰ γυρίση.

Ἀλλὰ ὁ θεῖος δὲν φάνηκε νὰ συμμερίζεται τὸν ἐνθουσιασμό της.

— Μήτε στὰ βαρόμετρα, μήτε στοὺς ρευματισμοὺς τῆς γιαγιᾶς μποροῦμε νὰ βασιζώμαστε παιδιά μου, εἶπε. Κι' ἀκόμη λιγώτερο, Λίζα μου, στοὺς ἐλαφρόμυαλους κοκόρους σου. Γιατὶ σὰν λαλήσουν, μπορεῖ βέβαια ν' ἀλλάξη ὁ καιρός, μὰ μπορεῖ νὰ μείνη κι' ὁ ἴδιος. Ἀλλὰ ἀρκετὰ μάθατε γιὰ σήμερα. Δὲν θέλω νὰ σᾶς κρατήσω περισσότερο μέσα, μιὰ κι' ἔξω εἶναι λιακάδα. Πᾶμε νὰ κάνουμε ὅλοι μαζὶ ἕναν περίπατο. Μὰ νὰ ξέρετε — πρόσθεσε, μὲ τὴν ἐπιμονὴ ποὺ ἔχουν συνήθως οἱ γεροντότεροι — πὼς στὸ ἑξῆς καλλίτερα θὰ εἶναι ν' ἀκοῦτε ἀπ' τὸ ραδιόφωνο τί λέει γιὰ τὸν καιρὸ τὸ μετεωρολογικὸ δελτίο, παρὰ νὰ περιμένετε ἂν θὰ λαλήση ἢ δὲν θὰ λαλήση ὁ πετεινός. Γιατί, ὅπως εἴπαμε, δὲν σημαίνει μ' αὐτὸ πὼς θ' ἀλλάξη κι' ὁ καιρός.

Ἀλλὰ τὰ παιδιὰ ἦταν πολὺ μακρυὰ πιὰ γιὰ νὰ μπορέσουν ν' ἀκούσουν τὰ τελευταῖα λόγια. Εἶχαν κιόλας χαθῆ ἀνάμεσα στὰ δέντρα κυνηγῶντας μιὰ πεταλοῦδα μέσ' στὸν ἡλιόλουστο κῆπο.

Φ. Μ.

(Διασκευὴ ἀπ' τὸ Γερμανικό)

ἀγκαλιά της, χωρὶς νὰ μπορῆ ἀπὸ τὴ συγκίνηση νὰ βγάλη μιὰ λέξη. Ἔπειτα ὅταν λίγο συνῆλθε τοῦ εἶπε:

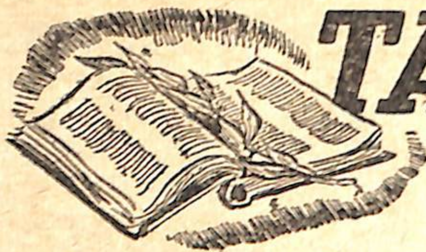
— Πήγαινε νὰ κοιμηθῇς γρήγορα, νὰ ξεκουρασθῆς ἔπειτα ἀπὸ τόση κούραση. Ὁ πατέρας του τὸν πῆρε στὰ χέρια του καὶ τὸν πῆγε στὴν κάμαρά του. Ἀφοῦ τὸν φίλησε πολὺ συγκινημένος τὸν ἔβαλε στὸ κρεββάτι του.

— Εὐχαριστῶ πατέρα, εἶπε τὸ παιδί. Εὐχαριστῶ, ἀλλὰ πήγαινε καὶ σὺ νὰ κοιμηθῆς. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος πατέρα. Καληνύχτα.

Ὁ πατέρας του κάθισε δίπλα στὸ κρεββάτι καὶ κρατῶντας του τὸ χέρι ἔλεγε:

— Κοιμήσου - κοιμήσου ἄγγελέ μου. Ὁ Γιάννης ἀποκαμωμένος κοιμήθηκε. Ὅταν ξύπνησε ὁ ἥλιος εἶχε βγῆ ἀπὸ πολλὲς ὧρες καὶ αἰσθάνθηκε κοντά του, τὸ κεφάλι τοῦ πατέρα του, ποὺ εἶχε περάσει τὴ νύχτα ἔτσι, καθισμένος κοντά του.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Π. Θ. Κ.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

Ω! ΜΑΓΙΣΣΑ

Ὦ! Μάγισσα ποὺ σκορπᾶς τὰ μάγια σου πλεγμένα μέσα στὸ νῆμα τῆς τερπνῆς ζωῆς. Τὰ πουλιὰ κελαϊδοῦν στὰ μυρωμένα σου δένδρα, ὁ Οὐρανὸς καθρεφτίζεται μέσα στὴ μικρή σου λίμνη, ποὺ σὰν νεράϊδα κρατεῖ στὸ χέρι της τὴν παραμυθένια λύρα. Τὰ λουλούδια σου σκορποῦν τὴν εὐωδιά τους καὶ τὰ δένδρα τὴ δροσιὰ τῆς χλωρῆς φυλλωσιᾶς τους.

Τὰ σπίτια σου ἀραδιασμένα σὰν τὰ μικρὰ ἄθῷα ἀρνάκια. Κι' ὁ βοσκὸς ποὺ ἀκούγεται μὲ τὴν φλογέρα του ἀπὸ ψηλά, ψάλλει χαρούμενο τραγούδι γιὰ μᾶς.

Ὅλα τὰ παιδιὰ πίνουμε ἀπ' τὸ δροσερὸ ποτήρι τῆς χαρᾶς καὶ ζοῦμε σ' ἕνα πέλαγος εὐτυχίας ποὺ τὸ ζωντανεύουν τὰ μεγάλα μας ὄνειρα.

Κρίνα σπαρμένα στὸ κάθε ὄμορφο μονοπάτι τοῦ μικροῦ χωριοῦ μας, μυρωμένος εἶναι ὁ ἀέρας ποὺ ρουφοῦμε, καὶ μέσα στὴν παραδεισένια αὐτὴ φύση γλυκὰ ἔρχεται ἡ φωνὴ τοῦ ἀηδονιοῦ ποὺ μᾶς τραγουδεῖ μὲ τὴ δική του μουσική, μὲ τὶς δικές του γλυκὲς νότες.

Καὶ σιγὰ - σιγά, σὰν μέσα σὲ ὄνειρο ἡ φαντασία μας φέρνει ἐδῶ στὸν ἀνθοστόλιστο θρόνο της τὴ ΜΗΤΕΡΑ μας, βασίλισσά μας ποὺ κρατῶντας στὸ χέρι της τὸ μαγικὸ ραβδὶ της μᾶς δείχνει τὸ μονοπάτι τῆς χαρᾶς καὶ τῆς Ἀρετῆς.

Βασίλειος Ἰωσηφίδης
(ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ Ἅγιος Ἀλέξανδρος)

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Στῆς θάλασσας καὶ τ' οὐρανοῦ τὰ χρυσωμένα
(πλάτια
μεγαλοπρέπεια μαγικὴ σὰν προσευχὴ πλανιέται
καὶ μὲς τῆς γῆς τὴ λησμονιὰ τῶν γεωργῶν τὰ
(μάτια
κοιτοῦν τὸν ἥλιο μ' ἔκσταση π' ἀγαλιν' ἀρ-
(γοσβιέται.
Σὰν ἦχος οὐρανόσταλτος καὶ ρυθμικὸς γροι-
(κιέται
γλυκός, βαθὺς καὶ μαγικός, σὰν προσευχὴ νὰ
(μοιάζη,
στέκει ὁ γεωργὸς στὸ δρόμο του, σιωπᾷ,
(σταυροκοπιέται,
εἰς τὴν φωνὴν τῆς ἐκκλησιᾶς ποὺ τοὺς πιστοὺς
(της κράζει.
Παντοῦ ξεχύθηκε σιγὴ γαλήνη πέρα ὡς πέρα
γιὰ προσευχὴ τὸ μῦρο τους προσφέρουν τὰ
(λουλούδια,
καὶ τὰ πουλάκια τραγουδοῦν στὸν Ἅγιο μας
(Πατέρα
γιὰ βραδυνή τους προσευχὴ τὰ πιὸ γλυκὰ τρα-
(γούδια.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΣ (Ζαχάρω)

Ο ΕΡΧΟΜΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ὁ Ἥλιος παραμέρισε
τῆς νύχτας τὰ σκοτάδια
καὶ τὴν ἡμέρα ἔλουσε
μὲ τὰ γλυκά του χάδια.

Τ' ἀηδόνι τὸ γλυκόλαλο
ἄρχισε τὰ τραγούδια
ὁ κόσμος πάει στὶς ἐξοχὲς
κι' ἀκούγονται τραγούδια.

Καὶ ὁ βοσκὸς ἐκεῖ ψηλὰ
παίζει μὲ τὴ φλογέρα
καὶ τὰ ἀρνάκια τὰ καλά
χαίρονται ποὖρθε ἡμέρα.

ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΜΠΑΡΑΚΙΤΗΣ
Ζάχοι Ὀλυμπίας

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Στὰ βόρεια δυτικὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, σὲ μιὰ μαγευτικὴ τοποθεσία, στὴν πλαγιὰ ἑνὸς μικροῦ δασοφυτευμένου λόφου, βρίσκεται σκαρφαλωμένο τὸ μικρό μου χωριό.

Τὸ ὄνομά του εἶναι Πλάτανος.

Τὰ σπιτάκια του, μικρὰ καὶ κάτασπρα κρεμασμένα σὰν ἀετοφωλιὲς στὴν πλαγιὰ τοῦ λόφου, σοῦ δίνουν γοητευτικὴ ἐντύπωση.

Στὸ κέντρο τοῦ χωριοῦ, κάτω ἀπὸ ἕναν γερο - Πλάτανο, εἶναι μιὰ μικρὴ βρυσούλα, ποὺ μὲ τὸ κρύο καὶ γάργαρο νερό της, δροσίζει κάθε διαβάτη.

Γύρω γύρω, περιβάλουν τὸ χωριό μου μικροὶ λοφίσκοι, σκεπασμένοι ἀπὸ πανύψηλα δέντρα. Ἐκεῖ τὸ χορτάρι εἶναι ἄφθονο καὶ ἡ γῆ μοιάζει σὰν νὰ εἶναι στρωμένη μὲ καταπράσινο χαλί.

Τὸ νερὸ πετιέται κρυστάλλινο μέσα ἀπὸ τὴ γῆ, σχηματίζοντας μικρὰ ρυάκια.

Καὶ τὸ γλυκοχάραμα, ὅταν ὁ βοσκὸς σκαρίζει τὸ κοπάδι του, γεμίζει τὸν ἀέρα μὲ τοὺς γλυκοὺς ἤχους τῆς φλογέρας του, ἐνῶ ἡ ἁρμονικὴ ὀρχήστρα τῶν πουλιῶν δίνει στὸ χωριό μου μιὰ ὄψη παραμυθένια.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΜΑΡΚΟΥΣΗΣ
Β.Ε.Σ. Ληξούριον

ΕΛΑ ΑΝΟΙΞΗ

Ἔλα ἄνοιξη πάλι
νὰ μᾶς διώξης τὴ λύπη
τὰ γλυκά σου τὰ κάλλη
σκόρπα πάνω στὴ γῆ
ἔλα φέρε καὶ πάλι
τὴ χαρὰ ποὺ μᾶς λείπει
καὶ νὰ φύγ' ἡ μεγάλη
τοῦ χειμῶνα σιγή.

Ἔλα λυῶσε τὰ χιόνια
ποὺ 'ναι πάνω στὰ ὄρη
νὰ γυρίσουν τ' ἀηδόνια
στὴν παλιά τους φωλιά.
Ἔλα, φεύγουν τὰ χρόνια
ὦ οὐράνια κόρη
ἔλα σκόρπα συμπόνια
στὴ φριχτὴ σιγαλιά.

Ἔλα σκόρπισε μῦρα
στὴν κλαμμένη τὴ φύση
κι' ἀπὸ ἄνθη πλημμύρα
ἂς ἀνθίσουν στὴ γῆ
τοῦ Ὀρφέως ἡ θύρα
στὶς καρδιὲς ν' ἀντηχήση
στῆς ψυχῆς μας τὴ θύρα
ἂς ροδίση αὐγή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΛΟΥΝΤΟΣ

ΕΛΛΑΔΑ ΜΟΥ...

Εἶναι μιὰ λέξη ποὺ κάθε Ἕλληνας ἔχει βαθειὰ ριζωμένη στὴν ψυχή του. Εἶναι μιὰ λέξη ποὺ ὅποιος ἐχθρὸς τὴν ἀκούει, τρομάζει. Τρομάζει γιατὶ γνωρίζει πολὺ καλὰ ὅτι ἡ χώρα αὐτὴ γεννᾶ παλληκάρια ποὺ δίνουν καὶ τὴν τελευταία σταγόνα ἀπ' τὸ αἷμα τους γιὰ νὰ τὴν ὑπερασπισθοῦν. Ἑλλάδα δὲν θὰ πῆ ἕνα κομμάτι γῆς. Ἡ Ἑλλάδα δὲν εἶναι οὔτε ὁ καταγάλανος οὐρανός, ποὺ τὴν σκεπάζει, οὔτε τὰ μαγευτικά της ἀκρογιάλια, οὔτε τὰ χαριτωμένα της νησιὰ οὔτε τὰ γεμάτα καλλονὲς βουνά της. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι μία ἰδέα γιὰ τὴν ὁποία πολεμᾶ ὁ κάθε Ἕλληνας. Πολεμᾶ γιὰ μιὰ ἀνώτερη ἰδέα, τὴν Ἑλλάδα. Ἑλλάδα μου... Πόσο εἶμαι ὑπερήφανος γιατὶ γεννήθηκα πάνω στὰ ἅγια σου χώματα. Κάθε γωνιά σου ἔχει καὶ κάτι νὰ ἀναδείξη. Ἀπὸ τὴν Κρήτη ὡς τὴν Θράκη, ὅλα τὰ μέρη μιλοῦν γιὰ τὴν δόξα σου. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ δόξα σου φθάνει ἕως τὰ πέρατα τῆς γῆς. Ἐσὺ σαι ὁ φάρος τῆς Οἰκουμένης. Εἶσαι ὁ ἥλιος τῆς γῆς. Εἶσαι ἕνας μεγάλος ἀτίμητος θησαυρός.

Ἑλλάδα μου...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
(Παιδόπολη Ἅγ. Δημήτριος Θεσσαλονίκης)

Ο ΚΑΗΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ

(Χαρισμένο στὸν ἀγαπητὸ ἀδελφό μου Θωμᾶ)

Τὰ φῶτα τοῦ χωριοῦ σβύσανε σιγὰ - σιγά...

Τὸ χωριὸ κοιμᾶται ἥσυχα ἥσυχα, βαθειὰ μέσα στὴ θεοσκότεινη νύχτα. Ἕνα σπιτάκι τοῦ χωριοῦ μόνο δὲν κοιμᾶται. Φαίνεται κάποιος νὰ πλανᾶται στὸ ἀμυδρὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ!...

...Καὶ ἡ νύχτα προχωρεῖ!... Ἀκουμπισμένος στὴν πολυθρόνα τοῦ σπιτιοῦ κοντὰ στὸ τζάκι ποὺ τριζοβολοῦν τὰ ξύλα ἀπὸ τὴ φωτιά, ὁ καημένος πατέρας ἀφήνει τὴ σκέψη του νὰ πλανηθῆ μόνη της, στὴ νυχτιάτικη σιγή... Οἱ ἀναμνήσεις περνοῦν ἀπὸ τὸ μυαλό του γρήγορα - γρήγορα σὰν μιὰ κινηματογραφικὴ ταινία. Τὴ λύπη του μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴ γνωρίση, ἀλλὰ ὄχι καὶ νὰ τὴ νιώση ἂν ρίξη τὴ ματιά του στὸ μαραμένο πρόσωπό του... Ὁ φιλόπονος πατέρας θυμᾶται... θυμᾶται τὸν ἀποχωρισμὸ τοῦ παιδιοῦ του!... Ὤ ναί! Θυμᾶται τότε, ποὺ ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ αὐτοκίνητο ἄκουσε τὰ τελευταῖα λόγια του γιοῦ του. «Δόσε μου τὴν εὐχή σου πατέρα φεύγω... Φεύγω τὴν εὐχή σου». Ἀτάραχος τ' ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ πατέρας, καὶ μὲ φωνὴ τρεμουλιαστὴ ἀπὸ τὴ συγκίνηση, εἶπε: «Νάχης τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δική μου παιδί μου, καὶ καλὴ πρόοδο...» Ἕνα χονδρὸ δάκρυ κύλησε στὸ πρόσωπό του ἀπὸ τὰ γαλανά του μάτια, καὶ γυρίζοντας τὸ κεφάλι ἀπὸ τὴ ματιὰ τοῦ γυιοῦ του, ἔκλαψε πικρά...

«Ὥρα καλὴ παιδί μου, καὶ ὁ μεγαλοδύναμος βοηθός», εἶπε ὁ χαροκαμένος πατέρας, βλέποντας νὰ χάνεται τὸ αὐτοκίνητο ἀπὸ τὴ στροφή...

...Τὰ χρόνια περνοῦν!... Καὶ ὁ πατέρας θυμᾶται καὶ ὅλο θυμᾶται... Σὰν τί νὰ θυμᾶται; Ποιὸς νὰ εἶναι ὁ καημός του; Ἄ! ναί. Ὁ καημός του, ποὺ δείχνει ἡ πατρικὴ ἀγάπη του, εἶναι ὁ χωρισμὸς τοῦ γιοῦ του. Σκέπτεται, ὅλο περισσότερο σκέπτεται.... Κανεὶς δὲν τὸν ἐνοχλεῖ... Καὶ μόνο τὸ γατάκι ποὺ ἦταν κοντά του μὲ ἕνα νιαούρισμα διέκοψε τὶς ἀναμνήσεις τοῦ πατέρα!...

ΜΕ ΤΗΝ ΧΑΡΑΥΓΗ ΣΤΟΝ ΑΝΘΟΚΗΠΟ ΜΟΥ

Ξύπνησα σήμερα νωρίς·
στολὴ ἀραχνοϋφαντη ἦταν ἡ φύση γύρα,
σὰν πεταλούδα χνουδωτὴ
ποὺ σὲ λουλούδι ἔχει κρυφτῆ.
Γιὰ πρώτη μύρισα φορὰ τῆς χαραυγῆς τὰ
(μῦρα.

Ὁ κῆπος μου ἦτανε ναός·
καὶ μὲ τριγύριζαν ἐκεῖ, χιλιάδες ἀγγελούδια
ὅλα μὲ ὄψη μαγικὴ
ποὺ ἡ χαρὰ τὴν κατοικεῖ
κι' ἦταν ἐκεῖνα ὅμορφα τῆς χαραυγῆς λου-
(λούδια.

Βασίλευε παντοῦ χαρά·
μοῦ μίλαγαν τὰ λούλουδα μὲ τὴ δική τους
(γλῶσσα·
τὰ καταλάβαινα καλά,
γιατὶ ἐζοῦσα ἀπαλὰ
μέσ' στὸ μυστήριο τῆς αὐγῆς ποὺ μοὖχε δεί-
(ξει τόσα!

Φτερὸ εἶχε γίνει ἡ ψυχή,
κι' ἔσκιζε —τί γλυκειὰ στιγμὴ— τὸν κα-
(θαρὸ ἀγέρα.
Ἐστάθηκα εὐλαβικὰ
στῆς φύσεως τὰ μυστικά.
Ὦ! εἶναι θαῦμ' ἀληθινὸ ἡ Πλάση τοῦ Πα-
(τέρα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΣΦΥΡΗΣ
(Γυμνάσιο Ναυπάκτου)

«ΜΟΝΟ ΛΙΓΟ ΧΩΜΑ ΧΩΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ»

Ἡ Ἑλλάδα εἶναι μικρὴ σὲ ἔκταση ἀλλὰ μεγάλη σὲ ἱστορία καὶ ἡρωϊσμό. Τὰ τόσα παλληκάρια πο ὔεπεσαν γιὰ νὰ τῆς χαρίσουν τὴν ἐλευθερία στὸ Μαραθώνα, στὶς Θερμοπύλες, στὸ Σούλι, στὸ Μεσολόγγι, στὰ Ψαρὰ καὶ ὕστερα στὸ Γράμμο καὶ στὸ Βίτσι ροδόβαψαν τὰ χώματά της. Γι' αὐτὸ ἂν κανένας Ἕλληνας ξενητευθῆ θὰ ἐπιθυμήση νὰ ἔχη γιὰ φυλαχτό του ἐκεῖ στὴν ξενητειὰ λίγο χῶμα Ἑλληνικὸ ὅπως λέει σ' ἕνα ποίημά του ὁ Γεώργιος Δροσίνης:

«Μόνο λίγο χῶμα
χῶμα Ἑλληνικό».

Ναὶ χῶμα Ἑλληνικό. Σὰν τὸ βλέπει θὰ θυμᾶται τὸ χωριό του, τὴν πατρίδα του τὰ χώματα ποὺ ἔχουν ἀνασκάψει γιὰ νὰ θεμελιώσουν τὸν Παρθενώνα κι' ὕστερα τὰ χώματα ἐκεῖνα ποὺ ἔβαψαν μὲ τὸ αἷμα τους τόσοι καὶ τόσοι ἥρωες.

Πόσο λοιπὸν ἀγαπᾶμε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸ χῶμα τῆς γλυκιᾶς μας Πατρίδας ποὺ μοιάζει μὲ φεγγόβολη ἀχτίδα στὴ χερσόνησο τῆς Βαλκανικῆς.

ΓΕΩΡΓΙΑ Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
(Μαθήτρια Δημ. Σχολείου Δολιανῶν Ἠπείρου)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ

Ἡ ΗΡΩΪΔΑ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης

10ον.

—Ὁ Θρασύβουλος αὐτὴν τὴν στιγμὴ μπορεῖ καὶ νὰ μὴν ὑπάρχη, κι᾽ ὅσο γιὰ τὸν Πατριάρχη, βρίσκεται στὴ φυλακή! εἶπε θριαμβευτικὰ ὁ Βάρθακας.

— Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ τσαμπουνᾶς κὺρ Βάρθακα; τὸν ἔκοψε ἄγρια ἡ κοπέλλα. Ποῦθε τὰ κατέχης ὅλ᾽ αὐτὰ τὰ νέα;

—Ἔχω γράμματα ποὺ τὸ λένε, ἐπέμεινε ὁ Βάρθακας.

Ὁ Βάρθακας ἔδειξε στὴν Ἀνδρονίκη τότε τὰ πλαστὰ γράμματα ποὺ εἶχαν ἀπατήσει τὸν πατέρα της.

Ἡ Ἀνδρονίκη τοὺς ἔρριξε μιὰ ματιά, καὶ κατάλαβε ἀμέσως τὴν ἀπάτη.

— Ποῦ τὰ μαστόρεψες δάσκαλε τὰ γράμματα; ἔκανε κοροϊδευτικά. Ἐγὼ ἔλαβα σήμερα μόλις γράμμα ἀπὸ τὸν Θρασύβουλο, ἀπὸ τὴν Κωσταντινούπολη, ὅπου μοῦ γράφει τὴν πᾶσα ἀλήθεια! Νὰ καὶ τὸ γράμμα του! Εἶναι μόλις ἑφτὰ μερῶν γράμμα, ἐνῶ τὰ δικά σου εἶναι παλιά!

Ὁ πονηρὸς Βάρθακας πρασίνισε ἀπὸ τὸ κακό του μόλις κατάλαβε πὼς εἶχαν ξεσκεπαστῆ οἱ μηχανορραφίες του. Ἀλλὰ ὅπως οἱ ὅμοιοί του, δὲν ἔχασε τὴν ἀποκοτιά του.

—Ὁ Θεὸς νὰ δώση νὰ εἶναι ἔτσι ὅπως τὰ λὲς κόρη μου! ἔκανε μὲ ὑποκρισία. Καὶ μακάρι νὰ μὴν εἶναι σωστὲς οἱ δικές μου πληροφορίες. Γιατὶ εἰλικρινά, πολὺ θὰ λυπόμουν νὰ εἶχαν στ᾽ ἀλήθεια συλλάβει οἱ ἐχθροὶ τὸν Πατριάρχη μας κι᾽ ἐκεῖνο τὸ καλὸ παλληκάρι.

— Εἶναι πολὺ καλὸς ἄνθρωπος κὺρ Βάρθακά μου! ἔκανε συγκινημένος ὁ δημογέροντας ποὺ ἦταν εὐκολόπιστος ὅπως εἶναι συνήθως ὅλοι οἱ καλοὶ καὶ τίμιοι ἄνθρωποι. Ἀλλὰ ἡ κόρη μου πρέπει νὰ καταλάβη πὼς τὸν Θρασύβουλο εἴτε εἶναι ἐλεύθερος εἴτε φυλακισμένος δὲν πρόκειται νὰ τῆς τὸν δώσω γιὰ ἄντρα. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν μιλάω μόνο σὰν πατέρας, παρὰ σὰν ἄρχοντας. Ἔδωσα ὅρκο πίστης στὸν Σουλτάνο τὸν ἀφέντη μας, καὶ δὲν θὰ τὸν πατήσω. Ἡ Ἀνδρονίκη θὰ πάρη ἄντρα της ἐσένα σοφέ μου δάσκαλε, καὶ σήμερα μάλιστα. Τέτοιος προστάτης τῆς χρειάζεται. Γι᾽ αὐτὸ κιόλας φέραμε καὶ τὸν παπᾶ, γιὰ νὰ γίνη ὁ γάμος ἀμέσως.

— Πατέρα μου, εἶπε ἡ Ἀνδρονίκη μὲ βία κρατώντας τὸ θυμό της, ἡ θέλησή σου εἶναι γιὰ μένα νόμος. Ὁποιον ἄντρα καὶ νὰ μοῦ διάλεγες, δὲν θάλεγα ὄχι. Ὅμως ἔτυχε νὰ καταλάβω κάτι ποὺ δὲν κατάλαβες ἀκόμη. Κατάλαβα πὼς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποὺ μοῦ διάλεξες γιὰ νὰ τὸν στεφανωθῶ, ἔχει ψυχὴ μαύρη καὶ στρεβλωμένη σὰν τὸ κορμί του. Εἶναι ἕνας ὑποκριτής, ἕνας Ἰούδας, ποὺ σὲ κοροϊδεύει γιὰ νὰ μπῆ ἀφέντης στὰ πλούτη σου καὶ νὰ σοῦ πάρη τὴν μοναχοκόρη σου, ποὺ ξέρει πὼς εἶναι τὸ φῶς τῶν ματιῶν σου. Τὸ στεφάνι ὅμως πατέρα, εἶναι πρᾶμα ἱερό. Δὲν μπορῶ νὰ ντροπιαστῶ μπροστὰ στὸ Θεό. Δὲν μπορῶ ν᾽ ἀφήσω ἕναν ἱερέα νὰ εὐλογήση μιὰ κακὴ πράξη, ἕναν ἄθλιο καὶ πρόστυχο ὑπολογισμό. Θέλεις νὰ μὴν πάρω τὸν Θρασύβουλο; Νὰ μὴ τὸν πάρω. Μὴ μ᾽ ἑνώσης ὅμως πατέρα μὲ τοῦτο τὸ τέρας, γιατὶ πρῶτος ἐσὺ θὰ τὸ μετανοιώσης καὶ ἡ μετάνοια θὰ σὲ σκοτώση!

— Μὴν τὴ συνερίζεσαι κὺρ Βάρθακα! εἶπε ὁ ἀδερφὸς τῆς Ἀνδρονίκης, ποὺ σὰ νέος ἦταν καὶ πιὸ ἄμυαλος, ἐνῶ ὁ Ἀθανασιάδης ἄρχισε νὰ συλλογίζεται αὐτὰ ποὺ εἶπε ἡ κόρη του.

—Ἐγὼ νὰ τὴν συνεριστῶ; ἔκανε ὑποκριτικὰ ὁ Βάρθακας. Θεὸς φυλάξοι! Ξέρω πὼς εἶναι ἕνας ἄγγελος, ὅσο καὶ νὰ μ᾽ ἀδικῆ ἡ κρίση της. Εἶμαι καμπούρης κι᾽ ἄσχημος, αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμποδίζει τὴν ψυχή μου νὰ εἶναι λευκὴ σὰν τὸν κρίνο! Ὅταν ἡ κοπέλλα μὲ τὴν θέληση τοῦ πατέρα της ἀρραβωνιάστηκε ἐκεῖνον τὸν νιούτσικο ποὺ τόσα κακὰ θὰ φέρη στὸ κεφάλι τοῦ δημογέροντα, εἶπα τίποτε ἐγώ; Κι᾽ ὅταν ὁ κὺρ Ἀθανασιάδης μοῦ ζήτησε νὰ πάρω τὴν κόρη του γυναίκα γιὰ νὰ τὴν γλυτώσω ἀπὸ χειρότερα μήπως δὲν δίστασα; Μήπως δὲν τοῦπα πὼς ἐγὼ ἀμφιβάλλω ἂν μὲ θέλη ἄντρα της ἡ Ἀνδρονίκη; Μὲ ζόρισε ὅμως κι᾽ ἔδωσα τὸν λόγο μου. Ἕναν λόγο ἔχω, τὸν κρατάω!

Αὐτὰ τὰ ὑποκριτικὰ λόγια, ἔκαναν τὸν τίμιο δημογέροντα νὰ ντραπῆ καὶ νὰ διώξη τοὺς δισταγμούς του.

— Κι᾽ ἐγὼ ἕνα λόγο ἔχω κύριε καθηγητά! εἶπε. Σούταξα τὴν κόρη μου. Νὰ τὴν πάρης λοιπὸν μὲ τὴν εὐλογία μου. Κι᾽ ὅσο γιὰ τὴν κόρη μου, δὲν θὰ διστάση νὰ θυσιαστῆ γιὰ νὰ μὲ σώση!

Αὐτὰ τὰ λόγια ἔκαναν τὴν δύστυχη Ἀνδρονίκη νὰ σωπάση. Πῶς νὰ κάνη τὸν πατέρα της νὰ καταλάβη πὼς τοὺς ἔπαιζε ὅλους ὁ ἄθλιος Βάρθακας; Κάποτε βέβαια θ᾽ ἄνοιγαν τὰ μάτια του καὶ θάβλεπε. Τότε ὅμως θὰ ἦταν πιὰ ἀργά.

—Ὅτι κάνει ὁ πατέρας σου, εἶπε τότε κι᾽ ὁ Βάρθακας, τὸ κάνει γιὰ τὸ καλό σου. Μόλις παντρευτοῦμε, θὰ φύγωμε γιὰ τὴν Εὐρώπη. Κι᾽ ἐκεῖ θὰ βρεθῆς σ᾽ ἕνα περιβάλλον ποὺ οὔτε νὰ τ᾽ ὀνειρευτῆς δὲν θὰ μποροῦσες.

—Ἄ! Ὥστε ἔτσι! εἶπε ἡ Ἀνδρονίκη. Αὐτὸ λογαριάζεις νὰ κάνης κύριε καθηγητά! Νὰ φύγης στὴν Εὐρώπη μὲ τὰ χρήματα τοῦ πατέρα μου, ἀφήνοντάς τον ἐδῶ νὰ κινδυνεύη.

—Ἂν πάρης ἐμένα, κανένα κίνδυνο πιὰ δὲν τρέχει! τὴν βεβαίωσε ὁ Βάρθακας. Τί θὰ κάνη ἕνας γέρος ἄνθρωπος στὴν Εὐρώπη ποὺ δὲν ξέρει καμμιὰ ξένη γλῶσσα!

— Εἶσαι ἀκόμη πιὸ ἐλεεινὸς ἀπ᾽ ὅτι σὲ φανταζόμουν! φώναξε ἀγριεμένη ἡ Ἀνδρονίκη. Πατέρα, γιατὶ ἡ καλωσύνη σου νὰ σ᾽ ἐμποδίζη νὰ δῆς τί ἔχει στὸ νοῦ του αὐτὸς ὁ ἀχρεῖος!

— Φτάνει πιὰ Ἀνδρονίκη! Ἀρκετά! φώναξε θυμωμένος ὁ Ἀθανασιάδης. Θὰ γίνη αὐτὸ ποὺ ἀποφάσισα! Πήγαινε παιδί μου νὰ φέρης τὸν παπᾶ, εἶπε στὸν γυιό του.

Τὴν ὥρα ποὺ ἔμπαινε στὸ δωμάτιο ὁ παπᾶς, ἡ Ἀνδρονίκη ξεκρέμασε ἀπὸ τὸν τοῖχο ἕνα μαστίγιο, καὶ κατάφερε ἕνα δυνατὸ χτύπημα στὸ πρόσωπο τοῦ Βάρθακα ποὺ ἔπεσε κάτω.

—Ὤχ! Μὲ σκότωσε! φώναξε.

—Μακάρι νὰ σὲ σκότωνα! εἶπε ἡ Ἀνδρονίκη. Τέτοιος ποὺ εἶσαι ἴσως νὰ γλύτωνε τὸ σπίτι μου ἀπὸ μεγαλύτερα δεινά!

Ποὺ νάξερε ἡ δύστυχη ἡ κοπέλλα, πόσο προφητικὰ μιλοῦσε!

Ὡστόσο ὁ Ἀθανασιάδης εἶχε πιὰ θυμώσει γιὰ καλά!...

— Μπρὸς δέσποτα! εἶπε τοῦ παπᾶ. Ἑτοίμασε τὰ στέφανα γιὰ νὰ τελειώνομε!

— Σταθῆτε! εἶπε ἡ Ἀνδρονίκη. Προτιμῶ χίλιες φορὲς νὰ τάξω τὴ ζωή μου στὸ Θεὸ καὶ νὰ καλογερέψω!

—Ἡσύχασε τέκνο μου, εἶπε ἤρεμα ὁ παπᾶς. Ὁ γάμος εἶναι ἱερὸ μυστήριο, κι᾽ ὁ πατέρας σου δὲν θὰ θελήση νὰ σὲ δώση χωρὶς τὴ θέλησή σου σ᾽ ἕναν ἄνθρωπο ποὺ δὲν τὸν δέχεσαι γι᾽ ἄντρα σου. Καμμιὰ φορὰ τὰ παιδιὰ πεισματώνουν χωρὶς νάχουν δίκηο, καὶ τότε οἱ γονιοὶ γιὰ τὸ καλό τους πρέπει νὰ τὰ συνεφέρουν. Πάντως πρέπει νὰ συμφωνήσουν γονεῖς καὶ παιδιὰ γιὰ νὰ εὐλογήση ἕνα γάμο ὁ ἱερέας...

Ὁ Ἀθανασιάδης ἄκουγε ντροπιασμένος λιγάκι τὰ τόσο γνωστικὰ λόγια τοῦ παπᾶ.

—Ἡ Ἀνδρονίκη μου, εἶναι καλὸ κορίτσι, εἶπε σὲ λίγο. Ποτὲ δὲ μούδωσε ἀφορμὴ γιὰ παράπονο. Γιὰ νὰ μὴν θέλη τὸν ἄνθρωπο ποὺ διάλεξα, σὲ ὥρα ἀνάγκης, τ᾽ ὁμολογῶ, θάχη θαρρῶ τοὺς λόγους της!

Τότε θύμωσε ὁ Βάρθακας κι᾽ ἔκανε τὸ πρῶτο του λάθος.

— Τέτοιο λόγο ἔχεις κὺρ Ἀθανασιάδη! φώναξε. Ἄμ καλὰ θὰ κάνουν νὰ σὲ κόψουν οἱ Τοῦρκοι. Ἀπὸ τὴν Εὐρώπη ποὺ θὰ πηγαίναμε, θάγραφα ἐγὼ καὶ κανένα γράμμα στοὺς Τούρκους γιὰ νὰ σὲ γλυτώσω! Νὰ δοῦμε τώρα ποιὸς θὰ σὲ γλυτώση.

— Καὶ ποιὸς εἶσαι σὺ κὺρ Βάρθακα γιὰ νὰ σ᾽ ἀκούσουν οἱ Τοῦρκοι; εἶπε ὁ παπᾶς.

—Ἅμα σὲ πιάσουν παπᾶ καὶ σὲ κρεμάσουν, τότε θὰ καταλάβης ποιὸς εἶμαι ἐγώ! ἔκανε μὲ αὐθάδεια ὁ Βάρθακας.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Γύρω 'απ' τόν 'Αθλητισμό

Τὸ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΚΥΠΕΛΛΟ

Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ στὸ γήπεδο τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» δόθηκε ὁ τελικὸς ποδοσφαιρικὸς ἀγώνας τοῦ «Κυπέλλου Ἀνατολικῆς Μεσογείου», στὸ ὁποῖον μετέσχον οἱ Ἐθνικὲς ποδοσφαιρικὲς ὁμάδες τῆς Ἰταλίας, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα τοῦ κυπέλλου εἶχαν ὡς ἑξῆς: Τουρκία — Αἴγυπτος 3 - 2, 0 - 3. Ἰταλία — Τουρκία 0 - 0, 1 - 0. Ἑλλὰς — Αἴγυπτος 0 - 2, 1 - 0. Ἰταλία — Αἴγυπτος 0 - 3, 6 - 1. Ἑλλὰς—Τουρκία 3 - 1, 1 - 0. Ἰταλία — Ἑλλὰς 3 - 0.

Ἔτσι ἡ βαθμολογία παρουσιαζόταν ὡς ἑξῆς:

Αἴγυπτος βαθμοὶ 6, Ἑλλὰς βαθμοὶ 6, Ἰταλία βαθμοὶ 7, Τουρκία βαθμοὶ 3.

(Σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ κυπέλλου ἡ νίκη βαθμολογεῖται μὲ 2, ἡ ἰσοπαλία μὲ 1 καὶ ἡ ἧττα μὲ 0 - 0).

Ἡ Ἑλλάδα μὲ 6 βαθμοὺς καὶ ἡ Ἰταλία μὲ 7 ἔδωσαν στὶς 26 Ἀπριλίου τὸ τελικὸ μάτς. Μόνον μὲ νίκη ἡ Ἑλλάδα κέρδιζε τὸ κύπελλο, ἐνῷ σὲ ἰσοπαλία τὸ ἔδιδε στὴν Ἰταλικὴ ὁμάδα.

Περισσότεροι ἀπὸ 30 χιλιάδες φίλαθλοι συγκεντρώθηκαν τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς ἐκείνης στὸ γήπεδο τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὸ μάτς, ἐνῷ ἑκατοντάδες χιλιάδες φίλαθλοι εἶχαν καθίσει δίπλα στὰ ραδιόφωνά τους γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν ἀναμετάδοση.

Ἡ Ἰταλικὴ ἐθνικὴ ὁμάδα παρετάχθη μὲ τοὺς πιὸ δυναμικούς της ἄσσους. Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ ὁμάδα ἔλειπαν δύο ἱκανὰ στελέχη. Ὁ Λινοξυλάκης καὶ ὁ Μπέμπης.

Ἡ Ἑλληνικὴ ὁμάδα μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ἡρωικὸ τερματοφύλακά της Στάθη Μανταλόζη, ποὺ ἀπέκρουσε πολλὰ τρομερὰ σούτ, ἐξῆλθε τελικὰ ἰσόπαλη τῆς Ἰταλικῆς μὲ 0 - 0. Ἡ Ἰταλία ἔτσι ἀνεδείχθη νικήτρια τοῦ Μεσογειακοῦ Κυπέλλου.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΠΟΝΗΣΘΕ....

Στὸ παράγγελμα «ἕτοιμοι» ὁ δρομεὺς ἀνασηκώνεται ἐλαφρὰ στὶς κνῆμες του, ἐνῷ τὸ πίσω γόνατο ἐγκαταλείπει τὸ ἔδαφος. Συγχρόνως τὸ σῶμα κλίνει περισσότερο πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ τὸ βάρος του πέφτει περισσότερο στοὺς βραχίονες καὶ λιγότερο στὰ πόδια. Καὶ καθὼς οἱ βραχίονες εἶναι τεντωμένοι, οἱ ὦμοι θὰ βρίσκωνται στὸ ἴδιο ἢ σὲ ἐλαφρῶς χαμηλότερο ἐπίπεδο ἀπὸ τοὺς γλουτούς. Στὴ θέση «ἕτοιμοι» τὰ πόδια πρέπει νὰ πιέζουν διαρκῶς τὰ τοιχώματα τῶν λάκκων, ὥστε στὸ ἑπόμενο παράγγελμα (πιστολιὰ) ἡ ἐκκίνηση νὰ γίνῃ μὲ ὁλικὴ καὶ διαρκῆ ὤθηση καὶ ὄχι μὲ ἀπότομο πήδημα.

Στὴ θέση αὐτὴ τῆς ἀναμονῆς καὶ τῆς ἀκινησίας ἡ προσθία κνήμη (συνήθως εἶναι ἡ ἀριστερὰ) σχηματίζει γωνία 45 μοιρῶν μὲ τὸ ἔδαφος, ἡ πλάτη εἶναι σχεδὸν ὁριζοντία, ἡ κοιλιὰ μαζεμένη, τὸ κεφάλι ἀνασηκωμένο ἐλαφρὰ καὶ τὸ βλέμμα καρφωμένο ἐμπρός, μακρυά.

Στὸ τρίτο παράγγελμα, δηλαδὴ τὴν πιστολιά, μόνον ἡ πίσω κνήμη θὰ κινηθῇ πρώτη γιὰ νὰ δόσῃ στὸ σῶμα τὴν ὤθηση ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ φθάσῃ στὸν ἄξονα ὠθήσεως τοῦ ἄλλου ποδιοῦ.

Τὰ χέρια ἐγκαταλείπουν τὴν γῆ καὶ ἀρχίζουν νὰ αἰωροῦνται ὥστε οἱ κινήσεις τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ νὰ εἶναι συγχρονισμένες μὲ ἐκεῖνες τοῦ ἀριστεροῦ ποδιοῦ καὶ ἀντιστρόφως.

Δεδομένου ὅτι ὅλα τὰ συνθήματα ἐκκινήσεως στοὺς ἐπίσημους ἀγῶνες δίδονται μὲ πιστόλι σήμερα, καὶ ὅτι ὁ δρομεὺς ἀποκλείεται ὅταν ἐκκινήσει πρόωρα 3 φορές, δηλαδὴ ὅταν ἕνα οἱονδήποτε μέρος τοῦ σώματός του περάσῃ τὴν γραμμὴ τῆς ἐκκινήσεως πρὶν ἀπὸ τὴν πιστολιά, ἡ προπόνηση στὴν ἐκκίνηση πρέπει νὰ εἶναι συστηματικὴ καὶ νὰ γίνεται μόνον μὲ πιστόλι.

ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟ ΑΓΓΛΙΑΣ

Τὸ κύπελλο Ἀγγλίας ἀποτελεῖ τὸ πιὸ δημοφιλέστερο ἀθλητικὸ θεσμὸ μεταξὺ τῶν ἑκατομμυρίων φιλάθλων τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου.

Κάθε χρόνο παίρνουν σ' αὐτὸ μέρος πάνω ἀπὸ 600 ὁμάδες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ξεχωρίζουν δύο ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὸν τελικὸ τὸ πρῶτο Σάββατο τοῦ Μαΐου.

Τὰ φλέγοντα παγκόσμια ζητήματα, ὁ ψυχρὸς πόλεμος, τὸ σχέδιο Μάρσαλ, ὅλα αὐτὰ περνοῦν σὲ δεύτερη μοῖρα γιὰ τοὺς Λονδρέζους τὴν ἡμέρα ἐκείνη ποὺ γίνεται ὁ τελικὸς τοῦ κυπέλλου.

Τὸ Σάββατο στὴ μία τὸ μεσημέρι τὴν ὥρα ποὺ θὰ κλείσουν τὰ μαγαζιά, ἑκατομμύρια Λονδρέζοι θὰ βιαστοῦν γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὸ μάτς. Ὅσοι εἶναι οἱ τυχεροὶ κι' ἔχουν ἐξασφαλίσει ἕνα εἰσιτήριο γιὰ τὸ «Οὐέμπλεϋ» — τὸ μεγάλο στάδιο ὅπου τελοῦνται οἱ ἀγῶνες — θὰ τρέξουν νὰ χυθοῦν στὸν ὑπόγειο σιδηρόδρομο γιὰ νὰ προφθάσουν νὰ πᾶνε πρῶτοι στὸ Στάδιο. Μὰ αὐτοὶ ποὺ θὰ πᾶνε στὸ «Οὐέμπλεϋ» θὰ εἶναι ἑκατὸν ἕως ἑκατὸν πενῆντα χιλιάδες. Τὰ εἰσιτήρια τοῦ τελικοῦ ἀγῶνος ἔχουν ἐξαντληθῆ δύο μῆνες πρίν. Ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος θὰ παρακολουθήσῃ τὸ μάτς ἀπὸ τὴν τηλεόραση καὶ τὸ ραδιόφωνο.

Τὸ Στάδιο τοῦ Οὐέμπλεϋ ὅπου ἔγιναν οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες τοῦ 1948 χτίστηκε τὸ 1923 εἰδικὰ γιὰ νὰ γίνεται ὁ τελικὸς τοῦ κυπέλλου. Ἔχει ἑκατὸ χιλιάδες θέσεις γιὰ καθημένους. Εἶναι ἀπὸ μπετὸν καὶ τὸ γκρίζο του χρῶμα ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ πράσινο χορτάρι τοῦ γηπέδου καὶ τὸ ρὸζ χρῶμα τοῦ ἀθλητικοῦ στίβου. Τὰ δύο τρίτα ἀπὸ τὶς ἐξέδρες τοῦ γηπέδου εἶναι σκεπασμένα. Ἀκόμα ἡ ἐξέδρα τῶν δημοσιογράφων ποὺ βρίσκεται ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὶς θέσεις τῶν ἐπισήμων, κλείνει ὁλότελα. Ὅταν βρέχει ἢ κάνει κρύο οἱ δημοσιογράφοι παρακολουθοῦν τὸν ἀγῶνα πίσω ἀπὸ ἕνα μεγάλο τζάμι, πίνουν τὸ τσάϊ τους καὶ συντάσσουν στὴν γραφομηχανὴ τὴν περιγραφὴ τοῦ ἀγῶνος.

Μιὰ ὥρα πρὶν ἀρχίσῃ τὸ παιγνίδι ὅλοι εἶναι στὶς θέσεις τους. Ὁ καθένας φορεῖ μιὰ πελώρια κονκάρδα μὲ τὰ χρώματα τῆς ὁμάδος ποὺ συμπαθεῖ. Ἡ μπάντα τῆς φρουρᾶς μπαίνει μέσα στὸ γήπεδο. Φοροῦν κόκκινα σακάκια καὶ μαῦρα πελώρια γούνινα κελήφια ποὺ ἀπορεῖς πῶς τὰ σηκώνουν.

Ὅταν τελειώσῃ τὴν μουσική της ἡ μπάντα καὶ ἀποσυρθῆ ἕνας κύριος μὲ ἄσπρα ἀνεβαίνει ἐπάνω σ' ἕνα βάθρο καὶ διευθύνει τὸ τραγούδι. Ἑκατὸ χιλιάδες ἄνθρωποι τραγουδοῦν ὅλοι μαζὶ τὰ πιὸ ἀγαπημένα τραγούδια τῶν Λονδρέζων — τὸ «τιπερέρι» καὶ ἄλλα.

Ἔτσι περνᾶ ἡ ὥρα ἕως ὅτου φθάσῃ ἡ μεγάλη στιγμὴ ποὺ θὰ κάνουν τὴν ἐμφάνισή τους οἱ ὁμάδες στὸ γήπεδο. Θὰ παραταχθοῦν ἐκεῖ στὸ κέντρο καὶ ὁ βασιλιᾶς τῆς Ἀγγλίας — τώρα πιὰ ἡ Βασίλισσα — θὰ κατέβῃ καὶ θὰ σφίξῃ τὰ χέρια τῶν εἰκοσιδύο παικτῶν.

***

Τὸ κύπελλο παίχτηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1872. Στὴν ἐποχὴ δηλαδὴ τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας. Τότε καθιερώθηκε ἡ ἀργία τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου.

Τὴν πρώτη χρονιὰ πῆραν μέρος 17 ὁμάδες. Στὸν τελικὸ ἡ «Γόντερρες» κέρδισε τοὺς «Ρόγιαλ Ἰντζινὴρς» μὲ 1 - 0. Δύο χιλιάδες θεαταὶ παρακολούθησαν τὸ μάτς. Οἱ παῖκτες ἔπαιζαν μὲ μακρυὰ παντελόνια καὶ μὲ σκούφους στὸ κεφάλι. Κάθε φορὰ ποὺ σημείωναν ἕνα γκὸλ ἄλλαζαν τέρματα. Οἱ κυνηγοὶ ἦσαν ὀκτὼ καὶ στὴν ἄμυνα ἦσαν τρεῖς. Ἀργότερα στὰ 1883 ἡ ὁμάδα τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Καίμπριτζ, πρώτη αὐτή, παρέταξε πέντε κυνηγούς.

Στὴν ἀρχὴ τὰ μάτς γίνονταν στὸ Ὄβαλ. Ἔπειτα στὸ Φελοουφίλντ, στὸ Κρύσταλ Πάλλας, στὸ γήπεδο τοῦ Ἔβερτον κ. ἄ.

ΙΒΑΝ

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΜΕ ΞΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Κατόπιν παρακλήσεως ἀναγνωστῶν μας παραθέτουμε τὰ ἀποτελέσματα ὅλων τῶν ἀγώνων ποὺ ἔδοσε ὁ «Ὀλυμπιακὸς» μὲ ξένες ὁμάδες ἀπὸ τὸ 1945 ὡς σήμερα:

Ὀλυμπιακὸς	Γαλ. Σεράϊ	2—2	2—0	Κων)πολις	14— 6—45	Συμεωνίδης, Δεσπούντης
»	Μπεσίκτας	0—4	0—1	»	15— 6—45	
»	Πέρα Κλοὺμπ	1—0	0—0	»	19— 6—45	Συμεωνίδης
»	Α.Ι.Κ. (Σ.)	1—1	0—0	Ἀθῆναι	9—12—47	Βάζος
»	Καρσιγιακὰ	2—2	0—1	»	21—12—47	Ἀποστολόπουλος, Βάζος
»	Μπεσίκτας	3—1	1—1	»	10— 3—48	Ἀποστολ., Χ΄΄Σταυρίδης Βάζος
»	Ρὲμς (Γαλ.)	2—2	1—1	»	25— 6—48	Χ΄΄Σταυρίδης, Χριστόπουλος
»	Φενὲρ Μπαξὲ	2—1	0—0	»	6—12—48	Βασιλειάδης, Χ΄΄Σταυρίδης
»	Βίννερ	2—4	0—2	»	9— 1—49	Ἀποστολόπουλος, Χριστόπουλος
»	Γκιὸζ - Τεπὲ	0—2	0—1	»	30— 3—49	
»	Νὶς (Γαλ.)	1—1	0—1	»	10— 8—49	Μινάρδος
»	Γ. Ρεγκρέϊσιον	2—2	1—1	»	21— 6—50	Θεοχάρης, Μπέμπης
»	Νίκολσον	1—2	1—1	»	4— 7—50	Δαρίβας
»	Νίκολσον	2—0	2—0	»	12— 7—50	Δρόσος, Β. Ζαρκάδης
»	Καῖμπριτζ	4—1	1—1	»	20— 9—50	Βασιλειάδης 2, Μουράτης, Δαρίβας
»	Ἀούστρια	1—4	0—1	»	10— 1—51	Βασιλειάδης
»	Βιέννα	2—2	1—1	Ν. Φάληρον	9— 5—51	Μουράτης, Δρόσος
»	Πέρα Κλοὺμπ	3—1	1—0	»	19— 9—51	Μουράτης, Κανσός, Δρόσος
»	Ἀούστρια	2—3	0—3	Ἀθῆναι	14—12—52	Κοτρίδης, Μουράτης
»	Ράπιντ	0—3	0—1	»	10— 1—52	
»	Ἐρ. Ἀστὴρ	0—4	0—2	»	10— 4—52	
»	Λὶλλ (Γαλ.)	2—1	2—0	»	18— 6—52	Κοπανίδης 2
»	Ράπιντ	2—2	2—0	»	25— 6—52	Κοπανίδης, Δρόσος
»	Μάλμοε	2—0	1—0	»	26—11—52	Δρόσος, Δαρίβας
»	Φ. Κ. Κοπεγ.	3—2	2—1	»	14—12—52	Κοκκινάκης Δαρίβας, Μουράτης
»	Ἀντμίρα	2—1	2—0	»	23—12—52	Δαρίβας, Κοκκινάκης
»	Παρτιζὰν	1—3	0—1	»	13— 1—53	Χριστοφίδης

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος καὶ ἡ γιορτὴ τοῦ Διαδόχου

Τὴν μέρα ποὺ γιορτάζεται ἡ γιορτὴ «Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης», γιορτάζει σχεδὸν τὸ μισὸ χωριό. Ἡ καλύτερα ἡ μισὴ Ἑλλάδα. Ποιὸ σπίτι δὲν ἔχει τὸν Κώστα του ἢ τὴν Ἑλένη του; Μερικὰ μάλιστα γιορτάζουν καὶ τοὺς δυό, γιατὶ ἔχουν καὶ Κώστα καὶ Ἑλένη. Κι' ἔτσι παντοῦ ἀκοὺς «χρόνια πολλά, καὶ τοῦ χρόνου, νὰ χαίρεσαι τ' ὄνομά σου» κι' «εὐχαριστῶ πολύ, παρομοίως»...

Μεγάλη ἑλληνικὴ γιορτή!

Καὶ στὸ παλάτι — ἕνα ἑλληνικὸ σπίτι κι' αὐτό, ὅπως ὅλα τὰ ἑλληνικὰ σπίτια — γιορτάζουν τὴν γιορτὴ τοῦ Διαδόχου ποὺ ἔχει τ' ὄνομα ποὺ τὸ δόξασαν τόσοι Αὐτοκράτορες καὶ Βασιληάδες! Κωσταντῖνος!

— Τί εὐτυχισμένο παιδὶ πρέπει νὰ εἶναι ὁ διάδοχός μας, εἶπε ὁ Θάνος τοῦ παπποῦ, ποὺ ἔχει τέτοιον πατέρα καὶ τέτοια μητέρα!

—Ἀλήθεια! εἶπε ὁ παπποῦς. Οἱ Βασιλεῖς μας, δὲν εἶναι μονάχα τέτοιοι ἐξαιρετικοὶ Βασιλεῖς, ἀπὸ κείνους ποὺ τὰ ὀνόματά τους γράφονται στὴν ἱστορία ἀφοῦ προηγουμένως τὰ ζέστανε ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ τους καὶ τὰ δόξασε ἡ ἀκοίμητη φροντίδα τους γι' αὐτὸ τὸν λαὸ ποὺ τὴν δείχνουν μὲ τόσα ἔργα. Εἶναι κοντὰ στ' ἄλλα, ἕνας πατέρας καὶ μιὰ μητέρα ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὸ κάθε παιδὶ εἶναι εὐτυχισμένο νὰ τοὺς ἔχῃ, κι' ὁ κάθε ἁπλὸς πολίτης κι' ἡ κάθε Ἑλληνίδα μάνα εὔχεται μυστικὰ νὰ τοὺς μοιάσῃ! Καὶ τί εὐτυχία γιὰ ἕναν τόπο ὅταν οἱ τέλειοι Βασιλεῖς εἶναι καὶ τέτοιοι τέλειοι ἄνθρωποι στὸ σπίτι τους!

— Μὰ καὶ ὁ διάδοχός μας, δὲν εἶναι ἕνα παιδὶ ἀπὸ κεῖνα ποὺ κάνουν εὐτυχισμένους τοὺς γονεῖς τους, καὶ ποὺ τοὺς καλοτυχίζομε ὅταν ἔχουν ἕνα τέτοιο ἀγόρι;

—Ἀλήθεια· ἔτσι εἶναι.

—Ἔχω τὴν φωτογραφία τοῦ διαδόχου μας πάνω στὸ τραπέζι μου, εἶπε ὁ Θάνος. Πῶς μ' ἀρέσει νὰ βλέπω τὸ σοβαρὸ καὶ φωτεινὸ πρόσωπό του! Λὲς νάρθῃ καμμιὰ φορὰ παπποῦ στὸ χωριό μας νὰ τὸν δῶ κι' ἀπὸ κοντά;

— Γιατὶ ὄχι; εἶπε ὁ παπποῦς. Κανένας δὲν ξέρει τὰ χωριά μας ὅσο οἱ Βασιληάδες μας. Καὶ ὁ διάδοχος Κωσταντῖνος μοιάζει στοὺς γονεῖς του. Τὴν ἴδια ψυχή, τὴν ἴδια καρδιά, τὸ ἴδιο πνεῦμα. Ὁ πατέρας του ὁ Βασιλιὰς κι' ἡ μητέρα του ἡ Βασίλισσα τὸν ἔχουν ἀναστήσει μ' ἕνα σκοπό: νὰ τὸν χαρίσουν στὴν Ἑλλάδα ποὺ εἶναι διάδοχος τοῦ θρόνου της. Τί βαρὺ ἔργο Θάνο μου!

—Ἀλήθεια, ἔκανε ὁ Θάνος συλλογισμένα. Αὐτὴν τὴν μεγάλη γιορτή, ὁ διάδοχός μας γιορτάζει διπλά: στὸ σπίτι του, στὸ παλάτι, μοναχογυιὸς τῶν γονιῶν του ποὺ τόσο τὸν ἀγαποῦν, καὶ τὸν γιορτάζουν σὰν παιδί τους, ὅπως ὅλοι οἱ γονεῖς γιορτάζουν τ' ἀγαπημένο τους παιδί, κι' ἀκοῦν μὲ συγκίνηση ὅσους τοὺς εὔχονται νὰ ζήσῃ καὶ νὰ τὰ ἑκατοστήσῃ καὶ νὰ τὸν χαίρονται... Καὶ συγχρόνως γιορτάζει καὶ σὰν διάδοχος Κωσταντῖνος, σὰν κληρονόμος ἑνὸς μεγάλου ὀνόματος, ποὺ τὰ μάτια τοῦ Ἔθνους εἶναι γυρισμένα μὲ στοργὴ καὶ περηφάνεια σ' αὐτόν, γιατὶ εἶναι ἡ ζωή του ἱστορία. Ἑλληνικὴ ἱστορία... Ἡ ἱστορία μας...

— Ναί. Τούτη τὴν στιγμή, ὁ διάδοχός μας ποὺ ἔχει αὐτὸ τὸ τιμημένο ὄνομα, εἶναι ὁ τελευταῖος κρίκος μιᾶς χρυσῆς ἁλυσίδας ποὺ ἀρχίζει... Ποῦθε ἀρχίζει, Θάνο μου;

—Ἀπὸ τὸν Ἅγιο Κωσταντῖνο παπποῦ! Αὐτὸ δὰ τὸ ξέρουν καὶ τὰ μικρὰ παιδιά! Ἀπὸ τὸν πρῶτο Αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου, αὐτὸν ποὺ ἵδρυσε τὸ ἀνατολικὸ χριστιανικὸ κράτος, τὴν χριστιανικὴ Ἑλλάδα κι' ἔχτισε τὴν Κωσταντινούπολη!

—Ὁ Αὐτοκράτορας ἐκεῖνος, ὁ Κωσταντῖνος ὁ Πρῶτος ὁ Μέγας ποὺ ἔγινε κατόπιν Ἅγιος τῆς ἐκκλησίας μας. Καὶ νὰ συλλογίζεται κανεὶς πὼς γεννήθηκε τὸ 273! Ἐδῶ καὶ χίλια ἑφτακόσια τόσα χρόνια! Ζαλίζεται ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ὅταν γυρίζει πίσω, στὴν ἱστορία μας... Γιατὶ πρέπει νὰ μετρᾷ ὄχι μὲ ἑκατοντάδες χρόνια, μὲ αἰῶνες, παρὰ μὲ χιλιετηρίδες!... Ἐκεῖνος ὁ Κωσταντῖνος, ἦταν ὁ πρῶτος. Καὶ πῶς νὰ μὴν τὸν συλλογιστῇ κανείς, τώρα ποὺ γιορτάζει μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα τὸ τελευταῖο βλαστάρι τῆς δυναστείας, ὁ διάδοχός μας;

—Ἀλήθεια παπποῦ, τελευταῖα ποὺ ξαναδιάβαζα τὴν ἱστορία μας, μοῦ φάνηκε πὼς διάβαζα τὴν ἱστορία ἑνὸς θαύματος... Εἶναι στὴν ἱστορία μας κάτι στιγμὲς τόσο μεγάλες, ποὺ ὁ ἄνθρωπος σταματάει μὲ δέος μπροστά τους. Γιὰ θυμίσου ἐκεῖνο τὸ ὄνειρο τοῦ Μεγάλου Κωσταντίνου, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ γίνῃ χριστιανός... Εἶδε τὸν σταυρὸ στὸν ὕπνο του τὴν παραμονὴ μιᾶς μάχης. Καὶ γύρω ἀπὸ τὸν σταυρὸ τὰ γράμματα γραμμένα μὲ φωτιά. «Ἐν τούτῳ νίκα»... Ἁπλά, φωτεινά, ὁλοκάθαρα. Σὰν μιὰ ἱερὴ παρακαταθήκη, σὰ μιὰ προσταγὴ θεϊκή, ποὺ δόθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χριστὸ στὴν Ἑλλάδα. Γιὰ νὰ τῆς πῇ πὼς μὲ τὸν Σταυρό, τὸ σύμβολο τοῦ χριστιανισμοῦ θὲ νὰ νικᾷ πάντα.

—Ἐκεῖνο τὸ πρῶτο λάβαρο ποὺ ὕψωσε ὁ Μέγας Κωσταντῖνος μὲ τὸ σταυρό, ἔγινε ἀπὸ τότε ἡ σημαία τῶν Ἑλλήνων. Κι' ὅλες οἱ μάχες ποὺ ἔδωσαν κατόπιν οἱ Ἕλληνες καὶ νίκησαν καὶ μεγαλούργησαν, δόθηκαν μὲ τὸν Σταυρὸ γιὰ τὸν Σταυρό... Γιὰ ὅτι ὁ χριστιανισμὸς πιστεύει. Γιὰ ὅτι ὑπερασπίζεται. Γιὰ ὅτι οἱ Ἕλληνες χιλιάδες καὶ χιλιάδες χρόνια ἀγωνίζονται νὰ σώσουν ἀπὸ τοὺς βάρβαρους καὶ νὰ τὸ διατηρήσουν. Τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Μέγας Κωσταντῖνος ὕψωσε τὴν πρώτη χριστιανικὴ σημαία, ἀναστήθηκε ξανὰ στὴν χώρα τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸ ἀθάνατο πνεῦμα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας, ποὺ βρῆκε τὴν θαυμαστὴ συνέχισή του στὸ χριστιανικὸ Βυζάντιο...

Μιὰ ὁλόκληρη σειρὰ ἀπὸ Αὐτοκράτορες, τὸ κράτησαν ψηλά, γιὰ χίλια χρόνια, σὰν φῶς ἱερὸ ποὺ ἔκαιγε μπροστὰ στὴν Ἁγία Τράπεζα τῆς Ἁγίας Σοφιᾶς... Ὡς τὸν τελευταῖο Αὐτοκράτορα, τὸν Κωσταντῖνο τὸν Ἑνδέκατο, τὸν πολεμιστὴ Παλαιολόγο, τὸν πρᾶο, τὸν ὑπέροχο, ποὺ τὸ πῆρε μαζί του στοὺς οὐρανούς, ὅταν ἔπεσε ἡρωϊκὰ ὁ ἴδιος, κι' ἔκλεισε ἡ Ὡραία Πύλη τῆς Ἁγιᾶς Σοφιᾶς μὲ τὴν πτώση τῆς βασιλεύουσας...

Γιὰ ν' ἀνάψῃ ξανά, μ' ἕνα καινούργιο «Ἐν τούτῳ νίκα» ὅταν ὁ σταυρὸς ξαναφάνηκε στὸ χριστιανικὸ λάβαρο τῆς ἀναγεννημένης Ἑλλάδας, στὴν μονὴ τῆς Ἁγίας Σοφιᾶς μὲ τὴν πτώ- Ὧρες ἱερὲς καὶ καλοθύμητες ποὺ ὁ νοῦς τοῦ κάθε Ἕλληνα εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν γυρίσῃ σ' αὐτές, αὐτὴν τὴν μέρα ὅπου γιορτάζομε τὴν μνήμη τοῦ Ἁγίου Κωσταντίνου καὶ τῆς ἁγίας μητέρας του, τῆς Ἑλένης. Εἶναι βαθειές, πολὺ βαθειὲς οἱ ρίζες τούτου τοῦ λαοῦ ποὺ ἀνήκομε Θάνο μου... Εἶναι παλιά, πολὺ παλιὰ ἡ ἱστορία μας. Τὰ περασμένα δένονται μὲ τὰ τωρινὰ μέσα στοὺς αἰῶνες, καὶ κάτι τέτοιες μέρες σημαδιακὲς καὶ μεγάλες, τὸ Ἔθνος ὁλόκληρο μὲ τὴν συναίσθηση τῶν περασμένων του, χαιρετάει μ' αἰσιοδοξία τὸ ἐλπιδοφόρο μέλλον του...

—Ἀρχίσαμε νὰ μιλοῦμε γιὰ μιὰ χαρούμενη γιορτὴ ὅπου γιορτάζουν οἱ μισοὶ Ἕλληνες, εἶπε ὁ Θάνος, γιὰ μιὰ μεγάλη γιορτὴ ὅπου γιορτάζει ὁ διάδοχός μας, καὶ κοίτα ποὺ πήγαμε παπποῦ!

— Γιατὶ στὰ τωρινά, μνημονεύομε καὶ τιμοῦμε τὰ περασμένα, εἶπε χαμογελῶντας ὁ παπποῦς. Ἡ χρυσῆ ἁλυσίδα τῆς ἱστορίας καθὼς βλέπεις Θάνο μου δὲν σταματάει ποτέ... Καὶ σήμερα ποὺ οἱ εὐχὲς ὁλόκληρου τοῦ Ἔθνους συγκεντρώνονται στὸν Διάδοχό μας, δὲν μποροῦμε νὰ μὴ θυμηθοῦμε πὼς τὸ Βασιλόπουλο λέγεται Κωσταντῖνος. Ἕνα ὄνομα ποὺ στὴν ἱστορία τῆς νεώτερης Ἑλλάδας τόχει τιμήσει ὁ παπποῦς του.

—Ἄμποτε νὰ μεγαλώσῃ καὶ νὰ τοῦ μοιάσῃ, ὅπως καὶ τοῦ πατέρα του.

—Ἄμποτε νὰ μεγαλώσῃ καὶ νὰ συνεχίσῃ ἄξια τὴν ἱερὴ καὶ βαρειὰ κληρονομιὰ τοῦ ὀνόματός του. Οἱ εὐχὲς ὁλόκληρου τοῦ Ἔθνους τὸν παραστέκουν.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

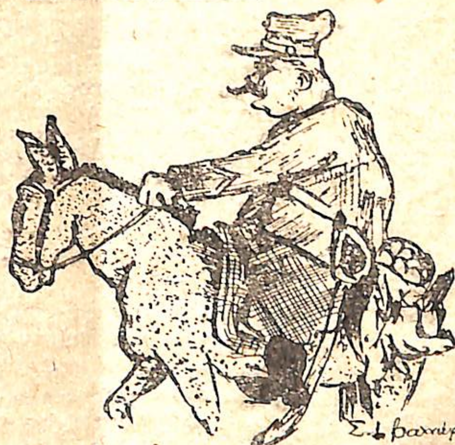
Στὶς 21 Μαΐου γιορτάζει ὁ Διάδοχος, βλαστάρι τιμημένο τῶν δυὸ λαοφιλήτων βασιλέων μας. Τὸ περιοδικὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» καὶ οἱ χιλιάδες τῶν ἀναγνωστῶν του εὔχονται στὸν Κωνσταντῖνο νὰ ζήσῃ χρόνια πολλά, εὐτυχισμένος καὶ χαρούμενος ἀνάμεσα σ' ἕνα λαὸ ποὺ θὰ εὐημερῇ καὶ θὰ προκόβῃ.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

«ΞΑΝΘΟΜΙΚΗΣ»

Λ. Ν. Βίντσι

Ὁ ἐξάψαλμος πηγαίνει νὰ πάρῃ τοὺς βαθμοὺς τῶν παιδιῶν του.

(Τοῦ μικροῦ σκιτσογράφου Σπυρ. Ἰωάν. Βαλαώρα)

Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 254)

Ὁ Βασίλειος Σαράφης μὲ ἐρωτᾶ: Πότε ἐκτίσθηκε ἡ Μασσαλία;

Ἀπάντηση: Κτίστηκε στὰ 600 π. Χ. ὑπὸ τῶν Φωκαέων (Ἕλληνες). Ἤκμασε καὶ ἀπέκτησε ἀποικίες εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Γαλατείας καὶ Ἰσπανίας.

Ἡ Μασσαλία σήμερα βρίσκεται ἐκτισμένη στὸν κόλπο τοῦ Λέοντος εἶναι δὲ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλείτερες ἐμπορικὲς πόλεις τῆς Μεσογείου.

Ὁ Βασίλειος Σαράφης μὲ ἐρωτᾶ: Τί ἦτο ὁ Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος;

Εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀρχαίους Ἕλληνας Λυρικοὺς ποιητὲς ἀπὸ τὴν Πάρο. Ἔζησε ἀπὸ 725 μέχρι 650 π. Χ. Εἶναι ὁ ἐφευρέτης τῆς Ἰαμβικῆς ποιήσεως, ἦταν δὲ ἀρκετὰ δηκτικὸς στοὺς στίχους του. Ἔζησε περιπετειώδη βίο καὶ σκοτώθηκε σὲ μάχη ἐναντίον τῶν Ναξίων.

Ὁ Βασίλειος Σαράφης μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ πότε ἀρχίζει τὸ Μουσουλμανικὸ ἡμερολόγιο;

Ἀπάντηση: Τὸ Μουσουλμανικὸν ἡμερολόγιον ἔχει 12 σεληνιακοὺς μῆνες. Ἡ ἀρχὴ τῆς χρονολογίας του εἶναι ἡ λεγομένη Ἐγείρα. Ἐγείρα ἢ Ἐγίρα ἀραβικὰ Χέτζρα σημαίνει μετανάστευση. Καὶ ὀνομάζεται ἔτσι ἡ μετώκηση τοῦ Μωάμεθ ἀπὸ τὴ Μέκκα. Ἀπὸ τῆς Ἐγείρας ἀρχίζει τὸ Μουσουλμανικὸ ἡμερολόγιο, δηλαδὴ ἀπὸ τὶς 16 Ἰουλίου 622 μ. Χ.

Ὁ Χρῖστος Κορέντης μὲ ἐρωτᾶ: Μήπως ὑπάρχει κίνδυνος ἡ χερσόνησος τῆς Πύλου νὰ σκεπασθῇ ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς θαλάσσης: ἂν ναί; γιατί;

Ἀπάντηση: Τέτοιος κίνδυνος δὲν ὑπάρχει. Δηλαδὴ περίπτωση ἀνυψώσεως τῶν νερῶν τῆς θαλάσσης σὲ τέτοιο σημεῖο ποὺ νὰ καλύψουν τὴν Πύλο δὲν ὑπάρχει. Στὴν περίπτωση αὐτὴ δὲν θὰ ἦταν μόνο ἡ Πύλος ποὺ θὰ ἐκαλύπτετο ἀπὸ τὰ θαλάσσια νερά. Ὄχι πλέον γιὰ τὴν Πύλο, ἀλλὰ γιὰ κάθε μέρος τοῦ κόσμου, ὑπάρχει πάντοτε ἕνας κίνδυνος. Νὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ κοντὰ ἡφαίστειο καὶ σὲ στιγμὲς ἐνεργείας του νὰ δημιουργηθοῦν καθιζήσεις. Αὐτὸ ὅμως εἶναι, νομίζω, ἄλλο ζήτημα, καὶ καθιζήσεις ἐδαφῶν δὲν γίνονται κάθε μέρα. Ἔπειτα ἡ Πύλος σας ζῇ τόσα χρόνια! Γιατί παιδί μου τῆς κακομελετᾶς τόν... ἀφανισμό;

Ὁ Αὐγερινὸς μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖα εἶναι τὰ τουριστικὰ κέντρα τῆς Ἑλλάδος;

Ἀπάντηση: Αἱ Ἀθῆναι εἶναι τὸ πλέον ἐνδιαφέρον τουριστικὸν κέντρον τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Δελφοί, ἡ Δῆλος, ἡ Ἐλευσίς, ἡ Θεσσαλονίκη, τὰ Καλάβρυτα, ἡ Κέρκυρα, ἡ Κρήτη, ἡ Κόρινθος, τὸ Μεσολόγγιον, αἱ Μυκῆναι, ἡ Μύκονος, ἡ Σπάρτη, ἡ Ὀλυμπία, ἡ Ρόδος, ἡ Σαντορίνη, αἱ Σπέτσαι, ἡ Τῆνος, ἡ Τίρινς, ἡ Φιγάλεια, οἱ Φίλιπποι, ἡ Χαιρώνεια, ἡ Πύλος. Τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα τουριστικὰ κέντρα τῆς χώρας. Σ' αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν ὅλες οἱ λουτροπόλεις: Αἰδηψός, Βουλιαγμένη, αἱ Ἐλευθεραί, ἡ Θερμὴ Μυτιλήνης, αἱ Θερμοπύλαι, Ἰκαρία, Καϊάφα, Κύθνος, Κυλλήνη, Λαγκαδᾶς, Λουτράκι, Μέθανα, Νιγρίτα, Πλατύστομο, Σάριζα, Σμόκοβο, Σουβάλα καὶ Ὑπάτη.

Ὁ Ἀντώνιος Δ. Κορῆς (Πρόμαχοι) μὲ ἐρωτᾶ: εἰς ποίαν ἡλικίαν ἀπέθανε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός;

Ἀπάντηση: Κατὰ τὰ παραδεγμένα εἰς τὸ 33ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Ὁ Ἀντώνιος Κορῆς μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖα ἀπὸ τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶναι σήμερον τὸ πλουσιώτερον;

Ἀπάντηση: Ὅλα σχεδὸν τὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης — μηδὲ τῆς κραταιᾶς Ἀγγλίας ἐξαιρουμένης — πληρώνουν ἀκόμη τὰς ζημίας τοῦ πολέμου. Δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀναλάβουν. Τὰ μόνα Κράτη ποὺ εὐημεροῦν εἶναι ἡ Σουηδία καὶ ἡ Ἑλβετία. Καὶ τοῦτο γιατὶ καὶ οἱ δύο χῶρες δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὸ πόλεμον. Ἕνα κράτος ἀκόμη ποὺ δείχνει κάποιαν ἄνθηση οἰκονομικήν, παρὰ τὰς πολεμικὰς περιπετείας του, εἶναι ἡ Φινλανδία.

Ὁ Χαρ. Γκοῦτος μὲ ἐρωτᾶ: Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ ἔρημος τῆς Σαχάρας σκεπάζεται ὁλόκληρη ἀπὸ ἄμμον;

Ἀπάντηση: Ὄχι δὲν εἶναι ἀληθές. Ἡ Σαχάρα εἶναι βέβαια ἡ μεγαλειτέρα ἔρημος τῆς γῆς, ἐμβαδὸν 6.180.000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων. Παρουσιάζει ὅμως ἀρκετὰς ὀάσεις. Ἡ δυτικὰ Σαχάρα παρουσιάζει μεγάλας ἐκτάσεις μὲ βλάστηση. Κατοικεῖται ἀπὸ 2.000.000 κατοίκων. Πάντως τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς ἐρήμου καλύπτεται ἀπὸ ἄμμον.

Ἕνας πρωτότυπος Διαγωνισμός

ΣΑΣ ΑΡΕΣΕΙ;

Προκηρύσσω σήμερα ἕνα πρωτότυπο διαγωνισμό! Στὰ φύλλα 82 (σημερινὸ) 83, 84 καὶ 85 δημοσιεύεται μιὰ νέα σειρὰ ἐξωφύλλων: Δηλαδή: Ἡ πρώτη σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἡ τελευταία (γελοιογραφίες Γιαννάκη).

Καλοῦνται λοιπὸν οἱ φίλοι μου νὰ μοῦ ἀπαντήσουν στὸ ἐρώτημα:

Σᾶς ἀρέσει ἢ ὄχι ἡ εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἡ γελοιογραφία τοῦ Γιαννάκη; Καὶ γιατί;

Ὅσοι θὰ λάβουν μέρος στὸ Διαγωνισμό, πρέπει νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τοὺς παρακάτω ὅρους:

α) Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ περιμένη νὰ μοῦ στείλη τὶς ἀπαντήσεις ὅλες μαζί. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρη μέρος νὰ μοῦ γράφη ἀμέσως καὶ ξεχωριστὰ γιὰ κάθε τεῦχος. Μόλις δηλαδὴ λάβει τὸ περιοδικὸ πρέπει νὰ μοῦ ἀπαντήση. Προσοχὴ μόνο: Νὰ μὴ ξεχάση νὰ σημειώση στὴν ἀπάντησή του γιὰ ποιὸ φύλλο λέει τὴ γνώμη του.

β) Ἡ ἀπάντηση πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη σὲ ξεχωριστὸ φύλλο χαρτιοῦ. Καὶ νὰ σημειώνεται τὸ ὄνομα, πατρώνυμο καὶ ἐπώνυμο τοῦ φίλου ἢ τῆς φίλης μας ποὺ ἀπαντάει. Ἂν ἔχη ψευδώνυμο, νὰ σημειώση καὶ τὸ ψευδώνυμό του. Ἀμέσως κατόπιν ἡ διεύθυνση: Χωριό, ἐπαρχία, νομός. Προκειμένου γιὰ πόλη νὰ σημειώνεται καὶ ἡ ὁδὸς καὶ ὁ ἀριθμός.

γ) Κάνω τὴν κατηγορηματικὴ δήλωση, πὼς ἡ ἀπάντηση ἐκείνη ποὺ δὲν ἐκπληρώνει τοὺς δύο παραπάνω ὅρους δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψει. Θὰ πετιέται στὸ καλάθι, χωρὶς μάλιστα ὁ ἀποστολεὺς νὰ εἰδοποιεῖται γι' αὐτό. Προσοχὴ λοιπόν.

δ) Γιὰ τὴν κρίση δὲν ἔχει σημασία ἂν οἱ ἀπαντήσεις εἶναι εὐμενεῖς ἢ δυσμενεῖς γιὰ τὰ ἐξώφυλλα (εἰκόνα καὶ γελοιογραφία). Ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἐνδιαφέρη εἶναι τὸ γιατί: Γιατί εἶναι καλὴ ἢ κακὴ ἡ εἰκόνα ἢ ἡ γελοιογραφία. Καλό; Γιατί; Κακό; Γιατί;

Γιὰ κάθε φύλλο, ὅποιος ἀπαντάει θὰ παίρνη δύο βαθμοὺς ἀπὸ 0 - 20. Ἕνα γιὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἕνα γιὰ τὴ γελοιογραφία. Ἔτσι ὁ ἀναγνώστης ποὺ θὰ στείλη ἀπαντήσεις καὶ γιὰ τὰ τέσσερα φύλλα, θὰ πρέπει νὰ πάρη 8 βαθμούς. Δηλαδὴ εἶναι δυνατὸ ἕνας νὰ πάρη ἀνώτατο ὅριο βαθμολογίας τὸν ἀριθμὸ 160.

ε) Οἱ δέκα πρῶτοι ποὺ θὰ πάρουν βαθμοὺς πάνω ἀπὸ 100 (101 - 180) θὰ βραβευθοῦν: Μὲ ἕνα πρῶτο βραβεῖο, 3 δεύτερα καὶ 6 τρίτα! Ὅλοι οἱ ἄλλοι ποὺ θὰ πάρουν βαθμοὺς πάνω ἀπὸ 100 θὰ βραβευθοῦν μὲ τέταρτο βραβεῖο.

Κάθε ἄλλος ποὺ θὰ πάρη βαθμοὺς ἀπὸ 80 - 100 θὰ τύχη Α ἐπαίνου ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ.

Ὅσοι θὰ πάρουν βαθμοὺς ἀπὸ 50 - 79 θὰ τύχουν Β ἐπαίνου. Ὅσοι βαθμολογηθοῦν μὲ 0 - 49 θὰ θεωρηθοῦν ἀποτυχόντες.

1) Ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρη τὸ πρῶτο βραβεῖο θὰ λάβη ἕνα βιβλίο ἀξίας 80.000 δραχμῶν.

2) Οἱ τρεῖς τοῦ δευτέρου βραβείου ἀπὸ ἕνα βιβλίο 50.000 δραχμῶν.

3) Τὰ 6 τρίτα μία ἐτησία συνδρομὴ δωρεὰν στὸ περιοδικὸ κι' ἕνα βιβλίο ἀξίας 15.000 δραχμῶν.

Ὅσοι θὰ πάρουν βαθμοὺς ἀπὸ 50 - πάρουν μιὰ ἐτήσια συνδρομὴ δωρεὰν στὸ περιοδικό.

Ἐμπρός, λοιπόν! Ὅπως ἀντιλαμβάνεσθε ὅλοι, σᾶς συμφέρει νὰ ἀπαντήστε καὶ γιὰ τὰ τέσσερα φύλλα. Κάθε ἀπάντηση πρέπει νὰ ἔχη φτάση στὰ χέρια μου μέσα σὲ ἕνα μῆνα τὸ πολὺ ἀπὸ τὴν κυκλοφορία τοῦ τεύχους!

Κάθε ἀπάντηση πρέπει νὰ συνοδεύεται μὲ 1.500 δραχμὲς γιὰ κάθε φύλλο. Οἱ συμμοριόπληκτοι, καθὼς καὶ ὅσοι βρίσκονται στὶς παιδοπόλεις, ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς.

Μπορεῖ ἐπίσης νὰ μᾶς πῇ τὴ γνώμη του γιὰ τὰ ἐξώφυλλα κάθε ἀναγνώστης μας, χωρὶς νὰ πάρη μέρος στὸ διαγωνισμό, ἀρκεῖ νὰ σημειώση στὸ γράμμα του πὼς μᾶς λέει τὴ γνώμη του «ἐκτὸς διαγωνισμοῦ». Φυσικά, οἱ ἀπαντήσεις αὐτὲς δὲν θὰ συνοδεύωνται μὲ «δικαίωμα συμμετοχῆς». Ἀντιθέτως παρακαλοῦμε τοὺς φίλους μας νὰ μᾶς ποῦν τὴ γνώμη τους. Κάνω τὴ δήλωση πὼς κάθε ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ μπορεῖ νὰ λάβη μέρος στὸ διαγωνισμὸ ἢ καὶ νὰ πῇ τὴ γνώμη του «ἐκτὸς διαγωνισμοῦ».

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

Ὁ Ἀπόλλωνας καὶ ὁ Ἑρμῆς

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 255)

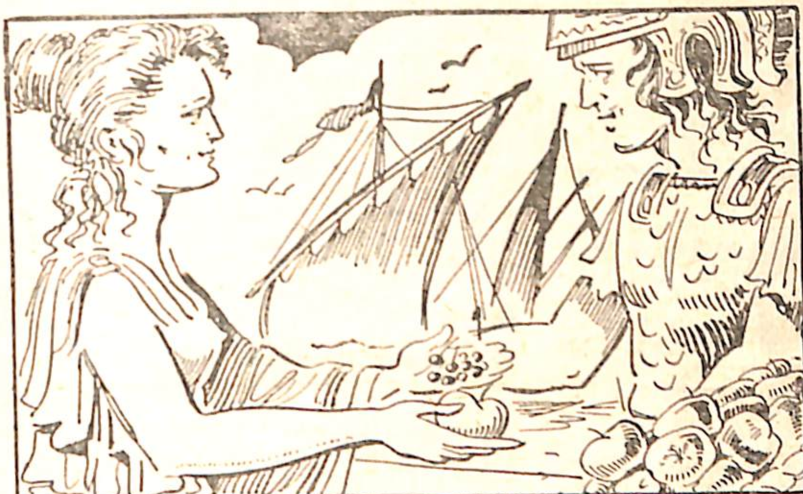
Ἑρμῆ. Καὶ τὸν βρῆκε στὸ ἄντρο του ξαπλωμένο στὸ κρεββάτι του μισομαλώνοντας μὲ τὴ μάνα του.

Ἄρχισαν ἀμέσως τὸ καυγαδάκι. Καὶ καθὼς ὁ Ἀπόλλων, παραπονιόταν στὴ Μαία, ὁ Ἑρμῆς σηκώθηκε καὶ χωρὶς τὸν πάρη χαμπάρι, τοῦ ἔκλεψε τὴ φαρέτρα. Δηλαδή: Μετὰ τὴν κατάκτηση τῶν ζώων, ὁ ἄνθρωπος φτιάνει τὰ πρῶτα ὅπλα του. Φυσικά, αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπολύτως σωστό: Ἴσως - ἴσως ἡ πρώτη ἐπινόηση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ ὅπλο, ποὺ τὸ χρησιμοποιεῖ κατόπι γιὰ νὰ δαμάση τὰ ζῶα.

Σᾶς εἶπα ἄλλοτε, πὼς κατόπιν συμφιλιώθηκαν οἱ δυὸ θεοί.

Δὲν εἶναι λοιπόν, παιδιά μου, κλέφτης ὁ Ἑρμῆς. Εἶναι ὁ εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος. Αὐτὸς ποὺ ἐπινόησε τὰ μέσα γιὰ νὰ ξεσηκώση τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τῆς βαρβαρότητος καὶ τοῦ πρωτογονισμοῦ στὰ ψηλότερα ἐπίπεδα τοῦ πολιτισμοῦ.

Α.Κ.Μ.

55 Στὴν αὐλὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου θὰ γινόταν μεγάλη γιορτή. Εἶχαν ἔρθει ἀπὸ πολλὲς χῶρες Πέρσες ἐπίλεκτοι γιὰ νὰ χαιρετίσουν τὸ Νικητή.
Εἶχαν στείλει κι' ἀπ' τὴν πατρίδα μ' ἕνα καράβι ποὺ ἄραξε σ' ἕνα κοντινὸ λιμάνι, θαυμάσια φροῦτα: Μῆλα τῆς Πέλλας, κεράσια ἀπ' τὶς Αἰγὲς τῆς Μακεδονίας. Ἦταν θαυμάσια κι' ἡ Κύνα σκέφτηκε τὸν Κλεῖτο.
— Νὰ τοῦ στείλωμε μερικά, εἶπε στὸν Ἀλέξανδρο.
— Καλλίτερα νὰ τὸν προσκαλέσουμε ἐδῶ, εἶπε ἐκεῖνος. Θάθελα νὰ παρασταθῆ στὴ γιορτή μας.

56 Ὁ Κλεῖτος ἦρθε στὰ Μαράκανδα γιὰ τὴ γιορτὴ τῶν Διόσκουρων κι' ἡ Κύνα τοῦ μίλησε μὲ χαρὰ γιὰ τοὺς γάμους ποὺ εἶχαν γίνει.
— Ὅλοι κοντεύουμε πιὰ νὰ Μηδίσουμε, εἶπε. Λίγο ἀκόμα καὶ θὰ μᾶς προστάξη νὰ παντρευτοῦμε κι' ἐμεῖς Περσίδες.
— Κανένα δὲν ἀναγκάζει ὁ Ἀλέξανδρος, Κλεῖτε. Μὰ εἶστε ἀνάξιοι νὰ τὸν νιώσετε. Σοῦ τὸ λέω ἐγώ, μὲ τὸ θάρρος ποὺ μοῦ χαρίζει ἡ παλιά μας φιλία.
— Ἐσὺ βλέπεις ὁλόφωτο καὶ τὸν ἴσκιο του, Κύνα, μουρμούρισε ὁ Κλεῖτος. Μὰ ξέρω πολλοὺς ποὺ δὲ συμφωνοῦν.

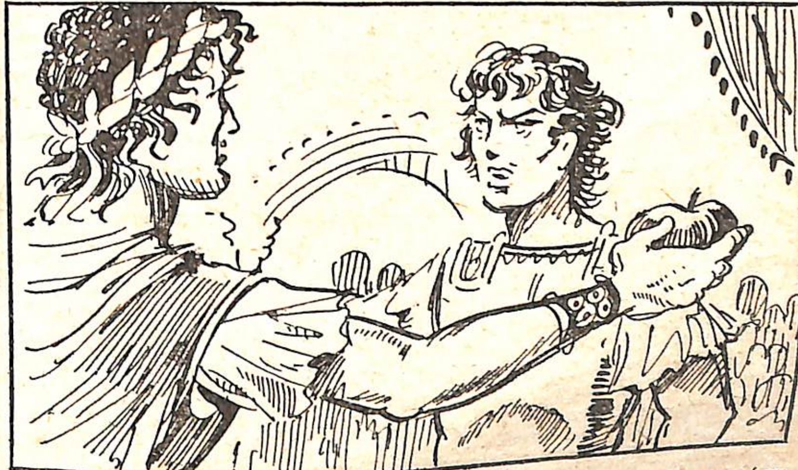
57 Οἱ γιορτὲς τῶν Διόσκουρων ἄρχισαν μὲ λαμπρότητα.
Ἦταν μιὰ εὐκαιρία νὰ ξαποστάσουν οἱ στρατιῶτες καὶ νὰ χαροῦν λίγο τὴ ζωή, προτοῦ προχωρήσουν γιὰ τὶς Ἰνδίες. Γιατὶ αὐτὸ ἦταν τώρα τὸ ὄνειρο τοῦ Ἀλεξάνδρου. Νὰ σκορπίση τὸ φῶς ὡς τὰ πέρατα τῆς Ἀσίας. Νὰ διαδόση ὡς τὸν Ἰνδὸ ποταμὸ τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα, νὰ γίνη κύριος καὶ τῆς χώρας αὐτῆς τῶν παραμυθιῶν ποὺ βρίσκεται στὴν ἐσχατιὰ τῆς Ἀνατολῆς.
Μὰ γιὰ τὴν ὥρα τὰ τόξα εἶχαν χωθῆ μέσα στὶς φαρέτρες. Οἱ νικημένοι κι' οἱ νικητὲς ζοῦσαν τὴ χαρὰ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης.

58 Ἐκεῖνο τὸ βράδυ εἶχε στηθῆ πλούσιο τραπέζι.
Οἱ καλεσμένοι ἔπαιρναν κιόλας τὶς θέσεις τους ὅταν ἔφτασαν στὸ συμπόσιο οἱ ἐπίλεκτοι Πέρσες. Σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμά τους ἔπεσαν καὶ προσκύνησαν τὸν Ἀλέξανδρο, ὅπως προσκυνοῦσαν ἄλλοτε τὸ Δαρεῖο.
Ὁ Κλεῖτος ἔσμιξε τὰ φρύδια. Μὰ εἶχε φτάσει λοιπὸν ὡς ἐκεῖ ὁ μεγάλος του φίλος. Νὰ δέχεται νὰ τὸν προσκυνοῦν σὰ Θεό.
— Μόνον ἔτσι ἐξασφαλίζει τὴν πίστη τους, τοῦ ψιθύρισε ἡ Κύνα. Ὥς που νὰ μορφωθοῦν πρέπει νὰ σεβόμαστε τὰ ἔθιμα. Ἂν ὁ Ἀλέξανδρος δὲ δεχότανε τὴ λατρεία τους θὰ τὸ ἔπαιρναν σὰν προσβολή τους.

59 Μὰ τὸ φαγοπότι εἶχε ἀνάψει. Τὰ ὡραῖα κρασιὰ τῆς Κύπρου ἔφεραν κέφι σὲ ὅλους. Καὶ τότε ἕνας ποιητὴς παρακάλεσε τὸν Ἀλέξανδρο ν' ἀκούση τὸ τελευταῖο του ποίημα.
Ὅλοι χειροκρότησαν ἐνθαρρύνοντας τὸν ποιητή.
Κι' ἐκεῖνος ἀνέβηκε πάνω σ' ἕνα σκαμνὶ κι' ἄρχισε τὴν ἀπαγγελία.
Τὸ ποίημα ἦταν ἕνας ὕμνος γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο. Κάτι παραπάνω. Μιὰ κολακεία ἕνα λιβάνισμα. «Σὲ σένα ἀποβλέπει ἡ Οἰκουμένη. Εἶσαι Θεὸς ἰσοδύναμος μὲ τὸ Δία».
Ἕνας καγχασμὸς ἀντιλάλησε τότε παράφωνα μέσ' στὶς ἰαχὲς ποὺ δεχτῆκαν τὸ τέλος τοῦ ὕμνου.

60 Ὁ Ἀλέξανδρος γύρισε πειραγμένος κι' εἶδε πὼς εἶχε καγχάσει ὁ Κλεῖτος.
— Γιατί γελᾶς, ἐνῶ ὅλοι ζητωκραυγάζουν τὸν ποιητή; ρώτησε.
— Πίστευα πὼς τὸ γέλιο σου θἄπνιγε τὸ δικό μου ἀπάντησε ὁ Κλεῖτος. Πῶς μπορεῖς ν' ἀκοῦς τέτοιες κολακεῖες χωρὶς νὰ γελᾶς;
— Θὰ πάψης λοιπὸν νὰ προσβάλης τοὺς φίλους μου; Εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Κι' ἁρπάζοντας ἕνα μῆλο τὸ πέταξε στὸ κεφάλι τοῦ Κλείτου.

(Συνεχίζεται)

ΟΤΑΝ ΠΕΡΑΣΕΙ ΤΟ ΠΑΣΧΑ...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Ἡσύχασε, εἶπε κάποιος μεγαλύτερός μου καὶ προχώρησε κάπως ἀπειλητικὰ πρὸς τὸ μέρος μου. Ἡσύχασε, ξανᾶπε, κανεὶς δὲν σὲ πείραξε. Κι' οὔτε κανένας μᾶς εἶπε νὰ σοῦ ποῦμε τίποτα κακό. Ὅμως ἂν μείνεις στὴν ὁμάδα...

— Νὰ φύγει! Νὰ φύγει! φώναξαν ἀρκετοί.

Νὰ φύγω; Μὲ ἔδιωχναν κι' ἀπὸ τὴν ὁμάδα; Ὤ, ἦταν φριχτό! Αὐτὸς ὁ Δημήτρης τὰ κάνει ὅλα γιὰ νὰ εἶναι μόνο αὐτὸς ὁ-φέντης. Τὸ παλιόπαιδο! Δὲ μὲ χωνεύει καθόλου. Εἶναι ὕπουλος. Μούρχόταν νὰ τὸν χαστουκίσω, νὰ τὸν βρίσω!

Τὸν εἶδα νὰ σηκώνεται ἥσυχος ἀπὸ τὴ γωνιά του.

—Ἀκοῦστε παιδιά, εἶπε ἥσυχα μὰ μὲ λίγο τρεμουλιαστὴ φωνή. Ὁ Κώστας θὰ μείνει στὴν ὁμάδα!

— Νὰ φύγει! Δὲν τὸν θέλουμε! ξαναφώναξαν ὅλοι σχεδόν! Μᾶς ἔπρηξε!

— Νὰ τελειώσω πρῶτα, εἶπε αὐστηρὰ κι' ὅλοι ἡσύχασαν! Τοῦ ἀνήκει νὰ μείνει στὴν ὁμάδα καὶ μάλιστα θὰ μείνει καὶ ἀρχηγός...

—Ὄχι δά, μουρμούρισε κάποιος.

—Ὄχι, ὄχι, ἐπανέλαβαν κι' ἄλλοι.

— Τότε λοιπὸν θὰ φύγω ἐγὼ ἀπὸ τὴν ὁμάδα! Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ κιόλας!

Εἶχε σηκωθεῖ καὶ ἑτοιμαζόταν πραγματικὰ νὰ φύγει! Οἱ ἄλλοι τἄχασαν. Στὴν ἀρχὴ ἀπόρησα κι' ἐγώ. Μὰ συνῆλθα. Ἦταν ὑποκρισίες ὅλα. Τὰ εἶχαν σχεδιάσει ὅλα ἀπὸ τὴν ἀρχή. Βρὲ τὶ πονηρὴ ἀλεποῦ ποὺ σοῦ εἶναι! Νὰ φανεῖ πὼς αὐτὸς εἶναι ἅγιος. Μωρὲ τόσο κουτοὺς μᾶς πέρασες;

Εἶχε φτάσει στὴν πόρτα. Ξαναγύρισε μιὰ ἀκόμη φορὰ καὶ ρώτησε ἀποφασιστικά.

— Δέχεστε ἢ ὄχι;

— Δεχόμαστε, ἀπάντησαν διστακτικὰ οἱ ἄλλοι.

Στάθηκε. Τότε πετάχτηκα ἐγὼ πρὸς τὴν πόρτα! Ὡραῖα κωμωδία ἔπαιζαν!

— Δὲν δέχουμαι ὅμως ἐγώ! οὔρλιασα. Νὰ μοῦ λείπει ἡ συντροφιά σας καὶ ὅλα σας τὰ καλά. Κι' ἂν ξαναδῆτε νίκη νὰ μοῦ γράψετε!

Ἤμουν κατακόκκινος, τὄνοιωθα ἀπὸ τὰ μάγουλά μου ποὺ καίγανε. Μὰ καὶ οἱ ἄλλοι εἶχαν ἐκνευριστεῖ πιά. Κανα - δυὸ σφίγγαν τὶς γροθιές τους. Λὲς καὶ ἑτοιμάζονταν νὰ μοῦ ὁρμήσουν. Μακάρι νὰ μοῦ ὁρμοῦσαν. Θὰ προσπαθοῦσα νὰ περιποιηθῶ τὸ Δημήτρη ὅπως τοῦ ἄξιζε κι' ὕστερα ἂς γινόταν ὅτι ἤθελε!

— Φύγε! ἀποκρίθηκε ὁ Φάνης. Ἀρκετὰ σὲ ἀνεχτήκαμε! Φύγε γιατί...

Μὲ πλησίασε ἐπικίνδυνα. Ὁ Δημήτρης μπῆκε στὴ μέση.

— Κώστα, μοῦ εἶπε ἀπαλά, σὲ παρακαλῶ τώρα φύγε!

— Εὐχαριστῶ, ἀποκρίθηκα μὲ εἰρωνικὸ χαμόγελο. Μὲ ὑποχρέωσες!...

Βρόντηξα τὴν πόρτα πίσω μου! Ἄκουσα κάποιον ποὺ κάτι φώναξε θυμωμένος. Τοὐλάχιστο εἶχα ἐκδικηθεῖ! Πόσο εἶχα ταπεινώσει τὸ Δημήτρη. Τοῦ τὴν ἔφερα μιὰ χαρά. Εἶδες ἡ σιγανοπαπαδιά; Αὐτὸς τἄκανε ὅλα, μὰ τὸ χεράκι του δὲ φάνηκε. Ἔννοια σου ὅμως καὶ δὲν τρῶμε τὸ κουτόχορτο! Θὰ σὲ κάνω νὰ μετανοιώσεις γιὰ ὅλα...

⁂

Στὰ μαθήματα χάλια! Δὲν ξέρω πὼς νὰ δικαιολογήσω αὐτὸ τὸ πράγμα. Στὸ πρῶτο ἑξάμηνο τὰ θαλάσσσωσα. Τώρα πηγαίνω στὸ χειρότερο. Ὅλοι ψιθυρίζουν πὼς θὰ χάσω ἴσως τὴν τάξη. Οἱ καθηγητὲς ὅλοι ἀποροῦν. Τὶ νὰ μοῦ κάμουν ὅμως.

Περνώντας ἔξω ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ Γυμνασιάρχη, σταμάτησα ἀκούγοντας τὴ φωνὴ τοῦ Δημήτρη.

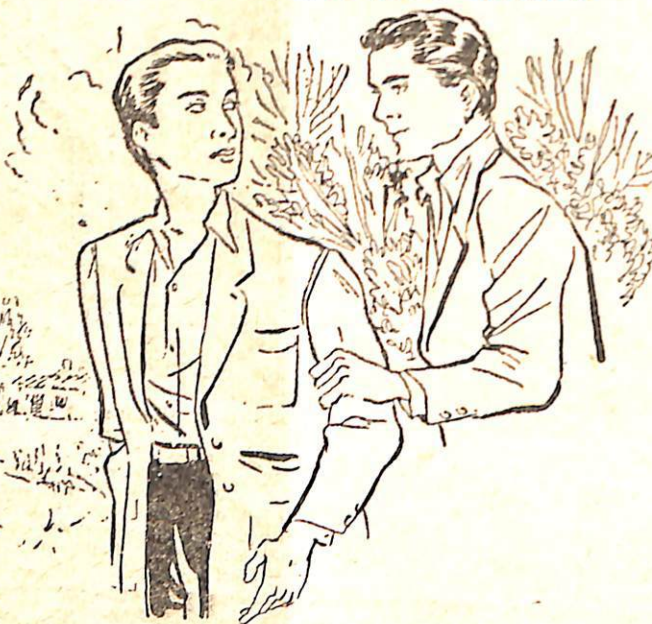
— ... Καὶ ὅμως κ. Γυμνασιάρχα ἔλεγε. Δεῖξτε του λίγη ἐπιείκεια! Σεῖς ξέρετε πόσο καλὸς μαθητὴς ἦταν. Κάτι ἔχει πάθει. Θὰ συνέλθει ὅμως. Σᾶς παρακαλῶ...

—Ἄκου Παπ...., ξέρεις πόσο σ' ἐκτιμῶ. Ὅμως θὰ ἐκτεθοῦν ὅλοι οἱ καθηγηταὶ ἂν δείξουν μόνον σ' αὐτὸν ἐπιείκεια.

— Κύριε Γυμνασιάρχα, κάνετέ το. Σᾶς τὸ ζητῶ σὰν χάρη!

— Δὲν μπορῶ παιδί μου. Στὸ τελευταῖο διαγώνισμα παρουσίασε ἕνα ἀπροσδοκήτως ἄθλιο γραπτό. Θέλεις νὰ τὸ δεῖς;

— Τὸ ξέρω κ. Γυμνασιάρχα! Ὅμως βοηθῆστε τον καὶ ἀναλαμβάνω ὑπευθύνως

νὰ τὸν συνεφέρω, ὅσο βέβαια μπορῶ....

— Παπ...., δύσκολο πράγμα ζητᾶς. Θὰ προσπαθήσω ὅμως κάτι νὰ κάνω, μιὰ καὶ τὸ ζητᾶς ἐσύ!

—Ὤ, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ πολὺ κ. Γυμνασιάρχα!

Στεκόμουν ἄφωνος. Γιὰ μένα τἄλεγαν σίγουρα. Ὁ Δημήτρης τὄκανε αὐτό;

Μὰ ἀφοῦ μὲ μισεῖ! Μήπως πέφτω ἔξω; Ἄ μπᾶ! Τὄκανε γιὰ ἐπίδειξη. Ξέρει ὅτι ὁ Γυμνασιάρχης ἔμαθε ὅσα ἔγιναν μεταξύ μας καὶ τὄκανε γιὰ νὰ δείξει ἀνωτερότητα. Ὁ Γυμνασιάρχης θὰ τὸ πεῖ στοὺς καθηγητὲς καὶ ἔτσι πάλι στὸν ἀφρὸ ὁ Δημήτρης... Μπράβο ἐξυπνάδα! Μπράβο πονηριά!

Κι' ἂν μ' ἀγαπάει; Δὲν τὸ πιστεύω. Κι' ἂν συμβαίνει κάτι τέτοιο ὅμως, ἄς τον νὰ ὑποφέρει. Ἀρκετὰ μ' ἔκανε δυστυχισμένο.

Ἄ, θὰ πληρώσεις Δημήτρη! Θὰ πληρώσεις πολλά...

⁂

Εἴμαστε στὴ Μεγάλη Ἑβδομάδα. Κάθε ἄλλη φορά, θὰ ἤμουν χαρούμενος, ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο, ἀλλὰ γιατὶ κλείνουν τὰ σχολεῖα. Τὸ ρίχνουμε λοιπὸν στὸ ποδόσφαιρο χωρὶς σταματημό. Ἔπειτα σκέφτεσαι ὅτι φτάνει ἡ Λαμπρή, κανὰ δωράκι, καλὰ φαγητὰ καὶ τὰ λοιπά. Οὔτε τὸ ποδόσφαιρο ὅμως, οὔτε τίποτα ἀπὸ τὰ ἄλλα μπορεῖ νὰ μὲ κάνει χαρούμενο τώρα. Πρῶτα - πρῶτα ἔχω ἀπομονωθεῖ μὲ τὴ στάση μου, ἀπὸ ὅλους τοὺς φίλους μου. Ὕστερα μὲ βασανίζει ἀκατάπαυστα ἐκείνη ἡ θύμηση...

Προχτές, Μεγάλη Πέμπτη, πέρασα κατὰ λάθος δίπλα του. Ἦταν μαζὶ μὲ τὰ δυὸ-τρία παιδιὰ τῶν μικροτέρων τάξεων. Βέβαια, ἀπὸ τότε ποὺ ἦλθε στὴν πόλη μας, ἔφτιασε μιὰ χριστιανικὴ παρέα, ποὺ τώρα εἶναι παντοῦ γνωστή. Προχωροῦσε ὅπως πάντα σεμνά.

— Γειά σου Κώστα, μοῦ εἶπε μόλις μὲ ἀντιλήφθηκε.

Γύρισα τὸ κεφάλι μου ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά. Ἡ γλύκα τοῦ προσώπου του ὅμως, μὲ κυνηγοῦσε ὅλη τὴ μέρα.

Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας μέρας καθόμουν στὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ. Οἱ καμπάνες ποὺ χτύπαγαν ἀργά, μοῦ στάλαζαν καινούργια θλίψη. Ἦταν Ἀπρίλης κι' ὅμως τὸ πέλαγος κουβαλοῦσε κύματα στὶς ἀκρογιαλιές. Ψιλὴ καταχνιὰ πλανιόταν. Στὸ διπλανὸ οἰκόπεδο μερικὰ ἀναμαλλιασμένα παιδιά, ἔπαιζαν, ὅσο ἄφηνε τὸ μισοσκόταδο ἀκόμη, μπάλλα. Ὅλοι στὸ σπίτι τοιμάζονταν γιὰ τὴν ἐκκλησία.

Ἀπ' τὸ παράθυρο εἶδα τὸ Δημήτρη. Ἄ, θὰ ἐρχόταν γιὰ μένα βέβαια. Καταλαβαίνω τὸ λόγο. Θέλει νὰ φιλιωθοῦμε! Τί δὲν ἔκανε μέχρι τώρα! Ἔφυγε μὲ κάποια δικαιολογία ἀπὸ τὸ σύλλογο, παντοῦ ὑποχώρησε. Ἄς τον ὅμως νὰ τιμωρηθεῖ!...

Καὶ θὰ μοῦ πεῖ ἀσφαλῶς νὰ πᾶμε καὶ στὴν ἐκκλησία. Ὤχ ἀδελφέ!...

Πρὶν κατέβουν νὰ τοῦ ἀνοίξουν, τινάχτηκα κι' ἔφυγα ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα.

Κρυμμένος στὸ σκοτάδι, τὸν ἄκουσα νὰ φεύγει μὲ βήματα βαριά. Ἄμ τί νόμιζες;...

Ἔπειτα, περιπλανήθηκα ὅσο οἱ ἄλλοι ἦσαν στὴν ἐκκλησία.

Μὲ ξαναεῖδε τὴν ἄλλη μέρα ἀπὸ μακρυά. Πάλι μὲ κυνηγᾶ ἡ ματιά του!...

Ἀπόψε Μ. Σάββατο. Τίποτα δὲν μὲ συγκινεῖ. Οὔτε οἱ χαρούμενες προετοιμασίες τοῦ σπιτιοῦ, οὔτε ἡ προσμονὴ τῆς πανηγυρικῆς Ἀνάστασης ποὺ θὰ γίνει τὰ μεσάνυχτα!...

— Γιάννη, λέω στὸν ἀδελφό μου. Κάνουμε μιὰ βόλτα στὸ δασύλλιο κι' ἀπὸ κεῖ νὰ πᾶμε κατόπι στὴν Ἀνάσταση;

— Πᾶμε, πάρε ὅμως καὶ τὴ λαμπάδα σου.

Προχωροῦμε σκεφτικοί. Ἐγὼ σκέφτουμαι, ὅ,τι καὶ πρίν. Γιὰ τὸν ἀδελφό μου, εἶμαι βέβαιος πὼς σκέφτεται τὸ «μεγάλο γεγονὸς τῆς θυσίας καὶ τῆς Ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ», ὅπως ἔλεγε στὸν πατέρα τὸ ἀπόγευμα. Πόσο ἄλλαξε ὁ Γιάννης, ἀπὸ τότε ποὺ γνωρίστηκε μὲ τὸ Δημήτρη. Πόσο ἄλλαξε, αὐτὸ τὸ ἄταχτο κι' ἀνήμερο παιδί! Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω.

— «Μὲ συγκλονίζει πατέρα, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου, αὐτὸ τὸ γεγονός! Μὲ θαμπώνει!....» εἶχε πεῖ στὴν συζήτηση ποὖχε μὲ τὸν πατέρα. «Εὔχουμαι νὰ συγκλονίσει κι' ἄλλους, καλό μου παιδὶ» ἀποκρίθηκε μὲ πίκρα ὁ πατέρας. Σίγουρα ἐννοοῦσε ἐμένα.

— Γιάννη τί σκέφτεσαι; τὸν ρωτάω.

— Τί σκέφτουμαι; Ναί... Ἀναλογίζουμαι τὸ νόημα τῆς θυσίας ἑνὸς Θεοῦ! Πόση ἀγάπη, πόση! Γιὰ μᾶς ποὺ πάντα διώχνουμε τὸ τρυπημένο Του Χέρι ποὺ ἔρχεται νὰ μᾶς προστατέψει. Πόσες φορὲς δὲν Τοῦ τὸ ξανατρυπᾶμε! Κι' ὅμως, θυσιάζεται καὶ συγχωρεῖ! Κι' ἐμεῖς;... Τονίζει αὐτὸ τὸ «κι' ἐμεῖς;...» Νοιώθω. Θέλει νὰ μοῦ θυμίσει ὅτι εἶμαι πολὺ ἔνοχος. Ἔννοια σου ὅμως, δὲν θὰ μὲ καταφέρεις ἔτσι εὔκολα ποὺ νομίζεις...

— Τί κι' ἐμεῖς; Τί θέλεις νὰ πεῖς; Ἐγὼ

(Συνέχεια στὴ σελ. 269)

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Ὁ Κάμπος μὲ τὶς τουλίπες

— Λοιπὸν τί μᾶς μένει ἀκόμα νὰ δοῦμε ἀπ' τὴν Ἑλλάδα; ρώτησε ὁ Φάνης ἕνα ἀπόγεμα ποὔρθε νὰ μὲ δῆ μὲ τὸ Λεωνίδα καὶ τὴ Μυρτώ.

Ἡ ἐρώτηση αὐτὴ ἦταν φυσικὰ ἕνας ἀνησυχαστικὸς πρόλογος. Εἶχα διαβεβαιώσει τ' ἀνήψια μου πὼς δὲν τὸ κουνοῦσα ἀπ' τὴν Ἀθήνα, ἂν δὲ τέλειωναν τὰ μαθήματα. Μόνο ὕστερα ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Ἰουνίου θὰ ξαναρχίζαμε τὰ ταξίδια. Ὡς τόσο, ἤλπιζα πὼς θἄρχόταν ἀπ' τὴν Ἀμερικὴ ὁ πατέρας τοῦ Φάνη — ὅπως μᾶς ἔγραφε — καὶ θὰ σταματοῦσε γιὰ λίγο αὐτὸ τὸν ἀνεμοστρόβυλο, τὸ μοναχογιό του.

— Γιατί ρωτᾶς, Φάνη, τοῦ εἶπα, δὲν κάναμε συμφωνία;

— Γιὰ ταξίδια, ὄχι γιὰ ἐκδρομές, θεία.

— Ὄχι, Γιάννης, παρὰ Γιαννάκης, τὸν ἔκοψα γελώντας. Τί θές, λέγε το ξεκάθαρα.

— Νά, ὁ Λεωνίδας κοροϊδεύει, κατὰ τὴ συνήθειά του, καὶ λέει πὼς ὅποιος εἶναι ἀεικίνητος, σὰν κι' ἐμένα, δὲ βλέπει τίποτε. Περιορίζεται στὶς γενικὲς γραμμὲς καὶ χάνει τὶς λεπτομέρειες ποὺ ἀποτελοῦν, ὅπως ὑποστηρίζει, τὴν ὀμορφιὰ ἑνὸς τόπου. Ὑπάρχουν, λέει, καὶ γύρω ἀπ' τὴν Ἀθήνα ἀκόμα, κάτι γωνίτσες θαυμάσιες, κάτι ἐξοχὲς ἐξαιρετικῆς ὀμορφιᾶς, ποὺ μέσα στὴ βισσύνη μου ν' ἀγκαλιάσω ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα, δὲν ἔχω τὴν ἱκανότητα νὰ τὶς δῶ. Σὲ μιὰ τέτοια γωνίτσα, θέλω νὰ πᾶμε αὐτὴ τὴ φορά. Μιὰ μικρὴ ἡμερήσια ἐκδρομή.

— Λοιπὸν ἂς διαλέξη ὁ Λεωνίδας, τοὺς εἶπα.

— Πολὺ εὐχαρίστως, ἀπάντησε ἐκεῖνος πρόθυμα. Μὰ δὲ θάναι δὰ καὶ γύρω ἀπ' τὴν Ἀθήνα. Μοῦ ἐπιτρέπετε, θεία, τὴν ἐκλογὴ μέσα στὴν Ἀττικοβοιωτία;

— Ἂν μπορῶ, ἂς κάμω κι' ἀλλοιῶς, ἀποκρίθηκα γελώντας. Αὐτὴ τὴ φορά, Λεωνίδα, εἶμαι καλεσμένη σας. Ὑπακούω στὸ πρόγραμμα, σὰ μέλος ἐκδρομικοῦ σωματείου.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς θὰ σᾶς πρότεινα, εἶπε ἐκεῖνος. Νὰ πᾶμε αὐτὴ τὴ φορὰ ἐκδρομὴ μὲ τὸν «Πᾶνα», ποὺ ἔχει ἕνα περίφημο πρόγραμμα.

— Γιὰ ποῦ;

— Στὸν κάμπο μὲ τὶς τουλίπες.

Τὸν κοίταξα ξαφνιασμένη.

— Μὴ ρωτᾶς τίποτε, θεία. Αὔριο στὶς 8 ξεκινᾶμε ἀπ' τὴν ὁδὸ Κοραῆ. Θὰ περάσουμε μιὰ ἐξαίσια μέρα σὲ κάμπους καὶ σὲ βουνά, καὶ τὸ βράδυ θὰ γυρίσουμε φορτωμένοι κόκκινες τουλίπες. Συμφωνεῖτε;

— Μὰ ἔχει τόσες πολλές; ρώτησα παραξενεμένη.

— Γιὰ νὰ σᾶς λέω, κάτι θὰ ξέρω, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Πήραμε μάλιστα παραγγελίες κι' ἐγὼ κι' ἡ Μυρτὼ ἀπὸ τρεῖς οἰκογένειες φιλικὲς νὰ τοὺς φέρωμε τουλίπες.

Ἔτσι, ξεκινήσαμε μὲ μιὰ ἄγνωστη συντροφιά, ὀρειβάτες καλόκαρδους, φορτωμένους σακκίδια, κέφι καὶ τραγούδια.

Δὲν εἴχαμε καλοβγῆ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, κι' ἄρχισε τὸ γλέντι. Τὸ ἕνα τραγούδι διαδεχόταν τὸ ἄλλο, χωρὶς νὰ τελειώνη κανένα, κι' ὅλα κατέληγαν σὲ κεῖνον τὸν θαυμάσιο ὕμνο τῶν ὀρειβατῶν ποὺ εἶναι γεμᾶτος ὁρμὴ καὶ ποίηση. Τὸν ὕμνο ποὺ τραγουδᾶ τὰ ἑλληνικὰ βουνὰ μὲ τόση οἰκειότητα καὶ στοργή, σὰ νὰ εἶναι πλάσματα ζωντανὰ πολυαγαπημένα, ἀδέρφια, ξαδέρφια, γονεῖς συγγενεῖς.

«Κι' ἀνεβαίνοντας ψηλὰ
πάνω στὰ ψηλὰ βουνὰ
τὸ κορμί μας παίρνει δύναμη κι' ἀγέρα!
Κι' ἡ ψυχή μας λαχταρᾶ,
ν' ἀνεβοῦμε πιὸ ψηλά,
σ' ὅλα τὰ ἑλληνικὰ τὰ βουνά!»

Εἴχαμε γίνει κι' ἐμεῖς ἕνα μὲ τὴν εὔθυμη ἄγνωστη παρέα καὶ τραγουδούσαμε καὶ γελούσαμε. Στὴ φύση, δὲ χρειάζονται συστάσεις γιὰ νὰ γίνουν οἱ ἄνθρωποι φίλοι. Γιατὶ ἔχουν ἕνα μεγάλο δεσμό, ἀκατάλυτο κι' ἀγνό: Τὴν ἀγάπη τους γιὰ τ' ὡραῖο καὶ τὸ καλό. Ἡ φύση εἶναι ὁ διερμηνέας ποὺ σμίγει, σὲ μιὰ κοινὴ ὁμιλία, αὐτοὺς ποὺ τὴν ἀγαποῦν.

Περνᾶμε τὰ γνώριμα ἀττικὰ τοπεῖα. Δαφνί, Σκαραμαγκά, Ἐλευσίνα! Ὁ θαυμάσιος δρόμος — ὁ εὐρωπαϊκός, ὅπως τὸν λένε τὰ καλόκαρδα παιδιά, γιατὶ πάει λέει στὰ πέρατα τῆς Εὐρώπης — ξετυλίγεται ἀτέλειωτος, πλαισιωμένος μὲ τὶς ἀνοιξιάτικες τραχηλιές του. Ἐδῶ πορφύρες ἀπὸ θάλασσα παπαροῦνες, ἐδῶ κατακίτρινες ἀπ' τὶς ἀνθισμένες ξυνῆθρες, ἐδῶ κατάλευκες ἀπ' τὰ χαμομήλια.

Τ' ἀστεῖα δίνουν καὶ παίρνουν. Τὰ στόματα ποὺ κουράστηκαν πιὰ νὰ τραγουδᾶνε, βρίσκουν τὴν ποικιλία στὸ γέλιο καὶ στὴν κουβέντα.

— Ἀλλοιώτικη ἡ σημερινὴ ἐκδρομή, εἶπε ὁ Φάνης, μ' ἀρέσει. Θὰ γίνω μέλος τοῦ σωματείου καὶ θἄρχωμαι κάθε Κυριακή.

— Μὰ ποῦ πᾶμε ἐπιτέλους; ρωτῶ τὸ Λεωνίδα.

— Στὴ μονὴ τοῦ Σαγματᾶ, ἔξω ἀπὸ τὴ Θήβα.

— Κι' ὁ κάμπος μὲ τὶς τουλίπες;

— Μὰ εἶναι ὁ κάμπος τῶν Θηβῶν. Δὲν τὸ ξέρεις, θεία, πὼς τούτη τὴν ἐποχὴ εἶναι γεμάτος τουλίπες ποὺ φυτρώνουνε μέσα στὰ σπαρτά, κατακόκκινες, λιμπιστές;

Τ' αὐτοκίνητο περνᾶ τώρα ἀπὸ τὴ Θήβα Βλέπουμε τὸ ὡραῖο μουσεῖο, μέσα σὲ κῆπο θαυμάσιο. Στὴν εἴσοδό του, στέκεται, σὲ ὡραῖο ἀντίγραφο, ὁ λέοντας τῆς Χαιρώνειας. Σ' αὐτὴ τὴν πόλη, γεννήθηκε, λέει, ὁ θεὸς Διόνυσος ἀπ' τὴν κόρη τοῦ Κάδμου, τὴ Σεμέλη. Ἐδῶ γεννήθηκε ὁ Οἰδίπους κι' ἐδῶ βασίλεψε ἀργότερα ἀφοῦ ἔλυσε τὸ αἴνιγμα τῆς Σφίγγας. Μὰ ξεπερνώντας τὰ ὅρια τοῦ μύθου ἡ Θήβα ἅπλωσε τ' ὄνομά της στὴν ἱστορία μὲ τὰ δυὸ γενναῖα παιδιά της. Τὸν Ἐπαμεινώνδα καὶ τὸν Πελοπίδα καὶ μὲ τὸν Ἱερὸ Λόχο της, ποὺ ξεπέρασε στὸν ἡρωϊσμὸ κάθε θρύλο.

Ἂς εἶναι, σήμερα, δὲ μιλοῦμε γιὰ τὰ παλιά. Ἂς χαροῦμε τὴ φύση καὶ τὰ λουλούδια. Περνᾶμε τὴ σιδηροδρομικὴ γραμμή, βγαίνουμε στὸν κάμπο. Ἔχουμε κάνει γαρίδες τὰ μάτια μας. Ὅπου νάναι, σκεπτόμαστε, θὰ φανοῦν οἱ τουλίπες. Κάθε τὶ ποὺ κοκκινίζει μέσα στὰ σπαρτά, εἶναι καὶ μιὰ νέα ἀπογοήτευση. «Παπαρούνα», φωνάζουμε μὲ περιφρόνηση. Τὰ φτωχὰ λουλουδάκια. Τὸ ὄραμα τῆς τουλίπας τάχει ἐξευτελίσει.

Ἐπιτέλους τὶς βλέπουμε τὶς κομψὲς μαρκησίες: Στέκουνται περήφανες μέσα στὰ κοινὰ στάχυα, θριαμβικὰ λάβαρα τῆς ἄνοιξης. Ὁ σωφὲρ σταματᾶ, γιατὶ χάσαμε τὸ δρόμο. Ἕνα δυὸ κατεβαίνουν γιὰ νὰ ζητήσουν πληροφορίες, εὐκαιρία γιὰ τοὺς ἀνυπόμονους. Χώνουνται στὰ σπαρτὰ καὶ γεμίζουν τὶς ἀγκαλιές τους τουλίπες.

Μὰ ὁ Λεωνίδας εἶναι προσεκτικός. «Θὰ μαραθοῦν ὡς τὸ βράδυ», μᾶς λέει. Στὸ γυρισμὸ θὰ μαζέψουμε. Οἱ περισσότεροι συμφωνοῦν καὶ καθὼς ἔφθασε κι' ἡ πληροφορία γιὰ τὸ σωστὸ δρόμο, ὁ σωφὲρ ξεκινᾶ. Ἀντίο τουλίπες! Μείνετε μέσα στὰ καταπράσινα στάχυα, φρέσκες καὶ δροσερές. Τὸ βραδάκι, τὰ ξαναλέμε.

Στὸ χωριὸ Σίρτζι, πίνουμε καφὲ κι' οἱ τεμπέληδες τῆς παρέας στρώνουνται γιὰ καλὰ στὸ φαγοπότι. Ἐμεῖς οἱ ἄλλοι παίρνουμε τὰ σακκίδια, γεμίζουμε τὰ παγούρια νερὸ καὶ κρασὶ καὶ κινᾶμε γιὰ ὀρειβασία. Τὸ Σίρτζι εἶναι στοὺς πρόποδες τοῦ Σαγματᾶ, ἕνα γραφικώτατο χωριουδάκι. Τὰ παιδιὰ μᾶς ὑποδέχονται, πουλώντας τουλίπες, μὰ ἐμεῖς δὲν καταδεχόμαστε τὸ ἐμπόρευμα. Οἱ δικές μας μᾶς περιμένουν στὸν κάμπο τῆς Θήβας.

Ἀνηφορίζουμε σιγὰ - σιγά. Κουβεντιάζοντας ξεστρατίζουμε, χάνουμε τοὺς ἄλλους. Παίρνουμε τὸ μονοπάτι — κατὰ τὴ θεωρία μιᾶς πεπειραμένης ὀρειβάτισσας πὼς τὸ μονοπάτι ξέρει καλλίτερα ἀπὸ μᾶς τὸ δρόμο — καὶ βγαίνομε ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, μίλια μακρυὰ ἀπ' τὸ μοναστήρι. Οὔτε ἴχνος ἀπὸ τὴν ἄλλη παρέα. Μὰ τί ὄραμα ἦταν ἐκεῖνο!

Δυὸ λίμνες ἀστραπολάμπουν ἀνάμεσα σὲ βραχώδεις ἀκτὲς ποὺ ἐδῶ κι' ἐκεῖ φαίνωνται σὰ νησάκια. Εἶναι ἡ Ὑλίκη κι' ἡ Παραλίμνη. Χάρμα ποικιλίας, πιὸ κάτω, νὰ ἡ Εὐβοϊκὴ θάλασσα. Ποιὸς λυπᾶται γιὰ τέτοιες παραπλανήσεις. Ἂς ὁρίζει τὸ μονοπάτι, τὴ μοῖρα μας. Ἄκρη ὁ κόσμος δὲν ἔχει!

Κάθε τόσο, στεκόμαστε μαγεμένοι. Νὰ τὸ δροσόλουστο χωριὸ Μουρίκι, πάνω ἀπ' τὴ λίμνη. Νὰ κι' ὁ δρόμος ποὺ ζώνει τὸ βουνό. Μόνο ποὺ κατηφορίζει κι' ἐμεῖς θέλουμε τὴν κορφή.

Δυὸ τσοπάνοι μᾶς παίρνουν μαζί τους καὶ σκαρίζοντας τὰ γίδια τους, μᾶς ὁδηγοῦν ἀπὸ μιὰ πλαγιὰ στὸ μοναστῆρι. Τρεῖς ὧρες πορεία, μὰ ποιὸς τὴν ἔνιωσε.

Στὴν κορφὴ τοῦ Σαγματᾶ τοῦφες τοῦφες τὰ σύννεφα παίζουν μὲ τὸ ψηλὸ καμπαναριὸ τῆς μονῆς.

— Ποτέ μου δὲν ἦρθα στὸ Σαγματᾶ, χωρὶς νὰ μᾶς πιάση βροχή, λέει ἕνας ἀπ' τὴν παρέα.

— Ἔ, ὄχι, δά, Μάης μῆνας βροχή, πολὺ πάει, γελᾶ ὁ Φάνης.

Τρῶμε στὴν αὐλὴ τοῦ ἐρειπωμένου μοναστηριοῦ. Κάνει κρῦο καὶ σιγοβρέχει. Ὁ ἀδελφὸς Κλήμης μᾶς προσφέρει κόκκινα αὐγὰ καὶ μᾶς μιλᾶ γιὰ παλιὰ μεγαλεῖα. Μᾶς δείχνει καὶ τὸ ἀντίγραφο ἑνὸς χρυσόβουλου ποὺ οἱ Κομνηνοὶ εἶχαν δώσει στὴ μονή. Μὰ ὅλα αὐτὰ πέρασαν. Τὰ πατώματα εἶναι σαράβαλα, κινδυνεύεις σὲ κάθε σου βῆμα. Χρειάζεται ἀλήθεια μεγάλη πίστη, γιὰ νὰ ζῆ κανένας σ' αὐτὸ τὸ ἐρείπιο, μοναχός, σὰν ἀγριοπούλι.

Ξεκινᾶμε ὑπὸ βροχὴν ποὺ δὲ σταματᾶ οὔτε στὸ Σίρτζι.... Εἴμαστε μούσκεμα. Τυλιγόμαστε ἐφημερίδες νὰ μὴν κρυώσουμε. Μπαίνουμε στ' αὐτοκίνητο καὶ φεύγουμε κατὰ τὶς ἑφτά.

Τὰ ροῦχα ἔχουν κολλήσει ἐπάνω μας. Χώνουμε τὰ χέρια στὶς πλάτες γιὰ ν' απομονώσουμε τὴν ὑγρασία. Ποῦ νὰ κουνηθοῦμε.

Ἔτσι, περνᾶμε τὸν κάμπο μὲ τὶς τουλίπες, χωρὶς νὰ τοὺς ρίξουμε οὔτε μιὰ ματιά. Ἐξ ἄλλου ὁ Θεὸς ρίχνει τὴ βροχὴ μὲ τὸ τουλούμι.

— Καλὰ τὸ λένε, μὴν ἀναβάλλης ποτὲ ὅ,τι ἔχεις νὰ κάμης, λέει ὁ Φάνης. Νὰ ποὺ γυρίζουμε χωρὶς τουλίπες.

— Κι' ὅσο σκέπτομαι πὼς ἡ Μυρτὼ εἶχε καὶ παραγγελίες, λέω γελώντας.

Ὅσοι μάζεψαν τὸ πρωΐ θριαμβεύουν. Στὸ τέλος ἡ φύση κατάφερε πάλι τὸ θαῦμα της. Ξεχνᾶμε καὶ τὴ βροχὴ καὶ τὸ κρῦο καὶ τραγουδᾶμε ὅλοι μαζί.

Καθὼς φτάνουμε στὴν Ἀθήνα, οἱ τυχεροί, μᾶς λυποῦνται. Δίνουν στὸν καθένα μας ἀπὸ μιὰ τουλίπα. Τὴν καρφώνουμε στὸ πέτο μας, σὰν παράσημο, κι' ἀποχαιρετοῦμε τὴ συντροφιά.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ἡ ΑΛΤΑΝΟΥ

Ἡ χήρα ἡ Ἀλτανοῦ, μιὰ ψηλὴ - ψηλὴ χήρα, σὰν λεύκα, μὲ μιὰ μαύρη μαντήλα πάντοτε, καὶ μὲ μιὰ πιὸ μαύρη καρδιά, καρδιὰ θαλασσοκαμένη, εἶχε χάσει ἡ ἄτυχη πολλούς, κι' ὅλους στὴ θάλασσα.

Ἡ θάλασσα εἶχε φάει ὅλη της τὴ γενιά. Τὸν ἄντρα της καὶ τὰ πέντε της παιδιά! Ὁ ἄντρας της ὁ Καπετὰν Χιονᾶς, ἕνας κάτασπρος ναύτης, μὲ γένεια σὰν τὸ μπαμπάκι, καὶ ὁλόασπρα ροῦχα, πνίγηκε μὲ τὰ δυὸ παιδιά του, τότε ποὺ ἡ βρατσέρα του χάθηκε σύψυχη, φορτωμένη κρασιὰ ἔξω ἀπὸ τὴν Κύμη. Ἄλλα δυὸ παιδιά της, δυὸ ὄμορφα ναυτόπουλα, μπαρκαρισμένα στὴ γολέτα τοῦ καπετὰν Διανέλου, ἕνα ἀπαίσιο σαπιοκάραβο, ποὺ στὸ νησὶ τὴν ἔλεγαν περιπαιχτικὰ σκουμαΐδα, πνίγηκαν καὶ τὰ δυό, ἀγκαλιασμένα σὰν ἀδερφάκια, τότε ποὺ ἡ σκουμαΐδα ναυάγησε στὸ Ἅγιο Ὄρος φορτωμένη μὲ σοδιὰ ἀπὸ τὸ Μετόχι τῆς Λαύρας στὴ Σκύρο. Ἕνα ἄλλο παιδάκι της, μικρὸ ἀκόμα, μόλις πέντε χρονῶν, τῆς τὄφερε ὁ πορτάρης τοῦ Κάστρου νεκρό, φουσκωμένο, σὰ μικρὸ τουλουμάκι. Εἶχε κατεβῆ στὴν ἀκρογιαλιὰ χωρὶς νὰ τὸ δῆ κανείς, καὶ ὥρμησε καταχαρούμενο, σὰν γλαρόπουλο, νὰ παίξη ἀνύποπτο μὲ τὰ καταγάλανα νερὰ καὶ πνίγηκε!

Ἡ χήρα Ἀλτανοῦ, ὅπως εἶχε ἀκούσει ἀπὸ τὸν μακαρίτη τὸν πατέρα της, ὁ προπάππος της γέρος 70 χρονῶν, παλιὸς ναύτης κι' αὐτός, βγῆκε ἕνα βράδυ ἀπὸ τὸν ἑσπερινὸ — Ἰούλιο μῆνα — καὶ πῆγε νὰ πλύνη τὰ πόδια του κατὰ τὸ γιαλό, τὸ δροσερὸ καὶ πάντα καθαρό, σκόνταψε, γλύστρησε κι' ἔπεσε ὁ γέροντας, μὲ τὰ μούτρα, μέσα στὸ νερὸ στὴν ἄπατη θάλασσα. Καὶ λὲς πὼς ἡ θάλασσα τὸν ρούφηξε καὶ γίνηκε ἄφαντος. Γιὰ τοῦτο, ἡ Ἀλτανοῦ αἰστάνθηκε μῖσος γι' αὐτὸ τ' ἀχόρταγο γιὰ τοὺς δικούς της στοιχειό, κι' ὡρκίστηκε στὸ Χριστό, νὰ μὴ κάνη ναύτη, τὸν τελευταῖο γιό της τὸ Μανώλη, ποὺ σ' αὐτὸν συγκεντρωνόταν πιὰ ὅλη της ἡ γενιά, ὅλο της τὸ σόϊ, ὅλες της κι' οἱ μόνες της ἐλπίδες.

Ἀλλὰ ὅση ἀποστροφὴ αἰστανόταν ἡ χήρα Ἀλτανοῦ στὴ θάλασσα, τόση ἀγάπη καὶ πόθο ἔτρεφε στὸ ὑγρὸ θεριὸ ὁ Μανωλάκης της.

Ἀπὸ τὰ πολὺ μικρά του χρόνια, τίποτ' ἄλλο δὲν ζήλευε πιὸ πολὺ στὸν κόσμο ὁ Μανώλης ἀπὸ τὴ θάλασσα! Παιδί ἀκόμη, παιδάριο δώδεκα χρονῶ, ξεσκούφωτο, ξυπόλητο, ξεμανίκωτο, ξετρύπωνε κρυφὰ - κρυφὰ ἀπὸ τὴν πορτίτσα τοῦ κατωγιοῦ, σὰν κοτόπουλο, ὅταν ἡ μάνα του ἔλειπε στὸ φοῦρνο, κι' ἔτρεχε ἴσια στὴ θάλασσα, νὰ παίξη στὸ γιαλὸ τὰ ψωμάκια, νὰ πιάση καβούρια, νὰ καραβίση.

Ὁ Πορτάρης τοῦ Κάστρου, γειτόνάς τους, τὸν γλύτωσε πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὸ πνίξιμο!

— Πάλε στὸ γιαλό; πάλε στὸ γιαλό; τοῦ γκρίνιαζε καὶ τὸν ἔδερνε ἀλύπητα ἡ μάνα του.

Τὸν ἔβαλε ἔπειτα στὸ σκολειὸ νὰ μάθη δυὸ γράμματα. Ἀλλὰ ποιὸν κυνηγοῦσε ὁ παιδονόμος, ὁ Τσιτσούκας, ὁ ἀγριάνθρωπος, μ' ἕνα χοντρὸ — πλεχτὸ μαστίγιο, βούρδουλα καραβίσιο, φοβερὴ σαλαμάστρα; Ποιὸν κυνηγοῦσε στὰ βράχια τοῦ ἄγριου ἐκείνου γιαλοῦ;

Κυνηγοῦσε πάντα τὸ Μανώλη τῆς Ἀλτανοῦς, ξεσκούφωτο, ξυπόλητο, ξεμανίκωτο, ἀνασκουμπωμένο μέχρι τὰ γόνατα, βουτηγμένο μέσα στὴ θάλασσα μὲ μιὰ σάκκα σχολειοῦ γεμάτη καβούρια ἀντὶ βιβλία καὶ τετράδια.

— Νὰ τὸν κάμης ψαρᾶ, εἶπε μιὰ μέρα ὁ Δάσκαλος στὴ μάνα του, θέλοντας κι' αὐτὸς ὁ κακόμοιρος νὰ τὴν μαλακώση, καθὼς ἐκείνη ἑτοίμαζε μιὰ χοντρὴ βέργα καταθυμωμένη.

— Ταχιὰ θὰ πάω, μάνα, ταχιὰ θὰ πάω στὸ σκολειό, φώναζε μὲ δάκρυα στὰ μάτια ὁ Μανωλιός, γλυτώνοντας ἔτσι τὸ ξύλο.

Ἀλλὰ «ταχιά», ἡ μάνα του παράτρεχε πάλι τὸ γιό της στὶς ἐπικίνδυνες ἐκεῖνες ἀκρογιαλιές!

Ἦρθαν καὶ οἱ μέρες τῶν ἐξετάσεων! Κι' ἐνῶ ὅλα τὰ παιδιὰ πήγαιναν στὸ σκολειὸ μὲ τὰ καθαρὰ ροῦχα τους, μὲ τὰ βιβλία τους, νὰ ἐξεταστοῦν, ὁ Μανωλάκης τῆς Ἀλτανοῦς βρέθηκε πάλι στὴν ἀκρογιαλιὰ πέρα ἀπὸ τὴν Παναγίτσα στὰ Ἡλιόβολα. Κι' ἀντὶ γιὰ βιβλία κρατοῦσε ἕνα καλαμίδι πέντε ὀργυιές, καὶ πάντα ξυπόλητος, ξεσκούφωτος, ψαρεύοντας γαϊτανάδες καὶ γιούλους. Κι' ὅταν ὁ παιδονόμος, ὁ ἀγριάνθρωπος, ἔτρεξε νὰ τὸν πιάση, ὁ Μανώλης βρέθηκε ξαφνικὰ μέσα σὲ μιὰ σκάφη τοῦ ζυμώματος, κι' ἀπομακρυνόταν ἀπὸ τὸ λιμάνι τοῦ Κάστρου καὶ τραβοῦσε ἄφοβα πρὸς τὸ Διαπόρτι.

— Τί νὰ τοῦ κάμω; Τί νὰ τοῦ κάμω; κλαιγόταν καὶ ὀδυρόταν ἡ μάνα του, ἡ θαλασσοκαμένη χήρα, τῆς ὁποίας ἡ ἀχόρταγη θάλασσα τόσο τῆς εἶχε μαυρίσει τὴν μαντήλα της, ἀλλὰ καὶ τὴν καρδιά της! Φοβόταν πὼς καὶ ὁ Μανώλης, ὅπως καὶ τ' ἄλλα παιδιά της θὰ γινόταν βορά, τοῦ ἀπάνθρωπου ἐχθροῦ της, ποὺ τὸν φανταζόταν ἡ κακομοίρα σὰν ἄγριο κῆτος, ποὺ ἐμούστωσε ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς γενιᾶς της! Καὶ τὸν εἶχε ἀναθρέψει τὸν γιό της αὐτὸ μὲ τὰ δάκρυά της ἡ χήρα! Ὁλόξανθο παιδί, μὲ γαλανὰ μάτια, ἄσπρος, κάτασπρος σὰν τὸν πατέρα του τὸν Μπάρμπα Χιονᾶ, κατὰ τῆς ὀμορφιᾶς τοῦ ὁποίου, φανταζόταν, εἶχε στήσει καρτέρι ἡ ἀδυσώπητη θάλασσα.

— Γιὰ τὴ θάλασσα σ' ἔχω ἐγώ, ἀναστέναζε κάθε τόσο ἡ πολυπικραμένη χήρα!

Κι' ὅσο μεγάλωνε, τόσο θέριευε ἡ ἀγάπη τοῦ Μανώλη στὴ θάλασσα. Τίποτ' ἄλλο δὲ ζήλευε σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ὁ Μανώλης τῆς Ἀλτανοῦς ἀπὸ τὴ θάλασσα! Μὲ ποιὲς μαγείες, μὲ ποιὰ μαγγανεύματα, γοήτεψε τόσο τὸ ὀρφανό της παιδὶ τὸ ὑγρὸ αὐτὸ στοιχεῖο; Ἡ γαλανάδα της τὸν μάγευε, ἡ γαλήνη της τὸν ἀνάπαυε, ἡ τρικυμία της τὸν μεθοῦσε, καθὼς καθόταν στὸ βράχο καὶ συλλογόταν ἀπὸ τοὺς ἀφροὺς τῶν κυμάτων, ποὺ πολλὲς φορὲς τοῦ ράντιζαν μὲ τὶς σταλαγματιές του τὸ πρόσωπο! Νὰ ἦταν ἄρωμα θὰ τὴν ρουφοῦσε! Νὰ ἦταν γάλα θὰ τὴν κατάπινε! Νὰ ἦταν γαλάζιο φόρεμα θὰ τὴν φοροῦσε! Νὰ ἦταν μητέρα του θὰ κοιμόταν κοντά της! Πολλὲς φορὲς τὴ νύχτα μὲ τὸ φεγγάρι, τὄσκαγε ἀπὸ τὸ σπίτι τους, κι' ἀνέβαινε στὴν κορυφὴ τοῦ Κάστρου καὶ δὲν χόρταινε ν' ἀγναντεύη τὸ πέλαγος ποὺ ἁπλωνόταν γύρω του σὰν χρυσογάλανος καθρέφτης.

Ὡστόσο ἡ μάνα του δὲν ἔπαψε νὰ λογαριάζη πὼς θὰ ἀλλάξη τὴν ὀλέθρια αὐτὴ ἀγάπη τοῦ γιοῦ της στὴ θάλασσα. Ἢ τὸ εἶπε κανεὶς στὴ δύστυχη μάνα, ἢ τὸ σκέφτηκε μόνη της — ἡ πενία τέχνες κατεργάζεται — καὶ νὰ μιὰ μέρα ὁ Μανώλης ὁ ἀσπρογάλανος γιὸς τῆς Ἀλτανοῦς, βρέθηκε ἀπὸ τὴ θάλασσα στὸ βουνό, δεκαεξαετὴς βοσκός, ποὺ ἔβοσκε τὰ γίδια τοῦ Γέρο - παποῦ, τοῦ πρώτου τσοπάνου τοῦ νησιοῦ, ποὺ εἶχε πέντε παιδιά, ὅλους γιδοβοσκοὺς κι' ὅλους ζωντανούς!

— Νὰ μοῦ τὸ κάμης τσοπανάκι, Γέρο - παποῦ, εἶπε ἡ χήρα ἡ Ἀλτανοῦ, ἡ «πενθοφόρος» χήρα, καθὼς ἄφηνε τὸ

γιό της στὸ γέρο - τσοπάνη! Σ' αὐτὸν κρέμονται Γέρο - παποῦ μου, οἱ νόμοι καὶ οἱ προφῆτες.

—Ὅ,τι γράφει δὲν ξεγράφει! παρατήρησε ὁ Γέρο - παποῦς, καθὼς τὴν ἴδια στιγμὴ ἔπαιρνε μιὰ πρέζα ἀπὸ τὴν ταμπακέρα του.

Καὶ σὲ λίγο παράδινε στὸ ξανθοπαῖδι αὐτό, τὰ «γαλάρια» — διακόσιες πάνω κάτω κατσίκες — γιὰ νὰ τὰ ὁδηγήσῃ στὴ βοσκή!

Τοῦ ἔδωκε μαζὶ καὶ μιὰ τρίχορδη λύρα, μιὰ ὄμορφη ξεστὴ λύρα μὲ ἀνάγλυφες γίδες, βουνὰ καὶ δρόμους. Καὶ τὸν φοβέρισε ὁ Γέρο - παποῦς νὰ μὴν πλησιάσῃ στὶς ἀκτὲς καὶ στοὺς γιαλούς, γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τὶς ἀγροζημιές, γιατὶ κάτω στὴ θάλασσα ἦταν συνήθως κτήματα καλλιεργημένα!

Ἀλλὰ πῶς ἦταν δυνατὸν ὁ Μανώλης τῆς Ἀλτανοῦς νὰ ζήσῃ μακρυὰ ἀπὸ τὸ γιαλό, χωρὶς νὰ μουσκέψῃ τὰ πόδια του στὴ θάλασσα; Νὰ κολυμπήσῃ, νὰ πιῇ, νὰ φάῃ θάλασσα ἔστω καὶ μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα; Τὶς πρῶτες μέρες, ἐπειδή, ὁ παποῦς τὸν παρακολουθοῦσε, ἀναγκάστηκε νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὶς διαταγές του! Δὲν πῆγε στὸ γιαλό! Καὶ κόντεψε τὸ παιδὶ νὰ σκάσῃ, νὰ σκαρταδιάσῃ. Οὔτε ἔφαγε, οὔτε κοιμήθηκε, οὔτε ἄγγιξε τὴν τρίχορδη λύρα! Τρύπωσε μέσα σ' ἕνα φουντωτὸ σκοῖνο, μὲ τὴν καπίτσα του, μὲ τὰ τσαρούχια του, καὶ διαρκῶς στέναζε καὶ κλαιγόταν γιὰ τὴν τόση του συφορά!

—Πῶς τὤκαμα αὐτό; ποῦ μοῦ τὤκαμαν αὐτό!

Κι' ἐνῶ τὰ γαλάρια του βόσκανε, αὐτὸς ξετρύπωνε ἀπὸ τὸ σκοῖνο του, νὰ δῇ τὴ θάλασσα! Ἕνα ὁλόμαυρο βουνό, κατάφυτο, τοῦ τὴν ἔκρυβε!

Λίγες μέρες ἀργότερα παραμιλοῦσε στὸν ὕπνο του.

— Λίγη θάλασσα, καϋμένα παιδιά. Ἕνα κομμάτι θάλασσα. Λίγη θάλασσα! Χάθηκε λίγη θάλασσα.

Καὶ στὸ τέλος, εἴτε γιατὶ τὸ παιδὶ παραστενοχωρήθηκε εἴτε γιατὶ πῆρε θάρρος βλέποντας πὼς δὲν τὸν κατασκόπευε ὁ γέρο - παποῦς, ὁ Μανωλιὸς κατέβηκε μιὰ ὄμορφη αὐγὴ μὲ τὰ γαλάρια του στὸ Μεγάλο Ἀσέληνο, μιὰ ὄμορφη παραλιακὴ ἀμμουδιά, ρίχτηκε μέσα στὰ κύματα, πλύθηκε, δροσίστηκε, ἔπαιξε μὲ τὴ θάλασσα καὶ ἀνέβηκε κατόπιν πάνω σ' ἕνα σκόπελο, κάθησε καὶ κρούοντας τὴν τρίχορδη λύρα τοῦ παποῦ, ἄρχισε νὰ τραγουδάῃ:

Σὰν ἀποθάνω μάνα μου,
στὸ κῦμα νὰ μὲ ρίξῃς.
Νὰ ρθοῦν οἱ γλάροι νὰ μὲ κλαῖν,
τὰ ψάρια νὰ μὲ θάψουν!
Νὰ ρθῇ κι' ἕνα γλαρόπουλο,
γλυκὰ νὰ μὲ φιλήσῃ!

Πέντ' ἕξη μικρὰ θαλασσοπούλια μὲ ἀσπρόμαυρα φτερά, ἕνα ὡραῖο κοπαδάκι, ἦρθαν γύρω - γύρω στὸ βράχο, λὲς καὶ τὰ εὐχαριστοῦσε, τὸ θαλασσινὸ τραγοῦδι τοῦ Μανώλη. Τὴν ἴδια στιγμὴ τὰ γαλάρια τοῦ γέρο - παποῦ, εἰσώρμησαν στὸ γειτονικὸ λιοστάσι, καὶ καταβρόχθιζαν μὲ λαιμαργία τὰ τρυφερὰ βλαστάρια τῶν ἐλιῶν, κατάφορτα ἀπὸ ἐλαιόκαρπο!

Ἡ ἱστορία ἐπαναλήφθηκε πολλὲς φορές. Καὶ ὁ γέρο - παποῦς, βαρέθηκε πιὰ νὰ πληρώνῃ τὰ πρόστιμα τῶν ἀγροζημιῶν κι' ἔδιωξε τὸν ἐπιζήμιο βοσκό!

—Ὅ,τι γράφει δὲν ξεγράφει, ξαναεῖπε στὴ χήρα Ἀλτανοῦ, ὁ γέρο - τσοπάνης, ποὺ ἀνέβηκε στὸ βουνό, μὲ τὴ μαύρη της μαντήλα καὶ τὴ μαύρη καρδιά της νὰ τοῦ παραπονεθῇ γιὰ τὴν ἀπόλυση τοῦ παιδιοῦ της!

Ὡστόσο στὸ χωριὸ δὲν φάνηκε ὁ Μανώλης!

—Μὴν πνίγηκε; Μὴν μπαρκάρισε; ἔκλαιγε ἡ μητέρα του!

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ξαφνικά, ἕνα πρωΐ, στὸ λιμανάκι τοῦ Κάστρου ἔκαμε τὴν ἐμφάνισή της μιὰ ὄμορφη σκαμπαβία! Ὁ νεαρὸς Μανώλης, ποὺ τὴν κυβερνοῦσε, τὴν προσώρμησε κάτω - κάτω, παράμερα, πρὸς τὴν Παναγιὰ στὰ Ἡλιόβολα, καὶ ἄρχισε νὰ τὴν ἐπιδιορθώνῃ. Μὲ τὴ βοήθεια μερικῶν περιέργων, ποὺ τὸν πλησίασαν, τὴν ἔσυρε ἔξω ψηλά, γιὰ νὰ μὴν τὴν φτάνῃ ἡ τρικυμία, τὴν μερεμέτισε μὲ προσοχὴ σὰν τέλειος ναυπηγός, τὴν μπάλωσε μόνος του, ἐξέτασε τὰ μαδέρια της, τὴν ἐκαλαφάτισε,τὴν ἐπίσσωσε, καὶ ὕστερα τὴν χρωμάτισε ὅλη γαλάζια μὲ ἄσπρο ζωνάρι στὰ παραπέτα. Τὴν βάφτισε «Γαλανομάτα».

— Καλορρίζικη, τοῦ εὐχήθηκαν ὅλοι σὰν τὴν ἔρριξε στὴ θάλασσα!

Καὶ νὰ τί εἶχε συμβῆ: Ὅταν τὸν ἔδιωξε ὁ γέρο - παποῦς, ὁ Μανώλης φοβήθηκε νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ χωριό, μὴ τὸν πιάσουν καὶ τὸν ρίξουν στὴ φυλακὴ γιὰ τὶς ἀγροζημιές. Κι' ἐπῆγε στὸν Ξάνεμο, σ' ἕνα μικρὸ ὅρμο τοῦ νησιοῦ, δυὸ ὧρες δρόμο ἀπὸ τὸ Κάστρο, καὶ ἔμεινε ἐκεῖ κοντὰ σ' ἕνα κηπουρὸ μὲ τὴν πρόφασῃ νὰ τὸν βοηθῇ στὸν κῆπο του, μὰ μὲ πραγματικὸ σκοπὸ νὰ ἀνιχνεύσῃ τὴν ἀφάρευτη ἐκείνη ἀκτή!

Ἔτσι, ὅταν μιὰ μέρα κατέβηκε στὸ γιαλό, εἶδε ἔκθαμβος μιὰ μεγάλη σκαμπαβία, διπλαρωμένη στοὺς φοβεροὺς ἐκείνους σκοπέλους, ποὺ κινδύνευε νὰ διαλυθῇ ἀπὸ τὰ συχνὰ κτυπήματά της στοὺς βράχους!

Ἔμεινε δὲ περισσότερο ἔκθαμβος ὅταν, ἀφοῦ ἐρεύνησε, ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἐπὶ πολλὴν ὥρα δὲν εὕρηκε οὔτε ἕνα ναύτη!

—Ἐγγλέζικη σκαμπαβία, εἶπε ὁ Μανώλης χαρούμενος. Θὰ τὴν ἅρπαξαν τὰ κύματα ἀπὸ κανένα καράβι...

Καὶ δὲν χάνει καιρό! Πήδησε σὰν ἀφεντικὸ πάνω σ' αὐτή. Μέσα στὴ σκαμπαβία βρισκόταν τὰ κουπιὰ κι' ὅλα της τὰ ξάρτια.

Δὲν ἔχασε καιρὸ ὁ Μανώλης! Πῆρε τὰ κουπιά, ἀπομάκρυνε ἀπὸ τοὺς ἐπικίνδυνους ἐκείνους βράχους τὸ πλεούμενο, καὶ σὰν τὰ κατάφερε, ὕψωσε τὸ πανὶ καὶ ἀπέπλευσε αἰσίως εἰς τὸ Κάστρο. Κι' ἐκεῖ προκάλεσε τὴν περιέργεια τῶν νησιωτῶν, ποὺ δοκίμασαν πραγματικὴ χαρὰ σὰν εἶδαν ἐκεῖνον, τὸν γεννημένο ναύτη, νὰ προβιβαστῇ ξαφνικὰ ἀπὸ τὴν καλή του τύχη σὲ κυβερνήτη μιᾶς ὄμορφης ταξιδιώτικης σκαμπαβίας!

Μόνο ἡ μητέρα του, ἡ θαλασσοκαμένη χήρα, ἡ Ἀλτανοῦ, δοκίμασε μεγάλη πίκρα!

—Πάει κι' αὐτό! εἶπε καὶ τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα μὴ μπορώντας νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἀποπνικτικὴ ἀπαισιοδοξία της! Καὶ τότε ἀκριβῶς ἔνοιωσε νὰ βουΐζουν στ' αὐτιά της τὰ λόγια τοῦ γέρο - παποῦ:

—Ὅ,τι γράφει, δὲν ξεγράφει!

Ὡστόσο ὁ Μανώλης, μὲ τὸ ζῆλο του, μὲ τὴ δραστηριό-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 274)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΩΡΑΪΤΙΔΗΣ

Ὁ Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἐξέχουσες φυσιογνωμίες τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας. Γεννήθηκε στὴ Σκιάθο στὰ 1850, κι' ἦταν ξάδελφος καὶ φίλος τοῦ Παπαδιαμάντη. Ὑπηρέτησε καθηγητὴς σὲ γυμνάσια κι' ἔγραψε πολλὰ διηγήματα, δράματα καὶ ταξιδιώτικες ἐντυπώσεις! Τὰ ἅπαντά του βγῆκαν σὲ 7 τόμους ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸ οἶκο τοῦ Σιδέρη.

Ὁ Μωραϊτίδης ἦταν μεταξὺ τῶν πρώτων ποὺ πῆρε τὸ ἀριστεῖο τῶν γραμμάτων.

Τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του ὁ Μωραϊτίδης μπῆκε καλόγερος σὲ μοναστήρι, καὶ πέθανε μοναχὸς στὰ 1929.

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Ὁ Ταλκὰβ δὲν δυσκολεύτηκε ν' ἀπαντήση, ὅτι παραξενευόταν ποὺ τὸ χῶμα ἦταν τόσο μουσκεμένο. Ποτὲ ἡ ἀργεντινὴ πεδιάδα δὲν ἦταν τόσο ὑγρή, καὶ ποτὲ δὲν ἔτυχε νὰ ξαναδῆ κάτι τέτοιο ὅσον καιρὸ ἔκανε τὸν ὁδηγὸ σ' ἐκείνη τὴν περιοχή.

— Καὶ ποῦ ὀφείλεται αὐτὴ ἡ ὑγρασία; ρώτησε ὁ Παγανέλι.

— Δὲν ξέρω, ἀπάντησε ὁ Ἰνδιάνος. Αὐτὸ προσπαθῶ κι' ἐγὼ νὰ μάθω.

— Μήπως ξεχείλησαν τὰ ποτάμια τῆς Σιέρρας;

— Μπορεῖ.

— Τὸ θεωρεῖς πιθανὸ αὐτό;

— Εἶναι τὸ πιὸ πιθανό...

Ὁ Παγανέλι ἐπανέλαβε στὸν Γκλένερβαν τὴ συζήτησή του μὲ τὸν Ἰνδιάνο.

— Καὶ ποιὰ εἶναι ἡ γνώμη του; ρώτησε ὁ λόρδος. Τί λέει πῶς πρέπει νὰ κάνωμε;

Ὁ Παγανέλι μετέφρασε.

— Νὰ βαδίσωμε ὅσο γίνεται πιὸ γρήγορα!

Αὐτὴν τὴ συμβουλὴ ἦταν πιὸ εὔκολο νὰ τὴν δώση κανεὶς παρὰ νὰ τὴν ἀκολουθήση.

Τ' ἄλογα κουράζονταν στὸ λασπόχωμα, οἱ ὁπλές τους κολλοῦσαν, ὅσο προχωροῦσαν τόσο πιὸ δύσκολα κάλπαζαν.

Βρίσκονταν τώρα σχεδὸν στὸ κέντρο τοῦ ἀπέραντου λεκανοπεδίου, κι' ἔπρεπε νὰ τὸ διαβοῦν γρήγορα. Γιατὶ ἡ παραμικρὴ πλημμύρα, — γι' αὐτὸ δὲν εἶχαν καὶ τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία — θὰ μετέβαλε τὸ λεκανοπέδιο σὲ λίμνη.

Κατὰ τὶς δύο τὸ μεσημέρι, ἡ κατάσταση χειροτέρεψε, γιατὶ ἄρχισε μιὰ μπόρα, ποὺ λὲς κι' εἶχαν ἀνοίξει οἱ καταρράκτες τοῦ οὐρανοῦ.

Δὲν εἶχαν φυσικὰ κανένα μέρος νὰ φυλαχτοῦν ἀπὸ τὸν κατακλυσμό, γι' αὐτὸ ἔκαναν τὸ μόνο λογικὸ πρᾶγμα ποὺ εἶχαν νὰ κάνουν: δέχτηκαν δηλαδὴ τὴ βροχὴ φιλοσοφικά.

Δὲν διέκοψαν ὡστόσο τὴν πορεία τους.

Κι' ἔτσι μουσκεμένοι, παγωμένοι, τσακισμένοι στὴν κούραση, ἔφτασαν κατὰ τὸ βράδυ σ' ἕνα ἐγκαταλελειμμένο ἄθλιο ράντσο.

Μόνον ἄνθρωποι διόλου δύσκολοι θὰ μποροῦσαν νὰ τ' ὀνομάσουν καταφύγιο. Μὰ ὡστόσο ἦταν ἕνα καταφύγιο, καὶ μάλιστα ἐξαιρετικὰ καλοσώριστο ἐκείνη τὴν δύσκολη ὥρα.

Στριμώχτηκαν ὅπως ὅπως σ' ἐκείνη τὴν ἄθλια καλύβα, ἄνθρωποι κι' ἄλογα μαζί.

Μὲ δυσκολία ἄναψαν καὶ μιὰ φωτιὰ ποὺ ἔκανε πιὸ πολὺ καπνὸ παρὰ ζέσταινε.

Ἡ νεροποντὴ χαλοῦσε τὸν κόσμο ἔξω, κι' ἀπὸ τὴ φτενὴ στέγη, στάλαζαν χοντρὲς σταγόνες.

Ἔφαγαν μὲ λίγη ὄρεξη ἕνα λιτότατο δεῖπνο.

Μόνον ὁ Μὰκ Νὰμπ διατηροῦσε τὸ συνηθισμένο του φλέγμα, κι' ὁ Παγανέλι σὰν φραντζέζος, προσπαθοῦσε ν' ἀστειευτῆ. Μὰ κανένας δὲν γελοῦσε μὲ τ' ἀστεῖα του, ὡς ποὺ βαρέθηκε κι' ὁ ἴδιος καὶ σταμάτησε.

— Τ' ἀστεῖα μου εἶναι βρεμμένα σὰν βρεμμένες ρουκέτες! εἶπε. Δὲν πιάνουν!

Ὡστόσο, ὅλοι γύρεψαν παρηγοριὰ στὸν ὕπνο.

Ἡ νύχτα ὡστόσο, ἦταν γεμάτη ἀπειλές. Τὸ ράντσο ἔτρεμε ὁλόκληρο στὸ νεροσίφουνα, λὲς κι' ἦταν ἕτοιμο νὰ ξεριζωθῆ.

Κοιμήθηκαν ὅλοι, κι' ὁ Ροβέρτος πρῶτος, ἀκουμπισμένος στὸν ὦμο τοῦ λόρδου Γκλένερβαν.

Σὲ λίγο ὅλοι κοιμόνταν βαθειά.

Ἡ νύχτα πέρασε χωρὶς ἀπρόοπτα.

Ξύπνησαν ἀπ' τὰ χλημιντρίσματα τοῦ Ταούκα, ποὺ βιαζόταν νὰ φύγη, καὶ χτυποῦσε τὸ χῶμα μὲ τὶς ὁπλές του.

Ὑπάκουσαν στὸ ἔξυπνο ζῶο, καὶ σὲ λίγο ὅλοι ἦταν καβάλλα στ' ἄλογά τους καὶ κάλπαζαν.

Ὁ Ἰνδιάνος μὲ κάθε τρόπο τοὺς ἔκανε νὰ καταλάβουν πὼς ἔπρεπε νὰ βιαστοῦν. Ἂν τοὺς πρόφταινε ἡ πλημμύρα σ' αὐτὴν τὴν ἀπέραντη πεδιάδα, ἦταν χαμένοι.

Γι' αὐτὸ σπιρούνιζαν τώρα ἀνελέητα τ' ἄλογά τους. Ὁ Ταούκα ἦταν πάντα ἐπικεφαλῆς καὶ ἔτρεχε μὲ τόση ἄνεση πάνω στὰ νερά, ποὺ θἄλεγε κανεὶς πὼς ἦταν ἀμφίβιο.

Κατὰ τὶς δέκα τὸ πρωΐ, ὁ Ταούκα ξαφνικὰ ἄρχισε νὰ δείχνη μεγάλη ἀνησυχία.

Κάθε τόσο χλιμιντροῦσε ἀνυπόμονα, καὶ τὰ ρουθούνια του ὀσμίζονταν μὲ ἀγωνία τὸν ἀέρα.

Ὁ Ταούκα ὀσμίζονταν μὲ ἀγωνία τὸν ἀέρα...

Τινάζονταν τόσο ἀπότομα στὰ πισινά του πόδια, ποὺ τὸ χαλινάρι τοῦ μάτωσε τὸ στόμα.

— Τί ἔχει ὁ Ταούκα; ρώτησε ὁ Παγανέλι. Μήπως τὸν τσίμπησαν οἱ λιμασμένες βδέλλες τῆς Ἀργεντινῆς;

— Ὄχι ! εἶπε ὁ Ταλκάβ.

— Φοβᾶται;

— Ναί. Προαισθάνεται κάποιον κίνδυνο.

— Τί κίνδυνο;

— Δὲν ξέρω ἀκόμα...

— Τὸ ἄλογο ὅμως ξέρει.

— Ναί... Ξέρει...

Ἂν τὰ μάτια τους δὲν μποροῦσαν νὰ συλλάβουν ἀκόμα τὸν κίνδυνο, τ' αὐτιά τους ἄκουσαν τὸ πρῶτο του μήνυμα.

Ἀπὸ μακρυὰ ἔφτανε κάποιο πνιγμένο βογγητό, σὰν τὴν φουσκονεριὰ τοῦ ὠκεανοῦ.

Τὰ πουλιὰ πετοῦσαν χαμηλὰ φεύγοντας δυτικὰ καὶ τὰ νερὰ ἔφταναν τώρα στὸ γόνατο τῶν ἀλόγων.

Σὲ λίγο ἄκουσαν καθαρὰ τὸ ποδοβολητὸ ἀπὸ τὶς μεγάλες ἀγέλες τῶν ζώων ποὺ ἔφευγαν κι' αὐτὰ δυτικά.

Ἑκατὸ μεγάλες φάλαινες δὲν θἄκαναν μεγαλύτερο θόρυβο, οὔτε θ' ἀναστάτωναν περισσότερο τὰ νερά.

— Ἄντε! Ἄντε! φώναξε ὁ Παταγώνας. Γρήγορα! Γρήγορα!

— Τί εἶναι;

— Ἡ πλημμύρα! Μᾶς ἔφτασε! Χανόμαστε!

— Γρήγορα! φώναξε κι' ὁ Γκλένερβαν, σπιρουνίζοντας τὸ ἄλογό του.

Ἦταν καιρός... Ἀπὸ τ' ἀνατολικά, ἕνα ψηλὸ κῦμα νεροῦ εἶχε ξεκινήσει ποὺ τοὺς κυνηγοῦσε σὰ σκοτεινὸ πελώριο τέρας.

Τὸ κῦμα προχωροῦσε μὲ τὴν ταχύτητα τοῦ καλπασμοῦ τῶν ἀλόγων τους. Ἂν σταματοῦσαν ἔστω καὶ λίγα λεπτὰ θὰ τοὺς ἔφτανε.

Ἄδικα οἱ δυστυχισμένοι ταξιδιῶτες γύρευαν νάβρουν κάποιο καταφύγιο. Ἡ πεδιάδα ἁπλώνονταν τριγύρω τους ἀπέραντη καὶ λεία.

— Μᾶς ἔφτασε τὸ νερό!

— Ἄντε! Ἄντε! Ἀκόμα πιὸ γρήγορα!

Γιὰ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας συνεχίστηκε αὐτὴ ἡ πάλη μὲ τὸ πιὸ δυνατὸ στοιχεῖο τῆς φύσεως.

Τὰ ἄλογα ὅμως ποὺ εἶχαν τὸ νερὸ ὡς τὸ στῆθος, δὲν μποροῦσαν πιὰ νὰ προχωρήσουν.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο τ' ἄλογα ἄρχισαν νὰ χάνουν τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὰ πόδια τους.

Εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγράψη κανεὶς τὴν ἀγωνία αὐτὴ τῶν ὀχτὼ ἀνθρώπων, ποὺ εἶχαν νὰ παλαίψουν μὲ τὸ κῦμα ποὺ ὀγκώνονταν ὁλονένα.

Τί θὰ γινόνταν;

Θὰ πνιγόνταν ἔτσι ἄδοξα στὶς πλημμύρες τῆς Ἀργεντινῆς πεδιάδας;

Καὶ γιὰ πόσο μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ παλαίψη μὲ τὸν κατακλυσμό;

Ὕστερα ἀπὸ πέντε λεπτά, τὰ ἄλογα δὲν πατοῦσαν πιά. Κολυμποῦσαν.

Τὸ ρεῦμα ὅμως τοὺς πήγαινε μὲ τρομαχτικὴ ταχύτητα πρὸς τὰ δυτικά.

Εἶχαν πιὰ χάσει κάθε ἐλπίδα σωτηρίας ὅταν ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ ταγματάρχη:

— Ἕνα δέντρο! εἶπε.

— Ἕνα δέντρο; Ποῦ;

— Ἐκεῖ!

Καὶ μὲ τὸ δάκτυλο τοὺς ἔδειξε βορειοδυτικὰ ἕνα τεράστιο δέντρο, ποὺ ξεχώριζε πάνω στὰ νερά.

—Ένα δέντρο, πράγματι!
— Σωθήκαμε!
— Πρέπει όμως νὰ τὸ φτάσουμε!

Τὰ ἄλογα δὲν θὰ κατόρθωναν ἴσως νὰ τὸ φτάσουν, οἱ ἄνθρωποι ὅμως θὰ μποροῦσαν.

Εὐτυχῶς τὸ ρεῦμα δὲν ἦταν ἐνάντιο.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ τὸ ἄλογο τοῦ Τὸμ Ἄουστιν χλημίντρισε καὶ χάθηκε στὰ νερά.

Ὁ κύριός του ξέμπλεξε τὰ πόδια του ἀπὸ τὶς σκάλες κι' ἄρχισε νὰ κολυμπάη μὲ ὅλη του τὴν δύναμη.

— Πιάσου ἀπὸ τὴν σέλλα μου! εἶπε ὁ λόρδος.

Εὐχαριστῶ μυλόρδε. Μὰ κολυμπῶ μιὰ χαρά.

— Τὸ δικό σου ἄλογο Ροβέρτο;
— Κολυμπάει σὰν ψαράκι!
— Προσοχή! φώναξε ὁ ταγματάρχης.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνα τεράστιο κῦμα ἔπεσε ἐπάνω τους, ψηλὸ ὀχτὼ μέτρα.

Ἄνθρωποι καὶ ζῶα χάθηκαν μεσ' στὸν ἀφρό.

Ὅταν πέρασε τὸ φοβερὸ αὐτὸ κῦμα, οἱ ἄνθρωποι φάνηκαν στὴν ἐπιφάνεια κι' ἄρχισαν νὰ μετριῶνται. Ὅμως τ' ἄλογα ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ταούκα, εἶχαν χαθῆ στὰ νερά.

— Κουράγιο, γιατὶ χαθήκαμε! φώναξε ὁ Γκλένερβαν, ποὺ μὲ τὸ ἕνα χέρι κολυμποῦσε καὶ μὲ τὸ ἄλλο βαστοῦσε τὸν Παγανέλι.

—Ἐν τάξει! Ἐν τάξει! Νὰ σωθοῦμε! φώναξε ὁ γεωγράφος. Ἐγὼ πάντως...

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώση τὴ φράση του, γιατὶ κατάπιε τὸ τέλος της μ' ἀρκετὸ νερὸ μαζί.

Οἱ ἄλλοι ὅμως κολυμποῦσαν σὰν δελφίνια.

Ὅσο γιὰ τὸν Ροβέρτο, εἶχε πιαστῆ ἀπὸ τὴν χαίτη τοῦ Ταούκα κι' ἄφινε τὸ ρεῦμα νὰ τὸν παρασύρη.

Ὁ Ταούκα ἔσκιζε τὸ νερὸ μὲ μιὰ καταπληχτικὴ εὐκολία.

Εὐτυχῶς τὸ δέντρο ἦταν πιὰ ἐντελῶς κοντά.

Σὲ λίγο τὸ εἶχαν φτάσει ὅλοι. Δὲν ἦταν δύσκολο νὰ πιαστοῦν ἀπὸ τὰ κλαριά του καὶ νὰ σκαρφαλώσουν.

Ὁ Ταλκὰβ ἄφησε τὸ ἄλογό του, κι' ἁρπάζοντας τὸν Ροβέρτο τὸν βοήθησε ν' ἀνέβη.

Στὸ μεταξὺ ὅμως τὸ ρεῦμα εἶχε ἁρπάξει τὸν Ταούκα καὶ τὸν παρέσυρε.

Γύρισε στὸν κύριό του τὸ ἔξυπνο κεφάλι του καὶ τινάζοντας τὴν χαίτη του, χλιμίντρισε.

—Ἀφήνεις τὸ ἄλογό σου! φώναξε ὁ Παγανέλι.

—Ὁ Ταλκάβ; Ποτέ; φώναξε ὁ Ἰνδιάνος.

Καὶ ὁρμώντας στὰ θολὰ νερά, βρέθηκε μονομιᾶς δέκα μέτρα πιὸ πέρα.

— Μὴν ἀνησυχεῖτε γιὰ μᾶς! φώναξε.

Σὲ λίγο ἄλογο κι' ἀφέντης κολυμποῦσαν πάνω στὰ ταραγμένα νερὰ μαζί, ὥσπου χάθηκαν στὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα.

ΣΑΝ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Τὸ δέντρο ποὺ εἶχαν βρῆ καταφύγιο οἱ φίλοι μας ἦταν σὰν καρυδιά. Μιὰ καρυδιὰ ὅμως γιγάντια — ἕνα «ὄμπου» ἀπ' αὐτὰ ποὺ βρίσκονται ὁλομόναχα στὴν Ἀργεντινὴ πεδιάδα.

Εἶναι δύσκολο κανεὶς νὰ φανταστῆ τὸ μέγεθος αὐτοῦ τοῦ δέντρου, ἂν δὲν τὸ ἔχει δῆ.

Ὁ κορμός του ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τρεῖς κορμοὺς μπλεγμένους μεταξύ τους. Οἱ δύο στὴν προέκτασή τους ὑψώνονταν σχεδὸν κατακόρυφα. Ἑκατοντάδες κλαδιὰ καὶ κλαδάκια ξεκινοῦσαν ἀπ' αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ κρατοῦσαν τὰ φυλλώματα. Ὅσο γιὰ τὸν τρίτο κλάδο, αὐτὸς τραβοῦσε σχεδὸν ὁριζόντια πάνω ἀπὸ τὸ νερό. Ἦταν ἕνα πραγματικὸ νησί.

Γενικὰ στὸ ἐσωτερικὸ αὐτοῦ τοῦ τεράστιου δέντρου, μποροῦσαν νὰ ἔχουν ὅλες τὶς βολές.

Τὸ πλῆθος τῶν κλαριῶν καὶ τῶν φύλλων ἀλλοῦ σχημάτιζαν μικρὰ καταφύγια καλὰ προφυλαγμένα ἀπὸ τὴν βροχὴ καὶ τὸν ἄνεμο. Ἀλλοῦ πάλι ἄνοιγαν καὶ σχημάτιζαν μικρὲς ταράτσες.

Ὁ Ροβέρτος κι' ὁ Γουΐλσων ἀμέσως μόλις ἀνέβηκαν στὸ δέντρο, ἄρχισαν νὰ σκαρφαλώνουν στὰ πιὸ ψηλὰ κλαριά του γιὰ νὰ δοῦν τί γινόταν.

Εἶδαν ἕνα θέαμα φοβερό. Κάτω ἀπὸ τὶς δυνατὲς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου, ἁπλώνονταν ἕνας σωστὸς ὠκεανός, ποὺ τὸν ρυτίδωνε τὸ βαθὺ καὶ δυνατὸ ρεμα.

Αὐτὸ τὸ ρέμα παρέσυρε ἕνα πλῆθος ψοφίμια, καθὼς καὶ κάθε λογῆς ξύλα. Ποὺ καὶ ποὺ περνοῦσαν καὶ ξεριζωμένα δέντρα, φορτωμένα λογῆς-λογῆς ζῶα.

Ἔτσι μπροστὰ ἀπὸ τὰ μάτια τους διάβηκε ἕνα ὁλόκληρο ξεριζωμένο δέντρο, ποὺ πάνω του εἶχε βρῆ καταφύγιο μιὰ οἰκογένεια ἀπὸ ζαγουάρ, ποὺ οὔρλιαζαν ἀπελπισμένα κι' εἶχαν γαντζωθῆ μὲ τὰ νύχια τους ἀπὸ τὸ ξύλο.

Μακρύτερα διέκριναν ἕνα μαῦρο σημάδι. Ἦταν ὁ Ταλκὰβ καβάλλα στὸν Ταούκα του.

— Ταλκάβ! Φίλε μου! φώναξε μὲ πόνο τὸ παιδί.

— Θὰ σωθῆ, κύριε Ροβέρτο, εἶπε προφητικὰ ὁ Οὐΐλσων. Ἄνθρωποι σὰν τὸν Ταλκὰβ δὲν χάνονται εὔκολα. Μὴ φοβᾶστε!

Σὲ λίγο ὁ μικρὸς κι' ὁ ναύτης κατέβηκαν τὰ τρία πατώματα τῶν κλαριῶν, καὶ βρέθηκαν στὴν μικρὴ φυσικὴ βεράντα ὅπου οἱ ἄλλοι εἶχαν στρογγυλοκαθίσει.

Ὅλοι συμφωνοῦσαν μὲ τὸν Οὐΐλσων, πὼς ὁ φίλος τους ὁ Ταλκὰβ μὲ τὸν Ταούκα του θὰ σωζόνταν. Ὅσο γιὰ τοὺς φίλους μας στὸ δέντρο, ἡ θέση τους ἦταν ἀκόμα κρίσιμη.

Τὸ δέντρο δὲν θὰ ξεριζώνονταν. Ὄχι. Εἶχε ρίζες βαθύτατες τοὺς εἶπε ὁ Παγανέλι.

Ὁ μόνος φόβος ἦταν μήπως μεγάλωνε ἡ πλημμύρα καὶ τὸ σκέπαζε.

Ὁ Γκλένερβαν ἀμέσως ἔβαλε σημάδια στὸν κορμὸ γιὰ νὰ παρακολουθῆ τὴν στάθμη τοῦ νεροῦ.

Γιὰ τὴν ὥρα τὸ νερὸ δὲν ἀνέβαινε πιά.

— Καὶ τώρα τί θὰ κάνωμε; ρώτησε ὁ Ροβέρτος, ποὺ τὸν διασκέδαζε ἡ περιπέτεια.

— Τὴν φωλιά μας, παιδί μου, σὰν πουλιὰ ποὺ εἴμαστε! εἶπε ὁ Παγανέλι.
— Τὴν φωλιά μας!
— Ναί. Ἀφοῦ εἴμαστε πουλιὰ καὶ ὄχι ψάρια.

— Καὶ ποιὸς θὰ μᾶς δώση νὰ φᾶμε;

—Ἐγώ! εἶπε ὁ Μὰκ Νάμπ. Κουβαλῶ ἕνα σακκίδιο παστὸ κρέας γιὰ ὥρα ἀνάγκης!

— Μπράβο Μάκυ! φώναξε ὁ Γκλένερβαν.

—Ἀφοῦ γλυτώσαμε τὸ νερὸ θὰ ἦταν κρῖμα νὰ ψοφήσωμε τῆς πείνας! εἶπε ὁ Παγανέλι.

— Καὶ πόσο εἶναι τὸ κρέας; ρώτησε ὁ Ροβέρτος.

— Γιὰ νὰ φᾶνε ἄφθονα ἑφτὰ ἄνθρωποι δυὸ μέρες.

—Ὕστερα ἔχει ὁ Θεός! εἶπε ὁ Γάλλος!

— Προτείνω νὰ φᾶμε! εἶπε ὁ Γκλένερβαν.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Ὅταν περάσει τὸ Πάσχα

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 264)

τοὐλάχιστο δὲν ἔκανα τίποτα!

—Ὤ, δὲν τὸ λέω γιὰ σένα μόνο, μὴ φοβᾶσαι. Ρωτάω καὶ τὸν ἑαυτό μου, ἂν συγχώρησε τοὺς ἄλλους, ἂν ἔνοιωσε ἀγάπη γιὰ ὅλους...

—Ὤχου! Ἄστα αὐτά. Σκότωσα κανένα; Ἔκλεψα; Τί μοῦ συζητᾶς λοιπόν;

—Μπράβο! Μόνο αὐτὰ εἶναι ἁμαρτήματα; Κι' ὅταν γυρνᾶς τὶς πλάτες σου σὲ κάποιον καὶ δὲ θέλεις νὰ τὸν δεῖς, αὐτὸ εἶναι ἀγάπη;

Μιλάει κάπως εἰρωνικά! Δὲν θέλει νὰ μὲ θυμώσει, νὰ μὲ συνεφέρει προσπαθεῖ.

—Ἄκου Κώστα, ξαναλέει ἤρεμα. Φταῖμε λίγο - πολὺ ὅλοι. Μποροῦμε ὅμως νὰ τὰ διορθώσουμε ὅλα. Φτάνει νὰ θέλουμε! Ἡ Ἀνάσταση μᾶς τὸ λέει αὐτό! Ζήλειες ὅμως καὶ κάτι τέτοια πρέπει νὰ τὰ κυνηγήσουμε ἀπὸ πάνω μας.

—Ὅταν ὅμως ὁ ἄλλος... σ' ἔχει καταστρέψει;

Μὲ κοιτάζει ἀπορώντας.

— Στ' ἀλήθεια τὸ λὲς αὐτό; ρωτάει μόλις συγκρατώντας ἕνα κοροϊδευτικὸ δικαιολογημένο γέλιο. Βέβαια κι' ἐγὼ δὲν πολυπιστεύω τώρα, αὐτὸ ποὺ εἶπα. Ἤθελα ὅμως νὰ προβάλω μιὰ ἀκόμη ἀντίσταση.

—Ἄσε λοιπόν... τοὺς σεισμούς, καὶ τὶς καταστροφές, συνεχίζει. Ὅλοι σ' ἀγαποῦν, πιὸ πολὺ ἐκεῖνος ποὺ ἐσὺ ζηλεύεις! Φαίνεται ὅμως πὼς δὲν τὸ νοιώθεις ἢ καλύτερα, κάνεις πὼς δὲν τὸ νοιώθεις.

—Ἄφησέ τα μά. Αὐτός, ὅταν τἄχες θαλασσσώσει στὰ μαθήματα, παρακάλεσε τὸ Γυμνασιάρχη καί... Αὐτός, ὅταν οἱ ἄλλοι θέλαν νὰ σὲ διώξουν ἀπὸ τὴν ὁμάδα, γιὰ τὸ φέρσιμό σου, σκοτώθηκε γιὰ νὰ τοὺς κάνει νὰ σὲ κρατήσουν... Αὐτὸς ἦλθε σπίτι νὰ σὲ βρεῖ, γιὰ νὰ σοῦ ζητήσει ἄλλη μιὰ φορὰ συγγνώμη, ἐνῶ δὲν ἔφταιγε καθόλου. Αὐτός!...

Τονίζει τὶς λέξεις του. Νοιώθω πὼς ξεθολώνει τὸ μυαλό μου λίγο - λίγο. Τόση ἀγάπη!... Κι' ἐγώ; Τί μοῦ μένει πιά;

— Κώστα, ξαναλέει γαλήνια. Πῶς θὰ κάνεις Ἀνάσταση φέτος; Πῶς;...

Παίζει μὲ τὴ λαμπάδα του. Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο. Ξαναγυρίζουμε γιὰ τὴν ἐκκλησία ὅπου θὰ γίνει ἡ Ἀνάσταση. Στοὺς δρόμους ἀντηχοῦν δοκιμαστικὰ τὰ καψούλια... Ἔχω τὴν ἐντύπωση πὼς ὁ ἀδελφός μου προσεύχεται γιὰ μένα...

☘

Μὲ τὴν ἄσπρη μου λαμπάδα ἀναμμένη ἀπὸ τὸ Ἀναστάσιμο Φῶς, προχωρῶ μόνος δίπλα στὴν ἀκρογιαλιά. Ὁ καιρὸς ἔχει ἀπότομα γυρίσει. Τὰ νερὰ πηχτά, γαλήνια, ἥσυχα ἀντικαθρεφτίζουν μιὰ μικρὴ φλόγα...

Ξαλάφρωσα πιά. Κι' ἀκόμα περισσότερο θὰ ἤμουν χαρούμενος, ἂν εἶχα βρεῖ τὸ Δημήτρη στὴν ἐκκλησία. Ἔψαξα μὰ δὲν μπόρεσα. Πρωὶ πρωὶ ὅμως θὰ τρέξω νὰ τὸν βρῶ. Νὰ τοῦ φέρω τὸ μήνυμα τῆς ἀγάπης!

Πίσω μου ἀκούγονταν βήματα. Εἶναι φαίνεται οἱ ψαράδες ποὺ γυρίζουν στὰ καλύβια τους. Ἕνα μπράτσο συμπλέκεται μὲ τὸ δικό μου καὶ μὲ ξαφνίζει.

— Χριστὸς Ἀνέστη Κώστα, εὔχεται ἡ ζεστή, συγκινημένη φωνὴ τοῦ Δημήτρη.

—Ἀληθῶς Ἀνέστη! καταφέρνω νὰ μουρμουρίσω.

Φιλιόμαστε. Ἄραγε παιχνίδισμα τῆς λαμπάδας ἦταν αὐτὸ στὸ μάγουλό του ἢ δάκρυ;

Περπατούσαμε μαζὶ τώρα, βουλιάζοντας στὴν ἄμμο. Ἀμίλητοι.

Τὰ ἥσυχα, γαλήνια νερὰ καθρεφτίζουν δυὸ μικρὲς φλόγες!...

Α. Ρ.

Ἀπρίλης 1953

ΤΟ ΜΠΟΛΙΑΣΜΑ ΤΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ

Εἶναι καιρὸς ποὺ θέλω νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὸ μπόλιασμα τῶν δέντρων λεπτομερῶς. Δὲν εἶχε ὅμως φτάσει ἀκόμη ἡ ὥρα. Γιατὶ στὴ δική μας τὴ δουλειά, (τὴν γεωργία) ἀληθεύει δυὸ φορὲς αὐτὸ ποὺ λένε: «Κάθε πρᾶμα στὸν καιρό του κι' ὁ κολιὸς τὸν Αὔγουστο».

Κάθε πρᾶμα λοιπὸν στὸν καιρό του καὶ τὸ μπόλιασμα τὴν ἄνοιξη.

Γιατὶ τώρα εἶναι ὁ καλύτερος καιρὸς γιὰ τὸ μπόλιασμα. Ὅταν ἀρχίσουν νὰ κυκλοφοροῦν οἱ χυμοί.

ΣΚΟΠΟΣ

Ὁ πιὸ συνηθισμένος σκοπὸς τοῦ μπολιάσματος, εἶναι νὰ κάνωμε ἕνα δέντρο ἄγριο καὶ ἄχρηστο, χρήσιμο καὶ παραγωγικὸ ὀπωροφόρο. Ἑκατομμύρια εἶναι τ' ἄγρια δέντρα στὸν τόπο μας ποὺ μένουν ἄχρηστα στοὺς λόγγους.

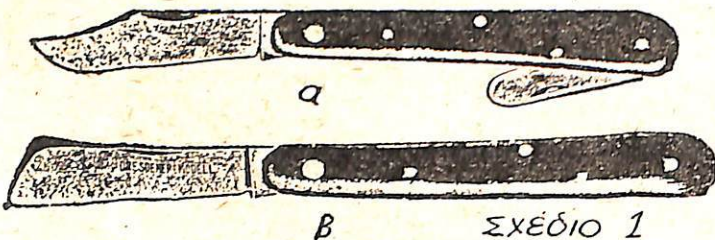
Νὰ καταλάβαινε ὁ κάθε ἀγρότης τί πλοῦτος εἶναι τὸ δέντρο! Τί εὐλογημένη δουλειὰ ἡ περιποίησή του, τί θησαυρὸς ὁ καρπός του!

Χρόνια τώρα, σᾶς τὸ λέω καὶ σᾶς τὸ ξαναλέω ἐγώ, ὁ μπάρμπα Μῆτρος, σ' ἐσᾶς τὰ πιὸ μικρὰ ἀγροτόπουλα: κοιτᾶξτε τί δέντρα πιάνουν στὸν τόπο σας, καὶ καλλιεργῆστε τα. Προτιμᾶτε δέντρα ποὺ ὁ καρπός τους δὲν χαλάει εὔκολα: Καρυδιές, μυγδαλιές, φουντουκιές, φυστικιές, ἀκόμη καὶ χαρουπιές. Μιὰ μέρα θὰ λύσωμε τὸ πρόβλημα τῆς ζάχαρης στὸν τόπο μας, ὄχι μὲ τὰ κοκκινογούλια, παρὰ μὲ τὴν κατεργασία τοῦ χαρουπόμελου. Μάλιστα!

Καὶ τώρα ποὺ γκρίνιαξα λιγάκι πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ποὺ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ μεράκια μου, ἂς ξαναγυρίσωμε στὴ δουλειά μας. Τὸ μπόλι δὲν τὸ χρησιμοποιοῦμε μονάχα γιὰ νὰ κεντρίσωμε τ' ἄγρια δέντρα καὶ νὰ τὰ κάνωμε ἥμερα. Ἔχει κι' ἄλλους σκοπούς, πολλούς.

2. Μὲ τὸ μπόλιασμα μποροῦμε νὰ κάνωμε νὰ πολλαπλασιασθῆ σύντομα καὶ σὲ μεγάλο ἀριθμὸ μιὰ ὡρισμένη ποικιλία ἑνὸς φυτοῦ ἢ δέντρου.

3. Μποροῦμε νὰ κάνωμε ἕνα φυτὸ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ζήση σὲ ὡρισμένα χώματα, ν' ἀναπτυχθῆ στὸν τόπο ποὺ τοῦ εἶναι ἐνάντιος, μπολιάζοντάς το σὲ ἄλλο, προσαρμοσμένο.

Ἐμβολιαστήρια: α= γιὰ ἐνοφθαλμισμούς,
β= γιὰ κεντρώματα.

4. Συντομεύομε τὸ χρονικὸ διάστημα γιὰ ν' ἀρχίση ἡ καρποφορία.

5. Κάνομε τὰ κουρασμένα φυτὰ νὰ ξαναγεννιῶνται, καὶ σώζωμε ὅσα ἀλλοιῶς θὰ ξεραίνονταν.

6. Ἀλλάζομε πρὸς τὸ καλλίτερο, ἀδιάκοπα τὴν φύση ἑνὸς φυτοῦ γιατὶ μὲ τὸ μπόλιασμα, τοῦ ἀλλάζομε τὸ ξύλο, τὴ φυλλωσιά, τὴν καρποφορία, ὅτι θέλομε!

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΠΟΛΙΑΣΜΑ;

Μπόλιασμα εἶναι νὰ κολλήσωμε πάνω σ' ἕνα φυτὸ ἕνα κομμάτι ἀπὸ ἄλλο φυτό, σὲ τρόπο ποὺ τὸ νέο κομμάτι ποὺ κολλήσαμε, νὰ πιάση καὶ ν' ἀναπτυχθῆ πάνω στὸ παλιό, σὰ νᾆναι κλαρί του.

Τὸ κομμάτι τοῦ νέου φυτοῦ ποὺ κολλᾶμε, λέγεται μ π ό λ ι. Τὸ παλιὸ φυτὸ ποὺ μπολιάζομε, λέγεται ὑ π ο κ ε ί μ ε ν ο.

Τὸ ὑποκείμενο ἔχει τὶς ρίζες του στὸ χῶμα. Τραβάει ἀπὸ τὴ γῆ νερό, τροφὴ καὶ δύναμη, γιὰ νὰ τὰ δώση στὸ μπόλι νὰ πάρη κι' ἐκεῖνο ἀπάνω του, καὶ νὰ βγάλη καρποὺς δικούς του, ὄχι ὅμοιους μὲ τοὺς καρποὺς τοῦ ὑποκείμενου.

ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΤΥΧΗ ΤΟ ΜΠΟΛΙΑΣΜΑ;

1. Νὰ προσέξωμε τὴ φυσιολογικὴ συγγένεια τῶν δύο φυτῶν.

2. Νὰ γίνη τὸ μπόλιασμα κατάλληλη ἐποχή.

3. Νὰ γίνη ἀπὸ τὸ κατάλληλο πρόσωπο.

1. Φ υ σ ι ο λ ο γ ι κ ὴ σ υ γ γ έ ν ε ι α.

Μόνον φυτὰ τῆς ἰδίας οἰκογενείας μποροῦν νὰ μπολιαστοῦν. (Ὄχι δηλαδὴ ἁπλῶς νὰ μοιάζουν, ἀλλὰ νὰ εἶναι πράγματι τῆς ἰδίας οἰκογενείας). Ἔτσι λ. χ. ἡ μηλιὰ καὶ ἡ ἀχλαδιὰ δύσκολα ἀλληλομπολιάζονται, ἐνῶ ἡ ἀπιδιὰ καὶ ἡ κυδωνιὰ εὔκολα ἀλληλομπολιάζονται.

Εἶναι καὶ τὰ περίεργα τοῦ πράγματος. Ἔτσι λ. χ. Μπόλι ἀπιδιᾶς πάνω σὲ μηλιά, πιάνει. Μπόλι μηλιᾶς πάνω σὲ ἀπιδιὰ δὲν πιάνει. Ἀπιδιὰ πάνω σὲ κυδωνιά, πιάνει. Κυδωνιὰ πάνω σὲ ἀπιδιά, δὲν πιάνει. Βερυκοκιὰ πάνω σὲ δαμασκηνιά, πιάνει. Δαμασκηνιὰ πάνω σὲ βερυκοκιά, δὲν πιάνει ποτέ.

Πιάνουν περίφημα μεταξύ τους οἱ παραλλαγὲς (οἱ ποικιλίες) τοῦ ἴδιου εἴδους, ὅπως καὶ τὸ ἥμερο εἶδος, πάνω στὸ ἴδιο ἄγριο εἶδος (ἡ ἀπιδιὰ πάνω στὴν γκορτσιὰ λ. χ. Ἡ ἐλιὰ πάνω στὴν ἀγριλιά, ἡ κερασιὰ στὴ βυσινιά, τὸ ἀμερικάνικο κλῖμα πάνω στὸ ἑλληνικό, κ.ο.κ.ε.

Ἀκόμη πρέπει νὰ ἔχουν τὴν ἴδια πάνω κάτω βλαστικὴ περίοδο (ἕνα πρώϊμο δέντρο πάνω σὲ ἄλλο πρώϊμο δέντρο, γιὰ νὰ δώσουν πρώϊμους καρπούς). Ἔπειτα ἡ φυσικὴ ζωηρότητα τοῦ ὑποκειμένου πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἰσοδυναμῆ μὲ τοῦ μπολιοῦ. Ἂν τὸ μπόλι εἶναι πιὸ εὔρωστο ἀπὸ τὸ ὑποκείμενο, τὸ δέντρο θὰ γίνη ἀδύνατο καὶ θὰ σπάση.

Ἅμα ὑπάρχει δυσαναλογία ἀνάμεσα στὴ ζωηρότητα τοῦ μπολιοῦ καὶ τοῦ ὑποκειμένου, πάνω στὸ πιὸ ζωηρὸ σχηματίζεται ἕνα ἐξόγκωμα, ποὺ ἀπὸ τὴ φύση του παθαίνει εὔκολα.

2 Ἐ π ο χ ὴ τ ο ῦ μ π ο λ ι ά σ μ α τ ο ς.

Γιὰ νὰ πετύχη τὸ τέλειο κόλλημα μπολιοῦ καὶ ὑποκειμένου, πρέπει νὰ κυκλοφοροῦν οἱ χυμοί. Ἡ ἄνοιξη ποὺ ἀρχίζει ἡ κυκλοφορία τους καὶ τὸ φθινόπωρο ποὺ ἀρχίζει νὰ λιγοστεύη, εἶναι οἱ καλλίτερες ἐποχές.

Ἐνῶ τὸ καλοκαίρι εἶναι φόβος νὰ μαραθοῦν τὰ μπόλια.

Εἶναι δύσκολο νὰ προσδιορίση κανεὶς ἀκριβῶς ποιὰ εἶναι ἡ καλύτερη ἐποχὴ γιὰ τὸ μπόλιασμα τοῦ κάθε δέντρου, γιατὶ αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κατάσταση τοῦ καιροῦ, ἀπὸ τὸν τόπο, καθὼς καὶ ἄλλους παράγοντες. Ὁ μπολιαστὴς ποὺ ἔχει πεῖρα, ξέρει πότε εἶναι ἡ καταλληλότερη ἐποχὴ γιὰ νὰ κάνη τὸ μπόλι του.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Γιὰ τὸ μπόλιασμα χρησιμοποιοῦνται διάφορα ἐργαλεῖα, ποὺ ἄλλα τὰ χρησιμοποιοῦμε κι' ἀλλοῦ, ἄλλα ὅμως εἶναι μόνο γιὰ τὸ μπόλιασμα.

Τὰ πιὸ συνηθισμένα εἶναι, τὸ ἐμβολιαστικὸ μαχαίρι.

Μ' αὐτὸ κάνομε διάφορες τομὲς στὸ ὑποκείμενο, καὶ προετοιμάζομε τὸ μπόλι ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι μάτι ἢ κλαράκι.

Αὐτὸ τὸ κοινὸ μαχαίρι, ἔχει λεπίδα καμπυλωτή.

Στὴν ἄλλη ἄκρη, ἔχει μιὰ μικρὴ κοκκάλινη λεπίδα ποὺ τὴν χρειαζόμαστε γιὰ νὰ ξεκολλήσωμε τὸν φλοιὸ τοῦ ὑποκειμένου καὶ νὰ τοποθετήσωμε τὸ μπόλι.

Πάντως, ὅπως εἴπαμε, εἶναι κοκκάλινη ἢ μπρούτζινη καὶ ποτὲ μετάλλινη. Γιατὶ τὸ μέταλλο σκουριάζει καὶ λερώνει τὶς τομὲς τοῦ μπολιοῦ καὶ τοῦ ὑποκειμένου.

2. Ἐμβολιαστικὸ μαχαίρι Κούντ.

Ἡ λεπίδα του εἶναι εὐθεία. Τὰ πλαϊνὰ της ὅμως μέρη, εἶναι τὸ ἕνα μὲν ὁριζόντιο καὶ τὸ ἄλλο γυρτό. Μ' αὐτὸ τὸ μαχαίρι, γίνονται εὔκολα κι' ἴσιες τομὲς ποὺ χρειάζονται γιὰ τὸ κέντρωμα. Τροχίζεται πάντα τὸ γυρτὸ μέρος τῆς λεπίδας. (Σχέδιο 1β).

3. Σκίστης γιὰ κέντρωμα.

Γιὰ τὸ σκίσιμο τοῦ ὑποκειμένου ποὺ ἀπαιτεῖ τὸ κέντρισμα μὲ σκίσιμο, ὑπάρχουν εἰδικὰ μαχαίρια ποὺ μοιάζουν σὰν μικροὶ μπαλντάδες. Ἡ λεπίδα ἂν χτυπηθῆ κατάλληλα χώνεται καὶ σκίζει τὸ ξύλο. Στὴ λαβὴ ὑπάρχει ἄλλη στενὴ καὶ στέρεη λεπίδα ποὺ χρησιμεύει γιὰ τὸ ἄνοιγμα τῆς σχισμῆς γιὰ νὰ τοποθετηθῆ εὔκολα τὸ κεντράδι.

Μὲ ὅλο ποὺ αὐτὰ τὰ ἐργαλεῖα βοηθοῦν πολύ, ὁ μπολιαστὴς ποὺ ξέρει τὴ δουλειά του, μπορεῖ νὰ ἐπιτύχη ἔκτακτα μπολιάσματα καὶ μ' ἕνα καλὰ τροχισμένο μαχαίρι.

Σκίστης γιὰ κεντρώματα

ΥΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΣΙΜΟ

Σπουδαία σημασία ἔχουν τὰ δεσίματα ποὺ συγκρατοῦν τὸ μπόλι στὸ ὑποκείμενο ὡς νὰ πιάση. Πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε λοιπὸν γιὰ τὸ δέσιμο ὑλικὰ ποὺ νὰ μὴ μπαίνουν οὔτε νὰ λασκάρουν ἀνάλογα μὲ τὸν καιρό. Πρέπει νὰ εἶναι ἐλαστικὰ ὥστε νὰ μὴν ἐμποδίζουν τὴν αὔξηση τοῦ φυτοῦ, πρέπει ὅμως νὰ εἶναι καὶ στέρεα ὥστε νὰ μὴ σπᾶνε πρὶν συγκολληθῆ τὸ μπόλι.

Τὸ μάλλινο νῆμα εἶναι τὸ καλλίτερο. Ἐπίσης πολὺ καλὴ εἶναι ἡ βρεμμένη ράφια, ἀρκεῖ νὰ σφιχτῆ ὅσο πρέπει γιατὶ λασκάρει.

Οἱ φλοῦδες τῶν δέντρων, μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν βοηθητικά, κυρίως ὅταν τὰ ὑποκείμενα εἶναι μεγάλα.

ΑΛΟΙΦΕΣ

Χρειάζονται ἀλοιφὲς γιὰ νὰ προστατευτῆ τὸ μπόλι ἀπὸ τὴ βροχή, τὸ κρύο, τὸν ἀέρα κλπ. Στὰ χωριὰ χρησιμοποιοῦν χῶμα καὶ βωδινὴ κοπριά, ἢ βάζουν ἄργιλλο. Ἡ καλύτερη ἀλοιφὴ εἶναι αὐτή: Πάνω στὴ φωτιὰ λυώνομε 100 δράμια κερὶ καὶ 100 δράμια κολοφώνιο (τσαμτσακίζι). Προσθέτομε 50 δράμια λίπος πρόβιο, καὶ κουνᾶμε τὸ μῖγμα καλά. Τὸ βγάζομε ἀπὸ τὴ φωτιά, καὶ ρίχνομε ἀκόμη 150 δράμια κατράμι ρευστό, κι' ἀφοῦ κρυώσει, 50 δράμια κοινὸ οἰνόπνευμα. Τ' ἀφήνομε νὰ κρυώση, κι' ἔχομε πιὰ πρώτης τάξεως ἀλοιφὴ γιὰ τὴ δουλειά μας.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσω.

Ὁ Μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

Υ. Γ. Στὸ φίλο μας ποὺ μὲ ρωτάει γιὰ τὶς φυστικιὲς καθὼς καὶ στοὺς ἄλλους ποὺ μὲ ρώτησαν ἄλλα, θ' ἀπαντήσω σύντομα.

Ω·Ι·ΔΙΟΝ - ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥ

Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή, θ' ἀρχίσουν οἱ ἀμπελουργοὶ τὴν μάχη τους ἐναντίον τοῦ ὠϊδίου καὶ τοῦ περονοσπόρου. Καὶ ξέρουν πολὺ καλά, πόσο σπουδαία εἶναι αὐτὴ ἡ μάχη, γι' αὐτὸ πρέπει ἔγκαιρα νὰ προετοιμαστοῦν ὥστε ἡ προφύλαξη ἢ

ἡ θεραπεία τοῦ ἀμπελιοῦ καὶ τῆς σταφίδας, νὰ εἶναι τέλεια.

I. ΩΪΔΙΟΝ (στάχτη, μπάστρα κλπ.)

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἀμπέλι καὶ τὴν σταφίδα, προσβάλλει τὸν καπνό, τὰ λαχανικά, τὴν μηδική, τὴν τριανταφυλλιά, τὴ μηλιά, τὰ σιτηρὰ κλπ. Ἡ πρώτη προσβολὴ παρουσιάζεται ἐνωρὶς τὴν ἄνοιξη μὲ μιὰν ἀτμόσφαιρα ὑγρὴ (μέχρι 25%) καὶ θερμοκρασία ἀπὸ 15 - 28 C. Προσβάλλει τὰ φύλλα, τὸν καρπὸ ἀλλὰ καὶ μικροὺς καρπούς. Ἡ ἀρρώστεια ἀπορροφᾶ τὸ χυμὸ τοῦ ἀμπελιοῦ κι' ἔτσι τοῦτο ἀδυνατίζει, κι' ἡ παραγωγή του ἐλαττώνεται σημαντικά.

Σ υ μ π τ ώ μ α τ α : Στὴν κάτω ἐπιφάνεια τοῦ φύλλου παρουσιάζεται ἕνα ἄσπρο ἐπίχρισμα (σὰν στάχτη) ποὺ εἶναι ἡ ἴδια ἡ ἀρρώστεια καὶ ἡ ὁποία καταστρέφει τὰ ἐπιφανειακὰ κύτταρα τοῦ φύλλου. Ἔτσι τὸ φύλλο παραμορφώνεται ὅπως ἐπίσης κι' οἱ καρποί. Σὰν τὰ σταφύλια μεγαλώσουν ἀρκετά, ἡ προσβολὴ σχεδὸν σταματᾶ (μετὰ τὸ γυάλισμα).

Κ α τ α π ο λ έ μ η σ η : α) Τὸ ὠΐδιο καταπολεμοῦμε ἀποτελεσματικὰ μὲ ἐπικονιάσεις (σκόνισμα) θειαφιοῦ. Τὸ θειάφι πρέπει νὰ εἶναι ψιλὸ - ψιλὸ καὶ καθαρό. Σὰν πέση στὰ φύλλα ἀφίνει ἀτμοὺς ποὺ καταστρέφουν τὴν ἀρρώστεια. Ἡ δράση του εἶναι καλλίτερη ὅταν ἡ μέση θερμοκρασία τοῦ ἀέρα εἶναι πάνω ἀπὸ 25 C, ἀλλὰ ἡ ὑγρασία ἐλαττώνει τὴν ἀποτελεσματικότητά του. Γι' αὐτό, δὲν πρέπει νὰ θειαφίζουμε ὅταν τὰ φύλλα ἔχουν ἀκόμη δροσιά. Προσέχουμε ὥστε τὸ θειάφι νὰ πέση παντοῦ κι' ἰδιαίτερα, στὴν κάτω ἐπιφάνεια τῶν φύλλων. Ἡ δράση τοῦ φαρμάκου διαρκεῖ 20 - 25 ἡμέρες. Τὸ πρῶτο θειάφισμα κάνουμε ὅταν τὰ βλαστάρια ἔχουν μῆκος 10 - 15 πόντους, τὸ δεύτερο στὴν ἄνθηση καὶ τὸ τρίτο, τὸν Ἰούνιο - Ἰούλιο. Τὸ θειάφισμα μάλιστα τὴν ἐποχὴ ποὺ τὸ ἀμπέλι βρίσκεται στὸ ἄνθος, βοηθάει σημαντικὰ καὶ στὴν καλλίτερη γονιμοποίηση τῶν λουλουδιῶν. Δὲν θειαφίζουμε τὸν καπνό, γιατὶ ζημιώνεται ἡ ποιότητά του. Γιὰ τὸ πρῶτο θειάφισμα χρειαζόμαστε μιάμιση ὀκᾶ μέχρι μιὰ ὀκᾶ καὶ τριακόσια δράμια θειαφιοῦ, γιὰ τὸ δεύτερο μέχρι τέσσερες ὀκάδας καὶ γιὰ τὸ τρίτο τέλος, μέχρι ἔξη ὀκάδες, στὸ στρέμμα.

β) Ὁ Θειϊκὸς Χαλκὸς (γαλαζόπετρα) καταστρέφει τὸ παράσιτο τῆς στάχτης, μὰ εἶναι πολὺ λιγώτερο ἀποτελεσματικὸς ἀπὸ τὸ θειάφι.

γ) Στὴν περίπτωση ποὺ ἡ προσβολὴ εἶναι ἀρκετὰ προχωρημένη καὶ ταὐτόχρονα ἡ θερμοκρασία τοῦ καλοκαιριοῦ εἶναι χαμηλή, χρησιμοποιοῦμε γιὰ τὴν καταπολέμηση ὑπερμαγγανικὸ κάλι — 125 γραμμάρια σὲ 100 κιλὰ νερό. Ἀκολουθεῖ θειάφισμα.

II. ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ

Πρόκειται γιὰ τὴν πιὸ σοβαρή, ἴσως, ἀρρώστεια τοῦ ἀμπελιοῦ. Πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, μεταδόθηκε στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὴν Ἀμερική, κι' ἔκτοτε προκαλεῖ σοβαρὲς ζημίες. Σημειώνουμε μονάχα, πὼς στὰ 1915, ἡ παραγωγὴ τῆς Γαλλίας σὲ κρασί, ἐξ αἰτίας τοῦ περονοσπόρου, ἀπὸ 40 - 50 ἑκατομμύρια ἑκατόλιτρα, κατέβηκε στὰ 17 ἑκ. ἑκατ. Καθὼς προσβάλη κάθε πράσινο μέρος τοῦ ἀμπελιοῦ, ἂν δὲν πάρουμε ἔγκαιρα τὰ μέτρα μας, μπορεῖ νὰ μᾶς καταστρέψη ὁλοκληρωτικὰ ὄχι μόνο τὴ σοδειὰ τοῦ ἔτους ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιο τὸ ἀμπέλι. Ὕστερα, κρασὶ ἀπὸ προσβεβλημένα σταφύλια εἶναι πάντοτε ἐλαττωματικό. Γιὰ νὰ παρουσιαστῆ ἡ ἀρρώστεια, χρειάζεται βροχή. Μάλιστα, ἕνας καιρὸς μὲ ἐλαφρὲς βροχές, ποὺ ἀπέχουν λίγες μέρες μεταξύ των καὶ μὲ θερμοκρασία γύρω στοὺς 25 C, εἶναι ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ ἀρχίσουν οἱ προσβολές. Τότε ἀκριβῶς, εἶναι ποὺ χρειάζεται νὰ εἴμαστε σὲ πραγματικὴ ἐπιφυλακή.

Σ υ μ π τ ώ μ α τ α : Ὅλοι οἱ ἀμπελουργοὶ γνωρίζουν τὴν χαρακτηριστικὴ «λαδιὰ» τοῦ περονοσπόρου, στὰ φύλλα, ποὺ μοιάζει μὲ τὸ λεκὲ ποὺ ἀφίνει μιὰ σταγόνα λαδιοῦ πάνω σὲ ὕφασμα. Οἱ κηλῖδες αὐτὲς εἶναι κανονικὲς ἢ ἀκανόνιστες στὸ σχῆμα τους. Σὰν τὸ κακὸ προχωρήση, τὰ φύλλα ἀποξηραίνονται κάνοντας ἀρχὴ ἀπὸ τὶς κηλῖδες, καὶ ἔτσι, τὸ πράμνο (κλῆμα) μένει χωρὶς φύλλα. Τὰ σταφύλια ἀπ' ἐκεῖ καὶ μπρὸς εἶναι καταδικασμένα. Δὲν θὰ ἀναπτυχθοῦν κανονικά, δὲν θὰ ὡριμάσουν καὶ δὲν θὰ δώσουν καλὸ κρασί. Ἡ ἀρρώστεια ἢ καλλίτερα, τὰ σπόρια τῆς ἀρρώστειας, βρίσκονται στὸ χῶμα. Μὲ τὶς ἀνοιξιάτικες ἢ καλοκαιρινὲς βροχὲς σὰν αὐτὲς χτυποῦν ὁρμητικὰ στὸ χῶμα, καὶ ξαναπηδοῦν σὰ πιτσιλιὲς στὰ χαμηλὰ φύλλα τοῦ κλήματος ἡ ἀρρώστεια μαζὶ μὲ αὐτὲς τὶς σταγόνες μεταφέρεται ἀπὸ τὸ χῶμα στὰ φύλλα. Ἀπ' ἐκεῖ, προχωρεῖ ἐσωτερικὰ μὲ ταχύτητα καὶ ἀρχίζει τὶς ζημιές. Ἡ προσβολὴ ἔχει γίνει πολλὲς ἡμέρες πρὶν παρουσιασθοῦν τὰ ἐξωτερικὰ συμπτώματα. Γι' αὐτό, ἡ καταπολέμηση πρέπει νὰ ἀρχίζη πολὺ πιὸ νωρὶς καὶ χωρὶς νὰ περιμένωμε νὰ κάνωμε αὐτὴν τὴν διάγνωση ἀπὸ τὰ συμπτώματα τὰ ὁποῖα, στὴν ἀρχή τους μάλιστα, γιὰ νὰ διαπιστωθοῦν, χρειάζονται μεγάλη προσοχὴ καὶ εἰδικὸ μάτι. Ἀκόμα δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε πὼς ὁ περονόσπορος δὲν καταπολεμᾶται ἀλλὰ προλαμβάνεται, στὴν πραγματικότητα.

Κ α τ α π ο λ έ μ η σ η : Ἀποτελεσματικὸ φάρμακο εἶναι ὁ βορδιγάλειος πολτός. Χρησιμοποιοῦμε θειϊκὸ χαλκὸ — γαλαζόπετρα — καθαρό, ὡς 98%. Κάνουμε διάλυση 1—1—100 ἢ 1,5—1,5—100 δηλαδὴ σὲ 100 ὀκάδες νερὸ διαλύουμε 1 ὀκᾶ γαλαζόπετρα καὶ 1 ὀκᾶ ἀσβέστη. Οἱ ψεκασμοὶ (5 - 7) ἀρχίζουν συνήθως κατὰ τὸν Μάϊο. Μετὰ ἀπὸ βροχὴ πρέπει νὰ γίνεται καὶ νέος ψεκασμός. Φροντίζουμε ὥστε ὁλόκληρο τὸ φυτὸ (φύλλα—βλαστοὶ—καρποὶ) νὰ σκεπάζεται μὲ τὸ ὑγρὸ γιατὶ ἀλλοιῶς ἡ ἀρρώστεια θὰ μπορέση νὰ προοδεύση στὰ μέρη ποὺ δὲν ἔπεσε τὸ φάρμακο.

Π α ρ α σ κ ε υ ὴ τ ο ῦ β ο ρ δ ι γ ά λ ε ι ο υ π ο λ τ ο ῦ : Ἡ διάλυση τοῦ θειϊκοῦ χαλκοῦ καὶ τῆς ἀσβέστου, γίνεται χωριστὰ καὶ π ο τ ὲ σὲ σιδερένια δοχεῖα. Τοῦτο τὸ σημεῖο εἶναι σπουδαῖο καὶ τὸ τονίζουμε ἰδιαίτερα. Βάζουμε τὸ θειϊκὸ χαλκὸ σ' ἕνα καθαρὸ σακκοῦλι ἀπὸ λινάτσα καὶ τὸ κρεμαοῦμε στὸ νερὸ γιὰ νὰ λυώση. Ἀφοῦ βεβαιωθοῦμε πὼς ἔλυωσε, ρίχνουμε τὴν ἄσβεστο (λυωμένη σὲ ἀνάλογο νερὸ) στὸ δοχεῖο ποὺ διαλύσαμε τὸ θειϊκὸ χαλκό, ἀνακατεύοντας πάντοτε. Καλὸν εἶναι ὁ πολτὸς ποὺ θὰ χρησιμοποιηθῆ νὰ εἶναι πρόσφατα φτειαγμένος. Πολλὲς φορὲς μετὰ ἀπὸ ψεκασμὸ παρουσιάζονται ξερὲς κηλῖδες στὰ φύλλα, πρᾶγμα ποὺ ὀφείλεται σὲ κακὴ παρασκευὴ τοῦ βορδιγαλείου πολτοῦ (δυσαναλογία θειϊκοῦ χαλκοῦ καὶ ἀσβέστου).

Στὴν ραδακινιὰ δὲν χρησιμοποιοῦμε τὸν βορδιγάλειο πολτὸ ἀλλὰ τὸν βουργούνδιο πολτό, ποὺ ἀντὶ γιὰ ἀσβέστη, περιέχει ἀνθρακικὸν νάτριον.

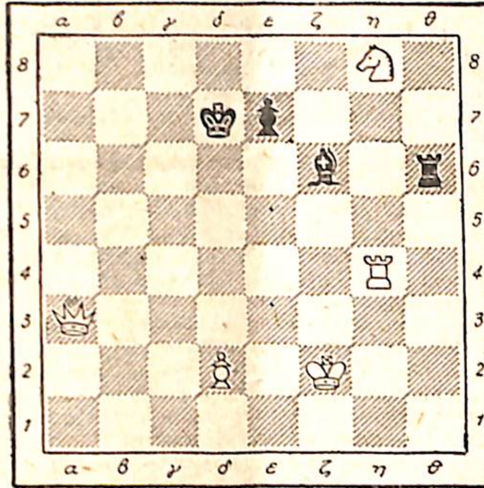
Δ. ΚΟΝΤΑΞΗΣ
(Ἕβρου Β')

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

10ον.

ΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ

Ἔχουμε δῆ στὴν 2η κι' ὅλας συνέχειά μας (φύλλο 74) πὼς γιὰ νὰ δείξουμε τὴ θ έ σ η ἑνὸς κομματιοῦ ἐπάνω στὴ σκακιέρα γράφουμε τὸ σύμβολό του καὶ τὸ τετραγωνάκι ὅπου βρίσκεται. Ἔτσι π.χ. βλέποντας τὴν παρακάτω εἰκόνα ἀρ. 20 θὰ

Εἰκόνα ἀριθ. 20.

γράψουμε γιὰ τὸν λευκὸ Βασιλιᾶ Ρζ2, γιὰ τὴν λευκὴ Βασίλισσα Βα3, γιὰ τὸν μαῦρο Πύργο Πθ6 κ.ο.κ.

Μὲ τὴν βοήθεια αὐτῶν τῶν συμβόλων μποροῦμε νὰ γράψουμε καὶ τὴν θέση ὁλόκληρης τῆς σκακιέρας δηλαδὴ τὴν εἰκόνα ποὺ παρουσιάζει ἡ σκακιέρα μὲ τὰ κομμάτια ποὺ ἔχει ἐπάνω της σὲ μιὰ δεδομένη στιγμή. Ἔτσι γιὰ τὴν εἰκόνα ἀρ. 20 θὰ γράψουμε:

Λευκὰ (5): Ρζ2, Βα3, Πη4, Ιη8, Σδ2.
Μαῦρα (4): Ρδ7, Πθ6, Αζ6, Σε7.

(Παρόμοιες θέσεις σᾶς ἔχω ἤδη δώσει ἀρκετὲς φορὲς ὡς τώρα).

Ὅλα ὅμως αὐτὰ δείχνουν σ τ α τ ι κ ῶ ς, ὅπως θὰ λέγαμε τὴ θ έ σ η κομματιῶν. Πρέπει τώρα νὰ δείξουμε πῶς γράφεται μιὰ κ ί ν η σ η κομματιοῦ. Εἶναι ἁπλούστατο : Γράφουμε τὸ κομμάτι στὸ τετραγωνάκι ἀπ' ὅπου ξεκινᾶ, κατόπι τραβοῦμε μιὰ παῦλα, ποὺ σημαίνει κίνηση καὶ ἀκολουθεῖ τὸ τετραγωνάκι τῆς ἀφίξεως τοῦ κομματιοῦ. Ἔτσι ἂν στὴν εἰκόνα 20 ὁ λευκὸς Βασιλιᾶς ἀπὸ τὸ ζ2 πάη στὸ η3 θὰ γράψουμε: Ρζ2—η3. Ἐπίσης ἂν ἡ λευκὴ Βασίλισσα πάη ἀπὸ τὸ α3 στὸ γ1 θὰ γράψουμε: Βα3 — γ1. Ἀκόμη ἂν ὁ μαῦρος Ἀξιωματικὸς πάη ἀπὸ τὸ ζ6 στὸ θ4 θὰ γράψουμε Αζ6 — θ4 κ.ο.κ. Εἰδικὰ γιὰ τὸ πιόνι ὅταν κινεῖται παραλείπουμε τὸ σύμβολό του Σ. Ἔτσι ἂν ὁ λευκὸς στρατιώτης πάη ἀπὸ τὸ δ2 στὸ δ3 θὰ γράψουμε: δ2 - δ3 κι' ἂν ὁ μαῦρος στρατιώτης πάη ἀπὸ τὸ ε7 στὸ ε5 (μὲ βῆμα διπλὸ) θὰ γράψουμε: ε7 - ε5.

Ἐπειδὴ στὶς παρτίδες καὶ στὰ προβλήματα οἱ κινήσεις τῶν ἀντιπάλων ἀριθμοῦνται (πρώτη, δεύτερη κλπ.), γι' αὐτὸ μπροστὰ ἀπὸ τὴν κίνηση γράφουμε καὶ τὸν ἀριθμὸ τῆς κινήσεως. Ἔτσι ἂν στὴν εἰκόνα μας τὰ λευκὰ μὲ μιὰ πρώτη κίνηση παίξουν τὸ πιόνι στὸ δ4 καὶ τὰ μαῦρα ἀπαντήσουν μὲ Πθ6 — θ5, κατόπιν δὲ τὰ λευκὰ μὲ δεύτερη κίνηση παίξουν Βα3 — α8 καὶ τὰ μαῦρα ἀπαντήσουν μὲ ε7 — ε6 κ.ο.κ. θὰ γράψουμε γιὰ ὅλα αὐτά:

	Λευκὰ	Μαῦρα
1.	δ2 — δ4	Πθ6 — θ5.
2.	Βα3 — α8	ε7 — ε6 κ.ο.κ.

Αὐτὸ εἶναι τὸ πλῆρες σύστημα γραφῆς τῶν κινήσεων. Πολὺ συχνὰ ὅμως γιὰ συντομία καὶ οἰκονομία χώρου χρησιμοποιοῦμε τὸ σ υ ν τ ο μ ε υ μ έ ν ο σύστημα. Σ' αὐτὸ παραλείπεται τὸ τετραγωνάκι ἀπ' ὅπου ξεκινᾶ τὸ κομμάτι καὶ γράφεται μόνο τὸ τετραγωνάκι ὅπου φθάνει. Ἔτσι γιὰ τὶς παραπάνω δυὸ κινήσεις θὰ γράψουμε:

1. δ4 Πθ5.
2. Βα8 ε6 κ.ο.κ.

Κατὰ τὴν γραφὴ τῶν κινήσεων καὶ τῶν παρτίδων χρησιμοποιοῦνται καὶ ὡρισμένα σ υ ν θ η μ α τ ι κ ὰ σ η μ ε ῖ α μὲ τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουμε τὸ πάρσιμο, τὸ σὰχ κλπ. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἑξῆς:

O — O	Μικρὸ ρόκ.
O — O — O	Μεγάλο ρόκ.
—	Μετάβασις.
+	Σάχ.
X	Πάρσιμο.
!	Καλὴ κίνηση.
!!	Ἐξαιρετικὴ κίνηση.
?	Κακὴ κίνηση.
??	Βαρὺ σφάλμα.
=	Προαγωγὴ πιονιοῦ.

Ἂς ἔλθωμε πάλι στὴν εἰκόνα ἀρ. 20. Ἂν τὰ λευκὰ πάρουν μὲ τὸν Ι τὸν μΠ θὰ γράψουμε: 1 Ιη8 Χ Πθ6. Ἂν ὁ Ι δὲν πάρη τὸν Π ἀλλὰ πάρη τὸν μΑ δίνοντας σάχ, θὰ γράψουμε: 1 Ιη8 Χ Αζ6 +. Τὰ δυὸ παραπάνω παρσίματα μὲ τὸ συντομευμένο σύστημα θὰ γραφοῦν: 1Ι Χ Πθ8 (ἢ καὶ ἁπλούστερα 1Ι Χ θ8) καὶ 1Ι Χ Αζ6 + (ἢ 1Ι Χ ζ6 +).

Τώρα σᾶς δίνω παρακάτω τὶς λύσεις τῶν ἀσκήσεων τοῦ προπερασμένου φύλλου.

Ἀσκήσεις τῶν σάχ.

Ἄσκηση 1η.

Τὰ λευκὰ μποροῦν νὰ δώσουν τὰ ἑξῆς 3 σάχ: 1) 1Πη7 — η5 + (ποὺ τὰ μαῦρα μποροῦν νὰ τὸ ἀποκρούσουν ἢ μὲ μετακίνηση τοῦ Ρ ἢ μὲ ε7 - ε5). 2) 1Αδ1 — γ3 + (ἀπόκρουσις 1γ5 Χ Αγ3 ἢ μετακίνηση τοῦ Ρ). 3) 1Αδ1 — ζ3 + (ἀπόκρουση 1γ5 — ε4 ἢ μετακίνηση τοῦ Ρ).

Ἄσκηση 2η (μὲ τὸ συντομευμένο σύστημα).

Τὰ λευκὰ μποροῦν νὰ δώσουν τὰ ἑξῆς 7 σάχ:

Σὰχ	Ἀπόκρουση
1) 1Βασ +	(μετακίνηση τοῦ Ρ).
2) 1Βησ +	(Πε6 ἢ Αζ6 ἢ μετακίνηση τοῦ Ρ).
3) 1Βη3 +	(Πε5 ἢ Α Χ Β ἢ μετακίνηση τοῦ Ρ).
4) 1Ιβ5 +	(μετακίνηση τοῦ Ρ).
5) 1Ιζ5 +	(μετακίνηση τοῦ Ρ).
6) 1ζ Χ Πε8 = Ι +	(μετακίνηση τοῦ Ρ).
7) 1ζ8 = Β (ἢ Α) +	(μετακίνηση τοῦ Ρ ἢ Π Χ Β ἢ Πε7 ἢ Αε7).

Ὕστερα ἀπ' αὐτὰ φαντάζομαι πὼς δὲν χρειάζεται νὰ σᾶς δώσω ἐγὼ καὶ τὰ σὰχ ποὺ δίνουν στὶς δυὸ αὐτὲς ἀσκήσεις τὰ μαῦρα μὲ τὶς ἀντίστοιχες ἀποκρούσεις τῶν λευκῶν. Αὐτὰ ἀσφαλῶς θὰ τὰ βρῆτε μόνοι εὔκολα.

Τώρα ἰδοὺ οἱ κινήσεις ποὺ δίνουν τὸ μὰτ στὶς 14 ἀσκήσεις τοῦ ἴδιου φύλλου: 1) Πα7 μάτ. 2) Βα6 μάτ. 3) Βα1 μάτ. 4) Πη2 μάτ. 5) Βγ5 μάτ. 6) Βγ5 μάτ. 7) Αε6 μάτ. 8) Πγ5 μάτ. 9) Βε6 μάτ. 10) Αβ5 μάτ. 11) Ιβ5 μάτ. 12) ε8 = Ι μάτ. 13) Πγ6 μάτ. 14) ε4 μάτ.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἕνας ἀνόητος

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Χτές, τὰ ἐγγόνια μου, ἔφεραν στὸ σπίτι ἕνα συμμαθητὴ τοῦ Δημήτρη. Τὸν ἔλεγαν Σπῦρο, κι' ὅπως κατάλαβα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, τὰ παιδιὰ τῆς παρέας τὸν εἶχαν σὲ μεγάλη ὑπόληψη.

Πρόσεξα τὴ φωνή του, ποὺ ξεχώριζε μέσα στὶς ἄλλες, χοντρὴ καὶ τρεμουλιαστὴ σὰ χλιμίντρισμα ἀλόγου.

— Χό! χό! χό! Δέστε ἐδῶ κόλπο!

Ἔβανε τρικλοποδιὰ σ' ἕνα φίλο ποὺ ἔπαιζε ξένοιαστος καὶ τὸν ἔρριχνε κάτω. Στὴν ἀρχή, τὸν κάνανε γοῦστο καὶ φυσικὰ ὅταν τὰ ἀστεῖα του ξέσπαζαν στοὺς ἄλλους. Μὰ καθένας ποὺ τὰ δεχόταν, πότε σὰ μιὰ γροθιὰ στὴν πλάτη, πότε σὲ μιὰ εἰρωνεία κι' ἕνα χλιμίντρισμα γέλιου, πότε σὲ μιὰ κατακεφαλιὰ ἢ ἕνα σπρώξιμο, γινόταν θηρίο. Στὸ τέλος, ὅλοι τὸν βαρέθηκαν καὶ τὸν ἀπομόνωσαν. Ὅταν ἔφυγε, φώναξα τὸ Δημητρό.

— Τί ἀνόητος εἶναι αὐτός; ρώτησα. Ἔτσι κάνει καὶ στὸ σχολεῖο;

— Ἔτσι καὶ χειρότερα, ἀποκρίθηκε. Τοῦ ἀρέσει νὰ παριστάνη τὸ σπουδαῖο, ἀκόμα καὶ μέσα στὸ μάθημα. Ἐνοχλεῖ τὸ διπλανό του, τραβᾶ τὸ σακκάκι κείνου ποὺ κάθεται μπροστά, μιλεῖ μὲ τὴ μύτη γιὰ νὰ γελᾶνε οἱ ἄλλοι. Τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ μαντεύετε βέβαια.

— Φυσικά, εἶπα. Ὁ καθηγητὴς τὸν πετᾶ ἔξω ἀπ' τὴν τάξη καὶ γίνεται ρεζίλι.

— Ναί, ἔτσι γίνεται. Μὰ καὶ τότε εἶναι εὐχαριστημένος. Γιατὶ ἔγινε τὸ κέντρο τῆς προσοχῆς, γιατὶ κουβεντιάζουν γι' αὐτὸν οἱ μαθηταὶ καὶ δάσκαλοι.

Τὸν καϋμένο τὸ Σπῦρο, παιδιά μου, πῶς τὸν λυπᾶμαι! Δὲν ξέρει πὼς εἶναι κι' ἄλλοι τρόποι γιὰ νὰ ἐπιβληθῆ κανεὶς μέσα στὸν κύκλο του. Ξέρω ἕνα ἀγόρι ποὺ τ' ὄνομά του ἀκούγεται ὅλη τὴν ὥρα στὴν τάξη του. Λέγεται Μίνως. Λοιπόν, κάθε τόσο ἀκοῦς:

«Μίνω, ἔκαμες ἔξοχο χάρτη! Μίνω ἡ ἔκθεσή σου ἦταν ἡ καλλίτερη τῆς τάξεως! Μίνω, ἔλα στὸν πίνακα, νὰ διδάξουμε μαζὶ τὸ παρακάτω!».

Πῆγα κάποια μέρα νὰ δώσω τὸν ἔλεγχο τοῦ Δημήτρη καὶ χάρηκα τὸ καλὸ ἐκεῖνο παιδί. Ἕνα τέταρτο ἔμεινα στὴν τάξη καὶ ἄκουσα πέντε φορὲς τ' ὄνομά του.

Ἔτσι διακρίνονται ὅσοι ἔχουν ἀξία. Οἱ ἄλλοι, οἱ κούφιοι, παριστάνουν τοὺς ἐξυπνάκηδες, τὰ ζιζάνια, γιὰ νὰ τοὺς προσέξουν. Ἄλλη ἀξία δὲν ἔχουν.

Νὰ τοὺς λυπᾶστε τοὺς δύστυχους. Κι' ἂν θέλετε νὰ τοὺς διορθώσετε, μὴ γελᾶτε μὲ τὶς ἀνοησίες τους. Περιφρονῆστε τους.

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τὸ ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, ἐδῶ καὶ πεντακόσια τόσα χρόνια ἡ Ἑλλάδα μας ἦταν πολὺ μεγάλο βασίλειο κι' εἶχε Βασιλιᾶ τὸν Ἅη Κωνσταντῖνο! Ἡ Πόλη, ἦταν δική μας!

Μιὰ ἡμέρα, ἐκεῖ ποὺ ὁ Βασιλιᾶς τηγάνιζε τὰ ψάρια του κάποιος τὸν σίμωσε καὶ τοῦ εἶπε:

— Βασιλιά μου, οἱ Τοῦρκοι θὰ πάρουν τὴν Πόλη!

Γύρισε ξαφνιασμένος ὁ Βασιλιᾶς καὶ τοῦ ἀπάντησε μὲ πεποίθηση:

— Σὰν ζωντανέψουν τὰ ψάρια τοῦτα μέσα στὸ τηγάνι τότε θὰ πάρη ὁ Τοῦρκος τὴν Πόλη!

Δὲν ἀπόσωσε τὸ λόγο του ὁ Βασιλιὰς καὶ τὰ ψάρια ποὺ ἦταν τηγανισμένα ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, ἕνα - ἕνα ζωντάνεψαν. Καὶ πηδήξανε ἀπὸ τὸ τηγάνι στὴ στέρνα. Καὶ ζοῦνε ἀκόμα ἐκεῖ μέσα ἴσαμε σήμερα, καὶ πολλοὶ τὰ ἔχουν δῆ μὲ τὰ μάτια τους, ἔτσι μισοτηγανισμένα καὶ ζωντανά.

Καὶ λένε πὼς κάποια μέρα ἕνας ἄλλος Βασιλιᾶς θὰ ξαναμπῆ στὴν Πόλη, θὰ τὰ πάρη καὶ θὰ τὰ ξανατηγανίση!

Ὁ ἴδιος ὁ Βασιλιᾶς, σὰν μπῆκαν οἱ Τοῦρκοι, ἔτρεξε νὰ πολεμήση τοὺς ἐπιδρομεῖς καβάλλα στὸ ἄλογό του! Ἦταν μεγάλο τὸ πλῆθος τῶν Τούρκων ποὺ πολιόρκησαν τὴν Πόλη! Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ χιλιάδες Τοῦρκοι ἔβαλαν στὴ μέση τὸ Βασιλιᾶ, κι' αὐτὸς χτυποῦσε κι' ἔκοβε ἀδιάκοπα μὲ τὸ σπαθί του!

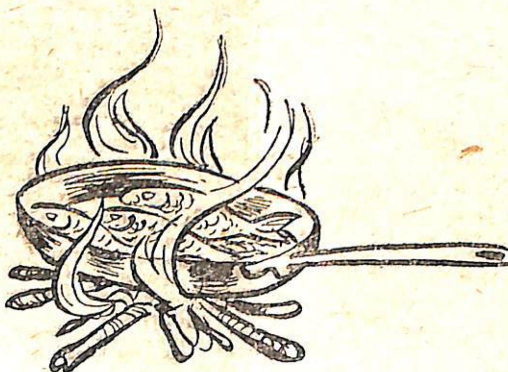
Τότε σκοτώθηκε τ' ἄλογό του κι' ἔπεσε κι' αὐτός! Κι' ἐκεῖ ποὺ ἕνας Ἀράπης σήκωσε τὸ σπαθί του νὰ χτυπήση τὸ Βασιλιᾶ, ἦρθε ἄγγελος Κυρίου τὸν ἅρπαξε καὶ τὸν πῆγε σὲ μιὰ σπηλιὰ βαθειὰ στὴ γῆ κάτω κοντὰ στὴ χρυσόπορτα!

Ἐκεῖ μένει μαρμαρωμένος ὁ Βασιλιᾶς καὶ καρτερεῖ τὴν ὥρα ποὺ θἄρθῆ ὁ Ἄγγελος νὰ τὸν σηκώση! Οἱ Τοῦρκοι τὸ ξέρουν μὰ δὲν μποροῦν νὰ βροῦν τὴ σπηλιὰ ποὺ εἶναι ὁ Βασιλιᾶς! Γι' αὐτὸ ἔχτισαν τὴν πόρτα, ποὺ ξέρουν, πὼς ἀπ' αὐτὴ θὰ μπῆ ὁ Βασιλιᾶς γιὰ νὰ ξαναμπῆ στὴν Πόλη!

Μὰ ὅταν εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, θὰ ξανακατέβη ὁ Ἄγγελος στὴ σπηλιά, θὰ ξεμαρμαρώση τὸ Βασιλιᾶ, θὰ τοῦ δώση στὸ χέρι πάλι τὸ σπαθί, ποὺ εἶχε στὴ μάχη! Καὶ θὰ σηκωθῆ ὁ Βασιλιᾶς, καὶ θὰ μπῆ στὴν Πόλη ἀπὸ τὴ χρυσόπορτα καὶ θὰ τρέξη καὶ θὰ φτάση ὡς τὴν Κόκκινη Μηλιά!...

Αὐτὸ εἶναι, παιδιά μου, τὸ παλιὸ καλὸ ἐθνικὸ παραμύθι, ποὺ χρόνια τώρα οἱ γιαγιὲς τὸ ἔχουν διηγηθῆ στὰ ἐγγόνια τους!... Καὶ ἴσως θὰ τὸ διηγοῦνται χρόνια παιδιά μου ἀκόμα. Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξέρη ἀλήθεια τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ;

Η ΑΝΕΜΗ

ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

ΜΕΤΑΝΟΗΣΗ

Σκυμμένος, σὰν τὸν «Ἄσωτο...», γυρνῶ
στὸν Πλάστη πάλι.
(...Τὰ μάτια μου, γλυκοθωροῦν θολὰ
αὐτὸ τὸ βράδυ
Δυὸ Χέρια, ποὺ μὲ διώχνουν ἀπαλὰ
ἀπ' τὸ σκοτάδι!...
Δυὸ Χέρια π' ἀνασταίνουν τὴν τρανὴ
ἁγνὴ χαρά μου
καὶ φέρνουν μέσ' στὴν θείαν Ἀρετὴ
τὰ βήματά μου.
Στὰ χείλη μου φυτεύουνε, καθὼς
τὴν Καλωσύνη,
χαμόγελα καὶ στὴν ψυχή μου φῶς,
χάδια, γαλήνη...
...Τὰ μάτια μου, γλυκοθωροῦν θολὰ
τὸν Λυτρωτή μου
καὶ δακρυσμένα, στέλνουνε ψηλὰ
μιὰ προσευχή μου).
—Ὦ! — νοιώθω τὴν καρδιά μου σὰν βουνὸ
στεῖρο, ποὺ θάλλει!...

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Π. ΤΣΙΑΚΑΣ
Λαμία

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Μῆνες περάσανε καὶ τόσα χρόνια
Ὅπου δὲν γράφονται μὲς στὰ χαρτιὰ
Ξαναγυρίσανε τὰ χελιδόνια
Μὰ γὼ δὲν γύρισα ἀπ' τὴν ξενητειά.

Στὰ κορφοβούνια μας λυῶσαν τὰ χιόνια
Γαλήνια ἡ θάλασσα λάμπει πλατειὰ
Λαλοῦν στὸν τόπο μας γλυκὰ τ' ἀηδόνια
κι' ἀρνάκια βόσκουνε στὴ ρεμματιά.

Ἐδῶ ὅμως φαίνονται τὰ πάντα μαῦρα
Μαῦρες οἱ θάλασσες καὶ τὰ βουνὰ
Ἀνεμοστρόβιλος γίνηκε ἡ αὔρα.

Τ' ἄνθη μαράθηκαν στὴ γῆ ἐδῶ χάμου
Τὰ σπίτια φαίνονται πολὺ στενά,
Γέμισε δάκρυα θολὰ ἡ ματιά μου...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟΣ
Μαθητὴς Α΄ Γυμν. Καρδίτσης, Τάξ. Β΄

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΠΕΠΛΟΝ: Οἱ μαθηταὶ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Πέπλου καὶ δύο τοῦ Γυμνασίου πῆγαν στὴν Ταύρη καὶ νίκησαν σὲ ποδοσφαιρικὴ συνάντηση τὴν ἐκεῖ μικτὴ ὁμάδα μὲ σκὸρ Πέπλος - Ταύρη 2 - 0.

Ἡ ὁμὰς Πέπλου ἀπαρτίζεται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς παῖκτες. Καβαρατζῆς Βασίλειος, Κάβουρας Βασίλειος, Θεοδωρίδης Νικήτας, Θεοδωρίδης Γρηγόριος, Θεοδωρίδης Χρυσόστομος, Κόκορης Γεώργιος, Κουρτέσης Χρῆστος Καλπάκας Ἀπόστολος, Φίνγγας Μιχαήλ, Ταρσούδης Δημήτριος.

Β. ΚΑΒΟΥΡΑΣ

Τὸ Ρὸζ Μαργαριτάρι μᾶς γράφει ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη: «Τὴν τρίτη ἡμέρα τοῦ Πάσχα ἕνα τμῆμα ἀπὸ παιδιὰ τῆς Παιδοπόλεώς μας «Ἅγιος Δημήτριος» ἐπεσκέφθη τὸ Ἀμερικανικὸ ἀεροπλανοφόρο που εἶναι ἀγκυροβολημένο στὰ γαλανὰ νερὰ τοῦ Θερμαϊκοῦ. Οἱ φίλοι μας οἱ Ἀμερικανοὶ μᾶς ὑποδέχτηκαν μὲ εὐγένεια καὶ φιλία. Ἐπισκεφθήκαμε ὅλα τὰ μέρη τοῦ ἀεροπλανοφόρου. Ἔπειτα καθήσαμε σ' ἕνα πλούσιο τραπέζι ποὺ μᾶς προσέφεραν τὰ πιὸ ὀρεκτικὰ φαγητά. Τέλος ἀφοῦ περάσαμε μαζί τους λίγες ὧρες μᾶς ἐφόρτωσαν μὲ πλούσια δῶρα. Τοὺς εὐχαριστοῦμε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας.

ΠΟΛΥΠΟΤΑΜΟΣ: Μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία δόθηκε ἡ Ἐθνικὴ Θεατρική μας παράσταση στὸ Δημ. Σχολεῖο. Οἱ χωρικοὶ ποὺ τὴν παρακολούθησαν, γοητεύτηκαν κυριολεκτικά.

Ἡ παράσταση στηρίχτηκε στὸ Ἐθνικὸ Δρᾶμα ἡ «Μπουμπουλίνα». Στὴν ἀρχὴ παρουσιάσαμε στὴ σκηνὴ ἕνα ὡραῖο ἐθνικὸ - θρησκευτικὸ ταμπλὸ - βιβὰν ποὺ ἡ παρουσίασή του ἦταν ἐπιτυχεστάτη. Μίλησε κατόπιν ἡ ἀρχηγός μας. Ἀκολούθησαν τραγούδια ἀπὸ τὴν χορωδία, ἐκλεκτὲς ἀπαγγελίες, ὁ χορὸς καὶ ἡ κωμωδία «Ὁ κ. Ταξιδεύει χωρὶς ἀποσκευὲς» καὶ «Μπουμπουλίνα». Διακρίθηκαν ὁ Κύρου Ἀθ., ὁ Φιλίππου Ἀλ., ἡ Σάρου Φανή, ἀσύγκριτη στὸν ρόλο τῆς Μπουμπουλίνας ὁ Στόϊνης Γ. στὸν ρόλο τοῦ Τσόκρη, ὁ Σάρος Β. στὸν ρόλο τοῦ Μουσταφᾶ.

Τὴν παράστασή μας παρακολούθησαν ἐκτὸς τῶν ἀρχῶν τοῦ χωριοῦ καὶ καλεσμένοι μας ἀπὸ τὴν Φλώρινα, ὅπως ὁ Δ)τὴς τῆς Μονάδος Μῖχος Ἀπόστολος καὶ ἄλλοι.

Στὴν Ἀρχηγό μας δεσποινίδα Ἑλένη Φιλίππου, ἐκτὸς τῶν ἀπείρων συγχαρητηρίων τὰ ὁποῖα διαβιβάζουμε ἀπὸ τοὺς χωρικούς, τῆς ἐκφράζουμε καὶ γραπτὴ τὴν μεγάλη μας ἀγάπη θαυμασμὸ καὶ εὐγνωμοσύνη γιὰ τὴν φωτεινή της δράση στὸ ταλαιπωρημένο μας χωριό. Θερμὰ συγχαρητήρια ἀξίζουν καὶ σ' ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ.

ΜΑΝ. ΑΘΑΝ.

ΣΤΟΝ ΧΕΙΜΑΡΡΟ: Ἡ 25 Μαρτίου ἑορτάσθη μὲ πρωτοφανῆ γιὰ τὸ χωριό μας μεγαλοπρέπεια καὶ σ' αὐτὸ συνετέλεσε πολὺ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ».

Τὸ πρωΐ ἀγόρια καὶ κορίτσια τοῦ Σπιτιοῦ μὲ ἐθνικὲς ἐνδυμασίες παρέστησαν στὴν δοξολογία, καὶ μετὰ μετέβησαν στὸ μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου καὶ κατέθεσαν στεφάνους. Τέλος ἔλαβαν μέρος στὴν παρέλαση πρὸ τῶν Ἀρχῶν τοῦ Χωριοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα ἔγινε μεγάλος χορὸς καὶ τὸ βράδυ ἐδόθη ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» θεατρικὴ παράσταση μὲ πολὺ μεγάλην ἐπιτυχίαν ἡ ὁποία κατενθουσίασε ὅλο τὸ χωριό. Ἀπὸ τὶς εἰσπράξεις οἱ ὁποῖες ἀνέρχονται εἰς 350.000 δρχ. καὶ 250.000 ποὺ εἶχαν ἀπὸ τὰ κάλαντα, μέρος θὰ διατεθῆ διὰ τὸ πτηνοτροφεῖο τοῦ «Σπιτιοῦ» καὶ τὰ ὑπόλοιπα γιὰ μιὰν ἐκδρομὴ τῶν παιδιῶν στὴ Θεσ)νίκη. Ἡ ὡραία αὐτὴ ἡμέρα ἔκλεισε μὲ λαμπαδηφορία.

ΣΤΟ ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΝ: Κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς 25ης Μαρτίου ἐδόθη ἐκ μέρους τῶν παιδιῶν «Σπιτιοῦ» Ἀχλαδοχωρίου, Ἐθνικὴ θεατρικὴ παράσταση μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Τὴν γιορτὴ παρακολούθησαν αἱ ἀρχαὶ καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι στοὺς ὁποίους ἔκανε ἐντύπωση ἡ ὡραιότατη σκηνή, καὶ τὰ διάφορα σκηνικά. Ἐπίσης πολλὴ ἐπιτυχία εἶχε καὶ ἡ παρέλαση τῶν παιδιῶν καὶ κυρίως τὸ τμῆμα τῶν ἐξωσχολικῶν ἀγορῶν.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

...Τὴν Μ. Πέμπτη ἀπὸ ἐνωρὶς ὅλες οἱ κοπέλλες ἐμάζεψαν λουλούδια κι' ἔφτιαξαν ἕνα ὁλόλευκο στεφάνι γιὰ τὴν Σταύρωση. Τὴν Μ. Παρασκευὴ μὲ τὰ μεγάλα ἀγόρια ἐβάψαμε τὰ αὐγὰ τὰ ὁποῖα ἐπρόσφεραν οἱ χωρικοί, περίπου 350.

Στείλαμε 50 στὴν Ἀστυνομία τοῦ χωριοῦ, 50 στὴν Διοίκηση Σιδηροκάστρου καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἐπήγαμε τὴν 3η ἡμέρα τοῦ Πάσχα στὰ φυλάκια τῆς Τσαμάρα. Ξεκινήσαμε πρωΐ γεμᾶτοι χαρὰ καὶ κέφι. Παρ' ὅλο ὅτι ἦταν μακρυνὴ ἡ ἀπόσταση καὶ ἀνήφορος, φθάσαμε καλά. Μᾶς συνόδευσε ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος καὶ ὁ Σταθμάρχης. Εἰς τὸ φυλάκιο μᾶς ὑπεδέχθησαν ὁ ὑπολοχαγὸς καὶ οἱ Στρατιῶτες. Τὰ παιδιὰ τοὺς πρόσφεραν αὐγὰ Πασχαλινὰ - τσουρέκια καὶ τσιγάρα. Ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος κονιάκ. Ἡ ἡμέρα πέρασε πολὺ ὄμορφα καὶ φύγαμε ἐνθουσιασμένοι ποὺ μᾶς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ δώσουμε λίγη χαρὰ στοὺς ἡρωϊκούς μας Ἀκρίτες. Ἀκόμη γιατὶ εἴδαμε τὰ ὀχυρά, τὰ μεγάλα ἐκεῖνα ἔργα ποὺ εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνη νὰ μᾶς δείξῃ ὁ ὑπολοχαγὸς Διοικητὴς τοῦ τμήματος.

Τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ
Ἀχλαδοχωρίου

ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥ. Στὸ μικρὸ χωριουδάκι μας, ποὺ λέγεται Ἄνω Βροντοῦ χάριν τῆς Λατρευτῆς Βασιλίσσης μας ποὺ μέχρι τῆς τελευταίας μας πνοῆς θὰ τῆς χρεωστοῦμε εὐγνωμοσύνη γιὰ τὸ «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ» ποὺ ἵδρυσε στὸ χωριό μας, ἑορτάσαμε τὴν ἐθνικὴ καὶ θρησκευτική μας ἑορτή, ποὺ ξαναξύπνησε στὶς ψυχές, μικρῶν, μεγάλων, νέων, γέρων, καὶ παιδιῶν, τοὺς Ἀθάνατους ἥρωας τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς Χριστιανωσύνης.

Ὁ μαθητὴς τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ
Ἄνω Βροντοῦς
Ἰορδάνης Ἰωαννόγλου

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

5 Ἀπριλίου 1953. Εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως. Στὰ πρόσωπα τῶν συμπατριωτῶν μας εἶναι ζωγραφισμένη ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγάπη. Ἀπὸ κάθε στόμα ἀκούεται: «Χριστὸς Ἀνέστη» «Ἀληθῶς Ἀνέστη». Τὸ «Σπίτι» μας ἔχει ἑορτάσιμον ὄψη. Ἀπὸ πολὺ πρωΐ ἑτοιμαζόμαστε γιὰ τὴν ἐξόρμηση στὸ φυλάκιο. Θὰ πᾶμε νὰ ψυχαγωγήσωμε τοὺς ἀκοίμητους φρουροὺς τῶν συνόρων μας τοὺς λεβέντες τῆς ὡραιότερης πατρίδας, τὰ ἡρωϊκὰ φανταράκια μας. Ἡ ὥρα ἦλθε. Ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» συνοδευόμενα ἀπὸ τὸν Διοικητή μας, τὴν Ἀρχηγό μας, τὸν Πρόεδρο τῆς Κοινότητος καὶ ἀρκετοὺς χωρικοὺς ἀνεβήκαμε στὸ φυλάκιο «Ἁγίασμα». Γιὰ ἀρκετὴ ὥρα σκορπίσαμε τὴ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο στοὺς στρατιῶτες μας. Χορέψαμε, τραγουδήσαμε μαζὶ καὶ τέλος μὲ ἕνα πρωτοφανῆ ἐνθουσιασμὸ ἐπιστρέψαμε στὸ χωριό μας. Εἴμεθα εὐτυχεῖς γιατὶ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» μᾶς ἔδειξε, πὼς τὴν ἡμέρα αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε ἐ κ ε ί ν ο υ ς ποὺ εἶναι ἕτοιμοι νὰ πέσουν γιὰ τὴν διατήρηση τῆς ἀκεραιότητος τῆς πιὸ γλυκειᾶς χώρας τοῦ κόσμου, τῆς ΑΘΑΝΑΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ Παιδιοῦ»
Ἄνω Βροντοῦς

Ἡ Εὐστρατούλα Γιαχανοῦ μᾶς γράφει ἀπὸ τὴν Μαρωνεία Ροδόπης:

«Πέρασε ἕνας μῆνας ἀπὸ τότε ποὺ ἄνοιξε στὸ χωριό μας τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Τὸ περιμέναμε ἀπὸ καιρὸ καὶ μὲ μεγάλη ἀνυπομονησία, ὡς ποὺ μιὰ μέρα εἴδαμε ἕνα μεγάλο αὐτοκίνητο νὰ φέρνῃ τὰ πράγματα τοῦ «Σπιτιοῦ». Ἦρθαν πολλοὶ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, μὰ σὲ λίγο ἔφυγαν ἀφήνοντάς μας μιὰ καλὴ κοπέλλα ποὺ ἀμέσως μᾶς τράβηξε στὴ θαλπωρὴ τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ». Τώρα ὅλοι τρέχουμε μὲ χαρὰ γιὰ νὰ ἀκούσουμε τὴν διδακτικὴ ὁμιλία τῆς Ἀρχηγοῦ μας, Δδος Κορομανίδου, νὰ μάθουμε τραγούδια, χοροὺς καὶ τόσα ἄλλα πράγματα. Σὰν πρώτη ἐπίδειξη τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» εἶχε μιὰ ἐπιτυχημένη γιορτὴ τὴν 25η Μαρτίου, ποὺ ἐνθουσίασε ὅλο τὸ χωριό.

Τώρα ἡ χαρά μας εἶναι πιὸ μεγάλη. Ἦρθαν οἱ πρῶτοι τεχνῖτες καὶ στὸ «Σπίτι» τώρα δὲν ἀντηχεῖ μόνο τὸ τραγούδι ἀλλὰ καὶ τὸ σφυρί, τὸ ροκάνι καὶ τὸ πριόνι. Τὰ κορίτσια ράβουν μὲ πολὺ κέφι καὶ ἡ κίνηση τοῦ «Σπιτιοῦ» εἶναι μεγάλη καὶ ἀδιάκοπη.

ΜΙΑ ΟΜΙΛΙΑ

ΟΡΕΣΤΙΑΣ: Τὴν τελευταία Κυριακὴ τοῦ Ἀπριλίου μίλησε εἰς τὸ Κινηματοθέατρο «ΕΛΛΗΝΙΣ» ὁ γεωπόνος τῶν «Σ.Π.» Μονάδος Ἕβρου κ. Κονταξῆς μὲ θέμα «Τὸ ἔργον τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλίσσης μας».

Ὁ κ. Κονταξῆς ἐτόνισε ἰδιαίτερα ὅτι ἡ Βασίλισσα στάθηκε σὰν μητέρα στὰ Ἑλληνόπουλα ἱδρύοντας πρῶτα Παιδοπόλεις καὶ τώρα «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» τὰ ὁποῖα λειτουργοῦν σήμερον, καὶ σ' αὐτὲς χιλιάδες παιδιῶν σπουδάζουν διάφορες τέχνες ἐντελῶς δωρεάν. Τὴν ὁμιλία παρακολούθησε μ' ἐνδιαφέρον ἀρκετὸς κόσμος καθὼς καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Σπιτιῶν.

Μιὰ ἀπὸ τὰς ἀρχηγοὺς ἐμοίρασε στὰ παιδιὰ τὸ περιοδικὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ».

Γεωρβασπὰρ

ΣΑΡΑΚΙΝΗ: Τὰ κορίτσια τοῦ «Σπιτιοῦ Σαρακίνης» ἐργάζονται μὲ μεγάλο ζῆλο. Ἔχουν ράψει πολλὰ φορέματα τοῦ χωριοῦ καὶ ἀνδρικὰ παντελόνια. Οἱ μικρὲς προοδεύουν πολὺ στὴ ραπτική. Ἔχουν ράψει ἀρκετὰ φορεματάκια.

Τὰ μεγάλα κορίτσια μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν Ἀρχηγό τους, τὴν Μεγάλη Τρίτη ἄφησαν τὸ χωριὸ καὶ πῆγαν λίγο πιὸ ἔξω σὲ μιὰ ἐρημικὴ ἐκκλησοῦλα, τὸν Ἅγιο Ἀθανάσιο, γιὰ νὰ τὸν καθαρίσουν. Πολλὰ χρόνια ἦταν ἀπεριποίητη καὶ κανεὶς δὲν ἐπήγαινε, γιατὶ κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια οἱ συμμορῖτες μετέβαλαν τὸν ἱερὸν αὐτὸν χῶρο σὲ σταῦλο. Τὰ κορίτσια ὅμως μὲ τὴν ἀκούραστη Ἀρχηγό τους μέσα σὲ λίγες ὧρες ἔδωσαν τὴν ὄψη τῆς ἐκκλησίας

Σ. Ζ.

ΛΕΥΚΙΜΗ ΕΒΡΟΥ: Μεγάλη πρόοδος παρατηρεῖται στὸ «Σπίτι Λευκίμης». Μικροὶ καὶ μεγάλοι ἐργάζονται γιὰ νὰ κάνουν τὸ «Σπίτι» πιὰ καλό.

Τὰ παιδιὰ πάντα πρόθυμα ἐργάζονται στὸ ξυλουργεῖο καὶ ἔχουν κατασκευάσει μέχρι τώρα πολλὰ πράγματα.

Τὰ κορίτσια πάλι ράβουν φορέματα στὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ.

Καὶ τὸ ἀγρόκτημα μὲ τὴν φροντίδα τοῦ καλοῦ γεωργοτεχνίτη εἶναι ὄμορφα τακτοποιημένο καὶ σπαρμένο. Ὅλοι οἱ χωρικοὶ ἔμειναν πολὺ εὐχαριστημένοι ἀπὸ τότε ποὺ ἱδρύθηκε τὸ «Σπίτι» γιατὶ τοὺς βοήθησε σὲ ὅλα.

ΚΟΥΤΣΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΣΤΗ ΛΙΘΙΑ: Ὁ ἑορτασμὸς τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς στὸ Παράρτημα Λ ι θ ι ᾶ ς ὠργανώθηκε ἀπὸ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Κορησοῦ.

Τὴν 25η Μαρτίου παρουσίᾳ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μονάδος κ. Ἰατρίδη καὶ πολλῶν γονέων καὶ κηδεμόνων ἔγινε ἑορτὴ δοθεῖσα ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ Παραρτήματος Λιθιᾶς.

Σ. Π. Ἀχλαδοχωρίου. Φυλάκιον Τσαμάρας. Πάσχα

Σ. Π. Ἄνω Βροντοῦ. Φυλάκιον Ἁγίασμα. Πάσχα

Ένας κεραυνός... πού ἀγαπᾶ τὸ γάλα!...

Α΄ ΜΠΑΞΕΒΑΝΗΣ!

Ἔχουμ' ἕνα περιβόλι
ποὺ — χωρὶς ὑπερβολὲς —
σὰν τὸ δοῦν, θαυμάζουν ὅλοι:
— Τί περίφημος μπαξές!...

Μέσα δέντρα μύρια ἔχει
λεμονιές, πορτοκαλιές,
— Κάθε δέντρο φροῦτα βρέ-
(χει —
ἀχλαδιὲς καὶ κερασιές!

Ὁ Πετρῆς συχνὰ - πυκνά,
συντροφιὰ μὲ τὸν πατέρα,
πᾶν νὰ δοῦνε τὰ φυτὰ
καὶ δουλεύουν ὅλη μέρα!

Τὰ κοιτοῦν ἂν ἔχουν ψώρα,
τὰ κλαδεύουν, τὰ ραντίζουν!
Ὁ Πετρῆς μας παίρνει φόρα,
καὶ τ' αὐτι ἀτου κοκκινίζουν.

Καὶ δουλεύει καὶ παλεύει
ἀπὸ δῶ, ἀπὸ κεῖ ποτίζει.
Ζῆλος μέσα του θεριεύει
καὶ τὰ ροῦχα του...ξεσκίζει!...

Καθ' ἀγκάθι καὶ κουρέλι
κάθε κλῶνος καὶ κλωστή!
Κι' ἀπορεῖς: —Ἐδῶ τί θέλει;
—Ὁ Πετρῆς... ἔχει σκιστῆ!

Ἡ μητέρα ὅταν βλέπει
παντελόνια... μὲ φεγγίτες
καὶ καπέλλα δίχως... σκέπη
—Νὰ μοῦ λείπουν οἱ ροδίτες,

στὸν Πετρῆ μὲ ἄχτι λέει
κι' ὅλα τ' ἄλλα σου τὰ φροῦτα
ὅταν κάθε τόσο μούχεις
τέτοια χάλια σὰν καὶ τοῦτα!..

ΕΝΑΕΡΙΟ ΔΡΑΜΑ!...

Ἔχουμε μία συκιὰ
μιὰ γριὰ συκιά, μεγάλη.
Τὴ θαυμάζει ἡ γιαγιὰ
τί θαυμάζουνε κι' οἱ ἄλλοι!

Κι' ὅταν εἶναι νὰ ἀρμέξη
ἡ γιαγιάκα τὶς προβάτες
κάτω ἀπὸ τὴ συκιὰ
θὰ συνάξη τὶς κανάτες,
ὅπου θὲ νὰ μπῆ τὸ γάλα!
Καὶ πολὺ εὐχαριστημένη
δὲν θὰ χύση οὔτε στάλα!

Μὰ ἡ ἄμοιρη συκιά,
ἔχει ψώρα πιὰ πολλή.
Ἐν' ἀπ' τὰ χοντρὰ κλαδιὰ
ὅλα τ' ἄλλα ἀπειλεῖ!

Ἂν κανένας δὲν τὸ κόψη
ἡ ἀρρώστεια θ' ἁπλωθῆ.
Κι' ἡ συκιὰ θἄχη τὴν ὄψη
τοῦ μανάβη τοῦ μπεκρῆ!...

Θὰ ζαρώση... Θὰ σκουριάση
καὶ θὰ μείνη δίχως φύλλα.

Πιὸ πολὺ θὰ καμπουριάση
σάν... Αἰγύπτια γκαμήλα!..

Ὁ πατέρας σκεφτικὸς
εἶπε τοῦ Πετράκη:— Βρῆκα!
Κόψε τὸ κλαδὶ γοργὸς
γιὰ νὰ ξαναφᾶμε σῦκα!...

Κι' ὁ Πετρῆς τὸ δειλινὸ
μ' ἕνα τρανταχτὸ πριόνι
καὶ μὲ ὕφος ζωηρὸ
στὴ συκιά μας σκαρφαλώνει!

Καὶ γαντζώνεται μ' ὁρμὴ
στὸ ψωριάρικο κλαδί!
Νά! Ἀνάποδα καθίζει
— μὲ τὴν πλάτη... πρὸς τὰ
(ἔξω
κι' ἀρχινᾶ νὰ πριονίζη!

Βρὲ τί κέφι! Τί χαρά!
Δόστου καὶ σιγοσφυρᾶ!
Ἔρχεται ἀπὸ πέρα, νά!
μὲ τὰ ζῶα ἡ γιαγιά!

Ἔρχεται σιγὰ - σιγὰ
— γέρος... ποιὸς μπορεῖ νὰ
(τρέξη;—
κι' ἀπὸ κάτ' ἀπ' τὴ συκιὰ
τὶς κατσίκες θὰ ἀρμέξη!

Ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸν Πετρῆ
ἔκατσε πιὰ καὶ ἀρμέγει.
Μὰ καὶ τ' ἄξιο παιδὶ
ζῆλος τῆς δουλειᾶς.... τὸ
(φλέγει!

Πριονίζει! Πριονίζει!
κι' ὅλο καὶ σιγοσφυρίζει,
ὅλο καὶ χαμογελᾶ:
—Θὰ σὲ σκιάζω βρὲ γιαγιά!

Ὅμως... κρααάκ! Πῶ, πῶ!
(Πῶ, πῶ!
Τί βροντή! Ὤ, τὶ κακό!
Λύγισε πιὰ τὸ κλαδὶ
κι' ἔγυρ' ὅλο πρὸς τὰ κάτω!

Ἄχ κρατήσου βρὲ Πετρῆ
γιατὶ θὰ βρεθῆς στὸν πάτο!..

Προσπαθεῖ νὰ κρατηθῆ
μὰ ἀπ' τὴν πολλὴ λαχτάρα
παίρνει μιὰ βουτιὰ τρανὴ
κι' ὤ!... καινούργια του τρο-
(μάρα!

Πέφτει στὴ γαβάθα μέσα
πούχε ἡ γιαγιά... τὸ γάλα!
Κι' ἔπεσε μὲ τέτοια φόρα
ποὺ δὲν ἔμεινε μιὰ στάλα!...

Ἡ γιαγιὰ σὰν πετρωμένη
τὸ συμβὰν τοῦτο κοιτᾶ!
Ἡ καυμένη! Ἡ καϋμένη!
Ἡ καρδούλα της πηδᾶ!

Ὁ Πετράκης τἄχει χάσει.
Ἔχ' ὁλόκληρος πανιάσει!

Σῶμα, ροῦχα κι' ὅλα τ' ἄλλα
ἀργαστάζουνε τὸ γάλα!....

ΑΛΕΚΤΩΡ

Η ΑΛΤΑΝΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 267)

τητα του, μὲ τὴν ἀγάπη του στὴ δουλειά του ἔγινε μέσα σὲ λίγα χρόνια ὁ πρώτος μικροκυβερνήτης τοῦ χωριοῦ, κι' ἔπαιρνε τὶς πιὸ καλλίτερες δουλειὲς καὶ φυσικὰ τοὺς καλλίτερους ναύλους! Αὐτὸς θὰ πήγαινε στὴ Γλῶσσα γιὰ νὰ φέρη κρασιὰ γιὰ τὰ μαγαζιά. Αὐτὸς θὰ πήγαινε στὴν Κυρὰ - Παναγιὰ γιὰ τυριά. Αὐτὸς θὰ κουβαλοῦσε τοὺς μελισσοκόμους στὴ Λοκρίδα!

—Ἄξια βάρκα, ἔλεγαν καμαρώνοντας τὴν σκαμπαβία οἱ νησιῶτες.

Καὶ τὴ διατηροῦσε τόσο καθαρὴ ὁ Μανώλης! Καὶ πάντα γαλάζια ἡ γαλανομάτα μὲ τὸ ἄσπρο ζωνάρι! Μὲ κάτασπρα πανιά! Πάντα σιγυρισμένη, πάντα λαμπροφορεμένη! Κι' ὁ Μανώλης τῆς Ἀλτανοῦς πάντα ὀρθὸς στὴν πρύμνη κρατοῦσε τὸ τιμόνι καὶ καμάρωνε! Κι' αὐτὸς καταγάλανος! Γαλάζια μπλούζα, καταγαλάζια σκούφια. Λὲς καὶ ἔβγαινε ἀπὸ τοὺς ἀφροὺς τοῦ «κυανοῦ πόντου»! «Κυάνιος». «Κυανοπλόκαμος».

Καὶ ὅμως ἡ μάνα του δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ὑποφέρη. Ἐκόβονταν τὰ ἤπατά της! Στὰ βάθη τῆς ψυχῆς της εἶχε σχηματισθῆ ἡ πεποίθηση πὼς δὲν ἦταν μακρυὰ ἡ μέρα τῆς νέας μεγάλης της δυστυχίας! Τῆς δυστυχίας της αὐτῆς ποὺ πλησίαζε ἀπὸ μακρυά, καὶ καθὼς ἔφτανε, βρυχότουν σὰν λιοντάρι, ποὺ ζητοῦσε κάποιον νὰ ἁρπάξη κάποιον ἀκόμα νὰ καταπιῆ. Τὶς φοβερὲς νύχτες, ποὺ τὰ πέλαγα τὰ ἔδερνε ἡ τρικυμία, κι' αὐτὰ ἀνέτρεπον σαν καρυδότσουφλα, τὰ μικρὰ πλοιάρια, ἄνοιγε τὸ παράθυρο της. Καὶ κοιτάζοντας πρὸς τὸ ἄνοιγμα ἐκεῖνο τοῦ Κάστρου φώναζε ἢ καλλίτερα θρηνοῦσε:

— Μανώλη παιδί μου ου ου ου....

— Οὔ ου ου ου! ξαναγύριζε ὁ θρῆνος βουΐζοντας κάτω ἀπὸ τὸ Διαπόρτι, ὅπου ὁ Μανώλης ἄφοβος καὶ ἥσυχος κοιμόταν στὴν σκαμπαβία, ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς προεξοχὲς δυὸ σκοπέλων.

Μιὰν ἄλλην τρικυμιασμένη νύχτα, ἐξύπνησε ἔντρομη, νομίζοντας πὼς ὁ γυιός της κοιμόταν κοντά της:

—Παιδί μου... φώναξε μὲ ἀγωνία! Μὰ ὁ Μανώλης κοιμόταν κι' ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὅπως ὅλα τὰ βράδυα ἐδῶ καὶ χρόνια μὲ τὴν «Γαλανομάτα» του!

Μιὰ μέρα, πρὸ τῆς παραμονῆς, γύρισε ὁ Μανώλης ἀπὸ τὴ Ζαγορὰ μὲ μῆλα καὶ κάστανα, κι' ἀνέβηκε στὸ σπίτι του νὰ χαιρετήση τὴ μάνα του, νὰ τῆς κάμη μετάνοιαν, νὰ πάρη τὴν εὐχή της, νὰ μεταλάβη τὰ Χριστούγεννα, καθὼς τὸν συμβούλεψε κι' ὁ γερο - παπᾶς, ὁ πνευματικός του!

Καὶ ἔρριξε καὶ στὴν ποδιὰ τῆς μάνας του λίγα ἀσημένια κέρματα!

Μὰ φοβισμένη ἡ γριὰ τὰ τίναξε μακρυὰ λὲς καὶ ἦταν φίδια!

—Ἂς μὴ μὲ ἄφηνες νὰ πιὸ τὸ γάλα της, δικαιολογήθηκε ὁ Μανώλης καθὼς ἔβλεπε τὴ μάνα του συγχισμένη καὶ ἀμετάπειστη!

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἔφυγε πάλι μὲ τὴν «Γαλανομάτα» γιὰ νὰ μεταφέρη τροφὲς στὸ Μετόχι τοῦ Μοναστηριοῦ.

Ὅταν πιὰ ἡ «Γαλανομάτα» εἶχε ἀπομακρυνθῆ ἀρκετὰ ἀπὸ τὸ Κάστρο τόσο, ὥστε νὰ μὴν ἀκούεται πιὰ ὁ ἀντίλαλος τῶν θρήνων τῆς χήρας, τῆς Ἀλτανοῦς, ὁ καιρὸς ἄλλαξε ξαφνικὰ σὲ δυτικὸ ἐπικίνδυνο μαΐστρο, φοβερὸ χιονιστή.

Ἀλλὰ ἡ σκαμπαβία, ἔσχιζε ἄφοβα τὰ κύματα, φορτωμένη μὲ τροφὲς γιὰ τὸ Μετόχι, μὲ τὸν οἰκονόμον πάτερ Γαλακτίωνα φοβισμένον κοντὰ στὸ φλόκο, μὲ ἀνεμιζόμενα τὰ κόκκινα γένεια του, καὶ τὸν κὺρ Μέντιον, τὸν ἀδάμαστον γάϊδαρον του, ἡσυχάζοντα εἰς τὴν κοιλιὰν τοῦ πλοιαρίου, καὶ συγκρούοντα κάποτε - κάποτε τὰ αὐτιά του καθὼς αἰσθανόταν χιονόνερο παγωμένο νὰ κτυπάη τὸ κεφάλι του...

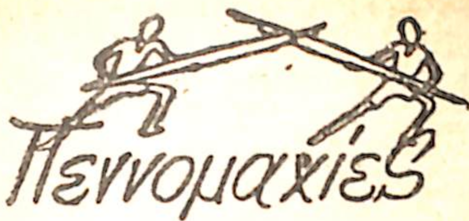
ΑΛ. ΜΩΡΑ·Ι·ΤΙΔΗΣ
(διασκευὴ Κ. Α. Μ.)

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΚΑΜΑΝ ΔΙΑΝΕΣ

Καθηγητής: Πές μου Χριστόδουλε μιὰ μετοχή.
Μαθητής: (δὲν ἄκουσε).
Καθηγητής: Χριστόδουλε!
Μαθητής: Παρών!
Καθηγητής: Μπράβο παιδί μου!!

ΜΙΜΗΣ ΡΟΔΗΣ

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξι).

770. (61—34) Μπράβο Παδουγαδῆ ἔτσι σὲ θέλω κι' ἐγὼ στὸ πλευρό σου εἶμαι.
'Αρχαῖος

771. 'Αδελφὲ Γενναίου Μπουρλοτιέρη Πεννομάχων σᾶς ἀποκάλυψαν, Χά, χά, χά... 'Αρχαῖος

772. Γενναῖε, Παδουγαδῆ, ἀτρόμητε, συμμαχοῦμε; 'Αρχαῖος

773. Στὴν τρισένδοξη συμμαχία Παδουγαδῆ — Γενναίου — 'Αρχαίου ἀνήκω κι' ἐγώ.
Γενναιοπαδουγαδῆς

774. (61—20)
Βρὲ κουτεντὲ 'Εξάψαλμε
τῆς στήλης σαχλαμάρα
πήγαινε φύγε ἀπ' ἐδῶ
ἐσὺ μὲ τὴν Ζηλιάρα. «Ζαμόρα»

775. 'Ο Παλιούρας ὁ βιολίστας — ὁ Βασιλάκης ὁ ἀκκορντεονίστας — εἶναι πολὺ καλὰ παιδιὰ — μὰ χαλάσαν στὰ σωστά.
'Αγριοπερίστερο

776. 'Ο Ζάχος εἶναι ἐξαιρετικὸς — μόνο ποὺ μοιάζει σὰν κοκοβιὸς — κι' ὁ Λαγγούρας ὁ φρεσκοξυρισμένος — μοιάζει σὰν ἀφηρημένος.
'Αγριοπερίστερο

777. 'Ο Γκούμας ὁ ψηλὸς
εἶναι Ἄραβας σωστός.
'Αγριοπερίστερο

778. Παλιοτζίκα, 'Αργυρίου τί πάθατε; Διεκδικεῖτε μήπως τὸ ψευδώνυμο Φαρμακομύτης;
'Αγριοπερίστερο

779 (61—23) 'Ο Ριν-τὶν-τὶν ὁλόμαυρος — ποὔναι σὰν τὸ κατράμι — ζύγισε τὸ μυαλάκι του — καὶ βγῆκε ἕνα δράμι. Σιμοὺν

780. Τροβαδοῦρος ὁ ἄνοστος — μὲ τὴν Τσιγγανοποῦλα — ἐπιάσανε καὶ δείρανε — τὸν Γόη Φαταούλα. Σιμοὺν

781. 'Ο Μαῦρος Πειρατὴς — καὶ ἡ Μ. Ἄγνωστη καὶ οἱ δυὸ — χωρὶς ἁλάτι κι' ἄβραστοι.
Σιμοὺν (τὸ ὑπεραγόρι)

782. (61—24) Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχοστήλη χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδίως ΠΑΝΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΟΥΣ. Εὔθυμος
(Θρῦλος)

783. Ἄκουσε βρὲ κρινάκι — σὺ θέλεις ἕνα σκοινάκι — γιὰ νὰ βόσκης κοπαδάκι — στ' ὄμορφό σου χωριουδάκι. Εὔθυμος
(Θρῦλος)

784. (61—25) Παλιοτζίκα, Παλιούρα, γιατί δὲν παίρνετε ψευδώνυμο, νὰ συμμαχήσωμεν; 'Επειδὴ θὰ πᾶτε στρατιῶτες; Κ. τῆς Αὐγῆς

785. (61—22) Σαλονικιέ, συγχαρητήρια γιὰ τὴν νίκη, εἶσαι περίφημος σὲ θαυμάζω.
'Εδεσσαιοπούλα

786. 'Αθηναῖοι πολὺ μᾶς πονοκεφαλᾶτε μὲ ἀνόητες πολυλογίες. 'Εδεσσαιοπούλα

787. 'Εξάψαλμε—Ντολορές: Κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ἔχη πιστοποιητικὸ γιὰ νὰ εἶναι ἀνόητος.
'Εδεσσαιοπούλα

788. Σ.Φ. (Παιδόπολις Βερροίας). Πάρε ψευδώνυμο καὶ ἔλα νὰ πολεμήσουμε τοὺς πρωτευουσιάνους. 'Εδεσσαιοπούλα

789. Π. Τεμπέλη: 'Ασφαλῶς τὸ μέλλον σου στηρίζεται στὸ ταλέντο τῆς ποιήσεώς σου.
'Εδεσσαιοπούλα

790. (Χ.Χ.) Ἔχεις πολλὰ χαρίσματα — ἀγαπητὴ Ζηλιάρα — μὰ ἡ μυτίτσα σὲ χαλᾶ — ποὺ μοιάζει μὲ χουλιάρα. Ρὶν-τὶν-τὶν

791. Βουλγαροκτόνε τί χουβαρδᾶς ποὺ εἶσαι;
Ρὶν-τὶν-τὶν

792. 'Αλληλογραφῶ μὲ «'Ομαδόπουλα» πάσης 'Ελλάδος. Γράψετε: Ρὶν-τὶν-τὶν Ε΄ τάξεως Γυμνασίου Σουφλίου.
Ρὶν-τὶν-τὶν (τὸ ὁμαδόπουλο)

793. (61—27) Χαιρετῶ Βάνα Γκίζα.
Τρίπλεξ ὁ 'Αόρατος

794. (61—ΚΖ) Δ. Πανοῦτσε ἀλληλογραφοῦμε διὰ τοῦ περιοδικοῦ; Ὅπως μᾶς εἶχες πῆ εἰς τὸν χορόν. Γράψε πρῶτος. Βαρῶνος Χ.

795. Ἥρωα τῆς Πίνδου. Δὲν πιστεύω τώρα ποὺ θὰ πᾶς στὴ Σχολὴ ὑπ)κων νὰ ξεχάσης τὸ ἀγαπημένο μας περιοδικό. ΒαρῶνοςΧ
(πιστὸς φίλος σου)

796. (61—28) Βουλγαροκτόνε καὶ Σαλονικιὲ τί λέτε γιὰ δύο λόγια; Δικέφαλος 'Αετὸς

797. Ξενητεμένε 'Ηπειρώτη. Εἴμαστε πατριῶτες. Συμμαχοῦμε; Δικέφαλος 'Αετὸς

798. Τί γίνεσαι Παλιούρα, καιρὸ ἔχω νὰ σὲ ἰδῶ. Ὅταν ἤμασταν στὸν Βόλο τί ὡραῖα; Τί κρῖμα ποὺ ἐφύγαμε! ἐγὼ στὴν Δύση καὶ σὺ στὸν βορρᾶ. Δικέφαλος 'Αετὸς

799. Χ. Κορέντη, πῶς πᾶν οἱ καρδερίνες σου εἶναι καλά; Γιὰ σούσπασε τὸ κλουβὶ καὶ ψάχνεις νὰ τὶς βρῆς; «Δικέφαλος 'Αετὸς»
ὁ 'Αποκάλυπτος

800. Πεννομάχοι! Προσοχὴ προσοχή! προσεχῶς δῶρα ἀξίας. Δικέφαλος 'Αετὸς

801. Παιδιὰ τῆς Β.Ε.Σ. Θὰ σᾶς ταράξω. Εἶμαι ὁ 'Αόρατος φίλος σας!... Ποῖος ἄλλος ἀπὸ τὸν θρυλικό. Δικέφαλος 'Αετὸς

802. Αὐτὰ γιὰ σήμερα πεννομάχοι καὶ νὰ ξεύρετε ὅτι δὲν μοὔμεινε πεντάρα τσακιστή.
Δικέφαλος 'Αετὸς

803 (Ο.Π.Δ.) 'Αγρίμι τῆς πόμπας τὸν ἑαυτόν σου νὰ κοροϊδεύης καὶ ὄχι τὴν Ν. τῆς Πεῤῥάνθης. Τρίπλεξ ὁ ἀόρατος

804. (Ο Ψ 9 Γ). Βαρῶνε Χ νὰ μὴν πειράξης ἄλλη φορὰ τὴν 'Αγία Μαύρα διότι... θὰ ἔχης νὰ κάνης μὲ τὸν 'Ιππότη τῆς 'Αγίας Μαύρας.

805 (Χ.Χ.). Χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες ἰδιαιτέρως τὸν Σ. Καλαϊτσίδην Ε. Μουμαδῆν, Παῦλον Παπαδόπουλον μάγον τῆς μπάλας.
Κένταυρος Χείρων

806. Δίδω τὸ χέρι μου μὲ ἄπειρη ἀγάπη στὸν Ν. Παπαδόπουλον καὶ Σ. Μιχαηλίδην.
Κένταυρος Χείρων

807. Χαιρετῶ: Βασιλικὸ κῆπο Δερβίση, Μαστοδήμου Β. Δῆμον, Κρικέλην, Σμαρόπουλον, καὶ ὅλους τοὺς θρυλικοὺς Βολιώτας.
Γέρο Πλάτανος

808. Δωρίζω στὴ Ζηλιάρα — μιὰ τρανὴ σαλιάρα — νὰ τὴν φάη ἡ ἀφεντιά της — καὶ νὰ πάη καμηλιά της. Γέρο Πλάτανος

809 (61—30) 'Αγαπητὴ Δάφνη τοῦ Εὐρώτα σὲ χαιρετῶ. Περίμενα μιὰ καλλίτερη θέση στὸ Δημοψήφισμα. Περαστικὸς

810. 'Εξάψαλμε, Ντολορὲς σᾶς ψήφισα.
Περαστικὸς

811 (61—31) Γκούμας = οὐρανοκατέβατος, Παδουγαδῆ Γενναῖε, 'Ατρόμητε θὰ σᾶς νικήσω! 'Ολυμπιακὸς Α.Ε.Κ. 3-1. Ψευδοκαλλισθένης

812. (61—32) Δῶρα: Στὸν Ντορεμῆ τσιγγάνικη —τοῦ δίνω σιταρήθρα — νὰ βγάλη ὅλη τὴν ἄχνη του — νὰ μείνη ἡ πυλουρήθρα.
Εἰς τὴν Ζελίνα πρόθυμα — τῆς δίνω ἁλατάκι — ὅσα μᾶς λέει νὰ γίνωνται — πιὸ νόστιμα λιγάκι.
Στοὺς δύο μαθηματικοὺς — χαρίζω φορεσιὰ— Νὰ τὴν φοροῦνε σὺν (+) καὶ πλὴν (—) ἐπὶ (Χ) μὰ καὶ διὰ (:)... Βαλεντίνο

813. (61—33) Εὐτυχῶς Μ. Ἄγνωστη, ποὺ ὑπάρχει μιὰ θέση κενὴ στὸ Δαφνὶ (556). Θὰ τὴν συμπληρώσης; Τάκης Ροδολῖνος

814. 'Αντιχαιρετῶ τοὺς φίλους μου: Κλὰρκ καὶ Γλάρο τοῦ Παγασιτικοῦ.
Τάκης Ροδολῖνος

815. (61—53= Θρακιώτη τὰ συλληπητήριά μου ἔχε θάρρος. Εἶσαι θρῦλλος ποὺ σὲ θαυμάζει ἡ οἰκουμένη. Εἶσαι γίγαντας τῆς πεννομαχοστήλης μας.
Πτερωτὸς Ταῦρος
('Ο διεθνὴς)

816. (61—54) 'Εξάψαλμος καὶ Ντολορές, — Οἱ δυὸ μικροί μας φίλοι — ἐπῆγαν στὴν κλιματαριὰ — κι' ἐφάγαν τὸ σταφύλι. Κολλητῆρι

817 (61—55) Προσοχὴ πεννομάχοι! 'Ο ΡΙΝ-ΤΙΝ-ΤΙΝ εὑρισκόμενος εἰς τὸ Δαφνὶ παραδίδει μαθήματα τρέλλας εἰς τὸν ΣΙΜΟΥΝ καὶ εἰς τὸν ΜΙΡΑΒΑΖΑΛ. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἂς σπεύσουσι». Βρὲ ΡΙΝ-ΤΙΝ-ΤΙΝ, γέλασα διαβάζοντας τὶς ἀνοησίες σου «ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΨΕΥΤΕΣ». Καλὰ ἔκανες λοιπὸν ποὺ πῆγες στὸ Δαφνί. Σᾄξιζε. Εἰς ἀνώτερα, Τρελλοκομεῖα. Τσιγγανοπούλα

818. Στὸν ΕΞΑΨΑΛΜΟ = Μυαλό, καὶ στὸν ΡΙΝ-ΤΙΝ-ΤΙΝ = Ἕνα μπιμπερό. Στὸν ΣΑΛΟΝΙΚΙΟ = Ζουρλομανδύα καὶ κάνω τὴ ΝΤΟΛΟΡΕΣ = 'Αρχηγὸ στὰ τρελλοκομεῖα. Στὸν ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟ δίνω ἕνα = ΚΑΠΕΛΑΚΙ (γιὰ νὰ μὴ μαυρίση) καὶ εἰς τὸν Π. ΤΕΜΠΕΛΗ ἕνα = τσιγαράκι. Τσιγγανοπούλα
(ἡ... «ξέρων» νὰ δωρίζη)

819. Γειὰ χαρὰ Θρακιώτη καὶ φίλε Τροβαδοῦρε.
Τσιγγανοπούλα

820. (61—56) ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ. Κρινάκι Αὐγῆς = Β. Παπαχρήστου. Θερμοχαιρετοῦμε Ι. Θεσσαλὸ (τί θἄλεγες διὰ λίγες γραμμοῦλες) Λ. Ροδολῖνο (καὶ μεῖς Θεσσαλοὶ εἴμαστε).
Αὐγερινὸς καὶ Πούλια

821. Μιὰ νύχτα στὄνειρό του ὁ 'Εξάψαλμος ὁ Μέγας εἶδε πὼς ἦταν ἀρχηγός, τῶν πεννομάχων ὅλων. Μὰ ὅλα τὰ ὄνειρά του, ἐγίνανε κομμάτια. γιατὶ ὁ Νῖκος Σαλονικιός, ἐκέρδισε τὰ πάντα.
Αὐγερινὸς καὶ Πούλια

822. 'Αναμένετε προσεχῶς δῶρα.
Αὐγερινὸς καὶ Πούλια

823 (61—57) Χαιρετοῦμε ὅλους - ες. Καὶ τοὺς συνιστοῦμε νὰ καθήσουν ἥσυχα διότι δὲν ἀστειευόμεθα. 'Αλῆτες τῆς Βαλτιμόρης

824. Προσοχήηηη... ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος μιὰ μεγάλη ἔκπληξις. ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ προσέχετε πολὺ πεννομάχοι καὶ προπαντὸς οἱ Κονιτσιῶτες. 'Αλῆτες τῆς Βαλτιμόρης

825 (61—58) Εὐζωνοπούλα, Ντολορές, Ξανθομπουκλίτσα, Ἄγνωστη ἑλληνίδα πάντοτε περιμένω δυὸ γραμμοῦλες σας. Γράψτε στὴν (189). Ἄντε γειά. (Μυστηριώδης Ἄγνωστη)

826. Ἕνα καρδιόβγαλτο χαιρετισμὸ στὴν τρισεύγενη, Χαβανέζα, Ζαΐρα, Ἔλατο, Λεονάρδο καὶ Τσιγγανοπούλα.
Μυστηριώδης Ἄγνωστη

827 (61—59) Χαιρετῶ θερμὰ 'Αρσινοπούλα Μ. Ποιήτρια, Ἄτυχη χαβανέζα καὶ ἄστρο τῆς 'Ανατολῆς. Τί θὰ λέγατε γιὰ δύο λόγια;
Γαλάζια Ταλύπα (ἡ ρωμαντική)

828. Πρόσθεση στὴν 583. Τί περίεργο νὰ σὲ λένε Γλάρο τοῦ Παγασιτικοῦ καὶ νὰ μὴν ἔχης ἰδέα ἀπὸ θάλασσα, χὰ χὰ χά.
Γαλάζια Τουλύπα (ἡ ἀρχόντισσα τῆς στήλης)

829. Τροβαδοῦρε δέχομαι γράψε πρῶτος. Ρεγγίνα γιατὶ αὐτὴ ἡ σιωπή; Γαλάζια Τουλύπα

830. (61—65) Ὕστερ' ἀπὸ λίγο — ἔρχομαι κοντά σας — μὰ θὰ ξαναφύγω — θὰ πονῆ ἡ καρδιά σας. Βουλγαροκτόνος.

831. Στὸν Τροβαδοῦρο: Καλὰ δὲν τὶς ἐννόησες — φίλε, τὶς ἀγγελίες, — πρόσεξε περισσότερο νὰ βγάλης τὶς οὐσίες.
Βουλγαροκτόνος

832. Στὸν 'Ιούλιο Καίσαρα: Γιατὶ μᾶς λὲς αὐτὸ — παιδάκι μου καλὸ — μὴν ἔχεις κάνα πάθος — ἢ ἔχεις κάνει λάθος. Βουλγαροκτόνος

833. Στὸν Κόκκινο Βράχο: Τὴν ἐξυπνάδα βάστα τη — φίλε, γιὰ τὰ παιδιά σου — κι' ἂν δὲν τὴν θέλουνε κι αὐτὰ — ἂς μείνει τσ' ἀφεντιᾶς σου. Βουλγαροκτόνος

834. Στὴν Ξανθομπουκλίτσα 273: 'Ο ἑαυτός μου ὅλα τἄχει — τίποτα δὲν τοῦ λείπει — κι' ἂν κάτι χάση — γρήγορα τὸ βρίσκει.
Βουλγαροκτόνος

835. Στὴν 279. 'Εσύ 'σαι μεγαλύτερη μπόμπιρα Ρὶν - τὶν - τὶν — δὲ βρίσκεται καλύτερη — στὴν πλάσιν μας αὐτήν. Βουλγαροκτόνος

836. Στὸν 'Αρχιπεννομάχο 365: Τὸ σκέφτηκες καλὰ αὐτὸ — παιδί μου πρὶν τὸ γράψης, — Ποιὸς ὁ γκαζοτενεκές, φίλε δὲν θὰ τὸ χάψης.
Βουλγαροκτόνος

837. Στὸ Νῖκο Πειραιῶ: Θερμὰ σὲ ἀντιχαιρετῶ — καὶ φίλος σου θὰ γίνω — γιὰ πάντοτε θὰ μείνω! Βουλγαροκτόνος

838. Στὸν Λ. Ντὰ Βίντσι 446: Γειά σου κι' ἐσένα φίλε μου — γειά σου καὶ πάλι γειά σου — καὶ ὅτι θέλεις στεῖλε μου — μὲ γειά σου καὶ χαρά σου. Βουλγαροκτόνος

839. Στὸ Δικέφαλο 'Αετὸ 668: Πολὺ μὲ ἐσυγκίνησες — γι' αὐτὸ λοιπὸν κι' ἐγώ, — μιὰ καὶ μὲ παρακίνησες — σὲ διπλοχαιρετῶ!
Βουλγαροκτόνος

840. (61—66) Τρελλὴ μπαλαρίνα πόσες ὧρες χόρευες στὸν ἀέρα καὶ σὲ εἴπανε τρελλή;
'Αλυσοδεμένες

841. Τὸν 'Εξάψαλμο τὸν βάζω — μέσα σ' ἕνα ὡραῖο βάζο — κι' ἐκεῖ μέσα νὰ ἀνθίση καὶ λουλούδια νὰ σκορπίση. 'Αλυσοδεμένες

842. (61—67) Χαιρετῶ θερμῶς 'Αηδονάκι, Μ. Ποιήτρια, Κ. Τριαντάφυλλο, Διαβάτη Κ. Κ. Τ. Μπαλαρίνα, Μικρὴ Ποιήτρια. — πάψε νὰ λὲς φιλοσοφίες — γιατὶ τὴ στήλη μας τὴ γέμισες μ' ἕνα σωρὸ βλακεῖες. Παπαροῦνες

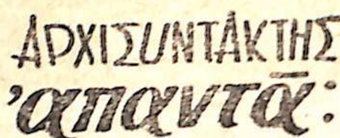
843. (62—1) 'Ανακοίνωσις: Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Ν. ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΥ, ἀνακηρύττομαι 'Υπουργὸς Δικαιοσύνης.
Σαμοθρακίτης

844. Τοὺς συναδέλφους μου: Ψ. Δρυός, Ρὶν-τὶν-τίν, Πινόκιο, Λ. ντὰ Βίντσι, Σοφόν, 'Αηδονάκι, τοὺς χαιρετῶ φιλικά.
Σαμοθρακίτης

845. Στὸν Γλάρο Παγασητικοῦ (665): Ἦταν πολὺ θαυμάσιο — Γλάρε τὸ ποίημά σου — ἦρθα καὶ γὼ τώρα νὰ δῶ — καὶ σένα τὰ μυαλά σου.— Τί νὰ ζυγίζη πιὸ πολὺ — γιὰ σκέψου το λιγάκι — ἕνα κιλὸ ἀπὸ σίδερο — ἢ ἕνα κιλὸ βαμβάκι; Π. Τεμπέλης

846. Στὸν Θάνο 'Αθάνατο (658): Σὲ ἔνοιωσα παιδάκι μου — δὲν εἶσαι ὁ Φλομπασᾶνος, — ποὺ δίδασκες εἰς τὸ Δαφνὶ — ὅτι εἶσαι Μουσουλμᾶνος; Π. Τεμπέλης

847. Στὸν Κλὰρκ (641): Ὅ,τι κι' ἂν εἶμαι νιάνιαρο — ἐσένα τί σὲ γνοιάζει — κι' ἔβγαλες τὸ λαρύγγι σου — καὶ κάνει ὁ κόσμος χάζι; Π. Τεμπέλης

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: 'Αθ. Γραμματίκη (τὸ ἕνα δὲν ἀξίζει· τὸ ἄλλο καλούτσικο), Γιοῦ τῆς Λέσβου (καλούτσικα), Ε. Κορομηνά (ἔτσι κι' ἔτσι), Π. Ντώνια (καλά), Σιμοὺν (καλούτσικα), Π. 'Αγησίλαου (καλό), 'Αθ. Γεωργίου Κατσούλη (δὲν εἶναι καλά), Περαστικοῦ (καλά), Τ. Ροδαλίνου (καλούτσικα).

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Κλεάνθη Μανωλούλη, Σ. Κυριακίδη, καὶ 'Αντωνίου Πατέλη.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Νικολάου Γεωργίου Σκρέμπου, Μίνας Βασιλείου, Στέλλιου Κυριακίδη, Μάρκου Θεοδώρου Κρεμμυδᾶ, Σωτηρίου Στασινοῦ, Σωτηρίου Ζαχαρῆ, Π. Ντιώνια (τὶς παρέπεμψα στὸν ἁρμόδιο συνεργάτη μου κι' ἐλπίζω νὰ τὶς βάλη. Μὴ ξεχνᾶς ὅτι ἔχουν μέχρι τώρα τυπωθῆ καὶ οἱ σπαζοκεφαλιὲς τῆς 1ης 'Ιουνίου). 'Αντωνίου Πατέλη, Γ. Δανιηλίδη καὶ Νικ. Ζ. Παναγιωτίδη (μὰ αὐτὸ τὸ ἔχετε ἀντιγράψει. Ἢ κάνω λάθος;) Παναγιώτη Κουτσοῦ καὶ Γερβασίου Παπαδοπούλου.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Παναγιώτη Στριφόπουλου, 'Αλεξάνδρου Μακρυλάκη, Σ. Π. καὶ Λάσκαρη Σισμάνη.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ Διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Χρηστος 'Αθ. Παντελῆς (*), Κων. Τσιακαλῆς (* εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν Κλεάνθη Μανωλούλη), 'Αθ. Γραμματίκης, Μενέλαος Νικέλλης (*εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο καὶ συγκινητικὸ γράμμα σου! Λυπᾶμαι ὅμως ποὺ τὴν ἔπαθες μὲ τὴν πρωταπριλιάτικη δήλωσή μας), Δέσποινα Ζαρκάδα, Μάρκος Θ. Κρεμμυδᾶς (θὰ σοῦ γράψη ἡ Διεκπεραίωση. 'Αλλὰ τὴν ἔπαθες κι' ἐσὺ μὲ τὸ πρωταπριλιάτικο ψέμμα) Δ. Χριστοφορίδης, Παντελῆς Ἐλευθεριάδης (* εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ Χρ. Γ. Δούμπου), Βασίλειος Κρικέλης, Χρῆστος Βασιλόπουλος, Ι. Σελλοῦντος (* εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ φίλου μας Βασιλείου Μητρογώγου), Γεώργιος Κατσάρης (*) 'Αντ. Δημ. Παντελῆς (*), Χρῆστος Νικολάου Καμπισιούλης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ Δημ. Θεοδώρου Καμπισιούλης, Γεώργιος 'Ιωάννου Μιχαλακόπουλος καὶ 'Ηλίας Κων. Παπακωνσταντίνου (* σᾶς εὐχαριστῶ θερμά), Διογένης Κυριακίδης (*), Ν. Παναγιωτίδης καὶ Γεώργιος Δανιηλίδης, Γεώργιος Σπ. 'Αλειφέρης (Μὰ καὶ σὺ τὴν ἔπαθες μὲ τὴν πρωταπριλιά), Γεώργιος Β. Ζίνης (*) 'Ιωάννης Νιώτας (* εὐχαριστῶ τὸν 'Αλέξ. Μακρυλάκη), Δημήτριος Βοδιρίκης, 'Εμμ. Ν. Καμαρᾶδος, Κυρίτσης Χ. Κυρίτσης (* Μπράβο σου, κατάλαβες τὸ πρωταπριλιάτικο ἀστεῖο), Νικόλαος 'Αγγελόπουλος (*) καὶ Παναγιώτης Χριστογιάννης (*).

∴ Μοῦ γράφεις ἐπὶ λέξει ΠΕΤΡΟ Δ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟ (Καρδίτσα): «'Η τελευταία ἐπιδημία τῆς γρίππης μπορεῖ νὰ ἔκαμε κακὸ σὲ πολλούς. Σ' ἐμένα ὅμως ἕνα μεγάλο καλό. Ἦταν ἀφορμὴ νὰ σὲ γνωρίσω. Σὲ εἶχα ἀκουστὰ ἀπὸ καιρό, μὰ δὲν ἔτυχε νὰ σὲ γνωρίσω ἀπὸ κοντά, νὰ γευθῶ τὰ ὡραῖα σου πράγματα. Στάθηκα ἄτυχος. Ἤθελα κάτι νὰ διαβάσω καθὼς ἤμουν κλεισμένος μέσα καὶ ζήτησα ἀπ' ἕνα φίλο μου, ἀναγνώστη σου, νὰ μοῦ δώση. Αὐτὸς μοὔδωσε μερικὰ τεύχη σου. Καθὼς τὰ διάβαζα βρῆκα στὶς σελίδες τους ἐκτὸς ἀπὸ τέρψη καὶ πολλὰ διδακτικὰ πράγματα. Σχηματίσα λοιπὸν γιὰ σένα τὴν καλλιτέρα γνώμη. Εἶδα, ὅτι πρόκειται περὶ ἑνὸς καθαροῦ παιδικοῦ περιοδικοῦ, τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶναι ἡ καλλιέργεια τοῦ πνεύματος τῶν παιδιῶν καὶ ἡ ἄμεσος πλούτησις τῶν γνώσεών του. Διαβάζοντάς σε τὸ παιδὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ βάλλη κακὲς ἰδέες στὸ μυαλό του γιατὶ ἁπλούστατα ἡ ὕλη ποὺ δημοσιεύεται στὶς σελίδες σου εἶναι ἁγνή, διδακτικὴ καὶ πάντοτε παιδική. Μᾶς τραβᾶς μὲ τὰ τερπνά σου πράγματα καὶ μᾶς διδάσκεις συγχρόνως. 'Η ἐκλεκτή σου ὕλη ποτὲ δὲν εἶναι ἀνιαρὴ μὰ οὔτε καὶ γεμάτη μολυντικὴ φαντασία ἐπικίνδυνη γιὰ μᾶς. Ἔχεις ἐπιτύχει τέλεια τὸν συνδυασμὸ τοῦ «τέρπειν ἅμα καὶ διδάσκειν». Εἶμαι κατενθουσιασμένος ποὺ σὲ γνώρισα, γιατὶ μοιάζεις σὰν ἄνθος ἀπ' ὅπου ἔχω νὰ ρουφήξω τόσο νέκταρ. Δὲν διστάζω λοιπόν, νὰ σὲ θέσω ὡς τὸ καλλίτερο παιδικὸ περιοδικὸ ἀπ' ὅσα κυκλοφοροῦν σήμερα στὴν 'Ελλάδα. Θέλω λοιπὸν ἀπὸ σήμερα νὰ γίνω συνδρομητής σου καὶ θερμὸς ὑποστηρικτής σου. Αὐτὸ τουλάχιστον μὲ ὑποχρεώνει νὰ κάμω ἡ ὠφέλεια ποὺ θὰ βρῶ στὶς σελίδες σου, ὡς μαθητής». Εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς ποὺ κάνω τὴ γνωριμία σου.

∴ 'Απαντῶ στὶς ἐρωτήσεις σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ: Διὰ τὴν στήλην «Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ», τὶς «Σπαζοκεφαλιές», τὰ σκίτσα κλπ. δὲν χρειάζονται χρήματα. Στὶς «Πεννομαχίες» κάθε λέξις 100 δραχμές.

∴ Παρακαλεῖται ὁ φίλος μου ποὺ μοῦ ἔστειλε τὸ ψευδώνυμο ΙΘΑΓΕΝΗΣ ΤΗΣ ΠΑΜΠΑΣ, νὰ μοῦ στείλη καὶ τὰ στοιχεῖα του.

∴ ΚΕΝΤΑΥΡΕ ΧΕΙΡΩΝ: Τὶς ἀγγελίες τὶς χρεώνω!

∴ Εἶδες τί ἀναγκάσθηκα νὰ κάμω ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ στὴν 812;

∴ ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΙΝΤΖΕ: 'Ορθῶς ἡ συνεργασία σου βραβεύτηκε ἀπὸ τὸν κ. καθηγητή σου. 'Αλλὰ δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ μποροῦν νὰ δημοσιευθοῦν στὸ περιοδικό. 'Εννοεῖται σὲ συγχαίρω. Καὶ ἡ ἄλλη ἀρκετὰ καλή. 'Αλλὰ ἔχει τὰ ἴδια προτερήματα μὲ τὴν πρώτη, ἀλλὰ ὄχι στὸ στὺλ τοῦ περιοδικοῦ μας. Ὅσο γιὰ τὸ ποίημά σου, θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ τὸ ξαναδιαβάσης. Καὶ νὰ τὸ διορθώσης. Παρατηρήσεις: Δὲν ἐπιτρέπονται ὁμοιοκαταληξίες περνοῦν - περνοῦν. Τὸ δεύτερο «περνοῦν» ποιό ἔχει γιὰ ὑποκείμενο; Τὴ δόξα; Μὰ τότε εἶναι ἀσυνταξία. Τὸ «νοικοκυρευμένη» δὲν εἶναι ποιητικὴ ἔκφραση. Ξαναδιάβασέ το. Ξαναγράψε το ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ ξαναστεῖλτο.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Παναγιώτης Κανελλόπουλος (καλά) Θεσπούλα Παπαδοπούλου (καλό), Σ. Κυριακίδης (καλά. Μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω γιὰ τὸ διήγημα χωρὶς νὰ τὸ δῶ; Ἂν εἶναι καλὸ δὲν θὰ ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση), 'Αλέκος Β. Λαγὸς (καλά), Εὐάγγελος Χαρούλης (καλό), 'Αντ. Πατέλης (καλό), Δημήτριος Καραθᾶνος (καλά. Μὰ τὰ δυὸ ἦρθαν στὰ χέρια μου πολὺ ἀργά. 'Αλλὰ γιατί τὴν ἔπαθες μὲ τὴν πρωταπριλιά;), Γιάννης Σελλοῦντο (τὸ ἔστειλα γιὰ νὰ δημοσιευτῆ στὴ στήλη «Νέα Ταλέντα»), Ἄγγελος Κ. Τριαντάφυλλος (Γιὰ ξαναδιάβασέ τα καὶ προσπάθησε νὰ τὰ διορθώσης), Γιῶργος Δανιηλίδης (καλούτσικα), Παράσχος Κουντουράκης (καλά), 'Αλέξανδρος Μακρυλάκης (ἀρκετὰ καλὸ ὁ «Θάνατος τοῦ σκύλου μου»), Θεσπούλα Μάντζαρη (καλό), Ὄλγα 'Αθ. Λιτσούδη (καλὸ σὰν σχολικὴ ἔκθεση), Διώνη Λ. Νακούση (καλό), Ὄλγα 'Αθ. Λιτσούδη (καλό), Ζωὴ Μαντάκη (καλό), 'Ιθαγενὴς τῆς Πάμπας (καλούτσικα), Νίκος Πατσατζῆς (καλά), Γιάννης 'Εγνάτης (ἐστάλη γιὰ τὴν στήλη τὰ «Νέα Ταλέντα»), Παῦλος Εὐαγγ. Δημητρίου (καλό. Θὰ μποροῦσε νὰ γίνη κάτι πολὺ καλὸ ἂν δούλευες μὲ περισσότερη ἐπιμονὴ τὸ στίχο σου), Στυλ. Παύλου Τσιάκας (ἔστειλα τὸ ἕνα γιὰ τὴ στήλη «Νέα Ταλέντα»), Λάκης Γκονόπουλος (καλὸ ἀλλὰ κατόπιν ἑορτῆς), Τάκης Ροδαλῖνος (ἀρκετὰ καλὸ τὸ «Βγάλτε τὶς μάσκες σας», ἀρκετὰ καλὸ καὶ ἡ «Μικρὴ πεταλουδίτσα». Λίγο καλλίτερο καὶ θὰ τὸ ἔστελνα στὰ «Νέα Ταλέντα». 'Ελάχιστοι οἱ δισταγμοί μου ποὺ δὲν τὸ ἔστειλα) Παναγιώτης Καψάλης (οἱ «Θλίψεις, τύψεις καὶ χαρὲς» εἶναι καλό. 'Αλλὰ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ τὸ στείλω στὴ στήλη «Νέα Ταλέντα». Θὰ σὲ ἔβλαπτα ἂν τὸ ἔκανα. Θὰ ἱκανοποιοῦσα σήμερα μιὰ εὐγενική σου φιλοδοξία ἀλλὰ δὲν θὰ σὲ ὠφελοῦσα. Γιατί; Δὲν θὰ ἤθελα νὰ βλέπουν οἱ νέοι τὸ «Χάρο» γιὰ «Φάρο». Δὲν βρίσκω τὴν παρομοίωση τῆς ζωῆς ποὺ φεύγει μὲ τὸν κρότο. Θέλεις νὰ πῆς πὼς σβύνει σὰν τὸν κρότο; Δὲν εἶναι ποιητικό. Ἔπειτα, τί θέλεις νὰ πῆς μὲ τὸν τελευταῖο στίχο τοῦ τετράστιχου: «Εἶν' ἀλήθεια ὅλα σκότος, — εἶναι ὅλα ἐρημιὰ — φεύγει ἡ ζωὴ σὰν κρότος — κι' ἡ ψυχή μας κάθε μιά!» Εἶπες πὼς τὸ δούλεψες μέρες. Ξαναδούλεψέ το ἄλλες τόσες καὶ μὴ διστάσης ἂν δὲν παίρνη διόρθωμα νὰ τὸ ρίξης στὴ φωτιά), Κυρίτσης Χρήστου Κυρίτσης (καλό).

∴ Διάβασα, ΔΗΜΗΤΡΗ Γ. ΜΕΡΙΑΝΕ, τὸ γράμμα σου καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια! Φυσικὰ στὴ στήλη αὐτὴ ἀπαντῶ χωρὶς διακρίσεις σὲ κάθε ἐπιστολογράφο μου. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα ποὺ μοῦ γράφεις θὰ πρέπει νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἐγὼ δὲν ἔχω παρὰ νὰ σὲ συμβουλεύσω νὰ ἀκοῦς τὴ μητέρα σου, ἔστω καὶ ἂν στὴν περίπτωση ποὺ μοῦ γράφεις ἔχει ἄδικο. Θὰ ἔπρεπε ἴσως ὁ καθηγητής σου τῶν 'Ελληνικῶν νὰ τῆς μιλήση καὶ νὰ τὴν διαφωτίση. Νὰ τῆς πῆ δηλαδὴ ὅτι τὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου μορφώνονται μὲ τὰ σχολικά τους βιβλία ἀλλὰ καὶ μὲ αὐτὰ ποὺ λέγονται «ἐξωσχολικὰ» ἀναγνώσματα. Καὶ πὼς τὸ περιοδικὸ βοηθάει πολὺ τοὺς νέους στὰ μαθήματα τοῦ σχολείου καὶ τοὺς δίνει μιὰ γενικὴ μόρφωση καὶ ψυχαγωγία, ποὺ καὶ αὐτὴ εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ ἀνάπτυξη τοῦ μαθητοῦ.

∴ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΜΙΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (Διδυμότειχο) γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σου. Τὸ ποίημά σου γραμμένο μὲ ἀρκετὴ πρωτοτυπία. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ καὶ σὰν ἐπίκαιρο ποὺ εἶναι:

Η ΑΛΩΣΙΣ (1453)

Ἤτανε μαῦρα, σκοτεινὰ τοῦ οὐρανοῦ τὰ χάη
εἰκοσιεννιὰ τοῦ Μάη.
Σκοτείνιασαν τῆς θαυμαστῆς Ἅγιας Σοφιᾶς οἱ (θόλοι.
Δυστυχισμένη Πόλη...
Γιὰ πάντα ἐπεθαίνανε τὰ τόσα μεγαλεῖα
καὶ σὲ φρικτὰ σφαγεῖα
μετέβαλλαν οἱ ἄπιστοι κάθε γωνιὰ τῆς Πόλης,
π' ἀκριβῶς τότε μόλις
ὁ κύρης, δοῦλος γίνηκε καὶ σκλάβες οἱ παρθένες
πισθάγκωνα δεμένες.
Μὰ μία φλόγα ἔκαιε μὲς τὸ βαθὺ σκοτάδι
μὲς τῆς σκλαβιᾶς τὸν Ἅδη,
κρατοῦσε πάντα ἄσβηστο τὸ ἐθνικὸ καντήλι.
Ὕφαινε τὸ φυτήλι...

∴ Γιατί ὄχι, ΣΤΥΛΙΑΝΕ ΤΣΑΚΑ; Μπορεῖς νὰ στείλης τὶς συνεργασίες σου σὲ ὁποιοδήποτε φάκελλο σοῦ ἀρέσει.

∴ 'Εστάλησαν ΣΤΕΛΙΟ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ.

∴ 'Εν τάξει ΚΛΕΑΝΘΗ ΜΑΝΩΛΟΥΛΗ. Σὲ πιστεύω!

∴ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ: Τὸ πεζογράφημα ποὺ μοῦ ἔστειλες εἶναι πολὺ καλό. Καὶ τὸ στὺλ του ἀρκετὰ πρωτότυπο. Τόσο ποὺ — τί νὰ σοῦ πῶ; — μοῦ δημιουργοῦνται μερικὲς ἀμφιβολίες. Ἂν εἶναι δικό σου, ἂν δὲν ἔχεις ἐπηρεασθῆ στὸ γράψιμο, τότε ἔχεις ταλέντο!

∴ Πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ ὡραῖο γράμμα σου ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΧΕΡΟΥΛΗ. Εἶμαι βέβαιος πὼς ἡ Βασίλισσά μας, ποὺ τόσα κάνει γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν προκοπή σας, θὰ δοκιμάση μεγάλη εὐχαρίστηση ὅταν τῆς ἀνταποδώσετε τὶς καλωσύνες της μὲ τὸ νὰ γίνετε καλοὶ τεχνίτες, νὰ δείξετε στὴ ζωὴ καλὴ διαγωγή, τιμιότητα καὶ νὰ ἐργασθῆτε γιὰ τὴν καλλιτέρευση τοῦ χωριοῦ σας.

∴ Διάβασα ΘΑΝΟ ΠΑΣΧΟ μὲ πολλὴ προσοχὴ τὸ ποίημά σου. Τὸ βρίσκω ἀρκετὰ καλό. Ἴσως-ἴσως θέλει μερικὲς διορθώσεις. Πιστεύω πάντως πὼς ἐξελίσσεσαι ραγδαῖα.

∴ Διάβασα μὲ προσοχὴ τὶς γνῶμες σου, φίλε ΠΑΣΧΑΛΗ ΝΤΙΩΝΙΑ. 'Η ὑπόθεση τῶν ὑπευθύνων δηλώσεων δὲν πρόκειται νὰ ἐμποδίση τοὺς ἀντιγραφεῖς. Στὸ βεβαιώνω ἐκ πείρας. Γιὰ τὰ φαιδώνυμα καὶ τὶς Πεννομαχίες μὲ βρίσκεις σύμφωνο. Θὰ λάβω μέτρα. Γιὰ τὸν «Γιαννάκη» θὰ κάμω ἀκόμη μιὰ προσπάθεια! Γιὰ τὰ ἄλλα κράτησα σημείωση.

∴ ΑΝΤΩΝΙΕ ΠΑΤΕΛΗ: Εἶχα λλάβει τὸ γράμμα σου ὅταν ἀκριβῶς εἶχα στείλει στὸν κ. Πεγλιβανίδη γιὰ ἐκτύπωση τὶς 4 εἰκόνες (τεύχη 82 - 83, 84 - 85) τοῦ Γιαννάκη σύμφωνα μὲ τὶς ὑποδείξεις σου. Γιὰ νὰ δοῦμε τί ψάρια θὰ πιάσουμε.

∴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΕΜΜ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ, θὰ σοῦ γράψη σχετικὰ ἡ Διεκπεραίωση.

∴ Καλὴ ΚΩΣΤΑ ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗ ἡ ἔκθεσή σου, ἀλλὰ σὰν σχολική. Δυστυχῶς καθὼς θὰ εἶδες στὸ μεταξὺ ἔπεσες καὶ σὺ θῦμα τῆς πρωταπριλιᾶς. Καὶ οἱ τρεῖς ἐπιστῆμες ποὺ μοῦ γράφεις εἶναι καλές. Καὶ ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ καὶ ἡ Θεολογικὴ καὶ ἡ Νομική. 'Εξαρτᾶται τώρα ἀπὸ τὶς κλίσεις σου καὶ τοὺς ἐπαγγελματικοὺς προσανατολισμούς σου. Ποιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς θὰ ἦταν καλλίτερη νὰ ἀκολουθήσης. Ἔτσι στὰ κουτουροῦ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ σοῦ ἀπαντήσω! Δὲν ξέρω τὸ συμβὰν ποὺ ἔκαμε τὸν κόσμο στὸν τόπο σας νὰ πιστεύη πὼς οἱ νεκροὶ βρυκολακιάζουν. Θὰ σοῦ συνιστοῦσα ὡστόσο νὰ μὴν πιστεύης σὲ τέτοιες κουταμάρες.

∴ 'Η αὐστηρότατή μου κρίση ΑΛΚΗ ΧΑΡΟΥΜΕΝΕ εἶναι ὅτι τὰ ποιήματά σου εἶναι πολὺ καλά.

∴ Καλὰ τὰ ποιήματά σου ΑΛΕΚΟ ΛΑΓΕ!

∴ Μπορεῖς ΕΔΕΣΣΟΠΟΥΛΑ νὰ στέλνης πληροφορίες γύρω ἀπὸ τὴ δράση τῶν Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ. Καὶ φυσικὰ χωρὶς πληρωμή!

∴ Δημοσιεύω ἐδῶ ΘΕΟΠΟΥΛΑ ΜΑΝΤΖΑΡΗ, ἂν ὄχι καὶ πολὺ τεχνικό, τὸ ποίημά σου γιὰ τὸ Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ στὸ χωριό σας Διώνη:

Μὲς τῆς Διώνης τὸ μικρὸ
καὶ φτωχικὸ χωριό,
εἶναι τὸ σπίτι μας,
παιδιά, τὸ ζηλευτό.

Ποὺ ἡ Βασίλισσά μας
θέλησε νὰ κάνη ἕνα καλὸ
γιὰ τὰ φτωχὰ παιδάκια
μέσα στὸ χωριό.

∴ Μπορεῖς νὰ ἀλληλογραφῆς μὲ τὸ περιοδικὸ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΟΥΤΣΕ, εἴτε εἶσαι εἴτε δὲν εἶσαι συνδρομητής. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστῶ.

∴ 'Εν τάξει, ΜΠΟΥΜΠΟΥΤΙΝΟ. 'Η Διεκπεραίωση θὰ σοῦ γράψη.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΛΑΣΚΑΡΗ ΣΙΣΜΑΝΗ γιὰ τὸ γράμμα σου καὶ τὶς ὑποδείξεις σου! Συμμορφώνομαι μὲ τὴν ἐπιθυμία σου.

∴ Καλὰ ΤΗΛΕΜΑΧΕ ΤΣΕΛΕΠΙΔΗ. Ἄσε τὰ περασμένα καὶ στεῖλε μου τὶς συνεργασίες σου!

∴ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ: Θὰ προτιμοῦσα νὰ γράφης ποιήματα περισσότερο παιδικά!

∴ ΕΔΟΥΑΡΔΟ ΤΡΙΦΥΛΛΗ: Δὲν εἶναι τόσο δύσκολο νὰ τὸ καταλάβης! Τὸ σκίτσο μεταφέρεται στὴ γυάλινη φωτογραφικὴ πλάκα στὸ ἀρνητικό. Χρησιμοποιοῦμε ὅμως τὸ θετικὸ γιὰ νὰ τὴν μεταφέρουμε στὸν τσίγκο ἀρνητικὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἀρνητικὸ τσίγκο στὸ χαρτὶ τοῦ περιοδικοῦ θετικά.

∴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ: 'Ο «Ἄσωτος» θέλει διόρθωμα. Πολὺ διόρθωμα: 'Η ἀρχὴ μάλιστα προδιαθέτει ἄσχημα τὸν ἀναγνώστη: Αὐτὴ ἡ ὁμοιοκαταληξία «θέλω νὰ σοῦ μιλήσου» μὲ «τὸ παιδί σου», θέλει ξύλο! Διόρθωσέ το σὲ παρακαλῶ. Ξαναδιάβασέ το. 'Απάλλαξέ το ἀπὸ πολλὰ

ποὺ δὲν στέκουν. Ἂν πετύχης μιὰ σοβαρὴ διόρθωση σοῦ ὑπόσχομαι νὰ τὸ δημοσιεύσω σὲ στήλη ἔξω ἀπὸ «Τὰ Παιδιὰ γράφουν».

∴ Τὴν ἔπαθες, λοιπόν, καὶ σὺ ΕΙΡΗΝΗ ΜΕΤΑΞΑ μὲ τὴν πρωταπριλιά. Πολὺ καλὸ τὸ «Ξημέρωμα». Μπράβο.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Γεώργιος Πατσικώστας μὴ ὑπογράφων ἀπὸ τὴν Καλὴ Παναγιὰ καὶ Ἀπ. Σπυρούδης.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἰωάννης Κωτσιόπουλος (ὅπως εἶναι σχεδιασμένα, ἀπολύτως ἀκατάλληλα), Παῦλος Γ. Μαντζούκας (καλούτσικα), Μ. Θ. Κρεμμυδᾶς (καλούτσικα. Νὰ προτιμᾶς σινικὴ μαύρη καὶ ὄχι σὰν αὐτή), Ἀντώνιος Ἀγγελόπουλος (καλούτσικα, ἀλλὰ δὲν γίνονται κλισσέ), Μικρὸ Ἀδριανόπουλο (καλό), Τάκης Ροδαλῖνος (νομίζω πὼς ὅσο πᾶμε χαλᾶμε τὸ σχέδιο. Ἂν θυμοῦμαι καλά, σχεδίαζες πολὺ καλλίτερα στὴν ἀρχή).

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἐμμ. Σβάρνας, Τίμος Νατσούλης, Ἰωάννης Δημητρίου, Νικ. Κουφάκης καὶ Μικρὸ Ἀδριανόπουλο.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ Διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Βασίλειος Κεχαγιᾶς (φυσικά, ἀφοῦ εἶσαι ἄπορος καὶ συμμοριόπληκτος θὰ πληρώσης μόνο 10.000 δραχμές), Σταῦρος Κοκκινίδης (*), Νικόλαος Μπαλαμάτσης (*), Κων. Καλφιώτης (*), Γεωργία Χατζῆ, Φώτης Κωτσίδης (*), κ. Ξενοφῶν Σακελλαρίου (* Μὲ θερμὰς εὐχαριστίας), Νικόλαος Παπᾶς (*), Στέφανος Δερβέναγας (*).

∴ Μὲ λύπη μου πληροφορήθηκα τὸ θάνατο τοῦ πατέρα τοῦ φίλου μου Θρακιώτη: Τοῦ ἀπευθύνω τὰ ὁλόψυχα συλλυπητήριά μου καὶ τοῦ εὔχομαι ὅπως ὁ Θεὸς χαλυβδώση τὴν ψυχήν του γιὰ νὰ ἀντιμετωπίση μὲ ἀποφασιστικότητα καὶ θάρρος τὴ ζωή.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Παράσχου Κουντουράκη (ἀρκετὰ καλό), Ἰωάννου Δημητρίου (καλό), Κων. Β. Ἀγγελοπούλου (καλά), Διαβάτη Κ. Κ. (ἀρκετὰ καλό), Στέφανου Δερβέναγα (πάρα πολὺ καλό), Πάνου Λουλουδένιου (καλό), Παναγιώτη Καψάλη (ἀρκετὰ καλό).

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα, καλή μου φίλη ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια νοιώθω ἰδιαίτερη εὐγνωμοσύνη. Πρέπει νὰ σὲ βεβαιώσω πὼς ἔχω ἀφιερώσει ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν ψυχή μου σ' αὐτὸ τὸ περιοδικό.

∴ Δὲν μπορῶ παρὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω θερμὰ γιὰ τὰ καλά σας λόγια ΑΓΡΙΝΙΩΤΙΚΕ ΛΑΟΥΤΖΙΚΟ. Βρίσκω κι' ἐγὼ πὼς τὰ τέσσερα τελευταῖα ἐξώφυλλα, δηλαδὴ τῶν φύλλων 16 Μαρτίου, 1 καὶ 16 Ἀπριλίου καὶ 1 Μαΐου ἦταν τὰ καλλίτερα ποὺ δημοσιεύτηκαν. Τὸ τελευταῖο τῆς 1ης Μαΐου ἦταν τοῦ μεγάλου ζωγράφου Ματίς. Τώρα δημοσιεύεται μιὰ νέα σειρὰ ἀπὸ 4 ἐξώφυλλα. Ἐλπίζω νὰ σᾶς ἀρέσουν. Γιὰ ὅσα μοῦ ἔστειλες δὲν θὰ μποροῦσα νὰ σοῦ ἀπαντήσω. Δὲν θυμᾶμαι καὶ δυστυχῶς δὲν κρατῶ ἀρχεῖο. Πάντως στὰ χέρια τοῦ γραμματέως τῆς Συντάξεως ὑπάρχει πλῆθος ἀπὸ συνεργασίες. Τὸ ποίημά σου «Παλιὰ καὶ Νέα» εἶναι ἀρκετὰ καλό. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Τὰ χρόνια ποὺ κυλοῦν γοργὰ
πάντα ξεχνοῦμε
καὶ μὲς στὴ σκέψη μοναχὰ
τὰ ξαναζοῦμε.

Κι' ἂν ἦταν χρόνια θλιβερὰ
γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τοὺς φίλους μας
νὰ μὴ φανοῦνε θέλουμε
ξανὰ μὲς στὴ ζωή μας.

Κι' ἂν ἦταν χρόνια χαρωπὰ
γεμᾶτα εὐτυχία
θέλουμε νὰ περάσουμε
καὶ τ' ἄλλα μὲ ὑγεία.

Κι' ἔχοντας γιὰ στήριγμα
τὰ χρόνια τὰ παλιὰ
θὲ νὰ περάσουμ' ἥσυχα
τά νέα, ὡς τὰ στερνά.

Ἐκεῖνο ποὺ θὰ σοῦ ἔλεγα εἶναι ὅτι αὐτὸ «καὶ τ' ἄλλα μὲ ὑγεία» σοῦ χαλάει ὅλο τὸ ποίημα.

∴ Πολὺ μοῦ ἄρεσαν τὰ ποιήματά σου ΣΤΥΛΙΑΝΕ ΠΑΥΛΟΥ ΤΣΙΑΚΑ. Καὶ δημοσιεύω ἐδῶ αὐτὸ γιὰ τὸν Ἰάκωβο Ψαρρᾶ:

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ

(Ἀφιερώνεται στὸν ἀγαπητόν μου φίλον καὶ ποιητή).

Σὰν κρούης μὲ τὰ δάχτυλα μιὰ Ἀπολλώνια λύρα,
κεῖνα, ποὺ ἐντός σου ἀνθοῦν,
ξεχύνουν ὡς τὰ σπλάχνα μου τὰ μαγικά τους μῦρα
καὶ μὲ γλυκομεθοῦν!...

Τὰ ζωντανὰ τραγούδια σου, ἁρπάζουν τὴν ψυχή μου
στὰ στήθη τους σφιχτά,
καὶ νοιώθω τὶς οὐσίες τους νὰ πλάθουν τὴν ζωή (μου
μὲ μάτια ἀνοιχτά!...

Ὅταν κινᾶς στὶς στράτες σου γιὰ δόξα ἀπ' τ' ἀ- (στέρια
πιότερο φωτεινή,
μὲ τὴν οὐράνια λύρα σου γλυκόηχη στὰ χέρια,
ὁ νοῦς σου, τραγουδεῖ!...

...Παντοτεινά, μιὰ δύναμη μ' ἀνοιγοκλειεῖ τὰ (χείλη
καὶ κράζω μὲ χαρά:
—Ὤ!... ἔχεις ὤριες ἔμπνευσες, σὰν τὶς δρο- (σιὲς τ' Ἀπρίλη,
Ἰάκωβε Ψαρρᾶ!

∴ Στ' Τάξη Παιδουπόλεως Λαρίσης: Ἡ Ἑλένη Παρῆ εἶναι ψευδώνυμο γνωστῆς καθηγητρίας, ποιήτριας καὶ πεζογράφου. Ἔχει λόγους νὰ μὴ θέλη νὰ ἀποκαλύψη τὸ ὄνομά της καὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος κι' ἐγὼ νὰ σεβασθῶ τὴν ἐπιθυμία της. Πάντως σᾶς πληροφορῶ ὅτι ἔχει ἐπισκεφθῆ ὅλη σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα καὶ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ μορφωμένες γυναῖκες τῆς Ἑλλάδος.

∴ ΖΩΗ ΧΑΒΕΛΟΥΔΗ: Πρέπει νὰ σᾶς ὁμολογήσω πὼς πολλὲς φορὲς κι' ἐγὼ δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ ἀπαντήσω στὶς ἐρωτήσεις τῶν φίλων μου χωρὶς προηγουμένως νὰ μελετήσω. Πάντως ἔχω στὴ διάθεσή μου πολλὰ βιβλία τὰ ὁποῖα, καὶ ὅταν ἀκόμη μπορῶ νὰ ἀπαντήσω χωρὶς τὴν βοήθειά τους, τὰ συμβουλεύομαι. Ὅσο γιὰ τὴν Τριαδικὴ Θεότητα, δὲν νομίζω ὅτι μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω στὸν περιωρισμένο αὐτὸν χῶρο τοῦ περιοδικοῦ.

∴ ΜΑΡΙΑ ΔΑΛΛΑ: Μὲ ρωτᾶς ἂν εἶναι ἁμάρτημα νὰ ρωτάη κανεὶς πῶς βρέθηκε ὁ Θεός. Σοῦ λέω ὄχι! Ἐγὼ δὲν βρίσκω ὅτι εἶναι ἁμαρτία νὰ ρωτάη κανεὶς γιὰ νὰ μαθαίνη. Ἀρκεῖ ἡ πρόθεσή του νὰ μὴν εἶναι πονηρή. Καὶ ὁ Χριστὸς ἀπάντησε ὁλοπρόθυμα στὶς ἐρωτήσεις καὶ ἀπορίες τῶν μαθητῶν του. Ὡστόσο σοῦ ἀπαντῶ: Δὲν ὑπάρχει ἀπάντηση στὸ ἐρώτημά σου. Ὁ Θεὸς δὲν βρέθηκε. Δὲν γεννήθηκε. Ὑπῆρξε. Εἶναι ἄναρχος. Δὲν ἔχει δηλαδὴ ἀρχὴ οὔτε καὶ τέλος. Εἶναι κάτι ποὺ τὸ μυαλὸ τοῦ ἀνθρώπου δὲν μπορεῖ νὰ τὸ νοιώση! Μόνο μὲ τὴν ψυχή του μπορεῖ νὰ ἀντιληφθῆ τὸ Θεὸ καὶ νὰ σταματήση ἔκθαμβος μπροστὰ στὸ μεγαλεῖο Του. Στὴν ἄλλη ἐρώτησή σου δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω.

∴ ΚΛΕΑΝΘΗ ΡΟΡΗ: Τὸ δεῖγμα τοῦ χαρτιοῦ ποὺ μοῦ στέλνεις τὸ βρίσκω κατάλληλο γιὰ σκίτσα. Τὸ γράμμα σου τὸ ἔστειλα στὴ Διεκπεραίωση. Ἰδιαίτερη βεβαίωση γιὰ τὴν συνδρομή, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δική σου δὲν χρειάζεται.

∴ Μπορεῖς νὰ μοῦ στέλνης ὅ,τι θέλεις ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ. Κι' ἐγὼ ὅ,τι μπορῶ θὰ κάνω!

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΚΑΠΑΚΙΔΗ καὶ περιμένω νέα γράμματά σου. Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὶς συνεργασίες σου.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Γεωρβασπὰρ (δὲν κατάλαβα οὔτε τὸ ἕνα οὔτε τὸ ἄλλο· οὔτε δηλαδὴ τὸ 2+2 οὔτε τὸ 20:2=10). Ἰωσὴφ Κ. Σπεργίου (καὶ τὸ δικό σου χωρὶς χιοῦμορ), Βασιλείου Γαζῆ (καλὰ καὶ τὰ δυὸ ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔχει καμμιὰ θέση στὸ χιοῦμορ).

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δ. Παναγιωτίδης (τὰ περίμενα κάπως καλλίτερα), Ἰωάννης Βουκελᾶτος (δὲν εἶναι ἄσχημο. Θὰ μποροῦσε ὅμως νὰ εἶναι καλλίτερο. Ἔπειτα σοῦ εἶπα καὶ σοῦ ἐπαναλαμβάνω. Ἡ μελάνη ἀκατάλληλη), Δ. Ν. Σφυρῆς (πολὺ πάρα πολὺ καλά), Βασίλης Γαζῆς (εἰλικρινῶς δὲν μοῦ ἀρέσουν. Καὶ τὸ μελάνι ἐντελῶς ἀκατάλληλο).

∴ Πῆρα καὶ διάβασα στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μου τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Γεωρβασπάρ, Ἰωσὴφ Κ. Στεργίου, Γεωργίου Βεργῆ, Γεωργίου Συνάνη Βασ. Γαζῆ, Γεωργίου Κ. Σαουλίδη, Κων. Μπαρμπῆ, Εὐθ. Κάλλα

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Κων. Μπαρμπῆ καὶ Βασ. Γαζῆ.

∴ Πῆρα καὶ διάβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀθ. Ν. Καμπούρης (* εὐχαριστῶ θερμά), Γεώργιος Βεργῆς, Γιώργος Συνάνης καὶ Δημ. Μαραγιάννης, Μαρία Ν. Γρίσπου (*), Ἰωάννης Ἀδαμόπουλος (* σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικὸ γράμμα σου), Δημητράκης Ἰωάννου Ἀντεριώτης (*), Στέργιος Ἀντωνόπουλος (*), Θωμᾶς Παν. Χατζῆς, Ν. Κωνσταντινίδης (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Τὰ χρήματα πῶς τὰ ἔστειλες; Δὲν ὑπῆρχαν μέσα στὸ γράμμα. Κων. Παναγιωτίδης, Βασίλειος Σίσκος, Ἀχιλλεὺς Μάλλιος, Γ. Χαρμαντᾶς (ἔδωσα ἐντολή). Διον. Μαρκόπουλος (τῆς Σαμπουτζιώτου ἐλήφθη καὶ εἰδοποιήθης ἐγκαίρως. Τὰ ἄλλα δὲν φαίνεται νὰ ἔφθασαν στὰ χέρια μου. Διαβίβασα ὡστόσο τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση γιὰ νὰ κάμη μιὰ ἔρευνα ἀκόμη), Ἠλίας Μπάμπαλης (*).

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Γεωρβασπὰρ (καλά), Δημήτριος Παναγιωτίδης (ἀρκετὰ καλογραμμένο, μὰ πολὺ μεγάλο, γιὰ νὰ δοῦμε ὅμως...). Κων. Μπιρπανάγος (καλά), Ἰωσὴφ Κ. Στεργίου (μᾶλλον καλά), Ἰωάννης Π. Βουκελᾶτος (ὑπάρχουν καὶ στίχοι ἀρκετὰ καλοὶ ὅπως καὶ στίχοι πραγματικὰ ἀνυπόφοροι), Εὐστάθιος Κουζούλης καὶ Ἰωάννης Πέντσας (ἀρκετὰ καλά), Διον. Μαρκόπουλος (κι' ἐγὼ συμφωνῶ ὅτι εἶναι ἀρκετὰ καλὸ ἂν καὶ δὲν εἶναι πραγματικότης· λυποῦμαι μόνο πὼς γιὰ λόγους ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἐξηγήσω ἐδῶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ δημοσιεύσω) καὶ Ἰθαγενὴς τῆς Πάμπας (ἀρκετὰ καλό).

∴ Πραγματικὰ Γεωρβασπὰρ εἶχε ἐπιτυχία τὸ πρωταπριλιάτικο φέμμα. Τόση ποὺ δὲν τὴν περίμενα οὔτε καὶ τὴν ἐπιθυμοῦσα! Δὲν ἔχω δικαίωμα νὰ σᾶς ἀποκαλύψω τὸ ὄνομα τοῦ φιλοτελιστῆ. Ἂν πῆρα τὸ γράμμα σου γιὰ τὸν Ἑλικῶνα πρέπει νὰ σοῦ ἀπήντησα.

∴ Δὲν ἔχεις δίκιο νὰ παραπονεῖσαι καλέ μου φίλε ΝΑΠ. ΣΑ·Ι·ΝΗ. Θὰ ἔπρεπε νὰ ξέρης πὼς γιὰ πολλοὺς-πολλοὺς λόγους σὲ προσέχω ἰδιαίτερα. Σήμερα μάλιστα δημοσιεύω ἐδῶ τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ ποιήματα ποὺ μοῦ ἔστειλες:

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

Κι' ἀπόψε πέταξα Χριστὲ
κι' ἦλθα πάλι σιμά σου
καὶ μ' ὅλα τ' ἄλλα σου παιδιὰ
ἐκάθισα κοντά σου.
Τὰ μάτια μου δακρύσανε
μπρὸς στὴν Ἅγια μορφή Σου
τὸ στόμα μου βουβάθηκε
μπρὸς στὴν Ἁγνὴ φωνή Σου.

Καὶ τὰ πουλιὰ σταθήκανε
καὶ τὰ μικρὰ κρινάκια
ποὺ δίπλα μας καμάρωναν
σὰν νἄτανε παιδάκια.

Καὶ τὸ φεγγάρι στάθηκε
γιὰ νὰ σὲ καμαρώση
κι' ἡ πούλια κι' ὁ Αὐγερινὸς
καὶ τόσοι κι' ἄλλοι τόσοι.

Ὅλα ὅμως σβυστήκανε
στὴ λαμπερὴ μορφή Σου
κι' ἐγὼ Χριστέ μου ἔμεινα
μὲ τὴν ἀνάμνησή Σου.

∴ ΓΙΩΡΓΟ ΣΑΟΥΛΙΔΗ: Δὲν ἀφήνω ἀναπάντητη καμμιὰ ἀπολύτως ἐπιστολή, πάντως τὸ γράμμα σου τὸ διαβίβασα στὴ Διεκπεραίωση. Γιὰ τὶς σπαζοκεφαλιὲς μὴν εἶσθε βιαστικός. Ἀρκεῖ νὰ σοῦ πῶ πὼς ἔχω ἤδη τυπωμένες καὶ τὶς σελίδες τοῦ φύλλου τῆς 1ης Ἰουλίου.

∴ Διάβασα μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση, ΚΩΝ. ΜΠΑΡΜΠΗ τὸ γράμμα σου, χάρηκα ποὺ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Παιδοπόλεως τοῦ Ζηροῦ εἶναι καλά. Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὶς κρίσεις σου!

∴ Εἶχα προσέξει τὸ λάθος ΜΙΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. Ἡ ἅλωσίς σου πολὺ καλά.

∴ Δὲν ἀφήνω ποτὲ κανένα γράμμα χωρὶς ἀπάντηση ΝΙΚΟ ΣΦΥΡΗ. Συνεπῶς καὶ γιὰ τὰ ἄλλα ποὺ μοῦ γράφεις ἂν τὰ πῆρα, πρέπει νὰ σοῦ ἀπάντησα. Τὸ ποίημά σου πολὺ καλό. Οἱ σπαζοκεφαλιὲς παραδίδονται στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μου. Ἤδη αὐτὸς ἀπὸ τὶς ἀρχὲς Ἀπριλίου μοῦ ἔδωσε τὶς σελίδες 16 Μαΐου ἕως 1 Ἰουλίου. Καταλαβαίνεις λοιπὸν τί γίνεται καὶ ἂν μπορῶ νὰ σοῦ δώσω τὴν παραμικρὴ ὑπόσχεση.

∴ Πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ γράμμα σου ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΚΑΡΔΑΛΟΥΤΑ. Τὸ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση.

∴ Πολὺ καλὸ τὸ ποίημα ΝΙΚΟ ΜΕΚΗ (Λαμία) καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

ΗΡΘΕΣ ΑΡΓΑ...

Ἦρθες ἀργὰ κι' ἀπάνταχα πῶς θὲς νὰ προβο- (δίσω
τῆς νιότης σου τὸν ἥλιο στὴ νυχτιά;
Τίποτες πιὰ δὲ μοὔμεινε στερνὸ νὰ σοῦ χαρίσω
μοῦ τάκαψε τοῦ πόνου ἡ φωτιά...

Ἦρθες ἀργὰ δὲν ἔνοιωσα τὸ σιγαλό σου βῆμα
τοῦ θάνατου σὰ μ' ὕπνωσεν ἡ κλίνη.
Στὰ βλέφαρά μου τῆς ζωῆς εἶχε σβυστῆ τὸ νῆμα
παλεύοντας σκληρὰ μὲ τὴν ὀδύνη...

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΕΥΘΥΜΙΕ ΚΑΛΛΟ γιὰ τὸ ὡραῖο καὶ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σου.

∴ Καὶ τὶς μὲν συστάσεις σου τὶς διάβασα μὲ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΝ. ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΕ! Ἀλλὰ γιὰ τὸ ἄλλο τί νὰ σοῦ πῶ: Ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ κάμω ἦταν νὰ σοῦ ἐπιστρέψω πίσω τὸ γράμμα σου καὶ νὰ σοῦ πῶ ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτο. Ἀλλὰ δὲν τὸ κάνω! Ἀντιγράφω ὅμως ὁλόκληρο τὸ σχετικὸ κείμενο τῆς ἐπιστολῆς σου:

«Μετὰ βαθείας μου λύπης ἐπληροφορήθην ἀπὸ τὸ τεῦχος τῆς 15ης Ἀπριλίου τοῦ Περιοδικοῦ σας «Σ.Τ.Π'», ὅτι γνωρίζετε νὰ ψεύδεσθε. Ἀπορεῖτε ἴσως. Ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια ὁμιλεῖ μόνη της. Ἐνῶ ὁμιλήσατε περὶ αὐξήσεως τῶν σελίδων τοῦ περιοδικοῦ σας κλπ. ἔρχεσθε μετὰ 45 ἡμέρας καὶ διαψεύδετε τὰ ὑπεσχημένα. Ἀλλὰ θὰ μοῦ εἴπητε: Τὄχει ἡ πρωταπριλιά. Καὶ σᾶς ἐρωτῶ: Θεωρεῖτε πρέπον, ἕνα περιοδικὸν κύρους νὰ διατηρῇ καὶ παροτρύνῃ μάλιστα, πρὸς βάρβαρα ἔθιμα, ἀντίθετα τῆς ὀρθῆς τοῦ Κυρίου διδασκαλίας; Καὶ μὲ πόσην ἐλαφρότητα ἐγράψατε ὅτι: «ὅσοι τὸ κατά-

λαβαν... χαλάλι τους. Ὅσοι τὴν ἔπαθαν, νἆναι καλὰ καὶ τοῦ χρόνου». Πολὺ ἀνυπόμονα θὰ περίμενα μιὰν ἀπάντησή σας».

Ἀφοῦ λοιπὸν θέλεις καὶ μάλιστα ἀνυπόμονα, σοῦ ἀπαντῶ μὲ εἰλικρίνεια ἴση τοὐλάχιστο πρὸς τὴ δική σου: Τὸ νὰ λέη ἕνας νέος κατάμουτρα σ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ στὴν ἡλικία — γιὰ νὰ μὴν ἀραδιάσω ἄλλα — εἶναι ἴσως τρεῖς φορὲς τὴ δική του, ὅτι «γνωρίζετε νὰ ψεύδεσθε», δείχνει ὅτι δὲν ξέρει στοιχειώδεις κανόνες καλῆς συμπεριφορᾶς. Μποροῦσε ὁ νέος αὐτὸς νὰ πῆ τὴ γνώμη του χωρὶς νὰ μεταχειριστῆ μιὰ τόσο βαρειὰ φράση. Ἐὰν σὲ ἕναν μιλήσης ἔτσι καὶ σὲ μηνύση, ὁ δικαστὴς θὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ σὲ καταδικάση ὡς ὑβριστὴν καὶ ὅταν ἀκόμα αὐτὸ ποὺ εἶπες εἶναι ἀλήθεια! Σᾶς ἔδωσα μιὰ ὑπόσχεση τόσο χοντροκομμένη μὲ φαρδὺ - πλατὺ τὸ 1 Ἀπριλίου, ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸ καταλάβετε πὼς εἶναι πρωταπριλιά, ὅπως πολλοὶ τὸ ἐκατάλαβαν! Οὔτε ἀντιχριστιανικὸ εἶναι οὔτε βάρβαρο τὸ ἔθιμο. Ἂν θέλης οὔτε ἀντιπαιδαγωγικό. Ἡ ἐκκλησία δὲν τὸ πολέμησε ποτέ! Ἐγὼ ὡστόσο τὸ θεωρῶ καὶ παιδαγωγικό. Μόνο ὅσοι δὲν ἄφησαν τὸ μυαλό τους νὰ δουλέψη θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ πιστέψουν πὼς ἦταν ἀληθινὴ ἡ ἀνακοίνωση... Πρέπει νὰ φροντίζετε ἐσεῖς οἱ νέοι νὰ ἀντιδρᾶτε καὶ νὰ ξεχωρίζετε τὸ ἀστεῖο ἀπὸ τὸ σοβαρό, τὸ ἀληθινὸ ἀπὸ τὸ ψεύτικο! Ἔπειτα σὲ ρωτῶ ἐγὼ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ σοῦ ἀπαντήσω: Ποῦ βρῆκες τὴν «ἐλαφρότητα» — ἄλλη βρισιὰ αὐτὴ — στὴ δεύτερη ἀνακοίνωσή μου; Θὰ ἤμουν καὶ ἐγὼ «ἀνυπομόνως περίεργος» νὰ μάθω! Τὸ «Τῆς Μάνης» δὲν εἶναι καθόλου ἄσχημο: Καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Ποτὲ σμυρτιὲς δὲ φύτρωσαν ἢ δέντρα καὶ πλατά-
(νια·
φτωχᾶ τὰ χώματα·
ἀμάραντοι φύτρωσαν βλαστοὶ γενναῖα μας φυντά-
(νια·
χρυσᾶ ὀνόματα.

Τὸ ἄλλο τὸ βρίσκω ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον.

∴ Ἀρκετὰ καλὴ ἡ «Δόξα» σου Π. ΠΟΥΡΝΑΡΑ. Στὸ ποίημά σου γιατί ριμάρεις μὲ τὴν ἴδια λέξη: θλίψη;

∴ Καλὸ τὸ «Χειμωνιάτικο βράδυ», Ν. Σ. ΠΟΥΡΝΑΡΑ.

∴ Μοῦ ἄρεσε ἐξαιρετικὰ τὸ ποίημά σου ΘΕΟΠΟΥΛΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

∴ ΣΑΜΟΘΡΑΚΙΤΗ: Καὶ τοῦ χρόνου λοιπόν! ἀφοῦ τὴν ἔπαθες μὲ τὴν πρωταπριλιά. Γιὰ τοὺς στίχους σου σ' εὐχαριστῶ. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα δὲν ὑπάρχει τίποτε ἀκόμη. Ὅλα αὐτὰ τὰ κανονίζει τὸ ΓΕΣ τὴν τελευταία στιγμή. Ρώτησα. Ἀλλὰ ἐπ' αὐτῶν τῶν θεμάτων δὲν κάνει ἀνακοινώσεις.

∴ Κ. ΚΡΟΥΣΗ: Πῶς τὰ ἔστειλες τὰ χρήματα; Μὲ ἐπιταγή; Δὲν τὰ πῆρα ἀκόμη.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Β. Κρεμμυδᾶ (καλά, ἀλλὰ τὸ μελάνι...) Π. Μαθιώτη (ὄχι καὶ τόσο καλά), Α. Κάβο (καλούτσικα), Ν. Πουρναρᾶ (καλά)..

∴ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Π. Πουρναρᾶς καὶ Ἀθ. Τσαμόπουλος.

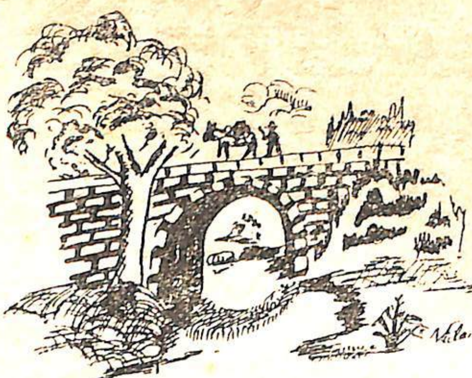
Ἀπάντησα σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ πῆρα μέχρι καὶ τῆς 7ης Μαΐου.

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα: Ἄγριο περιστέρι, Ἀλῆτες τῆς Βαλτιμόρ, Ἀρχαῖος, Γενναιοπαβουδῆς, Ζαμόρα, Ἰθαγενὴς τῆς Πάμπας, Π. Ἀγησίλαος, Ψευδοκαλλισθένης, Ἁλυσοδεμένες.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΤΟ ΓΕΦΥΡΑΚΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ Κ. Λίβας

Ἡ στήλη τῶν Συλλόγων

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΙΚΩΝ»

Στὶς 22 Μαρτίου τὰ μέλη τῶν Ἀθηνῶν ἔκαναν στὸ σπίτι τοῦ Ἀντιπροέδρου μουσικὸ ἀπόγευμα ποὺ σημείωσε ἐπιτυχία. Στὸ πρόγραμμα ὑπῆρχε καὶ προβολὴ τριῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον περιεχόμενο.

ΕΟΡΤΗ

Ὁ σύλλογος λαβαίνοντας μέρος στὸν ἑορτασμὸ τῆς 25ης ὠργάνωσε τὴν Κυριακὴ 29 σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς αἴθουσες τοῦ Γυμνασίου Περιστερίου ἑορτή, ποὺ σημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία. Προλόγισε τὴν ἑορτὴ ὁ πρόεδρος Π. Παπαδάκης, ἐνῶ τὸν Πανηγυρικὸ ἐξεφώνησε ἡ Καίτη Σπυροπούλου. Μίλησαν ἐπίσης ὁ Λάκης Νικητόπουλος (ἀντιπρόεδρος) μὲ θέμα «Ἡ Λογοτεχνία καὶ τὸ 1821», ἡ Θάλεια Πανοπούλου μὲ θέμα «Ἡ γυναῖκα στὸ 1821», διαβάστηκαν ἀνέκδοτα τῶν ἡρώων ἀπὸ τὸν Ι. Πανταζῆ, ἀπηγγέλθη ποίημα ἀπὸ τὴν Π. Σταύρου καὶ τραγουδήθηκαν δύο τραγούδια ἀπὸ τὴν Μαίρη Ἀγγουρίδου καὶ Φ. Ἀθηναίου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ: Τὸ Δ. Σ. τοῦ συλλόγου ἀνασχηματίστηκε ὡς ἑξῆς: Πρόεδρος: Π. Παπαδάκης, ἀντιπρόεδρος: Λ. Νικητόπουλος, Γεν. γραμματέας: Μ. Ἀγγουρίδου, ταμίας: Σπ. Ἀγαλλιανός, σύμβουλοι: Ντ. Θανόπουλος, Ἰωάν. Πανταζῆς.

2) ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Παρακαλοῦνται οἱ Διευθυνταὶ παραρτημάτων νὰ γράφουν συχνὰ ἐνημερώνοντας τὴν Κεντρικὴ Διοίκηση γιὰ κάθε ζήτημα τοῦ παραρτήματός των ἢ τῆς ἀντιπροσωπείας των. Κάθε γράμμα ὅμως ποὺ χρειάζεται ἀπάντηση, παρακαλλοῦμε, νὰ συνοδεύεται ἀπὸ χιλιόδραχμο γραμματόσημο γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαντήσεως.

3) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ: Γενικὴ διεύθυνση ὅπου πρέπει νὰ ἀναφέρνουν ὅλοι ὅσοι γράφουν στὸν σύλλογο γιὰ ὁποιοδήποτε ζήτημα εἶναι: Π. Τσαλδάρη 26 β, Περιστέρι - Ἀθῆναι.

4) ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ: Ὑπενθυμίζουμε στοὺς ἀναγνῶστες τῶν Ἀθηνῶν ὅτι κάθε Δευτέρα 5 - 8 μ. μ. γίνονται στὰ γραφεῖα, Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9, συγκεντρώσεις τῶν μελῶν στὶς ὁποῖες μποροῦν νὰ παρευρεθοῦν.

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Μὲ 20 μεγάλες σελίδες, ἐξώφυλλο δίχρωμα, μὲ θαυμάσια ὕλη καὶ ἐμφάνιση κυκλοφόρησε τὸ «ΚΑΤΙ» ἐπίσημο περιοδικὸ τοῦ συλλόγου.

Δημοσιεύει διηγήματα, ποιήματα, πεζά, μεταφράσεις, εὔθυμα, μελέτες, κριτικὲς κλπ. ὅλα ἀποκλειστικὰ δημιουργήματα τῶν νέων.

Ζητεῖστε το ἀπὸ τὴν διεύθυνση: Π. Τσαλδάρη 29 β, Περιστέρι - Ἀθῆναι.

Τιμὴ τεύχους δρχ. 2.000.

ΙΔΡΥΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Ἡ ἵδρυση τῶν τμημάτων Λογοτεχνικοῦ καὶ Καλλιτεχνικοῦ ἔχει σὰν συνέπεια καὶ τὴν ἄμεσο κανονικὴ λειτουργία των. Τὰ μέλη τῶν τμημάτων λοιπὸν θὰ πρέπει νὰ βοηθήσουν σ' αὐτό. Εἰδικώτερα τὰ μέλη τοῦ:

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ: ἔχουν ὑποχρὲωση νὰ στέλνουν κάθε μῆνα στὴ διεύθυνση τοῦ συλλόγου μιὰ ἐργασία τους ποὺ νὰ ἔχη σχέση μὲ τὸ τμῆμα στὸ ὁποῖο ἀνήκουν. Δηλαδὴ ἕνα δικό τους ποίημα, πεζό, διήγημα, μελέτη, κλπ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ: Πρέπει νὰ στέλνουν ἕνα ἔργο δικό τους ἢ μιὰ μελέτη γιὰ ἕναν ζωγράφο.

Οἱ ἐργασίες τῶν μελῶν θὰ πρέπει νὰ ἀποστέλλονται μέχρι τῆς 20 κάθε κάθε μηνός, στὴ διεύθυνση τοῦ συλλόγου.

ΜΕΛΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Ὕστερα ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ Δ. Σ. ἐνεγράφησαν στὰ τμήματα καὶ ἔχουν ὑποχρέωση νὰ στείλουν μέχρι τὶς 20 Ἰουνίου μία ἐργασία τους — σύμφωνα μὲ τὴν παραπάνω ἀνακοίνωση — τὰ κάτωθι μέλη:

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ: Παπαδάκης Π., Βασιλείου Ι., Γαζέπης Ν. Πανταζῆς Ι., Βογιατζόγλου Λ., Θανόπουλος Κ., Κοκκινίδης Δ., Ἀρναούτογλου Ἄγγ., Κουρῆς Δ., Καλαμπόκης Π., Δεληγιαννάκης Ἐμμ., Ματεντζόγλου Ν., Σαπουντζάκης Χ., Νικητόπουλος Π., Βαμβακόπουλος Ν., Μπαρμπερόπουλος Γ., Σπυρόπουλος Ν., Σκούρας Ἀθ., Ψημμένος Ν. Διδασκάλου Γ., Ἠλίας Ν., Νικολόπουλος Ἰωάν., Στύλλος Κ., Καλαϊντζῆς Λ., Πανταζῆς Θ., Κόλλιας Γ., Τσιμπούλης Ν., Κοντοδουνήσιος Ν., Ζηκόπουλος Ι., Λαζαράκος Π., Ἀγγουρίδου Ρ., Καίσαρης Θ., Τιγγιρίδης Σπ., Μάρκου Γ., Λεβέντης Χρ., Βάκης Στ. Ἀγγουρίδου Μ., Παντοπούλου Θ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ: Γαζέπης Ν., Παπαγεωργίου Ἀλ., Καλαμπόκης Π., Βασιλειάδης Λ., Ματεντζόγλου Ν., Μπαρμπερόπουλος Γ., Σκούρας Ἀθ., Νικολόπουλος Ι., Σιόντας Ἀντ., Τσιμπούλης Ν., Σοφὸς Ἰωάν., Καλαϊντζῆς Λ., Πανταζῆς Θ., Ἀγγουρίδου Ρ., Χαρίτος Μ.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Μέλη τῶν Ἀθηνῶν ἔκαναν τὴ Δευτέρα τοῦ Πάσχα ἐπίσκεψη στὴν Ἀκρόπολη, ποὺ εἶχε ἀρκετὴ ἐπιτυχία. Στὴ φωτογραφία ποὺ βγάλανε διακρίνονται ἀπὸ ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιὰ κατὰ σειράν: καθιστοί: Παπαδάκης Π. (πρόεδρος), Ἀγγουρίδου Ρ., Πανοπούλου Θ., Ἀγγουρίδου Μ. (Γεν. Γραμματεύς), Κατσουρίδου Εὐγ., Νικητόπουλος Λ. (ἀντιπρόεδρος). Ὄρθιοι: Πετρῆς Ι., Μανοῦσος Α. Ἀγαλλιανὸς Σπ. (ταμίας), Θανόπουλος Ντ. (σύμβουλος, διευθυντὴς Παραρτ. Ν. Ἰωνίας), Τσιρώνης Θ., Ξένος Ἄγγ.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ

(Στὸ νεανικὸ σύλλογο «Ἑλικῶνα»)

Στὴ πίστη χαλκουργήσαμε σκάφος ἀτσάλινο, γοργὸ
στυλὸ στὴ μπόρα κι' ἄφοβο στὴν ἄγρια καταιγίδα
μὲ τοῦτο 'δῶ θὰ φτάσουμε συντρόφοι ὡς τὴν
('Αμοργὸ
μ' ἀδούλωτη καρδιὰ ὡπλισμένη τὴ χρυσῆν ἐλπίδα.

Τὴ σκέψη μας ἐλούσαμε στῆς Κασταλίας τὸ νερὸ
κι' ἀνάψαμε τὰ φρένα μας μὲ τὸ κρασὶ τοῦ Μίδα
τ' Ὀλύμπου μᾶς ἐφώτισε τὸ γλυκοφῶς τὸ φεγγερὸ
καὶ στὴ ματιά μας ἔλαμψεν οὐράνια χρυσαχτίδα.

Μὲ τῆς αὐγῆς κινήσαμε τὴ φωτεινὴ φεγγοβολὴ
καὶ τὴν ψυχή μας ρίγησε τὸ χάραμα τ' Ἀπρίλη
στὰ πλάτη πέρα γράφτηκε τ' ὀνείρου ἡ σκιὰ ἡ
(θολὴ
ξανθὸ τραγοῦδι λέγαμε κι' ὁ μπάτης μᾶς ἐφίλει.

Τὰ μπράτσα τὰ ἡλιομαύριστα κουπὶ τραβούσανε
(γερὰ
καὶ τὰ πανιά μας φούσκωναν ἀπ' τῆς καρδιᾶς τ'
(ἀγέρι
σὰ γοργοτάξιδο πουλὶ τὸ σκάφος ἔκανε φτερὰ
καὶ στὸ τιμόνι ἀφήναμε τ' ἄτρεμο 'ΚΕΙΝΟΥ χέρι.

Τῆς Τροίας τὰ τείχη λύγισαν στὴ καταλύτρα ὁρμὴ
καὶ τῆς σκλαβιᾶς ἐπέσανε οἱ μαῦρες ἁλυσσίδες
στ' ἄδικο ἐνάντια ὑψώναμε τ' ἀστραφτερὸ κορμὶ
κι' ὀρθώναμε γιὰ τὴ τιμὴ πανίσχυρες ἀσπίδες.
....

Κι' ὢ ποιὰν ἀλόγιαστη θὰ νοιώσουμε, συντρόφοι
(μου, χαρὰ
ὅταν ἰδοῦμε νὰ προβάλλουνε μέσα στὰ θάμνη
— μετ' ἀπ' τὸ μόχθο καὶ τὴν κούραση — τὰ στά-
(χυα τὰ ψαρὰ
τῆς Φθίας γλαυκοκίτρινοι οἱ χρυσωμένοι κάμποι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΓΝΑΤΗΣ

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

22						
	22					
		22				
			22			
				22		
					22	
						22

Νὰ τοποθετηθοῦν στὰ κενὰ τετράγωνα οἱ ἀριθμοί: 4, 6, 8, 12, 14, 18 ὥστε ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ δίνουν ἄθροισμα 84.

Φ. Γουλιμῆς
καὶ Τ. Μεταξᾶς

2) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α κ α ὶ κ ά θ ε τ α: 1) Ἡ μεγαλυτέρα τῶν Ἠπείρων. 2) Ὑπάρχουν ἐν ἀφθονίᾳ στὸ Χόλλυγουντ. 3) Νῆσος τοῦ Μαλαϊκοῦ Ἀρχιπελάγους.

Δ. Μαρκόπουλος, Μεσσήνη

3) ΤΡΙΑΙΝΑ

1 2 3

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α: Ἤπειρος.
Κ ά θ ε τ α: 1) Πουλὶ τοῦ δάσους. 2) Καὶ αὐτὴ εἶναι Ἤπειρος. 3) Νησὶ τοῦ Ἰονίου.

Νικ. Ε. Τσαμτσάκης
καὶ Ἰωάν. Χ. Λαμπράκης,
Ἁλμυρὸς Θεσσαλίας

4) ΠΟΣΟΥΣ ΕΙΧΕ;

Ρώτησαν ἕναν δάσκαλο πόσους μαθητὰς ἔχει. Κι' αὐτὸς ἀπάντησε: Ἂν διπλασιάσετε ὅσους ἔχω καὶ προσθέσετε τοὺς μισοὺς καὶ ἀκόμη 6, θὰ ἔχω 71. Πόσους εἶχε;

Μηλολόνθη

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε, σχηματίζεται βουνὸ τῆς Ἑλλάδος:

1) Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας. 2) Καρποφόρον. 3) Κράτος τῆς Ἀσίας. 4) Γυναικεῖον ὄνομα. 5) Νησὶ τῶν Κυκλάδων. 6) Βουνὸ τῆς Θεσσαλίας. 7) Ποταμὸς τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Κ. Μπαρμπῆς
Παιδόπολις Ζηροῦ

6) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Πρόθεσις εἶναι τὸ πρῶτο μου,
νησὶ τὸ δεύτερό μου
κι' ἕνας ἀπ' τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς
εἶναι τὸ σύνολό μου.

Χρ. Κουτσομύτης
Ἴρια Ναυπλίου

7) ΣΤΑΥΡΟΣ

Νὰ τοποθετηθοῦν στὰ κενὰ τετράγωνα οἱ ἀριθμοί: 15, 15, 20, 25, 30, 35, 50, 65, 80 κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ δίνουν ἄθροισμα 185.

Στ. Σαπουνᾶς, Θεσ)νίκη

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 82

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.— Δὲν ἔχει διόλου φιλικὲς διαθέσεις (θηλ.). 2) Οἱ Τοῦρκοι τὸ κατήργησαν.— Δὲν λείπει ἀπὸ τὸ τσαμπί. 3) Ἀρχαϊκὸς σύνδεσμος. — Ἐξωτική, ὡραία. — Ὑποθέτει. 4) Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα. — Πάλιν (δημ.). 5) Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας. 6) Δὲν ὑπάρχει γιὰ ὡρισμένες ἀρρώστειες.—Ὑπερτάτη εὐχαρίστησις. 7) Δὲν παύει τὸ στόμα του. 8) Κάθε τόπος ἔχει τὰ δικά του.— Κράτος τῆς Ἀσίας. 9) Πρωτεύουσα ὄχι φιλικοῦ Κράτους. 10) Ἐνδύματα ποὺ δὲν εἶναι γιὰ τὸν καθένα.— Συνηθισμένο γυναικεῖον ὄνομα. 11) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.— Διάσημος ἀρχιτέκτων τῆς ἀρχαιότητος.— Τὸ ὑπάρχον. 12) Βιβλικὸν ὄρος.—Ἀνόητος (θηλ.). 13) Εὐνοϊκά.— Ἡ ἀναπνοή.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Ἡ πατρὶς τοῦ Ρήγα Φεραίου.— Μεγάλος ποταμὸς τῆς Θράκης. 2) Δονῶ, κλονίζω.—Ἡ μεγαλυτέρα τῶν Ἠπείρων. 3) Ἕνα γνωστόν μας ζῶον ἀρχαϊστί.— Οἱ προφῆται εἶχαν ἀναγγείλει τὸν ἐρχομό του.— Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. 4) Ἐργαλεῖον.—Ὁμηρικὸς ἥρωας. 5) Ἔτσι λέγεται τὸ σύνολο τῶν Μωαμεθανικῶν λαῶν. 6) Βιβλικὴ γυναίκα.— Λαϊκὸν μουσικὸν ὄργανον στὸ πληθυντικό. 7) Μεγάλος θόρυβος, ἀναστάτωσις. 8) Τὸ ρῆμα τῶν καυγατζήδων.— Πόλις τῆς Κρήτης. 9) Πουλερικό. 10) Κάτοικος βορείας περιοχῆς τῆς Ἑλλάδος.— Πολλοὶ «καλλιτέχναι» τό... κακοποιοῦν. 11) Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου.— Τὸ χρησιμοποιοῦν οἱ γεωργοί.— Καθώς. 12) Τουρκικὸς τίτλος στὴν αἰτιατική.— Ξενικὸν γυναικεῖο ὄνομα. 13) Νησάκι τῶν Κυκλάδων.— Πόλις τῆς Κιλικίας.

ΧΡ. Ι. ΚΟΤΣΟΜΥΤΗΣ, Ναύπλιον

8) ΜΕΣΟΣΤΙΧΙΔΑ

Ε . . . .
. Λ . . .
. . Λ . .
. . . Α .
. . . . Σ

1) Εὐλογημένο δένδρο. 2) Δὲν μᾶς ἐγκαταλείπει ποτέ. 3) Δὲν ἔχει κακίες. 4) Προφήτης. 5) Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος.

Ἀγρ. Λαουτζίκος

◆◆◆

ΛΥΣΕΙΣ 81ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

3 1
5 10
9
2 4
7 8
29 29

2) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) ΣΥΡΟΣ. 2) ΑΣΠΡΟ. 3) ΔΑΣΟΣ. 4) ΚΡΑΣΙ. 5) ΣΑΜΟΣ. 6) ΠΡΑΣΟ. 7) ΤΑΣΙΑ. 8) ΤΣΑΠΑ. 9) ΣΙΤΟΣ.

3) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Δάμων. 2) Ὄξος. 3) Ὕπερος. 4) Νίσυρος. 5) Ἄβυδος. 6) Βουλιαγμένη. 7) Ἶρις. 8) Σολωμὸς = ΔΟΥΝΑΒΙΣ.

4) ΓΡΙΦΟΣ

Ὁ Ζήνων ὁ Στωϊκός.

5) ΑΣΤΕΡΙ

Π Σ Α
Α Τ Ι
Ν Ρ Ν
Π Α Λ Α Μ Α Σ
Π Τ Γ
Σ Ο Ι
Ι Σ Α

6) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) Ὅ-μηρος. 2) Λ-εωνίδας. 3) Ὕ-αινα. 4) Μ-άρτιος. 5) Π-ίνδος. 6) Ὄ-θων. 7) Σ-άμος. = ΟΛΥΜΠΟΣ.

7) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

1) Ἰωνία (Ἴον — ἴα). 2) Αἰτωλία (αἰτῶ — λεία).

8) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Ρόδα — κοινὸ = Ροδάκινο.

9) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

ΑΥΡΑ — ΣΑΥΡΑ.

10) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΠΥΡ — ΕΤΟΣ = ΠΥΡΕΤΟΣ.

11) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ὁ πατέρας εἶναι 32 χρονῶν καὶ ὁ γυιὸς 10. Μετὰ 12 χρόνια ὁ πατέρας θὰ εἶναι 44 χρονῶν καὶ ὁ γυιὸς 22, δηλαδὴ ὁ πατέρας θὰ ἔχῃ τὰ διπλάσια χρόνια τοῦ γυιοῦ του.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 81

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α κ α ὶ κ ά θ ε τ α: 1) ΩΔΙΚΑ — ΜΟΥΣΑ. 2) ΔΑΣΕΙΑ — ΚΑΡΥΟΝ. 3) ΙΣ — ΚΕΡΚΥΡΑ — ΔΑ. 4) ΚΕΚ — ΑΝΤΑΜΑ — ΣΟΣ. 5) ΑΙΕΝ — ΑΡΑ — ΔΕΜΑ. 6) ΑΡΤΑ —ΟΡΙΑ. 7) ΚΑΡΧΑΡΙΑΣ. 8) ΚΥΜΑ —ΟΜΜΑ. 9) ΜΑΡΑ — ΟΙΟ(Σ) —ΙΟΒΑ 10) ΟΡΑ — ΔΡΑΜΙ — ΣΑΝ. 11) ΥΥ — ΣΕΙΣΜΟΣ — ΡΙ(ΖΑ). 12) ΣΟΔΟΜΑ — ΑΒΑΡΙΑ. 13) ΑΝΑΣΑ — ΑΝΙΑΣ.

ο Γιαννάκης βγαίνει κυνήγι

